

**ዓለም ለኸ ሰነድ ኪዳናት
ሰብአዊ መሰላት**

**ብኮሚሽን ሰብአዊ መሰል ኢትዮጵያ
ዝተሰናደወ**

© ናይ ሰብዓዊ መሰላት ዓለም ለኸ ቃል ኪዳናት
ብ ኢትዮጵያ ሰብዓዊ መሰል ኮሚሽን ዝተዳለወ
2001 ዓ.ም

እዚ ሕታም ዕውት ንክኸውን ናይ ኢትዮጵያ ሰብኣዊ መሰል ኮሚሽን ምስ
ኡብ ሑቡራት መንግስታት ሳዕስዋይ ኮምሽነር ሰብኣዊ መሰል ምብራብኛ
ኦፍሪካ ጨንፈር ቤት ዕሕፈት ማዕኸፍ ዘርከብ ናይ ዲሞክራሲዊ ትካሳት
ኸርግራም /Democratic Institutions Programme/ ብምትሕብባር
ብዘተገበረ ሳዕሪ እዩ።

መጻተዊ

ሕገ መንግስቲ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ኢትዮጵያ ካብ ዝልለየሉ ሓደ ፍሉይ ትሕዝቶ ነቶም ኩሎም ኢትዮጵያ ዝተቐበለቶም ዓለም ለኽ ኪዳናት፣ ስምምዓት ፕሮቶኮላትን ካልኣት መልክዓት ዓለም ለኽ ሕግታትን ኣካል ሕግታት ኢትዮጵያ ገይሩ ዝቕበሎም ምዃኑ'ዩ። እዚ ሕገ መንግስቲ ብዓለም ለኽ ደረጃ ተቐባልነት ንዘለዎም ኩሎም ባእታታት ሕጊ ዘካተተን ንፍሉይ ውሽጣዊ ኩነታት ሃገርና'ውን ኣዐርዩ ዝዳህሰሰ ከምዝኾነ ይፍለጥ።

ከምኡ ኮይኑ'ውን ሃገርና ዝተቐበለቶም ዓለም ለኽ ኪዳናትን ካልኣት መሰረታዊ ስምምዓትን ብሓደ ተጠሚሮም ንሕትመት ኣይበቕዑን ፀኒሖም። እዚ ብምዃኑ ኣብ ምፍላጥን ምግንዛብን እዞም ዓለም ለኽ ኪዳናት ሰብኣዊ መሰል ክፍተት ተፈጢሩ ከምዝፀንሐ ምግንዛብ ይክኣል።

ኮሚሽን ሰብኣዊ መሰላት ኢትዮጵያ ብፍላይ ነቶም ምስ ምኽባር ሰብኣዊ መሰላት ብቐጥታ ዝተዛመዱ ዓለም ለኽ ኪዳናት ኣሰናዲዉ ናይ ምዝርጋሕን ምስትምሃርን ሓላፍነት ከምዘለዎ ግልጺ'ዩ። ካብ'ዚ ብምብጋስ ንኣድማሳዊ ኣዋጅ ሰብኣዊ መሰላት፣ ዓለም ለኽ ኪዳን ቁጠባዊ ማሕበራውን ባህላውን መሰላት፣ ዓለም ለኽዳዊ ኪዳን ሲቭልን ፖለቲካውን መሰላት ሓዊሱ ትሽዓተ ዓለም ለኽ ኪዳናት ሰብኣዊ መሰል ብቋንቋታት ኣምሓርኛ ኦሮምኛን ትግርኛን ተተርጉሞም ተሰናዲዮም ኣለዉ።

እዞም ኣብ ምኽባር ሰብኣዊ መሰላት ዓብዪ ኣበርክቶ ዝገብሩ ጠቐምቲ ዓለም ለኽ ሰነዳት ንምሉእ ሕብረተሰብ፣ ኣብ ምኽባር ሕጊ ንዝተዋፈሩ ዝተፈላለዩ ኣካላት፣ ኣብ ምኽባር ሰብኣዊ

መሰላት ንዝሰርሑ ትካላትን ብፍላይ ድማ ንመምህራንን ተምሃሮን ማእኸላይን ካልኣይን ኣብያተ ትምህርቲ ግንዛቦ ኣብ ምፍጣር ዕዘዝ ተራ ከምዘለዎም ንኣምን።

እዞም ዓለም ለኽ ኪዳናት ምስ ኩነታት ሃገርና ብምውዳድ ዝትግበሩሉን ምኽባር ሰብኣዊ መሰላት ባህልና ኮይኑ ዝሰርፀሉን ኩነት ንኸፍጠር ዝግበር ፃዕሪ ንምሕጋዝ እዚ ሕትመት ንህዝብን ኩሎም ዝምልከቶም ክባዓሕ ተዳላዩ ኣሎ።

ኣምባሳደር ካሳ ገብረህይወት(ዶ/ር)
ዋና ኮሚሽነር ኮሚሽን ሰብኣዊ መስል ኢትዮጵያ

ትሕዝቶ

ገፅ

1. አድማሳዊ አዋጅ ሰብአዊ መሰላት	6
2. ዓለም ለኸ ኪዳን ቁጠባዊ፣ ማሕበራውን ባህላውን መሰላት	16
3. ዓለም ለኸ ኪዳን ሲቪልን ፖለቲካውን መሰላት	33
4. አማራጭ ፕሮቶኮል ንዓለምለኸ ኪዳን ሲቪልን ፖለቲካውን መሰላት	63
5. መቼፃፅ፣ ሞት ንምትራፍ ምስ ዓለም-ለኸ ኪዳን ሲቪላውን ፖለቲካውን መሰላት ዝለግብ ካልኣይ አማራጭ ፕሮቶኮል	69
6. ዓለም ለኸ ኪዳን መሰል ህፃናት	74
7. ኣብ ልዕሊ ደቂ ኣንስትዮ ዝበፀሑ ኩሎም ዓይነታት ኣድልዎ ንምውጋድ ዝወፀ ኪዳን.....	108
8. ዓለም ለኸ ኪዳን ምውጋድ ኩሎም ዓይነታት ዘርኣዊ ኣፈላላይ	128
9. ስቅያትን፣ ካልኣት ግፍዓዊ፣ ኢሰብኣዊ ወይ ኣዋራዲ ኣታሓሕዛ ወይ መቼፃፅ፣ ንምትራፍ ዝተኣሰረ ኪዳን	148

አድማሳዊ አዋጅ ሰብአዊ መሰላት

ውሳኔ ሓፈሻዊ ጉባኤ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ቁፅሪ 2/7A (III) ኮይኑ ተዳልዮ ብኣቆፃፅራ ኤውሮጳ10 ታሕሳስ 1948 ዓ/ም ተኣዊጁ፡፡

መጻገም

ኩሎም አባላት ስድራ ሰብአዊ ፍጡር ሰብ ኮይኖም ብምፍጣሮም ክቡራት፣ ማዕረን ዘይሸራረፍን መሰላት ዝወነኑን ምጥፋኖም ኣሚንካ ምቕባል ንናፅነት፣ ፍትሒን ሰላምን ዓለም መሰረት ብምጥፋኑ፣

ሰብአዊ መሰላት ምስትንግባን ምጥሓስን ንሕሊና ዘርኢ ሰብ ዘናወፁ ኣረመኔያዊ ተግባራት ስለዘስዓቡን እቲ ዝለዓለ ባህጊ ደቂ ሰብ ድማ ናይ ምዝራብን ናይ እምነትን ናፅነትን ምጉንፃፍ ከምኡ'ውን ካብ ፍርሒን ምሽቕራርን ናፃ ዝኾነት ዓለም ምፍጣር ምጥፋኑ ጋህዲ ስለዝኾነ፣

ሰባት መላኻይ ኣገዛዝኣን ወፅዓን ንምውጋድ ዓመፅ ናይ መወዳእታ ኣማራጺ ገይሮም ንምውሳድ ከይግደዱ ሰብአዊ መሰላት ብሕጊ ክኸበሩ ምግባር ኣገዳሲ ብምጥፋኑ፣

ኣብ መንጎ ሃገራት ምሕዘነታዊ ርክብ ክዓስል ምቹው ኩነታት ምፍጣር ኣግሞሲ ብምጥፋኑ፣

አባላት ውድብ ሕቡራት መንግስታት ብቻርተር ውድብ ሕቡራት መንግስታት ንምክባር መሰረታዊ ሰብአዊ መሰላትን፣ ኩቡርነት ደቂ ሰብን ማዕርነት ደቂ ተባዕትዮን ደቂ ኣንስትዮን ዘለዎም ፅኑፅ

እምነት ደጊሞም ስለዘረጋገፁን ማሕበራዊ ምዕባለን ዝሓሸ ደረጃ መነባብሮን ኣብ ትሕቲ ሰፊሕ ናፅነት ንምህናፅ ስለዝወሰኑ

ኣባል ሃገራት ምስ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ብምሕባር ሰብኣዊ መሰላትን መሰረታዊ ናፅነትን ኣብ መላእ ዓለም ክኸበሩን ተግባራዊ ክኾኑን ቃልኪዳን ብምእሳሮም፤

እዚ ቃልኪዳን ተግባራዊ ንምግባር ድማ ኣብ ኣድላይነት እዞም መሰላትን ናፅነታትን ሓባራዊ ምርድዳእ ምፍጣር ዝለዓለ ኣገዳስነት ስለዘለዎ፤

እዚ ኣድማሳዊ ኣዋጅ ሰብኣዊ መሰላት ንኩሎም ህዝብታትን ሃገራትን ምእንታን ሓባራዊ መምርሒ ክኸውን ነፍሲ ወከፍ ሰብን ነፍሲ ወከፍ ኣካል ሕብረተሰብን ነዚ ኣድማሳዊ ኣዋጅ ሰብኣዊ መሰላት ብቐፃልነት ኣብ ኣእምሮኡ ክቐርፅ ምስትምሃርን ምግንዛብን ስለዘድሊ፤ እዞም መሰላትን ናፅነታትን ክኸበሩ ከምኡ'ውን ብሃገራውን ዓለምለኻውን ፃዕሪ እዞም መሰላት ብኣባል ሃገራትን ኣብ ግዝኣቶም ብዝነበሩ ህዝብታትን ተቐባልነት ረኺቦም ተግባራዊ ንክኾኑ ሓፈሻዊ ጉባኤ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ነዚ ዝስዕብ ኣዋጅ ኣሎ፡-

ግንቀፅ 1

ኩሎም ደቂ ሰብ ማዕረ ክብሪን መሰላትን ወኒኖም ናፃ ኮይኖም ዝተፈጠሩ እዮም ፡፡ ሰብ ሕሊና ኣመዛዘንትን ኮይኖም ስለዝተፈጠሩ እቲ ሓደ ምስቲ ካልእ ብሕውነታዊ መንፈስ ክተሓላለዩ ይግባእ፡፡

ግንቀፅ 2

ኩሎ ሰብ ብዘይ ኣፈላላይ ዓልዮት፣ ሕብሪ፣ ስታ፣ ቋንቋ፣ ሃይማኖት፣ ፖለቲካዊ ወይ ካሊእ ኣረኣእያ፣ ብሄራዊ ወይ ማሕበራዊ መበቆል፣

ንብረት፣ ትውልዲ ወይ ካልእ ደረጃ መነባብሮ ኣብ'ዚ ኣዋጅ ዝተዘርዘሩ መሰላትን ናፅነታትን ወናናይዮ።

ከምኡ እውን ፖለቲካዊ፣ ምምሕዳራዊ ወይ ዓለም-ለኸ ህልውና ናይታ ሃገር ወይ ግዝአት ዜጋ ዝኸነ ሰብ ወይ ሉዓላዊነት፣ ብሞግዚት ትመሓደር፣ ዓርሰ ምምሕዳር ዘይብላ ወይ ኣብ ትሕቲ ካልእ ሉዓላዊነት እትርከብ ሃገር መሰረት ዝገበረ ዝኸነ ኣፈላላይ ኣይግበረሉን።

ግንቀፅ 3

ኩሉ ሰብ ብህይወት ናይ ምንባር፣ ሓራ ምዃንን ድሕንነትን መሰል ኣለዎ።

ግንቀፅ 4

ዝኸነ ሰብ ተገዲዱ ከገልግልን ኣብ ትሕቲ ባርነት ክነብርን የብሉን፤ ብዝኸነ ዓይነት መልክዕ ዝካየድ ስርዓት ባርነትን ንግድ ባርያን ክልኩል እዩ።

ግንቀፅ 5

ዝኸነ ሰብ ናይ ስቅያት ተግባር ክወርዶ ወይ ድማ ግፍፍዊ፣ ኢሰብአዊ ወይ ኣዋራዲ ኣታሓሕዛ ወይ ቅፅዓት ክፍፀሞ ኣይግባእን።

ግንቀፅ 6

ኩሉ ሰብ ኣብ ኩሉ ቦታ ኣብ ቅድሚ ሕጊ ሰብነቱ ኣፍልጦ ክረከብ ይግባእ።

ዓንቀፅ 7

ኩሎም ሰባት ኣብ ቅድሚ ሕገ ማዕረ እዮም፤ ብዘይ ኣፈላላይ ድማ ማዕረ ናይ ሕገ ኣለዎ ይግበረሎም። ኩሎም ሰባት ንዚ ኣዋጅ ብዝገባእ ኣገባብ ኣድልዎ ከይበዕሎም ወይ ድማ ኣድልዎ ክበዕሎም ካብ ዝግበር ምልዕዳል ኣለዎ ናይ ምርካብ ማዕረ መሰል ኣለዎም።

ዓንቀፅ 8

ኩሎ ሰብ ብሕገ መንግስቲ ወይ ብኻሊኡ ሕገ ዝረኸቦም መሰላቱ ዝቐንጥጥ ተግባር እንተበዒሎም ስልጣን ብዘለዎም ሃገራዊ ኣካላት ዳኝነት ፍታሕ ናይ ምርካብ መሰል ኣለዎ

ዓንቀፅ 9

ዝኾነ ሰብ ኢድ ወናናዊ ብዝኾነ መንገዱ ክእሰር፤ ኣብ ቀይዲ ክፀንሕ ወይ ክጋዓዝ የብሉን።

ዓንቀፅ 10

ኩሎ ሰብ ኣብ ምውሳኔ መሰሉን ግቡኡን ከምኡውን ኣብ ልዕሊኡ ብዝቐረበ ክሲ ገበን ብናፃን ዛይሻራውን ኣካል ዳኝነት ብግልፂ መጋባእያ ክስማዕ ሙሉእ መሰል ኣለዎ።

ዓንቀፅ 11

1. ብገበን ዝተኸሰሰ ዝኾነ ሰብ ኣብ ግልፂ መጋባእያ ቀሪቡ ኩሎም ንምክልኻል ዘኸእልዎ ውሕሰነታት ተረጋጊፃምሉ ገበነኛ ምዃኑ ክሳብ ዝረጋገፅ ከም ንፁህ ሰብ ክረኣ መሰሉ እዩ።
2. ዝኾነ ሰብ ኣብ ሃገራዊ ወይ ዓለምለኻዊ ሕገ ገበን ምዃኑ ኣብ ዘይነበረሉ እዋን ብዝፈፀሞ ወይ ከይፈፀሞ ብዝተረፈ ተግባር ጥፍኣተኛ ክበሃል ኣይኸእልን። ወይ ድማ እቲ ገበን

እብ ዝተፈፀመሉ ግዜ ካብ ዝነበረ ዝኸበደ መቕፃዕቲ ኣይውስኖን።

ግንቀፅ 12

ናይ ዝኾነ ሰብ ብሕታዊ ህይወት፣ ስድራ፣ መንበሪ ገዛ፣ ወይ ካልኣት ውልቃዊ ርክባት ኢድወነናዊ ብዝኾነ መንገዲ ኣይድፈርን፣ ኣብ ክብሩን ዝንኡን መፀለምታ ኣይግበርን። ኩሉ ሰብ ከምዚ ዝበለ ኢድ ኣእታውነትን መፀለምታን ከይበፅሖ ሓለዋ ናይ ምርካብ መሰል ኣለዎ።

ግንቀፅ 13

1. ኩሉ ሰብ ኣብ ክልል ሃገሩ ብናፃ ናይ ምንቅስቓስን ምንባርን መሰል ኣለዎ።
2. ኩሉ ሰብ ካብ ዝኾነ ሃገር እንኮላይ ካብ ሃገሩ ናይ ምውፃእን ናብ ሃገሩ ናይ ምምላስን መሰል ኣለዎ።

ግንቀፅ 14

1. ኩሉ ሰብ ካብ ፖለቲካዊ መጥቓዕቲ ንክሕሎ ኣብ ካልኣት ሃገራት ዕቕባ ምሕታትን ምንባርን መሰል ኣለዎ።
2. ፖለቲካዊ ትሕዝቶ ዘይብሉ ስሩዕ ገበን ወይ ንመትከላት ውድብ ሕቡራት መንግስታት ዝፃባእ ተግባር ኣብ ዝምልከቱ ዋኒናት እዚ መሰል ተፈፃምነት ኣይህልዎን።

ግንቀፅ 15

1. ኩሉ ሰብ መሰል ዜግነት ናይ ምርካብ መሰል ኣለዎ
2. ማንም ሰብ ኢድ ወነናዊ ብዝኾነ መንገዲ መሰል ዜግነቱ ኣይቕንጠጥን፣ ዜግነቱ ናይ ምቕያር መሰሉ'ውን ኣይኸልኸልን።

ዓንቀጥ 16

1. ብሕጊ ዕድሜአም ዝበዕሑ ኣወዳትን ኣጓላትን ብዘይ ገደብ ዓልዮት፣ ዜግነት፣ሃይማኖት ሓዳር ናይ ምግባርን ስድራ ናይ ምምስራትን መሰል ኣለዎም። ሓዳር እንትምስርቱ፣ ኣብ ሓዳር እንትነብሩን እንትፋትሑን ማዕረ መሰል ኣለዎም።
2. ሓዳር ዝምስረት ብናይ እቶም ክተኣታተዉ ዝሓሰቡ ተፃመድቲ ናፃን ምሉእን ፍቓድ ጥራሕ'ዩ።
3. ቤተሰብ ተፈጥሮአዊን መሰረታውን ውሁድ ኣካል ሓደ ሕብረተሰብ ስለዝኾነ ብመንግስቲ ኮነ ብማሕበረሰብ ሓለዎ ክግበረሉ ኣለዎ።

ዓንቀጥ 17

1. ኩሉ ሰብ ንብሕቱ ወይ ድማ ምስ ካልኣት ሓቢሩ ንብረት ናይ ምውናን መሰል ኣለዎ።
2. ማንም ሰብ ኢድ ወነናዊ ብዝኾነ መንገዲ ንብረቱ ክሕደግ ኣይብሉን።

ዓንቀጥ 18

ኩሉ ሰብ ናይ ምሕሳብ፣ ናይ ሕሊናን ናይ ሃይማኖት ናፅነት መሰል ኣለዎ። እዚ መሰል እምነት ወይ ሃይማኖት ናይ ምቕያር ናፅነትን፣ ብብሕቲ ወይ ብሓባር ብምጥንባብን ብግልፂ ወይ ብውልቂ እምነት ወይ ሃይማኖት ናይ ምስትምሃር ብተግባር ናይ ምውዓል፣ ሕግታቱ ምኽባርን ምምላኽን ዝሓውስ'ዩ።

ዓንቀጥ 19

ኩሉ ሰብ ዝመሰሎ ኣረኣኢያ ናይ ምሓዝን ሓሳቡ ብናፅነት ምግላፅን መሰል ኣለዎ። እዚ መሰል ብዘይ ሓደ ኢድ ኣእታውነት ናይ ባዕልኻ ኣረኣኢያ ናይ ምሓዝ፣ ሓበሬታን ሓሳብን ብዝኾነ

ዓይነት መራኸቢ ናይ ምድላይ፣ ምቕባልን ምዝርጋሕን መሰል ዝሓውስ'ዩ

ዓንቀፅ 20

1. ኩሉ ሰብ ብሰላም ናይ ምእካብን ማሕበር ናይ ምምስራትን መሰል ኣለዎ።
2. ዝኹን ሰብ ኣባል ማሕበር ኩይኑ ክውደብ ኣይግደድን።

ዓንቀፅ 21

1. ኩሉ ሰብ ብቐጥታ ወይ ድማ ብናፃ ብዝተመረፀ ወክልቱ ኣቢሉ ኣብ መንግስቲ ሃገሩ ናይ ምስታፍ መሰል ኣለዎ።
2. ኩሉ ሰብ ኣብ ሃገሩ ዝወሃቡ መንግስታዊ ግልጋሎት ብማዕረ ናይ ምጥቃም መሰል ኣለዎ።
3. መሰረት መንግስታዊ ስልጣን ፍቓድ ህዝቢ'ዩ። እዚ ፍቓድ ኣብ ትሉም ጊዜ ብዝካየድ ሓቀኛ መረፃ ክግለፅ ዘለዎ እንትኾን እቲ መረፃ ድማ ኣድማሳዊ፣ ንኹሉ ብማዕረነት ዘሳትፍ፣ ብሚስጥራዊ ወይ ብኻልእ ማዕርነታዊን ናፃን ኣገባብ ዝካየድ ክኸውን ኣለዎ።

ዓንቀፅ 22

ኩሉ ሰብ ከም ኣባል ሓደ ማሕበረሰብ ማሕበራዊ ውሕስነት ናይ ምርካብ መሰል ኣለዎ። ብተወሳኺ ንክብሩን ንናፃ ምዕባልኡን መተካእታ ዘይብሎም ቁጠባዊ፣ ማሕበራውን ባህላውን መሰላት ብሃገራውን ዓለምለኸውን ፃዕርታት ከምኡ'ውን ነዞም ረብሓታት ብዘሳልጡ ውዳበታትን ሃብታትን ሕድሕድ ሃገር ክረጋገፀሉ መሰል ኣለዎ።

ዓንቀጥ 23

1. ኩሉ ሰብ ናይ ምስራሕ፣ ኣብ ዝመረጸ ስራሕ ናይ ምውፋር፣ ፍትሓውን ምቹውን ሃዋህው ስራሕ ናይ ምርካብ ካብ ሸቕሊ ኣልቦነት ናይ ምንጋፍ መሰል ኣለዎ።
2. ኩሉ ሰብ ብዘይ ኣድልዎ ንማዕረ ስራሕ ማዕረ ክፍሊት ናይ ምርካብ መሰል ኣለዎ።
3. ኣብ ዕዮ ዝተዋፈረ ሰብ ንርእሱን ንስድርኡን ዘማሓድር ንሰብኣዊ ክብሪ ዘማልኦ ፍትሓውን እኹልን መሃያ ናይ ምርካብ፣ ኣድላዩ ኣብ ዝኾነሉ እዋን ድማ ተጠቓሚ ማሕበራዊ ሓገዝ ናይ ምዃን መሰል ኣለዎ።
4. ኩሉ ሰብ ረብሓታቱ ንምኽባር ዘኸለልዎ ማሕበራት ዕዩ ናይ ምምስራትን ኣብኣቶም ናይ ምውዳብ መሰል ኣለዎ።

ዓንቀጥ 24

ኩሉ ሰብ ኣብ መዓልቲ ሚዛናዊ ዝተወሰነ ሰዓት ናይ ምዕያይን ኣብ ኣውደ ኣመት ምስ ክፍሊት ናይ ምዕራፍን መሰል ሓዊሱ፣ ዕረፍቲ ናይ ምርካብን ምህዳስን መሰል ኣለዎ።

ዓንቀጥ 25

1. ኩሉ ሰብ ምግብ፣ ክዳን፣ መዕለሊ፣ ሕክምናን ኣድለይቲ ዝኹነ ማሕበራዊ ግልጋሎትን ሓዊሱ ባዕሉን ስድርኡን ብጥዕናን ብህይወትን ንምንባር ዘኸለሎም ደረጃ መነባብሮ ናይ ምርካብ መሰል ኣለዎ። ብተወሳኺ ስራሕ ኣብ ዝሰኣነሉ፣ ኣብ ዝሓመመሉ፣ ኣካሉ ኣብ ዝተጉድኣሉ፣ ኣብ ዝማእመነሉ፣ ኣብ ዝኣረገሉን ካብ ዓቕሙ ንላዕሊ ብዝኾነ ምኽንያት መነባብሮኡ ኣብ ዝተናግፀሉን እዋን ውሕስነት ናብራ ናይ ምርካብ መሰል ኣለዎ።

2. አደነትን ቁልዕነትን መሰል ፍሉይ ክንክንን ደገፍን ዘውሀብ'ዩ ካብ አሚንን ካብኡ ወፃኢን ዝውለዱ ቆልዑ ማዕረ መሰል ማሕበራዊ ሓለዋ ክረኽቡ ኣለዎም።

ዓንቀፅ 26

1. ኩሉ ሰብ ትምህርቲ ናይ ምርካብ መሰል ኣለዎ፤ ትምህርቲ ብውሑድ ኣብ መባእታን ቀዳማይን ብርኪታት ብናፃ ክዋሃብ ይግባእ። ቀዳማይ ብርኪ ትምህርቲ ግዴታ'ዩ። ቴክኒካውን ሞያውን ትምህርቲ ብሓፈሽኡ ንኩሉ ክባፃሕ ይግባእ፤ ላዕለዊይ ትምህርቲ ድማ ብልጫ ማእኸል ገይሩ ንኩሉ ክፋት ዕድል ክኸውን ኣለዎ።
2. ትምህርቲ ንምሉእ ምዕባል ዘርኢ ሰብ፣ ንምኽባር ሰብአዊ መሰላትን መሰረታዊ ናፅነታትን ዘጠናኸር ኮይኑ ክቃነ ይግባእ። ኣብ መንጎ ዓሌዖታትን ሃይማኖታትን ምርድዳእ፣ ምክእኣልን ምሕዝነትን ዘሰጉም ከምኡ'ውን ውድብ ሕቡራት መንግስታት ንምርግጋፅ ሰላም ንዝገብሮ ፃዕሪ ዘጠናኸር ክኸውን ኣለዎ።
3. ስድራታት ንደቆም ብዛዕባ ዝዋሃብ ትምህርቲ ኣብ ምምራፅ ቀዳምነት መሰል ኣለዎም።

ዓንቀፅ 27

1. ኩሉ ሰብ ኣብ ናይ ማሕበረሰብ ባህላዊ ህይወት ብናፃ ናይ ምስታፍ፣ ስነጥበብ ናይ ምስትምቛር፣ ሳይንሳዊ ምዕባልኡ ስዒቡ ዝመፅእ ረብሓ ናይ ምምቛል መሰል ኣለዎ።
2. ኩሉ ሰብ ካብ ዝመሃዞ ሳይንሳዊ፣ ስነፅሑፋውን ስነጥበባውን ውፅኢት ንምጥቃም ዘኸእሎ ንዋታውን ንይታውን ሓለዋ ናይ ምርካብ መሰል ኣለዎ።

ዓንቀፅ 28

ኩሉ ሰብ ኣብ'ዚ ኣዋጅ ዝሰፈሩ መሰላትን ናፅነታትን ምሉእ ብምሉእ ክረጋገፀሉ ዘኸኸል ማሕበረሰባዊን ዓለም ለኻዊ ስርዓት ናይ ምውናን መሰል ኣለዎ።

ዓንቀፅ 29

1. ኩሉ ሰብ ነቲ ንናፃን ምሉእ ምዕባል ስብእንኡ ብሕታዊ መሰረት ዝኾነ ማሕበረሰብ ግቡእ ኣለዎ።
2. ንመሰላትን ናፅነታትን ካልኣት ሰባት ኣፍልጦ ንምሃብን ንምክባርን፣ ሞራል፣ ፀጥታ ህዝቢን ኣብ ዲሞክራሲያዊ ማሕበረሰብ ዝህሉ ሓፊሻዊ ሰናይ ተግባራትን ንምርግጋፅ ተባሂሉ ኣብ መሰልን ናፅነትን ብሕጊ ጥራሕ ዝቐመጥ ወሰን ክህሉ ይኸኸል'ዩ።
3. ከም መሰላትን ናፅነታትን ብዝኾነ ዓይነት ንኣሰራርሓታትን መትከላትን ውድብ ሕቡራት መንግስታት ብዝፃባእ ኣገባብ ምጥቃም ኣይከኣልን።

ዓንቀፅ 30

ዝኹነ ትሕዝቶ እዚ ኣዋጅ ሓደ መንግስቲ፣ ጉጅለ፣ ወይ ውልቀሰብ ኣብ'ዚ ንዝተዘርዘሩ መሰላትን ናፅነታትን ንምጥሓስ ኣብ ዘኸኸል ንጥፊት ወይ ተግባር ናይ ምስታፍ መሰል ዝህቦ ብዝመስል ኣገባብ ክትርጎም ኣይብሉን።

ዓለም ለኸ ኪዳን ቁጠባዊ፣ ማሕበራውን ባህላውን መሰላት

ውሳኔ ሓፊሻዊ ጉባኤ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ቁፅሪ 2200A (XX) ኮይኑ ተዳልዮ ብኣቆፃፅራ ዩሮጳ 16 ታሕሳስ 1966 ዓ.ም ንፊርማ፣ምፅዳቕን ምቕባልን ተኸፊቱ፡፡

መእተዊ ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን

ብመሰረት ኣብ ቻርተር ውድብ ሕቡራት መንግስታት ዝተኣወጁ መትከላት፣ ኩሎም ኣባላት ሰብኣዊ ስድራ ተፈጥሮኣዊ ክብሪን፣ ማዕረን ዘይሸራረፉ መሰላት ከምዝወነኑ ኣፍልጦ ምሃብ ኣብ ዓለምና መሰረት ናፅነት፣ ፍትሒን ሰላምን ምጥኑ ኣብ ግምት ብምእታው፣

እዞም መሰላት ሰብኣዊ ፍጡር ብተፈጥሮኡ ካብ ዝወነኖ ሰብኣዊ ክብሪ ዝፍልፍሉ ምጥኖም ብምቕባል፣

ብመሰረት ዕላማታት ኣድማሳዊ ኣዋጅ ሰብኣዊ መሰላት ሰብኣዊ ፍጡር ካብ ፍርሒን ፀበባን ክናገፍ ይግባእ ዝብል ክቡር ዕላማ ክዕወት ዝኸእል ቁጠባዊ፣ ማሕበራውን ባህላዊ መሰላት ሲቪልን ፓለቲካዊ መሰላት ኩሎ ሰብ ክማልኡ ዝኸእሉሉ ባይታ እንትፍጠር ጥራሕ ከምዝኾነ ብምቕባል፣

ሃገራት ብቻርተር ውድብ ሕቡራት መንግስታት ንምስጋም ኣድማሳዊ ኣኸብሮት ሰብአዊ መሰላትን ናፅነታት ዝኣተውዎ ግቡእ ኣብ ግምት ብምእታው።

ውልቀሰብ'ውን ናይ ካልኣት ውልቀሰባትን ናይ ዝነበረሉ ማሕበረሰብን መሰል ናይ ምኽባር ግቡእ ስለዘለዎ፤ ኣብ'ዚ ኪዳን ተቐባልነት ዝረኸቡ መሰላት ኣብ ተግባር ክውዕሉን ክኸበሩን ሓላፍነት ዝተሸከመ ምዃኑ ብምግንዛብ፤ ኣብዞም ዝስዕቡ ዓንቀፃት ተሰማሚዖም ኣለዉ።

1ይ ክፋል

ዓንቀፅ 1

1. ኩሎም ህዝብታት መሰል ዓርሰ ውሳኔ ኣለዎም ካብ'ዚ መሰል እዚ ዝፍልፍል ፖለቲካዊ ህልውንኦም ብናፃ ናይ ምስጋምን ዕብዮት ቁጠባዊ፣ ማሕበራዊን ባህላዊን መሰላቶም ብናፅነት ናይ ምስጋም መሰል ኣለዎም።
2. ኩሎም ህዝብታት ንመትከላት ሓባራዊ ረብሓን ዓለምለኽ ሕግን መሰረት ዝገበረ ዓለም ለኽ ቁጠባዊ ምትሕግጋዝ ብዘይፃባእ ኣገባብ ንተፈጥሮኣዊ ሃብቶምን ፀግኦምን ንባዕልቶም ብናፃ ምጥቃም ይኸእሉ እዮም። ሓደ ህዝቢ ንመነባብሮኡ ዘድልይዎ ነገራት ብዝኾነ ይኹን ምኽንያት ክኸላእ ኣይግባእን።
3. ነዚ ኪዳን ዝተቐበሉ ሃገራት ከምኡ'ውን ነቶም ዓርሰ ምምሕዳር ዘይብሉምን ብሞግዚት ዝገዝኡን ዘማሕድሩ ሃገራት መሰል ዓርሰ ውሳኔ ተግባራዊ ዝኾነሉ ኩነታት የመቻቸው፤ ነዚ መሰል ምስ ቻርተር ውድብ ሕቡራት መንግስታት ብዝሰማማዕ መንገዲ ኣብ ተግባር የውዕሉ።

2ይ ክፍል

ዓንቀጽ 2

1. ናይዚ ኪዳን አባል ሃገራት ብውልቁ ይኹን ብዓለምለኽ ድጋፍን ምትሕግጋዝ አቢሎም ንህልዊ ተፈጥሮአዊ ሃብቲ ብምጥቃም ብፍላይ ቁጠባውን ቴክኒካውን ዓቕሚ ክዓቢን በዚ ኪዳን ተቐባልነት ዝረኸቡ መሰላት ብኩሎም አገባባት ብፍላይ አብ ናይ ሕድሕድ ሃገር ሕጊ ተኻቲቶም ብምሉእነት ክትግበሩን አድላዩ ዘበለ ስጉምቲ ክወስዱ ይግባእ።
2. ናይዚ ኪዳን አባል ሃገራት በዚ ኪዳን አፍልጦ ዝተውሃቦም መሰላት ብዘይ አፈላላይ ዓልዮት፣ ሕብሪ፣ ምታ፣ ጃንቋ፣ ሃይማኖት፣ ፖለቲካ ወይ ካልእ አረአእያ፣ ብሄራዊ ወይ ማሕበራዊ መበቆል፣ ንብረት፣ ትውልዲ ካረግ ወይ ካልእ ፀፍሒ ተግባራዊ ዝኾነሉ ውሕስነት ከረጋገፁ ይግባእ።
3. ማዕበልቲ ሃገራት ሰብአዊ መሰላትን ዓቕሚ ሃገራዊ ቁጠባኦምን አብ ግምት ብምእታው፣ አብ'ዚ ኪዳን ዝሰፈሩ አብ ሃገሮም ዝነበሩ ዜጋታት ወፃኢ በዚ ኪዳን አፍልጦ ዝተውሃቦም ቁጠባዊ መሰረት ብኸመይ ዝበለ ደረጃ ክጥቀሙሉ ከምዝግባእ ናይ ምውሳን ስልጣን አለዎም።

ዓንቀጽ 3

ናይዚ ኪዳን አባል ሃገራት፣ ደቂተባዕትዮን ደቂ አንስትዮን አብ'ዚ ኪዳን ዝሰፈሩ ቁጠባዊ፣ ማሕበራውን ባህላውን መሰላት ማዕረ ተጠቀምቲ ዝኾነሉ ኩነታት ክፈጥሩ ይግባእ።

ግንቀፅ 4

ናይዚ ኪዳን ኣባል ሃገራት ነዞም መሰላት ኣብ'ዚ ኪዳን ምስዝሰፈሩ መዐቀንታት ኣጣጥሩዎም ኣብ ዝትግብርሉ እዋን ብሕጊ ካብ ዝሰፈሩ ገደባት ወፃኢ ዝኾነ ደረት ክገብሩ ኣይግባእን። እቲ ብሕጊ ዝሰፍር ገደብ'ውን ሓፈሻዊ ሰናይ ተግባር ሓደ ዴሞክራሲያዊ ማሕበረሰብ ንምስላጥ ዝጻለመ ክኸውን ከምዘለዎ ይቕበሉ።

ግንቀፅ 5

1. ኣብ'ዚ ኪዳን ዝሰፈረ ትሕዝቶ ዝኾነ መንግስቲ፣ ጉጅለ ወይ ውልቀሰብ ኣብ'ዚ ተቐባልነት ንዝረኸቡ መሰላትን ናፅነታትን ንምጥሓስ ኣብ ዘኸእል ንጥፊት ወይ ተግባር ናይ ምስታፍ መሰል ዝሃበ ብዘመስል ወይ ድማ ካብ ዝተነፀረ ገደብ ንላዕሊ ንምጥቃም ብዘኸእል ኣገባብ ፈጻሙ ክትርጎም ኣይግባእን።
2. ኣብ ዝኾነ ሃገር ብሕጊ፣ ብስምምዕ፣ ብስራት፣ ወይ ብልምዲ ተቐባልነት ዝረኸቡ መሰረታዊ ሰብእዊ መሰላት፣ እዚ ኪዳን ኣፍልጦ ኣይሃቦምን ወይ ዕዘዝ ትኹረት ኣይገበረሎምን ብዝብል ሰንኪ ክግደቡ ወይ ክጠሓሱ የብሎምን።

3ይ ክፋል

ግንቀፅ 6

1. ናይዚ ኪዳን ኣባል ሃገራት ኸሉ ሰብ ብናፃ ድልዎቱ ኣብ ዝመረፀ ስራሕ ተዋፊሩ ህይወቱ ክመርሕን እዚ መሰሉ ክኸበር ኣድላዩ ስጉምቲ ምውሳድን ሓዊሱ ንመሰል ዕዮ ተቐባሎም ግቡእ ሓለዎ ንምሃብ ኣድለይቲ ስጉምቲታት ንምውሳድ ተሰማሚዖም ኣለዉ።

2. ናይዚ ኪዳን ኣባል ሃገር ነዚ መሰል ምሉእ ንምሉእ ንምኸባር ዝወስዶ ስጉምቲ፣መሰረታዊ ፖለቲካዊን ቁጠባውን ናይነታት ውልቀሰብ ኣብ ዝተኸበረሉ ኩነታት ቴክኒካዊን ሞያውን ናይ ስልጠና መደባት ምዝርጋሕ፣ ቀፃልነት ዘለዎ ስሉጥ ቁጠባዊ፣ ማሕበራውን ባህላውን ምዕባል ዘረጋግፅ ፖሊሲ ምሕንፃፅ ከምኡ'ውን ምህርቲ ዘሰስን ዕድል ስራሕ ምፍጣር ዝሓውስ ክኸውን ኣለዎ።

ዓንቀፅ 7

ናይዚ ኪዳን ኣባል ዝኾኑ ሃገራት ኩሉ ሰብ ብፍላይ ድማ ነምዎ ዝስዕቡ ዘረጋግፅ ፍትሓውን ምቹውን ኩነታት ስራሕ ናይ ምርካብ መሰል ከምዘለዎ

- ሀ) ንሰራሕተኛታት ዝሞሃብ ክፍሊት ብውሑድ
 - (i) ማዕረ ዋጋ ንዘለዎ ስራሕ ብዘይ ዝኾነ ዓይነት ኣፈላላይ ሚዛናዊ ዝኾነ ዓስቢን ማዕረ ክፍሊት ብፍላይ ኣብ ተመሰሳሊ ኩነታት ዝተዋፈራ ደቂ ኣንስትዮ ማዕረ ክፍሊት ንማዕረ ስራሕ ምርካብ፣
 - (ii) ብመሰረት ድንጋጌታት እዚ ኪዳን ንባዕሎምን ንስድሮኦምን ደሓን ዝኾነ ኩነታት ናብራ
- ለ) ካብ ሓደጋ ናፃ ዝኾነን ንጥዕና ዘመቹን ኩነታት ስራሕ፣
- ሐ) ኩሉ ሰራሕተኛ ብዘይካ ከም ኣገልግሎትን ክእለትን ዝመሳሰሉ መምዘኒታት ብካልእ ዝኾነ ነገር ኣፈላላይ ከይተገበረ ናብ ዝለፀገ ደረጃ ናይ ምዕባይ ማዕረ ዕድል፣
- መ) ዕረፍቲ፣ ናይ ተሃድሶ ጊዜን፣ ሚዛናዊ ዝኾነ ዝተወሰነ ናይ ስራሕ ሰዓት ከምኡ'ውን ምስ ክፍሊት ዝሞሃብ ፍቓድ ዕረፍትን ዕረፍቲ ህዝባዊ በዓላት ።

ዓንቀጽ 8

1. ናይዚ ኪዳን አባል ሃገራት እዞም ዝስዕቡ መሰላት ንምርግጋፅ ተሰማሚያም አለዉ።
 - ሀ) ኩሉ ሰብ ንሕገ-ደንቢ ማሕበር ተገዛኒ ብምዃን ቁጠባውን ማሕበራውን መሰላቱ ምስላጥን ምርግጋፅ ኣብ ዘኸለሎ ማሕበር ናይ ምውዳብ መሰሉ ክሕሎ። ብዘይካ ብሕጊ ዝተቐመጡን ኣብ ኣደ ዲሞክራሲያዊ ማሕበረሰብ ሃገራዊ ረብሓ ወይ ፀጥታ ህዝቢ ንምርግጋፅ ወይ ከዓ ናይ ካልኣት መሰላትን ናፅነታትን ንምኸባር ተባሂሎም ዝግበሩ ገደባት ካልእ ገደብ ንኸይግበር፤
 - ለ) ማሕበራት ሰራሕተኛታት ሃገራዊ ፌዴሬሽናት ወይ ኮንፌዴሬሽናት ናይ ምምስራት ወይ ድማ ዓለም ለኽ ውዳበታት ማሕበር ሰራሕተኛታት ናይ ምቕምን ኣብኡ ናይ ምፅምባርን መሰል ፤
 - ሐ) ኣብ ኣደ ዲሞክራሲያዊ ማሕበረሰብ ሃገራዊ ረብሓ ወይ ፀጥታ ህዝቢ ንምርግጋፅ ወይ መሰላትን ናፅነታትን ካልኣት ንምሕላው ተባሂሎም ካብ ዝግበሩ ብሕጊ ዝተቐመጡ ገደባት ወፃኢ ማሕበራት ሰራሕተኛታት ብናፃ ናይ ምውሳኔ መሰል አለዎም።
 - መ) ምስ ሕጊ እታ ሃገር ብዝሳነ ኣገባብ ኣድማ ስራሕ ናይ ምግባር መሰል ሰራሕተኛታት።
2. እዚ ዓንቀጽ ነዚ መሰል ኣብ ምጥቃም ኣመልኪቶም ኣብ ኣባላት ሰራዊት፣ ፖሊስ፣ ወይ ኣብ ሰራሕተኛታት ምምሕዳር መንግስቲ ዝቐመጡ ሕጋዊ ገደባት ዝግግት ኣይኮነን።
3. እዚ ዓንቀጽ እቶም ብኣቆፃፅራ ኣውሮጳ ብ1948 ዓ.ም ዝወፀ ሕጊ ዓለም ለኽ ውድብ ዕዮ ኣባል ሃገራት ኣብ'ቲ ስምምዕነት ዝሰፈሩ ማሕበር ምምስራት ናፅነትን ናይ ምሕባር ውሕስነትን ዝፃረር ሕጊ ክሕንፅፀ ወይ ነቶም ውሕስነታት

ብዙጥሕስ አገባብ ነቲ ሕጊ ክትግብሩ ዝፈቅድ ክኸውን የብሉን።

ዓንቀፅ 9

ናይዚ ኪዳን አባል ሃገራት ኩሉ ሰብ መሰል ማሕበራዊ መድሕን ሓዊሱ መሰል ማሕበራዊ ውሕስነት ከምዘለዎ ይቕበሉ።

ዓንቀፅ 10

ናይዚ ኪዳን አባል ሃገራት ነዞም ዝሰዕቡ ተቐቢሎም አለዉ

1. ቤተሰብ ተፈጥሮኣውን መሰረታውን ውሁድ አካል ሕብረተሰብ ብምዃኑ ብፍላይ እንትምስረትን ንክንክንን ትምህርቲን ቆልዑ ሓላፍነት እንትሸከምን ክንዲ እቲ ዓቕሚ ዘፍቅዶ ዑዝዝ ደገፍን ሓለዎን ክግበረሉ ይግባእ። ሓዳር ብናፃ ፍቓድ እቶም ተፃመድቲ ክምስረት አለዎ።
2. ቅድሚን ድሕሪ ሕርሲ ንኣዴታት እኹል ዝኾነ ፍሉይ ክንክን ክግበረለን አለዎ። ኣብዚ እዋን ሰራሕተኛታት ዝኾና ኣዴታት ፍቓድ ዕረፍቲ ምስ መሃያወይ ድማ ፍቓድ ዕረፍቲ ምስ ጥቕምታት ማሕበራዊ ውሕስነት ክረኽባ አለዎን።
3. ብምኸንያት ወለዶም ወይ ካልኦት ኩነታት አፈላላይ ከይተገበረ ንቆልዑትን ሰገናትን ፍሉይ ሓለዎን ደገፍን ክግበር አለዎ። ቆልዑትን ሰገናትን ካብ ቁጠባዊን ማሕበራዊ ምዝመዛ ሓለዎ ክግበረሉም አለዎ። ንስነምግባርምን ጥዕነኦምን ኣብ ዝጉድእ፣ ንህይወቶም ሓደገኛ ኣብ ዝኾነን ንንቡር ዕብዮቶም ኣብ ዘሰናኸል ዕዮ ክዋፈሩ ምግባር ብሕጊ ዘቕፅዕ ክኸውን ይግባእ። ከምኡ'ውን ሃገራት ኣብ ዕዮ ንምቕፃር ዘኸእል ገደብ ዕድመ ከቐምጡን ካብኡ ንታሕቲ ንዝኾኑ ሰገናት

ቆላሮም ዘስርሑ ዝኸልከሉሉን ብሕጊ ዝቕዕዕሉን ስርዓት ክዘርግሑ ኣለዎም።

ዓንቀፅ 11

1. ናይዚ ኪዳን ኣባል ሃገራት ኩሉ ሰብ ንባዕሉን ንስድርኡን ዘመሓድረሉ እኹል ደረጃ መነባብሮ ክህልዎ፣ ምግብ፣ ክዳንን መፅለሊን ክማለኡን መነባብሮኡ ቀፃልነት ብዘለዎ ኣገባብ ክመሓየሽ ከምዘለዎን ይቕበሉ። ናይዚ ኪዳን ኣባል ሃገራት እዚ መሰል ተግባራዊ ንምግባር ኣድላዪ ስጉምቲ ይወስዱ፣ ኣብ ኣፈፃፀማ እዚ መሰል ኣብ ናፃ ድልዎት ዝተመስረተ ዓለምለኽ ምትሕግጋዝ ዘለዎ ኣገዳስነት ይግንዘቡ።
2. ናይዚ ኪዳን ኣባል ሃገራት ኩሉ ሰብ ካብ ጥምየት ናፃ ኮይኑ ናይ ምንባር መሰረታዊ መሰል ከምዘለዎ ብምግንዛብ፣ በይንቶም ወይ ድማ ብዓለምለኽ ምትሕግጋዝ ኣቢሎም ነዞም ዝስዕቡ ዘካተቱ ንፁራት መደባት ክሕንፁሉ ኣለዎም።
- ሀ) ቴክኒካውን ሳይንሳውን ፍልጠት ብምጥቃም ናይ ምግብ ምህርቲ፣ ናይ ዕቀባን ዝርጋሐን ብልሓታት ንምምሕያሽ፣ መትከላት ስነምግቢ ዝምልከት ፍልጠት ንምዝርጋሕ ከምኡ'ውን ዝለዓለ ምዕባለን ኣጠቓቕማን ተፈጥሮኣዊ ሃብቲ ክህሉ ዝሕግዝ ስርዓት ልምዓት ገጠር ክቐርቡ ወይ ከማሓይሹ ይግባእ።
- ለ) ናይ ለኣኸትን ኣምፃኢትን ምግቢ ሃገራት ፀገም ኣብ ግምት ብምእታው ንጠለብ መሰረት ዝገበረ ዝተመጣጠነ ዓለማዊ ዝርጋሐ ቀረብ ምግቢ ከረጋግፁ ይግባእ።

ዓንቀፅ 12

1. ናይዚ ኪዳን ኣባል ሃገራት ኩሉ ሰብ ክብፃሕ ናብ ዝኸእል ዝለዓለ ደረጃ ኣካላውን ስነ-ኣእምሮኣውን ጥዕና ናይ ምስግጋር መሰል ከምዘለዎ ይቕበሉ።

2. “አባል ሃገራት እዚ ኪዳን እዚ መሰል ብሙሉእነት ንምርግጋዕ ዝወሰዱዎም ስጉምቲታት ነዞም ዝስዕቡ ዝሓውስ ክኸውን ኣለዎ።
 - ሀ) ቁፅሪ ናይቶም ሞይቶም ዝውለዱን ምስተወለዱ ዝሞቱን ህፃናት ምንካይን ጥዕናዊ ዕብዮት ህፃናት ምርግጋዕን፤
 - ለ) ኩለመዳያዊ ምምሕያሽ ከባብያውን ኢንዱስትሪያውን ጥዕና
 - ሐ) ንተላበድቲ፣ ከባብያዊ፣ ኣብ ስራሕ ዘጋጥሙን ካልኣት ሕማማት ምክልኻል፣ ምሕካምን ምቁፅፃርን፤
 - መ) ኣብ ግዜ ሕማም ኩሉ ሕክምናዊ ኣገልግሎትን ጠመተን ዘረጋገፀሉ ኩነታት ምፍጣር።

ዓንቀፅ 13

1. ናይዚ ኪዳን ኣባል ሃገራት ኩሉ ሰብ ዕድል ትምህቲ ናይ ምርካብ መሰል ከምዘለዎ ይቕበሉ። ዕላማ ትምህርቲ ዝተማልአ ስብእናዊ ምዕባለን ኣታሓሳስባ ሰብኣዊ ክብሩን ዘረጋገፀ ከምኡ ውን ንሰብኣዊ መሰላትን ናፊነታትን ዘጠናኸር ኮይኑ ክቃነ ከምዝግባእ ተሰማዕሚያም ኣለዉ። ትምህርቲ ኩሎም ሰባት ኣብ ናፃ ማሕበረሰብ ብንጥፈት ዝሳተፉሉ፣ ኣብ መንጎ ኩሎም ብሄራት፣ ዘርኢታት፣ ዓልያታት ወይ ሃይማኖታት ምርድዳእ፣ ምክእኣልን ምሕዝነትን ንምፍጣርን ውድብ ሕቡራት መንግስታት ሰላም ንምዕሳል ዝገብሮ ፃዕሪ ንምጥንኻርን ከገልግል ከምዘለዎ ተሰማዕሚያም ኣለዉ።
2. እዚ መሰል ብምሉእነት ንኸረጋገፀ ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ነዞም ዝስዕቡ ተቐቢሎም ኣለዉ
 - ሀ) ቀዳማይ ብርኪ ትምህርቲ ግዴታ ክኸውንን ንኹሉ ብናፃ ክባፃሕ ምግባር፤
 - ለ) ቴክኒካውን ሞያውን ትምህርቲ ሓዊሱ ካልኣይ ብርኪ ትምህርቲ ብኩሉ መልክዓት ንኹሉ ብዝምቸው ኣገባብ ክባፃሕን ኣብ ከይዲ ድማ ብናፃ ክዋሃብን ምስራሕ፤

- ሐ) ላዕለዋይ ትምህርቲ ክእለት ማእኸል ገይሩ ንኩሉ ብዝምቹ ኣገባብ ብማዕረ ዝባዓኡ ክኸውን ምግባር፣ ኣብ ከይዲ ድማ ብናፃ ናብ ዝዋሃበሉ ኩነታት ንምብፃኡ ምስራሕ፣
 - መ) ዕድል ቀደማይ ብርኪ ትምህርቲ ንዘይረኸቡ ወይ ዘየማልኡ ሰባት መሰረታዊ ትምህርቲ ዝተባበሰሉ ወይ እቲ ዕድል ዝዘርገሓሉ ኩነታት ምፍጣር፣
 - ሰ) ንኩሎም ደረጃታት ዘማልኡ ስርዓት ትምህርቲ ዝምዕብለሉ፣ ብቕዓት ዘለዎ ስርዓት ናፃ ትምህርቲ ዝህነፀሉን መነባብር መምህራን ብቐፃልነት ዝምዕብለሉን ፃዕሪ ምግባር
3. ናይዚ ኪዳን ኣባል ሃገራት ወለድን ሕጋዊ ሞግዚታትን መንግስቲ ካብ ዘውፅኦ ደረጃ ኣብ ዘይታሓተ ቤት ትምህርቲ ደቆም ክመሃሩ ናይ ምግባር፣ ከከም እምነቶም ንደቆም ብሃይማኖታውን ስነምግባራውን መትከላት ክህነፁ ናይ ምዕዳር ናዕነት ከምዘለዎም ተቐቢሎም ኣለዉ፣
4. ኣብዚ ዓንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ 1 ዝሰፈሩ መትከላት ክሳብ ዝተኸበሩን መንግስቲ ዝሓንፀዎ መሰረታዊ መዐቀኒ ትምህርቲ ክሳብ ዝተማልኡ፣ ዝኾነ ክፋል እዚ ዓንቀፅ ውልቀሰባትን ካልኦት ኣካላትን ትካላት ትምህርቲ ንምጥያሽን ምምራሕን ዘለዎም ናዕነት ብዝጥሕስ ኣገባብ ክትርጉም የብሎን።

ዓንቀፅ 14

ሕድሕድ ኣባል ሃገር እዚ ኪዳን ነዚ ኪዳን ኣብ ዝተቐበለሉ እዋን ግዝኣቱ ኣብ ዝኾነ ከተማ ወይ ኣብ ትሕቲ ምምሕዳሩ ዝኾነ ካልእ ግዝኣት ትምህርቲ ቀዳማይ ብርኪ ግዴታን ናፃን ዘይኮነ እንተነይሩ እዚ ግዴታን ንኩሉ ብናፃ ናይ ምብፃኡን መትከል ኣብ ውሱን ዓመታት ተግባራዊ ዝኾነሉ ዝርዝር ትልሚ ኣብ ውሽጢ ክልተ ዓመት ክሕንፅፅ ይግባእ።

ዓንቀጽ 15

1. ናይዚ ኪዳን አባል ሃገራት ኩሉ ሰብ እዞም ዝስዕቡ መሰላት ከምዘለዉዎ ይቕበሉ

ሀ) ኣብ ባህላዊ ንጥፊታት ምስታፍ፣

ለ) ተጠቃማይ ሳይንሳዊ ምዕባለን ውፅኢታቱን ናይ ምዃን፣

ሐ) ንዝመሃዞ ሳይንሳዊ፣ ስነ-ጥበባዊ፣ ስነ-ጥበባዊ ውፅኢት ካብ ዝግበር ሓለዎ መንፈሳውን ቁሳውን ረብሓ ናይ ምርካብ

2. አባል ሃገራት እዚ ኪዳን ንዚ መሰል ብምሉእነት ክትግበር ዝወስድዎም ስጉምታታት ሳይንስን ባህልን ንምዕቃብ፣ ንምምዕባልን ንምግፋሕን ንዝፍፀምዎም ስራሕቲ ዝሓውስ ክኸውን ኣለዎ።

3. አባል ሃገራት እዚ ኪዳን ንሳይንሳዊ ምርምራትን ናይ ምምሃዝ ንጥፊታትን ኣገዳሲ ዝኾነ ናፅነት ንምክባር ተሰማሚዖም ኣለዉ።

4. ናይዚ ኪዳን አባል ሃገራት ኣብ ሳይንሳውን ባህላውን መዳያት ዝፍጠሩን ዝዕምብቡሉን ዓለምለኽ ርክባትን ምትሕብባራትን ዝፍልፍሉ ረብሓታት ኣፍልጦ ይህቡ። :

4ይ ክፋል

ዓንቀጽ 16

1. አባል ሃገራት እዚ ኪዳን ምስ እዚ ክፋል ኪዳን ብዝተዛመደ ኣብ ዝወስድዎም ስጉምቲን ኣብ'ዚ ተቐባልነት ንዝረኽቡ መሰላት ንምክባር ብዛዕባ ዝገበርዎ ሃዕሪን ፀብዓብ ክቕርቡ ተሰማሚዖም ኣለዉ።

2. ሀ) ኩሎም ፀብዓባት ናብ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ክቕርቡ ኣለዎም፤ ዋና ፀሓፊ ድማ እቲ ጉዳይ ኣብ'ዚ ምስዝሰፈሩ ዓንቀጻት ተሳንዩ ምፍፃሙ ክትትል

ክግበረሉ ቅዳሕ ናብ ቁጠባውን ማሕበራውን ቤት ምኽሪ የቕርብ።

- ለ) ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ቅዳሓት ናይቶም ፀብፃባ ወይ ኣገዳሲ ክፋሎም ናብ ፍሉይት ኣካላት ወይ ድማ ነዚ ኪዳን ዝተቐበሉን ኣባላት ፍሉይት ኣካላት ንዝኾኑን ሃገራት የቕርብ። እቲ ዋና ፀሓፊ ቅዳሓት ነቶም ኣካላት ዘቕርብ እቲ ጉዳይ ብመንፅር ስሪት እቶም ትካላት ዝምልከቶም እንተኾይኑ እዩ።

ዓንቀፅ 17

- 1. ቁጠባውን ማሕበራውን ቤት ምኽሪ እዚ ኪዳን ኣብ ተግባር ምስ ወዓለ ኣብ ውሽጢ ሓደ ዓመት ምስ ዝምልከቶም ሃገራት እዚ ኪዳንን ፍሉይት ኣካላት ተማኺሩ ብመሰረት ዘውፅእ መደብ ናይዚ ኪዳን ኣባል ሃገራት ፀብፃቦም የቕርቡ።
- 2. ፀብፃባት ኣብ'ዚ ኪዳን ዝሰፈሩ ግቡኣት ብምሉእነት ኣብ ምትግባር ንዘጋጠሙ ፀገማትን መበገሲኦም ዘመልክቱ ክኾኑ ኣለዎም።
- 3. ኣባል እዚ ኪዳን ብዝኾነ ነገር ኣግባብነት ዘለዎ ሓበሬታ ቅድም ኢሉ ንውድብ ሕቡራት መንግስታት ወይ ንዝኾነ ፍሉይ ወኪል ቐሪቡ እንተነይሩ ደጊምካ ምቕራብ እንተይኣድለዩ ነቲ ሓበሬታ ዘዘኻኸር ሓበሬታ ምምልካት ጥራሕ እኹል'ዩ።

ዓንቀፅ 18

ቤት ምኽሪ ቁጠባውን ማሕበራውን ብመሰረት ቻርተር ውድብ ሕቡራት መንግስታት ብመዳይ ሰብኣዊ መሰላትን መሰረታዊ ናፅነታትን ዝተውሃበ ሓላፍነት መሰረት ኣብ ኣፈፃፀማ ኣብ'ዚ ኪዳን ዝሰፈሩ ዓንቀፃት ኣመልኪቶም ፍሉይት ወኪላት ፀብፃባት ዘቕርቡሉ ኩነታት ከመዓራሪ ይኸእል። እዞም ፀብፃባት ዝምልከቶም

አካላት እቲ ውድብ ዘሕለፍዎም ዝርዝር ውሳኔታትን ናይ መፍትሒ ሓሳባትን ዘጠቓለሉ ክኾኑ ይኸእሉ።

ዓንቀፅ 19

ቤት ምክር ብመሰረት ቁጠባውን ማሕበራውን ብመሰረት ዓንቀፅ 16ን 17ን ካብ ሃገራት ዝቐረብሉን ብመሰረት ዓንቀፅ 18 ካብ ፍሉይት ወኪላት ዝቐረቡሉ ሰብአዊ መሰላት ዝምልከቱ ፀብዓባት ንመፅናዕቲ፣ ንውሳኔን ከም ኩነታቱ ድማ ንሓበሬታ ክግልገሉ ንኮሚሽን ሰብአዊ መሰላት ክቐርቡ ይኸእሉ።

ዓንቀፅ 20

ናይዚ እዚ ኪዳን አባል ሃገራትን ዝምልከቶም ፍሉይት አካላት ብመሰረት ዓንቀፅ 19 ዝቐርብ ዝኾነ ናይ ውሳኔ ሓሳብ ወይ ድማ አብ'ዚ ናይ ውሳኔ ሓሳብ ተመስሪቱ ብኮሚሽን ሰብአዊ መሰላት አብ ዝቐርብ ፀብዓብን ንዕኡ አብ ዝምልከት ሰነድን ርእይቶኦም ንቤት ምክር ንቁጠባውን ማሕበራውን ክቐርቡ ይኸእሉ።

ዓንቀፅ 21

ቤት ምክር ቁጠባውን ማሕበራውን ቤት ምክር አብ'ዚ ሰነድ ዝሰፈሩ መሰላት ንምክባር ዝተወሰዱ ስጉምቲታን ዝተረኸበ ምዕባል አመልኪቱ ካብ አባል ሃገራት እዚ ኪዳንን ካብ ፍሉይት አካላት ዝቐረቡሉ ሓበሬታ ተደሪኹ ናይ ውሳኔ ሓሳብን ፅሑፍ መረዳኢታን ዘጠቓለሉ ፀብዓብ ብብግዚኡ ናብ ሓፈሻዊ ጉባኤ ውድብ ሕቡራት መነጻስታት ክቐርብ ይኸእሉ።

ዓንቀፅ 22

አብ ክልል ዝተውጦም ሓላፍነት ተመስሪቶም አብ ተግባራውነት እዚ ኪዳን አድላዪ ዝኾነ ዓለምለኻዊ ስጉምቲ ከውስዱ ከማኸሩ ቁጠባውን ማሕበራውን ቤት ምክር አብ'ዚ ኪዳን ተደሪኹም

ንዝቐርቡሉ ፀብፃባት ወይ ድማ ካብኦም ዝፍልፍሉን ቴክኒካዊ ደገፍ ዝጠልቡን ጉዳያት ካልኦት ንኣካላት ውድብ ሕቡራት መንግስታት፣ ኣብ ትሕቲኦም ንዝርከቡ ኣካላትን ፍሉይት ወኪላትን ከፍልጦም ይኸእል።

ዓንቀፅ 23

ናይዚ ኪዳን ኣባል ሃገራት ኣብ'ዚ ኪዳን ተቐባልነት ዝረኽቡ መሰላት ንምኽባር ዝወሰድ ዓለምለኻዊ ስጉምቲ፣ ነቲ ምፍራም፣ ናይ ውሳኔ ሓሳባት ምቕባል፣ ቴክኒካዊ ሓገዝ ምግባርን ምስ ዝምልከቶም መንግስታት ብምትሕብባር ንምምኽኻርን ንመፅናዕትን ዝፃለሙ ዞባውን ቴክኒካውን ምዕባሊታት ምክያድ ዝሓወሱ ክኾኑ ተሰማሚዖም ኣለዉ።

ዓንቀፅ 24

ኣብ'ዚ ኪዳን ዝኾነ ዓንቀጽ ንቻርተር ውድብ ሕቡራት መንግስታትን ንተግባራት ዝተፈላለዩ ኣካላት ውድብ ሕቡራት መንግስታትን ፍሉይት ወኪላት፣ ንዝርዝር ስሪት ፍሉይት ወኪላትን ብዝፃባእ ኣገባብ ክትርጎም ኣይኸእልን።

ዓንቀፅ 25

ኣብ'ዚ ኪዳን ዝሰፈረ ዝኾነ ዓንቀፅ ከሎም ህዝብታት ሰባት ብተፈጥሮ ንዝወነንዎ ተፈጥሮኣዊ ሃብቲን ፀጋን ብናፃን ብምለእነትን ናይ ምጥቃምን ኣብ ግብሪ ምውዓልን መሰል ብዝግድብ ኣገባብ ክትርጎም ኣይኸእልን።

5ይ ክፍል

ዓንቀጽ 26

1. እዚ ኪዳን ንዝኾነት ኣባል ውድብ ሕቡራት መንግስታት ወይ ንዝኾነት ኣባል ፍሉያት ወኪላት እቲ ውድብ፣ ስሪት ዓለምለኸ ቤት ፍርዲ ፍትሒ ንዝተቐበለ ዝኾነት ሃገር፣ ወይ ድማ ኣባል እዚ ኪዳን ከትኸውን ብሓፈሻዊ ጉባኤ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ንዝተዓደመት ዝኾነት ሃገር ንፊርማ ክፋት እዩ።
2. እዚ ኪዳን ክፀድቕ ኣለዎ። ዝፀደቐሉ ሰነድ ድማ ምስ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ክቕመጥ ኣለዎ።
3. እዚ ኪዳን ኣብ'ዚ ዓንቀጽ ንኡስ ዓንቀጽ 1 ዝተጠቐሱ ሃገራት ክቕበልዎ ክፋት ይኸውን።
4. ምቕባል እዚ ኪዳን ተፈፃሚ ዝኸውን መቐበሊ ዝኾነ ሰነድ ኣብ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት እንትቕመጥ እዩ።
5. ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ነቲ ዝተረከበ ሕድሕድ መፅደቕ ወይ መቐበሊ ሰነድ ንኲሎም ፈረምቲ ወይ ተቐበልቲ እዚ ኪዳን ዝኾነ ሃገራት የፍልጥ።

ዓንቀጽ 27

1. እዚ ኪዳን መበል 35 መፅደቕ ወይ መቐበሊ ሰነድ ናብ ኢድ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ምስኣተወ ድሕሪ ሰለስተ ወርሒ ዝፀንዐ ይኸውን።
2. መበል 35 መፅደቕ ወይ መቐበሊ ሰነድ ምስቀረብ ነዚ ኪዳን ዘፀደቐት ወይ ዝተቐበለት ሕድሕድ ሃገር ናይ ባዕሉ መፅደቕ ወይ መቐበሊ ሰነድ ምስኣረከበት ድሕሪ ሰለስተ ወርሒ ኣብ ልዕሊ ዝፀንዐ ይኸውን።

ዓንቀጽ 28

ድንጋጌታት እዚ ኪዳን ኣብ ኩሎም ክልላት ፊደራላዊ ሃገራት ብዘይ ዝኾነ ገደብ ወይ ኣፈላላይ ተፈፃምነት ኣለዎም፡፡

ዓንቀጽ 29

1. ኣባል እዚ ኪዳን ዝኾነ ሃገር መማሓየሺ ሓሳብ ክበግሰን ናብ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ክቕርብ ይኸእል፡፡ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ብወገኑ ነቲ ዝቐረበ ናይ መማሓየሺ ሓሳብ ናብ ኩሎም ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ብምልኣኽ ኣብ'ቲ ዝቐረበ መመሓየሺ ሓሳብ ድምዒ ንምሃብ ዋሳ ሃገራት ምፅዋዕ ዝድግፉ ምዃኖም ከፍልጥዎ ሕቶ የቕርቡሎም፡፡ ሓደ ሲሶ ኣበል ሃገራት ዋሳ ክገበር እንተደጊፊን ዋና ፀሓፊ እቲ ዋሳ ኣብ ትሕቲ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ክካየድ ይገብር፡፡ ዝቐረበ ናይ መማሓየሺ ሓሳብ ናይ መብዛሕቲኦም ኣብ'ቲ ዋሳ ዝተረኸቡ ሃገራት ድምዒ እንተረኸቡ ብሓፈሻዊ ጉባኤ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ክፀድቑ ናብኡ ክቕርብ ኣለዎ፡፡
2. ዝቐረበ መመሓየሺ ሓሳብ ብሓፈሻዊ ጉባኤ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ተቐባልነት ምስረኽቦን ብመሰረት ነናይ ሃገሩ ሕገመንግስታዊ መስርሕ ብክልተ ሲሶ ዓብላላይ ድምዒ ፈረምቲ እዚ ኪዳን ዝኾኑ ሃገራት ምስፀደቕን ዝፀንዐ ይኸውን፡፡
3. እቶም ናይ መመሓየሺ ሓሳባት ምስፀንዑ ንጾኦም ኣብ ዘፅደቁ ሃገራት ናይ ሕጊ ተፈፃምነት ይህልዎም፡፡ ካልኣት ፈረምቲ እዚ ኪዳን ዝኾኑ ሃገራት ብዓንቀፃት እዚ ኪዳንን ቅድም ኢሎም ንዝተቐበልዎም መመሓየሺ ሓሳባትን ይቕየዱ፡፡

ዓንቀጥ 30

አብ ዓንቀጥ 26 ንኡስ ዓንቀጥ 5 ዝተሓበሩ መዘኻኸሪታት ዋላ እንተሃለዉ ብመሰረት አብጎቲ ዓንቀጥ አብ ንኡስ ዓንቀጥ 1 ተሓቢሩ ዘሎ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ብዛዕባ አብጎዚ ዝስዕብ ተዘርዚሮም ዘለዉ ንኡሎም ሃገራት የፍልጥ።

ሀ) አብ ዓንቀጥ 26 ብዛዕባ ዝተሓበሩ ፊርማታት፣ ምዕዳቻትን ምቕባላትን፣

ለ) ብመሰረት ዓንቀጥ 27 እዚ ኪዳን ዝፀንዕሉ ግዜን ብመሰረት ዓንቀጥ 29 መመሓየሺ ሓሳባት ዝፀንዑሉ ግዜን፣

ዓንቀጥ 31

1. ብቻይንኛ፣ እንግሊዚኛ፣ ፈረንሳይኛ፣ ሩስያኛን ብእስፓኝ ዝተሰናድኡ ቅድሓት እዚ ኪዳን ማዕረ ኣፍልጦ ዘለዎም ኮይኖም አብ ቤት መዝገብ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ይዕቀቡ።
2. ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታ ዝተረጋገፁ ቅዳሓት እዚ ኪዳን አብ ዓንቀጥ 26 ንዝተጠቐሱ ሃገራት ይዘርግሑ።

ዓለም ለኸ ኪዳን ሲቪልን ፖለቲካውን መሰላት

ውሳኔ ሓፈሻዊ ጉባኤ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ቁፅሪ 2200A(XXI) ኮይኑ ተዳልዮ ብአቆፃፀር አውሮጳ 16 ታሕሳስ 1966 ዓ.ም ንፊርማ፡ ምፅዳቕን ምቕባልን ዝተኸፈተ፡፡

መጻተዊ

አባል ሃገራት እዚ ኪዳን

ብመሰረት ኣብ ቻርተር ውድብ ሕቡራት መንግስታት ዝተአወጁ መትከላት ንተፈጥሮአዊ ክብሪን፣ ማዕረን ዘይሸራረፋን መሰላት ኩሎም አባላት ሰብአዊ ስድራ አፍልጦ ምሃብ ንናፅነት፣ ፍትሒን ሰላምን ዓለም መሰረት ምጻኑ ኣብ ግምት ብምእታው፣

እዞም መሰላት ሰብ ብተፈጥሮኡ ካብ ዝወነኖ ሰብአዊ ክብሪ ከምዝፍልፍሉ ብምቕባል፣

ብመሰረት ዕላማታት ኣድማሳዊ ኣዋጅ ሰብአዊ መሰላት፣ሲቪላውን ፖለቲካውን ናፅነት ዝተገናፀፈን ካብ ፍርሒን ፀገምን ዝተናገፈን ናፃ ሰብ ዝብል መትከል ክዕወት ዝኸእል ሕድሕድ ሰብ ሲቪላውን ፖለቲካውን መሰላቱ ከምኡ'ውን ቁጠባዊ፣ ማሕበራውን ባህላውን መሰላቱ ዘስተማቕረሉ ምቹው ባይታ እንትፍጠር ምጻኑ ብምቕባል፣

ሃገራት ብመሰረት ቻርተር ውድብ ሕቡራት መንግስታት ዘለዎም ሰብአዊ መሰላትን ናፅነታትን አድማሳዊ ብዝኾነ መልክዑ ክኸበሩ ክፈፀሙ ናይ ምግባር ግቡእ ኣብ ግምት ብምእታው፤

ውልቀሰብ እውን ንካልኣት ውልቀሰባትን ንዝነብረሉ ማሕበረሰብን ዘለዎ ሓላፍነት ምኽንያት ኣብ'ዚ ኪዳን ተቐባልነት ዝረኸቡ መሰላት ክቃልሑን ክኸበሩን ናይ ምስራሕ ግቡእ ከምዘለዎ ብምግንዛብ

ኣብዞም ዝስዕቡ ዓንቀጻት ተሰማሚዖም ኣለዉ፡፡

ክፍሊ 1

ዓንቀፅ 1

1. ኩሎም ህዝብታት መሰል ዓርሰ ውሳኔ ኣለዎም፡፡ በዚ መሰል ኣቢሎም ፖለቲካዊ ህልውንኤም ብናፃ ይውስኑ፤ ቁጠባዊ፣ ማሕበራውን ባህላውን ምዕባልኦም ብናፃ የካይዱ፡፡
2. ኩሎም ህዝብታት ኣብ መትከላት ዓለም ለኽ ሕግን ሓበራዊ ረብሓን ዝተመስረተ ዓለምለኻዊ ቁጠባዊ ተራድኦ ንዝተቐመጠ ግቡእ ከይጠሓሱ ተፈጥሮኣዊ ሃብቶምን ፀጋኦምን ንባዕልቶም ብናፃ ክጥቀሙ ይኸእሉ፡፡ ሓደ ህዝቢ ንናብርኡ ዘድልዮ ነገር ብዝኾነ ይኹን መንገዲ ክንፈግ ኣይብሉን፡፡
3. ኩሎም ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን፣ ነቶም ዓርሰ ምምሕዳር ዘይብሉምን ብሞግዚት ዝመሓደሩን ግዝኣታት ናይ ምምሕዳር ሓላፊነት ዝተሸከሙ ሓዊሱ-ብመሰረት ዓንቀጻት ቻርተር ውድብ ሕቡራት መንግስታት መሰል ዓርሰ ውሳኔ የኸብሩ ኣብ ተግባር ዝውዕለሉ ኩነታት ድማ የመቻኛዉ፡፡

ክፍለ 2

ዓንቀጽ 2

1. ሕድሕድ አባል ሃገር እዚ ከዲን፣ አብ ግዝአቱን አብ ትሕቲ ምምሕዳሩን ንዝነብሩ ኩሎም ውልቀሰባት ብዘይኣፈላላይ ዓሌት፣ ቀለም፣ ምታ፣ ቋንቋ ሃይማኖት፣ ፖለቲካዊ ወይ ካልእ አረኣእያ ብሄራዊ ወይ ማሕበረሰባዊ መበቆል፣ ንብረት፣ ትውልዲ ወይ ካልእ ፀፍሒን አብ'ዚ ኪዳን ኣፍልጦ ዝረኸቡ መሰላቶም ከኸብርን ከረጋግፅን ተሳማሚያም ኣለው።
2. እዞም መሰላት ብሕጊ እቲ ሃገርን ብካልኣት ኣገባባትን ዛጊድ ተቐባልነት ዘይረኸቡ እንተኾይኖም ነዚ ኪዳን ዝተቐበለ ሕድሕድ ሃገር ብመሰረት ናይ ባዕሉ ሕገ መንግስታዊ መስርሕን አብ'ዚ ኪዳን ዝሰፈሩ ዓንቀጻትን ንተግባራውነቶም ኣድላይ ዝኾነ ሕጊ ምውፃእ ወይ ካልእ ስጉምቲ ክወስድ ኣለዎ።
3. ሕድሕድ አባል ሃገር እዚ ኪዳን በዞም ዝስዕቡ ተሳማሚዑ ኣሎ
 - ሀ) ዝኾነ ሰብ አብ'ዚ ኪዳን ዝሰፈሩ መሰላቱ ወይ ናዕነታቱ እንትግሃሱ፣ እቲ ምግሃስ ዋላ'ውን ብሰበሰልጣን ዝተፈፀመ እንተኾነ፣ ዝተማለኦ ፍትሒ ክረክብ ምግባር
 - ለ) ዝኾነ ፍትሒ ዝሓትት ሰብ አብ ስልጣን ዘለዎ ቤት ፍርዲ፣ ምምሕዳር ወይ ሕጊ መውፅኢ ኣካል ወይ ድማ ብመሰረት ስርዓት ሕጊ እቲ ሃገር ስልጣን አብ ዝተውሃቦ ኣካል ቀሪቡ መሰሉ ክኸበርን ፍትሒ ክረክብን ዝኸእሉ ስርዓት ምፍጣር፣
 - ሐ) ኣግባብነት ዘለዎም ኣካላት ስልጣን መንግስቲ ዝተውሃቦ ፍታሕ እንትህሉ ንሱ ከፈፀሙ ምግባር።

ዓንቀጽ 3

ናይዚ እዚ ኪዳን አባል ሃገራት አብ'ዚ ኪዳን ዝሰፈሩ ኩሎም ሲቪላውን ፖለቲካውን መሰላት ደቂ ተባዕትዮን ደቂኣንስትዮን

ብማዕረጎት ናይ ምጥቃም መሰሎም ንምርግጋዕ ተሰማሚያም ኣለው።

ዓንቀፅ 4

1. ንህልውና ሃገር ኣብ ሓደጋ ዘውድኹሽ ብዕሊ ዝተኣወጀ ህፁፅ ኩነታት እንትህሉ ኣባል እዚ ኪዳን ሃገራት ነዚ ኩነታት ንምቁፅፃር ብዘኸእሉም መጠን ጥራሕ በዚ ኪዳን ንዘለውዎም ጉቡኣት ዝፃባእ ስጉምቲ ክወስዱ ይኸእሉ። ዝወስድዎም ስጉምታታት ብመሰረት ዓለም ለኽ ሕጊ ንዝተቐበልዎም ካልኣት ጉቡኣት ዝጥሕሱን ኣብ ዘርኢ፣ ሕብሪ፣ ምታ፣ ቋንቋ፣ ሃይማኖት ወይ ኣብ ማሕበረሰባዊ መበቆል ዝተመስረተ ኣፈላላይ ዝፈጥሩን ክኾኑ ኣይግባእን።
2. ኣብ ዓንቀፅ 6፣7፣8/ንኡስ ዓንቀፅ 1ን 2ን/፤ ኪዳን ኣብ ዓንቀፅ 6፣7፣8 (ንኡስ ዓንቀፅ 1ን2) 11፣15፣16ን 18ን እዚ ኪዳን ዝሰፈሩ መሰላት ዝፃባእ ኣፈፃፀማ ክህሉ የብሎን።
3. ናይዚ ኪዳን ኣባል ዝኾነ ሃገር ብምኸንያት ህፁፅ ኩነታት ኣብ'ዚ ኪዳን ንዘሰፈሩ ገለ መሰላት ናይ ምግዳብ መሰሉ ንምጥቃም እንትውስን ሽዑ ንሽዑ ብዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ኣቢሉ እቶም ዝተገደቡ መሰላት እዚ ኪዳንን ምኸንያቱ ንኣባላት እዚ ኪዳን ዝኾኑ ሃገራት ክፍልጥ ኣለዎ። እቲ ኩነታት ምስተለወጠ ድማ እቲ ገደብ ምጥሓስ ጠጠው ኣብ ዘበለሉ መዓልቲ ብተመሳሳሊ ኣገባብ ክፍልጥ ኣለዎ።

ዓንቀፅ 5

1. ዝኾነ ትሕዝቶ እዚ ኪዳን ነቶም ኣብ'ዚ ኪዳን ዝተሓገጉ መሰላትን ናዕነታትን ብዝኾነ መንግስቲ፣ ጉጅለ ወይ ውልቀሰብ ንክግህስ ወይ ካብቲ ኣብዚ ኪዳን ዝተገለፀ መጠን ብላዕሊ ንክግደብ መሰል ብዝህብ ኣገባብ ክትርጎም የብሉን።

2. እዚ ኪዳን ኣይቕበሎምን ወይ ድማ ኣትሒቱ እዩ ዝርእዮም ብዝብል ሰብ ነዚ ኪዳን ዝተቐበሉ ሃገራት ብሕጊ፣ ብስምምዕ፣ ብስራት ወይ ብልምዲ ኣፍልጦ ሂደታዎም ንዝገዙ መሰረታዊ ሰብኣዊ መሰላት ምግዳብ ኣይከኣልን።

3ይ ክፋል

ግንቀፅ 6

1. ኩሉ ሰብ ብህይወት ናይ ምንባር ተፈጥሮኣዊ መሰል ኣለዎ። እዚ መሰል ብሕጊ ክኸበር ኣለዎ። ዝኾነ ሰብ ብኢድ ወናኖዊ መንገዲ ህይወቱ ክስእን ኣይብሉን።
2. ሞት ፍርዲ ተግባራዊ ኣብ ዝገብሩ ሃገራት መቐጻዕቲ ሞት ክውሰን ዝኸእል ኣቲ ገበን ኣብ ዝተፈጸመሉ እዋን ብዝነበረ ሕጊ መሰረት ብጣዕሚ ከበድቲ ንዝኾኑ ገበናት ጥራሕ ኮይኑ ንድንጋገታት እዚ ኪዳንን ገበን ብርሰት ዝኾነ ሰብ ንምክልኻልን ንምቐጻዕን ንዝወፀ ሕግን ክፃባእ ኣይብሉን። እዚ ቅፅዓት ክፍፀም ዝኸእል ብሕጊ ብዝቐመ ሴት ፍርዲ ዝወሃብ ናይ መወዳእታ መወዳእታ ውሳኔ እዩ።
3. ዝፍፀም ቅፅዓት ሞት ምስ ገበን ብርሰት ዘርኢ ብዝተኣሳሰረ ኣብ ዝኾነሉ እዋን ኣብዚ ኪዳን ዝተጠቐሱ ድንጋገታት መሰረት ብምግባር ነዚ ኪዳን ዝተቐበሉ ሃገራት ብዝኾነ መልክዑ ኣብ ምክልኻልን ቅፅዓትን ገበን ብርሰት ዘርኢ ብዝምልከት ዝወፀ ኪዳን ዝተደንገጉ ድንጋገታት ክጣሓስ ከምዘይብሉ ምርዳእ ይግባእ።
4. ሞት ዝተፈረዶ ሰብ ምሕረት ክግበረሉ ወይ ኣቲ ፍርዲ ናብ ማእሰርቲ ክቐየረሉ ናይ ምሕታት መሰል ኣለዎ። ምሕረት ምሃብ፣ ይቕርታ ምግባር ወይ ነቲ ፍርዲ ናብ ማእሰርቲ ምቕያር ኣብ ኩሉ ጉዳይት ክውሃብ ይኸእል እዩ።
5. ናይ ሞት መቐጻዕቲዕድሚኦም ትሕቲ 18 ዓመት ኣብ ዝኾኑ ገበነኛታትን ነፍሰፁር ደቂ ኣንስትዮ ኣይመሓለፍምን።

6. እዚ ዓንቀፅ ናይዚ ኪዳን ኣባል ሃገራት ፍርዲ ሞት ንምውጋድ ንዝወስድዎ ስጉምቲ ዘጓትት ወይ ዘትርፍ ምኽኒት ተገይሩ ክዕራሕ የብሉን።

ዓንቀፅ 7

ኣብ ልዕሊ ዝኾነ ሰብ ናይ ስቅያት፣ ናይ ጭካኔ፣ ኢሰብኣዊ ወይ ዘዋርድ ኣታሓሕዛን መቅፃዕትን ክፍፀም ኣይብሉን። ብፍላይ ድማ ኣብ ልዕሊ ዝኾነ ሰብ ብዘይ ፍቓዱ ሕክምናዊ ወይ ሳይንሳዊ ፈተነ ክግበር ኣይብሉን።

ዓንቀፅ 8

1. ዝኾነ ሰብ ኣብ ትሕቲ ባርነት ክነብር ኣይብሉን፤ ባርነትን ንግዲ ባርያን ብኹሉም መልክዖም ፈጻሞም ዝተኸልከሉ እዮም።
2. ዝኾነ ሰብ ናይ ኣስገዳድ ኣገልጋሊ ክኸውን ኣይብሉን።
3. ሀ) ዝኾነ ሰብ ኣብ ናይ ሓይሊ ወይ ኣስገዳድ ዕዮ ክወፍር ኣይብሉን።
ለ) ኣብ ንኡስ ዓንቀፅ 3 (ሀ) ተጠቂሱ ዘሎ ኣብ ገበን ኣብ ልዕሊ ዝፈፀመ ሰብ ከም መቅፃዕቲ ዝውሰን ማእሰርቲ ምስ ከቢድ ዕዮ ተግባራዊ ኣብ ዝገብራ ሃገራት ንዘሎ ኣፈፃፀማ ዝኸልክል ኣይኮነን።
ሐ) ኣብ'ዚ ንኡስ ዓንቀፅ ተጠቂሱ ዘሎ «ናይ ሓይሊ ወይ ኣስገዳድ ዕዮ» ነዞም ዝስዕቡ ኣይሓውስን።
1. ኣብ ንኡስ ዓንቀፅ 3 (ለ) ዘይተጠቐሰን ብውሳኔ ቤት ፍርዲ እሱር ክፍፀሞ ዘለዎ ዝኾነ ስራሕ ወይ ኣገልግሎት ወይ ድማ ብገደብ ዝተፈትሐ ሰብ ክፍፀሞ ዘለዎ ዝኾነ ስራሕ ወይ ኣገልግሎት፤

- 2.. ወታ ራዊ ባህርይ ዘለዎ ዝኾነ ኣገልግሎት ወይ ናይ ሕልና ተቓውሞ ኣፍልጦ ኣብ ዝረኸበ ሃገር ተቓዋሚ ብሕጊ ክፍፅምዎ ዝግባእ ብሂራዊ ኣገልግሎት፤
3. ኣብ ጊዜ ህፁፅ ኩነታት ወይ ህይወትን ድሕንነትን ሕብረተሰብ ናብ ጥፍኣት ኣብ ዘመርሕ ናይ ሓደጋ ጊዜ ክፍፀም ዘለዎ ኣገልግሎት፤
4. ኣካል ንቡር ሲቪል ጉቡኣት ዝኾነ ስራሕ ወይ ኣገልግሎት፡፡

ግንቀፅ 9

1. ኩሉ ሰብ ሓራ ናይ ምኻንን ናይ ድሕንነትን መሰል ኣለዎ፡፡ ዝኾነ ሰብ ብኢወደወነናዊ ኣገባብ ኣይታሓዝን ኣይእሰርን፡፡ ዝኾነ ሰብ ካብ'ቲ ኣብ ሕጊ ዝሰፈረ ምኽንያትን ስነስርዓትን ወፃኢ ናይ ውልቂ ናፅነቱ ኣይጋሃስን፡፡
2. ዝኾነ ሰብ ኣብ ዝተሓዘሉ ጊዜ ምኽንያት መትሓዚኡን መኸሰሲኡን ብዝርዝር ሽዑ ክንገሮ ኣለዎ፡፡
3. ብገበን ተኸሲሱ ዝተሓዘ ወይ ዝእሰር ዝኾነ ሰብ ኣብ ቅድሚ ዳይና ወይ ብሕጊ ስልጣን ዳይነት ኣብ ዝተውሃቦ ኣካል ብህፁፅ ክቐርብ ኣለዎ፡፡ ሚዛናዊ ኣብ ዝኾነ ጊዜ ዳይነት ክረክብ ወይ ክፍታሕ ኣለዎ፡፡ ዳይነት ንዝፅበዩ ሰባት ኣብ ቤት ማእሰርቲ ክፀንሑ ናይ ምግባር ኣሰራርሓ ከም ዝውቱር ክውሰድ ኣይብሉን፡፡ ኮይኑ ግና እንትፍትሑ ተመሊሶም ናብ ዝኾነ ደረጃ መጋባእያ ዳይነት ምእንታን ክቐርቡን ዝተወሰኖም ምእንታን ክፍፁሙን ዋሓስ ከቐርቡ ይኸእሉ፡፡
4. ብምትሓዙ ወይ ብምእሳፍ ናፅነቱ ዝስኣነ ዝኾነ ሰብ ቤት ፍርዲ ናይ ዝተኣሰረሉ ሕጋውነት ብቅልጡፍ ከረጋግፀሉ ወይ ድማ መእሰሪኡ ዘይሕጋዊ እንተኾይኑ ናይ ምፍታሕ መሰሉ ክኸበር ናብ ቤት ፍርዲ ናይ ምቕራብ መሰል ኣለዎ፡፡
5. ግዳይ ዘይሕጋዊ ምትሓዝ ወይ ማእሰርቲ ዝኾነ ሰብ ካሕሳ ናይ ምሕታት መሰል ኣለዎ፡፡

ግንቀፅ 10

1. ብሔረ ናፅነቱም ዝተቐንጠጡ ኩሎም ሰባት ሰብአዊ ኣታሓሕዛ ክግበረሎምን ሰባት ብምጥፋኖም ብተፈጥሮ ዝወነንዎ ክብሪ ክኸበረሎምን ኣለዎ።
2. (ሀ) ፍሉይ ኩነታት እንተዘይ ኣጋጢሙ ዝተኸሰሱ ሰባት ካብቶም ዝተፈረዱም ተፈልዮም ክቕመጡን ብገበን ጥፍኣተኛ ዘይተብሃሉኩን ሰብ ዝግበረሉ ኣታሓሕዛ ክህልዎምን ኣለዎ።
(ለ) ዝተኸሰሱ መናእሰይ ካብ ኣባፅሕ ተፈልዮም ክቕመጡን ብዝተኻእለ ቕጽጣፊፋ ናብ መጋባእያ ክቐርቡ ኣለዎም።
3. ቀንዲ ዕላማ ማእሰርቲ፣ እሱራት ክእረሙ ተሃኒዖም ናብ ሕብረተሰብ ክሕወሱን ምግባር'ዩ። መናእሰይ ጥፍኣተኛታት ካብ ኣባፅሕ ተፈልዮም ክታሓዙን ምስዕድመኦምን ሕጋዊ ደረጃኦምን ዝሳነ ኣተኣላልያ ክግበረሎምን ይግባእ።

ግንቀፅ 11

ዝኾነ ሰብ ዝኣተዎ ጉቡእ ውዕሊ ብዘይምፍፃሙ ጥራሕ ክእሰር ኣይብሎን

ግንቀፅ 12

1. ኣብ ክልል ናይ ሓደ ሃገር ግዝኣት ዝነብር ሕጋዊ ኩሉ ሰብ ናይ ምዝውዋር ሓርነትን ናይ መንበሪ ከባቢኡ ናይ ምምራፅ ናፅነት ኣለዎ።
2. ኩሉ ሰብ ካብ ዝኾነ ሃገር እንኮላይ ካብ ሃገሩ ናይ ምውፃእ ናፅነት ኣለዎ።
3. ሃገራዊ ፀጥታ፣ ናይ ህዝቢ ሰላም፣ ናይ ህዝቢ ጥዕናን ስነምግባርን ወይ ናይ ካልኣት መሰላትን ናፅነታትን ንምክባርን ኣብ'ዚ ኪዳን ዝሰፈሩ መሰላት ንምሕላውን ካብዝሰፈረ ሕጊ ወፃኢ ኣብዞም ልዕል ኢሎም ዝተገለፁ መሰላት ገደብ ኣይግበርን።

4. ዝኾነ ሰብ ናብ ሃገሩ ናይ ምእታው መሰሉ ብኢደወናዊ ኣገባብ ክቕንጠጥ ኣይብሉን።

ግንቀፅ 13

ናይዚ ኪዳን ኣባል ኣብ ዝኾነ ሃገር ሕጋዊ ብዝኾነ ኣግባብ ዝነበር ወፃኢተኛ፣ ሃገራዊ ፀጥታ ንምሕላው ዘድሊ ኣገዳዲ ኩነታት እንተዘይ ኣጋጠሙ ካብ'ቲ ዝነበረሉ ሃገር ክባረር ዝኸእል ንሕጊ መሰረት ገይሩ ብዝዋሃብ ውሳኔ ጥራሕ'ዩ። እቲ ሰብ ነቲ ናይ ምብራር ውሳኔ ብምቕዋም እቲ ጉዳይ ብይግባይ ክራኣዮሉ ስልጣን ንዘለዎ ኣካል ወይ በዚ ኣካል ንዝተሰየመ ሰብ ወይ ሰባት ባዕሉ ወይ ብወኪሉ ኣቢሉ ጥርፃን ናይ ምቕራብ መሰል ኣለዎ።

ግንቀፅ 14

1. ኩሎም ሰባት ኣብ ቅድሚ ቤት ፍርዲን ካልኣት ኣካላት ዳይነትን ማዕረ መሰል ኣለዎም። ኣብ ልዕሊ ዝቐረበ ክሲ ገበን ወይ ፍትሃብሂር ውሳኔ እንትዋሃብ ዝኾነ ተኸሳሲ ብሕጊ ኣብ ዝቐመ ስልጣን ኣብ ዘለዎ፣ ናፃን ዘይሻራውን ኣብ ዝኾነ ኣካል ዳይነት ናይ ምቕራብን ኣድልዎ ዘይብሉ፣ ግልፂን ዳይነት ናይ ምርካብን መሰል ኣለዎ። ንሓደ ዴሞክራሲያዊ ስርዓት ዘገድሱ ከም ሞራል፣ ድሕነት ህዝቢ ወይ ሃገራዊ ፀጥታ ወይ ውልቀ ህይወት ተሟገትቲ፣ ከይትንክፍ ከምኡ ድማ እቲ ከይዲ ዕላዊ እንተኾይኑ ንስራሕቲ ዳይነት ዘወንቅፍ እዩ ኢሉ እቲ ቤት ፍርዲ እንተኣሚኑ እቲ መጋባእያ ንመራኸቢ ብዙሃንን ንህዝቢን ዕፁው ክኸውን ይኸእል'ዩ። ኮይኑ ግና እቲ ፍርዲ ምእንታን ንረብሓ መናእሰይ ጥፍኣተኛታት ወይ ድማ ክትዕ ፍትሕ ሰብ ሓዳርን ጉዳይ ሞግዚትን ዝምልክት እንተዘይኮይኑ ብፅዑ ምስተፈረደ ዝኾነ ውሳኔ ገበንን ፍትሃ ብሂርን ዕላዊ ክግበር ኣለዎ።

2. ብገበን ዝተኸሰሰ ኩሉ ሰብ ክሳብ ብሕጊ ገበነኛ ምዃኑ ዝረጋገፀ ከም ንፁህ ንክረእ መሰል ኣለዎ።
3. ኣብ ልዕሊኡ ክሲ ዝቐረፀ ኩሉ ሰብ ክሳብ ውሳኔ ዝረክብ እንተወሓደ ነዞም ዝስዕቡ ውሕስነታት ብማዕረ ናይ ምርካብ መሰል ኣለዎ።
- ሀ) ትሕዝቶን ምኽንያቶን ዝቐረፀ ክሲ ሸው ንሸው ብዝርዝርን ብዝርድኦ ቋንቋ ናይ ምፍላጥ ፣
- ለ) ነቲ ዝቐረፀ ክሲ መከላኸሊ ንምስንዳእ ዘኸለሎ እኹል ግዜን መሳለጥያን ናይ ምርካብን ምስ ባዕሉ ዝመረፀ ጠበቓ ምምኻርን፣
- ሐ) ብዘይ ኣግባብ እንተይደንጉዮ ናይ ምድናይ፣
- መ) ባዕሉ ኣብ ዝተረኸበሉ ናይ ምድናይ፣ ባዕሉ ወይ ድማ ብዝመረፀ ጠበቓ ናይ ምክልኻል፣ ጠበቓ እንተዘይሃልዶም ኣማኻሪ ሕጊ ናይ ምርካብ መሰል ከምዘለዎ ክፈልጥ ናይ ምግባር ከምኡ'ውን ምእንተ ረብሓ ፍትሒ ኣገዳሲ ኣብ ዝኸነሉን ዓቕሚ ገንዘብ ኣብዘይህልዎ ጊዜ ጠበቓ ብናፃ ናይ ምርካብ፣
- ሰ) ነቶም ኣብ ልዕሊኡ ዝምስክሩ ናይ ምሕታትን ክሕተቱ ናይ ምግባርን ከምኡ'ውን ኣብ ክንዲኡ ዝምስክሩ ሰባት ክቐርብሉን ከምቶም ኣብ ልዕሊኡ ዝምስክሩ ክሕተቱን ናይ ምግባር፣
- ረ) ቤት ፍርዲ ዝሰርሓሉ ቋንቋ ዘይርድኦ ወይ ዘይዛረበሉ እንተኾይኑ ሓገዝ ኣስተርጓሚ ብናፃ ናይ ምርካብ፣
- ሸ) ኣብ ባዕሉ ተገዲዱ ናይ ዘይምምስካር ወይ ጥፍኣተኛነቱ ብግዲ ናይ ዘይምእማን መሰል፣
4. ኣብ ልዕሊ መናእሰይ ተኸሰስቲ ዝካየድ ዳይነት ንዕድመኡምን ካብ ጥፍኣቶም ተኣሪሞም ዝህነፁሉ ኣግባብን ኣብ ግምት ዘእተወ ስነ ስርዓት ክኸውን ።

5. ብገበን ዝተፈረዶ ዝኾነ ሰብ ዝተወሰኖ ፍርዲን ቅፅዓትን ብመሰረት ሕጊ ብዝለዓለ ብርኪ ቤት ፍርዲ ክረአየሉ ናይ ምግባር መሰል ኣለዎ።
6. ብገበን ናይ መወዳእታ ፍርዲ ዝተወሰኖ ሰብ ድሕሪ ጊዜ ፍርዱ እንትሰዓር ወይ ድማ ብመሰረት ሓዱሽ ዝተረኸበ መረዳእታ ምዝባዕ ፍርዲ ከምዝበፀሐ ብዘየላጢ ኣግባብ ብምረግጋፀ ምኽንያት ይቕርታ እንትግበረሉ ብሰንኪ እቲ ፍርዲ ንዝወረዶ መቕፃዕቲ ብሕጊ ክካሓስ ይግባእ። ኮይኑ ግና ካሕሳ ዝግበረሉ ንምግልባጥ እቲ ፍርዲ መበገሲ ዝኾነ መረዳእታ ከይተፈልጠ ዝፀንሐ ብክፋል ወይ ብምሉእ ብሰንኪ እቲ ተኸሳሲ ዘይምጃኑ እንተተረጋገፀ ጥራሕ'ዩ።
7. ዝኾነ ሰብ ብመሰረት ሕጊን ሰነ-ስርዓት መቕፅዒ ገበነኛን ሃገሩ ንመወዳእታ ጥፍኣተኛ ብዝተብሃለሉ ብዝተፈረደ ወይ ናፃ ብዝወፀሉ ጥፍኣት ካልኣይ ኣይዳነን ወይ ኣይቕፃዕን።

ዓንቀፅ 15

1. ሰብ እቲ ዝፈፀሞ ወይ ክገብሮ እናተገብኦ ዘይፈፀሞ ተግባር ብሃገራዊ ወይ ዓለምለኻዊ ሕጊ ከም ገበን ኣብ ዘይተሓገገሉ ጊዜ ጥፍኣተኛ ተባሂሉ ክስኖ ኣይብሉን። ከምኡ'ውን ነቲ ገበን ኣብ ዝፈፀመሉ ጊዜ ካብ ዝነበረ መቕፃዕቲ ዝኸበደ ኣይውሰነሉን። እቲ ገበን ምስተፈፀመ ድሒሩ ቅልል ዝበለ መቕፃዕቲ ዘውሰን ሕጊ እንተወፂኡ እቲ ጥፍኣተኛ ናይ'ቲ ሓዱሽ ሕጊ ተጠቓሚ ይኸውን።
2. እቲ ዝተፈፀመ ወይ ክግበር እናተገብኦ ዘይተፈፀመ ተግባር ሽዑ ሃገራት ኣፍልጦ ብዝሃብዎም ሓፈሻዊ መትከላት ሕጊ ከም ገበን ዝውሰድ እንተኾይኑ እዚ ዓንቀፅ እዚ ነቲ ጥፍኣተኛ ናብ ዳይነት ካብ ምቕራብን ካብ መቕፃዕቲን ኣየድሕኖን።

ግንቀፅ 16

ኩሉ ሰብ ኣብ ዝኾነይኹን ቦታ ኣብ ቅድሚ ሕጊ ከም ሰብ ንክፍለጥ መሰል ኣለዎ

ግንቀፅ 17

1. ኩሉ ሰብ ውልቀ ህይወት፣ ስድራ፣ መንበሪ ገዛ ወይ ውልቀ ርክባት ብኢድወነኖቹ ኣገባብ ወይ ካብ ሕጊ ወፃኢ ኣይድፈርን፣ ኣብ ልዕሊ ክብሩን ዝንኡን ብዘይኣግባብ መፀለምታ ክወርዶ ኣይብሉን።
2. ኩሉ ሰብ ካብ ከምዚ ዝበለ ምድፋርን መፀለምታን ዝከላኸሎ ውሕስነት ሕጊ ናይ ምርካብ መሰል ኣለዎ።

ግንቀፅ 18

1. ኩሉ ሰብ ናይ ምሕሳብ፣ ናይ ሕሊናን ሃይማኖትን ናፅነት መሰል ኣለዎ። እዚ መሰል በዓል ሃይማኖት ናይ ምኻን ወይ ካልእ ዝመረፀ ሃይማኖት ወይ እምነት ምምላኽ ከምኡ'ውን ብብሕቲ ወይ ምስ ካልኣት ብምኻን ንሃይማኖት ወይ እምነት ብኣደባባይ ኮነ ብውልቂ ናይ ምግላፅ፣ ነቲ ስርዓት ናይ ምኽባር ብተግባር ናይ ምውዓልን ምስባኸን ናፅነት ይሓውስ።
2. ኩሉ ሰብ በዓል ሃይማኖት ናይ ምኻን ወይ ዝመረፀ ሃይማኖትን እምነትን ናይ ምስባብ ናፅነቱ ዝጥሕስ ኣስገዳድ ኣይግበረሉን።
3. ሃይማኖት ወይ እምነት ናይ ምግላፅ ናፅነት ክግደብ ዝኸእል ብመሰረት ብሕጊ ዝሰፈረን ናይ ህዝቢ ድሕነት፣ ፀጥታ፣ ጥዕና ወይ ሞራል ወይ ካልኣት መሰረታዊ መሰላትን ናፅነታትን ንምኽባር ኣድላዩ ኣብ ዝኾነሉ ጊዜ ጥራሕ'ዩ።
4. ናይዚ ኪዳን ኣባል ሃገራት፣ ወለዲ ወይ ሕጋዊ ሞግዚታት እምነቶም ንደቆም ሃይማኖታዊ ወይ ሞራላዊ ኣስተምህሮ ናይ ምሃብ ናፅነቶም ንምኽባር ተሰማሚዖም ኣለዉ።

ዓንቀፅ 19

1. ኩሉ ሰብ ብዘይ እድ አእታውነት ናይ ባዕሉ ርእይቶ ናይ ምሓዝ መሰል አለዎ።
2. ኩሉ ሰብ ንሓሳቡ ናይ ምግላፅ ናፅነት መሰል አለዎ። እዚ መሰል'ዚ ሓበሬታን ዝኾነ ዓይነት ሓሳብን ብዘይ ሓደ ገደብ ዓርሞ ናይ ምድላይ፣ ምርካብን ብቃል ብፅሑፍ ወይ ብሕትመት፣ ብስነ ጥበብ ወይ ብኻልእ ዝመረፀ መራኽቢ ናይ ምዝርጋሕ መሰል ይሓውስ።
3. ኣብ ንኡስ ዓንቀፅ 2 ዝተዘርዘሩ መሰላት ኣብ ውሽጠም ፍሉይት ግቡኣትን ሓላፍነትን ሒዞም እዮም። ስለ ዝኾነ ዝተወሰኑ ገደባት አለውዎም፤ ኮይኑ ግና እዞም ገደባት ብሕጊ ዝተሓገጉን ፣
ሀ) ናይ ካልኣት መሰላትን ዝናን ንምኽባር
ለ) ንሓለዋ ሃገራዊ ፀጥታ ወይ ድሕነት ህዝቢ ወይ ንጥዕናን ሞራልን ህዝቢ ንምሕላው ኣገደስቲ ክኾኑ ይግባእ።

ዓንቀፅ 20

1. ንኹናት ዘለዓዕል ዝኾነ ፕሮፓጋንዳ ብሕጊ ክኸልኸል አለዎ።
2. ናይ ብሄር፣ዓልዮት፣ ሃይማኖት ዕልኣት ንምፍጣር ዝግበር ምልዕዓል፣ አፈላላይ፣ ዕግርግር ወይከዓ ህውከት ንምፍጣር ዝካየድ ምልዕዓል ብሕጊ ዝተኸልኸለ'ዩ።

ዓንቀፅ 21

ሰላማዊ ኣኼባ ናይ ምግባር መሰል ዝተኸበረ'ዩ። ኣብ ዲሞክራሲያዊ ስርዓት ዘገድሱ ከም ሃገራዊ ፀጥታ፣ ሰላም ህዝቢን ድሕነት ህዝቢን ንምኽባር ጥዕና ወይከዓ ሞራል ህዝቢን ናይ ካልኣት ናፅነታትን ንምኽባርን ብሕጊ ካብ ዝተሓገጉን ወፃኢ ኣብ ምጥቃም እዚ መሰል ዝኾነ ዓይነት ገደብ ኣይግበረሉን።

ዓንቀፅ 22

1. ኩሉ ሰብ ምስ ካልኣት ኮይኑ ናይ ምውዳብ ናፅነት መሰል ኣለዎ። እዚ መሰል ረብሓታቱ ንምኽባር ማሕበር ሰራሕተኛታት ናይ ምምስራትን ኣባል ናይ ምኽንያት ናፅነት ይሓውስ።
2. ኣብ ዲሞክራሲያዊ ስርዓት ዘገድሱ ከም ሃገራዊ ፀጥታ፣ ሰላም ህዝቢን ድሕነት ህዝብን ንምኽባር፣ ጥዕና ወይከና ሞራል ህዝቢ ወይከና ናይ ካልኣት መሰላትን ናፅነታትን ንምኽባር ብሕጊ ካብ ዝተሓገገን ወፃኢ ነዚ መሰል ኣብ ምጥቃም ገደብ ኣይግበርን። እዚ ዓንቀፅ ኣባላት ሰራዊት ምክልኻልን ፖሊሳትን ነዚ መሰል ከይጥቀሙ ንዝግበር ሕጋዊ ገደብ ኣይኸልክልን።
3. እዚ ዓንቀፅ ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ማሕበር ናይ ምምስራት ናፅነት ናይ ምውዳብ መሰልን ንምኽባርን ኣመልኪቱ ብ1948 ዓ.ም.ፈ ንዝወፀ ስምምዕነት ዓለምለኸ ውድብ ዕዮ ዝፈረሙ ሃገራት ኣብ'ቲ ስምምዕ ንዝሰፈሩ ውሕስነታት ዝፃባእ ሕጊ ከውፅኡ ወይ ነቲ ሕጊ ነዞም ውሕስነታት በዝጥሕስ ኣገባብ ክጥቀሙሉ ኣይፍቅድን።

ዓንቀፅ 23

1. ቤተሰብ ተፈጥሮኣውን መሰረታውን ኣሃዱ ሕብረተሰብ ብምኻኑ ብሕብረተሰብን መንግስትን ሓለዎ ክግበረሉ ኣለዎ።
2. ንሓዳር ዝበፀሑ ተባዕትዮን ኣንስትዮን ናይ ምምርጫውን ቤተሰብ ናይ ምምስራት መሰል ኣለዎም።
3. ብዘይ ናፃን ምሉእን ፈቓድ ተመራፀውቲ ሓዳር ክምስርት ኣይብሉን።
4. ናይዚ ኪዳን ኣባል ሃገራት ተመራፀውቲ ሓዳር እንትምስርቱ፣ ኣብ ግዜ ሓዳርምን ኣብ ፍትሕን ማዕረ መሰልን ሓላፍነትን ክህልዎም ንምግባር ኣድላዩ ዘበለ ስጉምቲ ክወስዱ ይግባእ።

አብ ግዜ ፍትሕ ንራብሓን ክንክንን ቆልዑ ቀዳምነት ዝህብ ውሳኔ ክትግበር ኣለዎ።

ዓንቀፅ 24

1. ዝኾነ ቆልዓ ብዘይ ኣፈላላይ ዓልዮት፣ ሕብሪ፣ ሦታ፣ ቋንቋ፣ ሃይማኖት፣ ብሄር ወይ ማሕበራዊ መበቆል፣ ንብረት ወይ ትውልዲ ትሕቲ ዕድመ ብምጥኑ ካብ ስድርኡ፣ ሕብረተሰብን መንግስቲን ክንክን ናይ ምርካብ መሰል ኣለዎ።
2. ዝኾነ ቆልዓ ምስተወልደ ሽዑ ክምዝገብን ሽም ክህልዎን ይግባእ።
3. ዝኾነ ቆልዓ ዜግነት ናይ ምርካብ መሰል ኣለዎ

ዓንቀፅ 25

ኩሉ ዜጋ ኣብ ዓንቀፅ 2 ዝተጠቐሱ ኣፈላላያት ከይበዕሩን ዘይምኽንያታዊ ገደብ ከይተገበረሉን መሰልን ዕድልን

- ሀ) ባዕሉ ብቐጥታ ወይ ብናፃ በዝትመረፀ ወኪላቱ ኣቢሉ ኣብ ጉዳያት ህዝቢ ናይ ምስታፍ፣
- ለ) ኩሉ ብማዕርነት ኣብ ዝሳተፈሎም፣ ናፃ ፍቓድ መረፀቲ ዝግለፀሎም ምጥኑ ውሕስነት ኣብ ዘለዎም ቡብግዚኡ ብሚሽጥር ኣብ ዝካየዱን ሓቀኛ መረፃታት ናይ ምምራፅን ሕፁይ ተመራፂ ኮይኑ ናይ ምቕራብን፣
- ሐ) ኣብ ሃገሩ ካብ ዝዋሃብ ህዝባዊ ግልጋሎት ብማዕርነት ናይ ምጥቃም መሰላት ኣለዎ።

ዓንቀፅ 26

ኩሎም ሰባት ኣብ ቅድሚ ሕጊ ማዕረን ብዘይ ኣፈላላይ ከዓ ማዕረ መሰል ሓለዋ ሕጊ ኣለዎም። ኣብ'ዚ መዳይ እቲ ሕጊ ንዝኾነ ዓይነት ኣፈላላይ ዝኸልኸልን ኣፈላላይ ዓልዮት፣ ሕብሪ፣ ሦታ፣ ቋንቋ፣ ሃይማኖት፣ ፖለቲካዊ ወይ ካልእ ኣረኣእያ ብሄራዊ ወይ

ማሕበራዊ መብቆል ንብረት ትውልዲ ወይ ካልእ ፀፍሐ ከይህሉ ማዕረን ስሉጥን ውሕስነት ዝህብ ክኸውን ኣለዎ።

ዓንቀፅ 27

ዓልዮታዊ፣ ሃይማኖታዊ፣ ናይ ቋንቋ ንኡሳን ዝኾኑ ህዝብታት ዘለውዎም ሃገራት ወገናት እዞም ንኡሳን ህዝብታት ብሓባር ባህሎም፣ ከዮኸብሩ፣ ሃይማኖቶም ከይጥቀሙን ከዩምልኹን ወይ ብቋንቋኦም ከይጥቀሙ መሰሎም ክቕንጠጡ ኣይብሉምን።

ክፍሊ 4

ዓንቀፅ 28

1. ኮሚቴ ሰብአዊ መሰላት ክምስረት ኣለዎ። ካብ'ዚ ንደሓር ኣብ'ዚ ኪዳን ኮሚቴ ብዝብል ዝጥቀስ 18 ኣባላት ዝህልውዎ ኮሚቴ እንትኾን እዞም ዝስዕቡ ተግባራት ዝፍፅም እዩ።
2. እቲ ኮሚቴ ዜጋታት ኣባላት ናይዚ ኪዳን ብዝኾኑ ሃገራት ዝምስረት ኮይኑ እቶም ሰባት ልዑል ስነ ምግባር ዘለዎምን ኣብ መዳይ ሰብአዊ መሰላት ብክእለቶም ኣፍልጦ ዝረኽቡን ክኾኑ ይግባእ ብፍላይ ድማ ናይ ሕጊ ተመኩሮ ዘለዎም ሰባት በኣባልነት ክሳተፉ ምግባር ጠቓምነት ኣለዎ።
3. ኣባላት እቲ ኮሚቴ ብመረፃ ዝስዮሙን ንርእሶም ወኪሎም ዝሰርሑን እዮም።

ዓንቀፅ 29

1. ኣባላት እቲ ኮሚቴ ኣብ ዓንቀፅ 28 ንዝተዘርዘሩ መዐቀንታት ካብ ዘማልኡን ኣባላት ናይዚ ኪዳን ብዝኾኑ ሃገራት ነዚ ተልእኾ ዝቐረቡን ኮይኖም ብምሽጥራዊ ድምፂ ዝምረፁ እዮም።

2. ሕድሕድ አባል እዚ ኪዳን ዝኾነ ሃገር ልዕሊ ክልተ ሕፁያት ኣይመርፅን። እዞም ሕፁያት ድማ ዜጋታት ናይ'ቲ ዝመረጸም ሃገር ክኾኑ ይግባእ።
3. ሓደ ሰብ ንአባልነት እዚ ኮሚቴ መሊሱ ክምረፅ ይኸእል እዩ።

ዓንቀፅ 30

1. እቲ ናይ መጀመርታ መረጃ እዚ ኪዳን ኣብ ስራሕ ምስወግል ካብ ሽዱሽተ ወርሒ ኣብ ዘይዛይድ ጊዜ ክካየድ ኣለዎ።
2. ብመሰረት ዓንቀፅ 34 ዝጉደለ ሰብ ንምምላእ ካብ ዝገበር መረጃ ወፃኢ ሕድሕድ መረጃ ቅድሚ ምክያዱ እንተወሓደ ቅድሚ ኣርባዕተ ወርሒ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ንአባል ሃገራት እዚ ኪዳን ኣብ ውሽጢ ሰለስተ ወርሒ ንአባልነት እቲ ኮሚቴ ሕፁያት ክቕርቡ ብፅሑፍ ይሓትት።
3. እቲ ዋና ፀሓፊ ንዝርዝር እቶም ሕፁያት ብቅደም ሰዓብ ፊደላትን ዝተመረፁሉ ሃገርን ኣሳናዲኡ ሕድሕድ መረጃ ቅድሚ ምክያዱ ቅድሚ ሓደ ወርሒ ናይዚ ኪዳን አባል ሃገራት የቕርብ።
4. መረጃ ኣባላት እቲ ኮሚቴ፣ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ኣብ ዋና ቤት ፅሕፈት እቲ ውድብ ኣብ ዝፅውዓን ናይዚ ኪዳን አባል ሃገራት ኣብ ዝተረኸቡሉን ኣኼባ ይካየድ። ናይዚ ኪዳን አባል ሃገራት ክልተ ሲሶ ዝኾኑ ዝተረኸቡሉ ምልኣተ ጉባኤ ይኸውን፤ ኣባላት እቲ ኮሚቴ ኮይኖም ዝምረፁ ሰባት ድማ ቦቶም ናይዚ ኪዳን ኣባላት ዝኾኑን ኣብ'ቲ ምምራፅ ዝተሳተፉን ሃገራት ዝለዓለን ዓብላላይን ድምፂ ዝረኸቡ እዮም።

ዓንቀፅ 31

1. እቲ ኮሚቴ ካብ ሓደ ሃገር ካብ ሓደ ዜጋ ንላዕሊ ኣባል ኣይህልዎን።

2. አብ መረፃ አባልነት እቲ ኮሚቴ ካብ ዝተፈላለዩ ስነምድራዊ አቀማምጣ ንዝህሉ ዝተመጣጠነ ውክልና ከምኡ'ውን ውክልና ዝተፈላለዩ ዓይነት ስልጣነን ቀንዲ ስርንታት ሕጊ አብ ግምት ይኣቱ።

ግንቀፅ 32

1. አባላት እቲ ኮሚቴ ንኣርባዕተ ዓመት ናይ ስራሕ ጊዜ እዮም ዝምረፁ። እንድሕር ንካልኣይ ጊዜ ተሓፅዮም ደጊሚኦም ክምረፁ ይኸእሉ እዮም። ኮይኑ ግና ካብቶም አብ ናይ መጀመርታ ዙርያ ዝተመረፁ ናይቶም ትሽዓተ ናይ ስራሕ ጊዜ አብ መወዳእታ ክልተ ዓመት የብቅዕ። እቲ ናይ መጀመርታ መረፃ ምስተኻየደ ሽዑ እቲ አብ ግንቀፅ 30 ንኡስ ግንቀፅ 4 ዝተጠቐሰ ናይ'ቲ ኣኼባ ኣሰመንበር ብመሰረት ዘውፅእ ዕፃ ስም ናይቶም ትሽዓተ አባላት የፍልጥ።
2. ጊዜ ስራሕ አባላት እቲ ኮሚቴ እንተብቅዕ፣ መረፃታት ብመሰረት እቶም ቅድም ኢሎም ዝተዘርዘሩ ግንቀፃት እዚ ኪዳን ይካየዱ።

ግንቀፅ 33

1. ሓደ አባል ኮሚቴ ጊዜያዊ ብዘይኮነ ግና ብዝኾነ ይኹን ካልእ ምክንያት ስርሑ ዘቋረፀ ምዃኑ አባላት እቲ ኮሚቴ ብሓደ ድምፂ እንተተሰማሚያም ኣሰመንበር እቲ ኮሚቴ ሽዑ ንዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት የፍልጥ። እቲ ዋና ፀሓፊ'ውን ቦቲ አባል ተትሒዞ ዝነበረ ሓላፍነት ክፉት ምዃኑ የፍልጥ።
2. አባል ኮሚቴ ብምክንያት ሞት ወይ ብድሌቱ አባልነቱ እንትገድፍ ኣሰመንበር እቲ ኮሚቴ ንዋና ፀሓፊ እቲ ውድብ ብዛዕባ እቲ ኩነታት ሽዑ የፍልጥ እቲ ዋና ፀሓፊ ድማ እቲ አባል ካብ ዝሞተሉ ወይ ብድሌቱ አባልነቱ ካብ ዝገደፈሉ ጊዜ ጀሚሩ እቲ ቦታ ክፉት ምዃኑ የፍልጥ።

ግንቀፅ 34

1. ብመሰረት ግንቀፅ 33 ናይ'ቲ ኮሚቴ ኣባል ናይ ስራሕ ቦታ ክፋት ምዃኑ ምስተኣወጀን እዚ ምስተፈለጠ ናይ'ቲ ተተካኢ ኣባል ናይ ስራሕ ጊዜ ኣብ ውሽጢ ሽዱሽተ ወርሒ ዘየብቅፅ እንተኾይኑን እቲ ዋና ፀሓፊ ብዛዕባ እቲ ኩነታት ንሕድሕድ ኣባላት እዚ ኪዳን የፍልጥ። እቶም ሃገራት ድማ ብመሰረት ግንቀፅ 29 ነቲ ክፋት ቦታ ንምምላእ ኣብ ውሽጢ ከልተ ወርሒ ሕፁያት የቐርቡ።
2. ዋና ፀሓፊ ብመሰረት ቅድም ሰዓብ ፊደላት ናይቶም ሕፁያት ዝርዝር ሽም ኣሰናዲኡ ናብቶም ኣባላት እዚ ኪዳን ዝኾነ ሃገራት የቐርብ። ነቲ ክፋት ቦታ ንምምላእ ድማ ብመሰረት ክፍሊ ኣርባዕተ እዚ ኪዳን ዝተጠቐሱ ኣገደስቲ ግንቀፃት መረፃ ይክየድ።
3. ኣብ ግንቀፅ 33 ንዝተጠቐሰ ክፋት ቦታ ንምምላእ ዝተመረፀ ኣባል ኮሚቴ ብመሰረት እቲ ግንቀፅ ናይቲ ቀደማይ ኣባል ንዘይፈፀሞ ናይ ስራሕ ጊዜ ይትክእ።

ግንቀፅ 35

ብሓፈሻዊ ጉባኤ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ምስፀደቕን እቲ ሓፈሻዊ ጉባኤ ብዝሕግጡን መሰረት ከምኡ'ውን ንክብደት ስራሕ ኣባላት እቲ ኮሚቴ ኣብ ግምት ብምእታው ኣባላት እቲ ኮሚቴ ካብ ጥሪት ሕቡራት መንግስታት ዓስቢ ይኸፈሉም።

ግንቀፅ 36

እቲ ኮሚቴ ኣብ'ዚ ኪዳን ንዝሰፈሩ ተልእኾታት ብብቐዓት ክፍፁም ብዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ኣድላዩ ሓይሊ ሰብን መሳለጥያን ይምደበሉ።

ዓንቀጥ 37

1. ዋና ፀሐፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ንፈላሚ ኣኼባ እቲ ኮሚቴ ኣብ ዋና ቤት ፅሕፈት እቲ ውድብ የካይድ።
2. ድሕሪ እቲ ፈላሚ ኣኼባ እቲ ኮሚቴ ብመሰረት ኣብ ናይ ባዕሉ ስሪትን ስነስርዓትን ዝተጠቐሱ ኣገባባት ብብግዚኡ ኣኼባ የካይድ።
3. ስሩዕ ኣኼባ እቲ ኮሚቴ ኣብ ዋና ቤት ፅሕፈት ውድብ ሕቡራት መንግስታት ወይ ጄኔቫ ኣብ ዝርከብ ቤት ፅሕፈት ውድብ ሕቡራት መንግስታት ይግበር።

ዓንቀጥ 38

ሕድሕድ ኣባል ኮሚቴ ስሩዕ ስርሑ ቅድሚያ ምጅማሩ ኣብ ዕላዊ ኣኼባ እቲ ኮሚቴ ቀሪቡ ንተልእኾኡ ብዘይሻራውነትን ብቅኑዕ ሕሊናን ከምዝፍፅሞ ቃለ ምሕላ ክፍፅም ኣለዎ።

ዓንቀጥ 39

1. እቲ ኮሚቴ ንኣፈፀምቲ ስራሕ ንኸልተ ዓመት ከገልግሉ ይመርፅ፤ ደጊሞም ክምረፁ'ውን ይኸእሉ።
 2. እቲ ኮሚቴ ናይ ባዕሉ ስሪትን ስነስርዓትን ክቐርፅ ይኸእል እዩ። ኣብ'ቲ ስሪት ግና እዞም ዝሰዕቡ ክካተቱ ይግባእ።
- ሀ) ዓሰርተ ክልተ ሰባት ምልኣተ ኣኼባ የማልኡ።
- ለ) ውሳኔ እቲ ኮሚቴ ኣብ'ቲ ኣኼባ ናይ ዝተሳተፉ ኣብዛሓ ድምዒ ክረክብ ኣለዎ።

ዓንቀጥ 40

1. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ኣብ'ዚ ኪዳን ተቐባልነት ዝረኽቡ መሰላት ንምኸባር ብዛዕባ ዝወስድዎም ስጉምቲታትን ኣብ ምጉንጻፍ እዞም መሰላት ዝተመዘገቡ ስዳርታትን ኣመልኪቶም ፀብፃብ ክቐርቡ ይግባእ።

- ሀ) እዚ'ውን እቲ ኪዳን ኣብ ስራሕ ምስ ወግለ ኣብ ሓደ ዓመት ውሽጢ ንዝምልከቶም ኣባል እዚ ኪዳን ዝኾኑ ሃገራት።
- ለ) ብድሕሪኡ ድማ እቲ ኮሚቴ ኣብ ዝሓተተሉ ጊዜ ፀብባብ ከቕርቡ ግድን'ዩ።
- 2. ዝኾነ ፀብባብ ናብ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ይቕርብ። እቲ ዋና ፀሓፊ ድማ ምእንታን እቲ ኮሚቴ ክምልከቶም ነቶም ፀብባባት የመሓላልፈሉ። እቶም ፀብባባት ምስ ኣፈፃፀማ እዚ ኪዳን ዝተሓሰሩ ጉዳያትን እንተሃልዮም'ውን ፀገማትን ዘመልክቱ ይኾኑ።
- 3. እቲ ዋና ፀሓፊ ምስ'ቲ ኮሚቴ መኪና ቕዳሕ እቶም ፀብባባት ነንዝምልከቶም ፍሉይ ተልእኾ ዘለዎም ኣካላት ውድብ ሕቡራት መንግስታት ይዘርግሑ።
- 4. እቲ ኮሚቴ ኣባል እዚ ኪዳን ካብ ዝኾኑ ሃገራት ንዝቐረቡሉ ፀብባባት ይምርምር። ናይ ባዕሉ ፀብባብን ጠቓሚ ዝበሎ ርእይቶን ንኣባላት እዚ ኪዳን ዝኾኑ ሃገራት ይዘርግሑ። ብተወሳኺ እቲ ኮሚቴ ካብ ፈረምቲ እቲ ኪዳን ናይ ዝበፀሐ ፀብባባት ቅዳሕን ናይ ባዕሉ ርእይቶን ንቁጠባውን ማሕበራውን ቤት ምኽሪ የቕርብ።
- 5. ኣባል እዚ ኪዳን ዝኾኑ ሃገራት ብመሰረት እዚ ዓንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ 4 ኣብ ዝቐረቡ ርእይቶታት ዘለዎም ሓሳብ ነቲ ኮሚቴ የቕርቡ።

ዓንቀፅ 41

- 1. ሓደ ኣባል እዚ ኪዳን ካልእ ኣባል እዚ ኪዳን ነቶም ኣብ'ዚ ኪዳን ዝሰፈሩ ግቡኣት ኣየማልኡን ኢሎ ጥርግን ኣብ ዝቐረበሉ እዋን ብመሰረት እዚ ዓንቀፅ እቲ ኮሚቴ ነዚ ጥርግን ንምቕባልን ንምምርማርን ስልጣን ኣለዎ ብምባል ሓደ ኣባል እዚ ኪዳን ዝኾነ ሃገር ኣብ ዝኾነ ጊዜ ኣፍልጦ ክህብ ይኸእል'ዩ። ብመሰረት እዚ ዓንቀፅ ነቲ መግለፂ ንምቕባልን ንምምርማርን ዝከኣል እንድሕር እቲ መግለፂ ዘቐረበ ሃገር

ባዕሉ ንስልጣን እቲ ኮሚቴ ኣፍልጦ ዝሃበ እንተኾይኑ ጥራሕ'ዩ። እቲ ኮሚቴ ከምዚ ዝበለ ኣፍልጦ ዘይሃበ ሃገር ዘቐረቦ መግለጺ ተቐቢሉ ኣይምርምርን። ብመሰረት መግለጺ እዚ ዓንቀፅ ናብ'ቲ ኮሚቴ ዝቐረቡ መግለጺታት በዞም ዝስዕቡ ኣገባባት ይውስኑ።

- ሀ) ነዚ ኪዳን ዝተቐበለ ሓደ ሃገር ነዚ ኪዳን ዝተቐበለ ካልእ ሃገር ነቶም ኣብ'ዚ ኪዳን ዝሰፈሩ ሕግታት ኣብ ተግባር ኣይውጁሎምን ዝበል እምነት እንተሕዲሩ ቅሬታቶ ብዕሑፍ ገይሩ ነቲ ግቡኡ ኣይፈፀመን ዝበሎ ኣባል ሃገር የፍልጥ። እቲ ሃገር'ውን እቲ ቅሬታ ምስበፅሖ ኣብ ውሽጢ ሰለስተ ወርሒ ብዕሑፍ ዝሰፈረ መብርሂ ነቲ ቅሬታ ዝሰደደ ሃገር ይልእኹ። እቲ መብርሂ ክንዲ ዝተኸኣለ ነቲ ጉዳይ ዝምልከቱ ኣግባብ ዘለዎም ናይ ውሽጢ ሃገር ስነስርዓትን ዝተወሰዱን ክውሰዱ ዝተሓሰቡን ወይ ካልእ ናይ መሓረምታ ስጉምቲ ክሓውስ ኣለዎ።
- ለ) እቲ ናይ መጀመርታ ቅሬታ ምስቐረብ ኣብ ውሽጢ ሸዱሽተ ወርሒ ንክልቲኦም እቲ ጉዳይ ዝምልከቶም ኣባላት እቲ ኪዳን ዝኾነ ሃገራት ዘዕግብ ፍታሕ እንተዘይተረኸቡ ካብ ክልቲኦም ሓዲኡ ሃገር ነቲ ጉዳይ ናብ'ቲ ኮሚቴ ናይ ምቕራብን ብዛዕብኡ ነቲ ካልእ ሃገር ናይ ምፍላጥን መሰል ኣለዎ።
- ሐ) እቲ ኮሚቴ ኣብ'ቲ ዝቐረበሉ ጉዳይ ውሳኔ ዝህብ እቲ ዝምልከቶ ሃገር ንኣፈሻዊ መትከላት ዓለምለኸ ሕገ ስዲቡ ብኹሎም ናይ መፍትሒ ኣገባባት ነቲ ጉዳይ ከዕልቦ ከምዘይከኣለ ምስኣረጋገፀ እዩ። መፍትሒ ንምሃብ ዝወስድ ግዜ ብሚዛናዊ ኣታዓቓቕና ዝነውሖ እንተኾይኑ እዚ ሕገ ተፈጻምነት ኣይህልዎን።
- መ) እቲ ኮሚቴ ብመሰረት እዚ ዓንቀፅ ንዝቐረቡ ቅሬታታት ናይ ምርምር ብዕፁው ኣኹባ'ዩ።
- ሰ) ኣብ ንኡስ ዓንቀፅ «ሐ» ዝተጠቐሰ ከምዘሎ ኮይኑ፣ እቲ ኮሚቴ ኣብ'ዚ ኪዳን ኣፍልጦ ዝረኸቡ ሰብኣዊ መሰላትን መሰረታዊ

ናዕነታትን ብዘኸብር ኣገባብ እቲ ጉዳይ ምእንታን ብዘተ መዕለቢ ክረክብ ንዝምልከቶም ነቲ ኪዳን ዝተቐበሉ ክልቲኦም ሃገራት ቤት ዕሕፊት ክፉት ብምግባር ዘድሊ ሓገዝ ይህብ።

- ረ) እቲ ኮሚቴ ዝቐረበሉ ጥርግን ኣመልኪቱ ነቶም ዝምልከቶም ነቲ ኪዳን ዝተቐበሉ ሰብ ጉዳይ ሃገራት ብመሰረት ንኡስ ዓንቀፅ 1 (ለ) ተወሳኺ ኣገዳሲ ሓበሬታ ከቕርቡ ዓውዲት የቕርብ።
- ሸ) ኣብ ዓንቀፅ 1 (ለ) ዝተገለፁ ነቲ ኪዳን ዝተቐበሉን ሰብ ጉዳይ ዝኾኑን ሃገራት እቲ ኮሚቴ ነቲ ጥርግን ኣብ ዝምርምረሉ ግዜ ወኪሎም ከቕርቡን ርእይቶኦም ብቃል ወይ ብፅሁፍ ክገልፁን መሰል ኣለዎም።
- ቀ) እቲ ኮሚቴ ብመሰረት ንኡስ ዓንቀፅ 1 (ለ) ቅሬታ ምስቀረበሉ ኣብ ውሽጢ 12 ኣዋርሕ ፀብዓብ የቕርብ፡-
 - i ብመሰረት ኣብ ንኡስ ዓንቀፅ 1(ሰ) ዝተገልፀ እቲ ጉዳይ መፈትሒ እንተረኺቡ ፀብዓብ እቲ ኮሚቴ ነቶም ሓቅታትን ዝተበዕሐ መፍትሒን ብሓፂሩ ኣብ ምግላፅ ይውሰን።
 - ii. ብመሰረት ኣብ ንኡስ ዓንቀፅ 1 (ሰ) ዝተገልፀ እቲ ጉዳይ መፍትሒ እንተዘይረኺቡ ፀብዓብ እቲ ኮሚቴ ነቶም ሓቅታት ምግባር ኣብ ምግላፅ ይውሰን፤ ብተወሳኺ ኣባላት እዚ ኪዳንን ሰብ ጉዳይን ዝኾኑ ሃገራት ብፅሁፍን ብቃልን ዘቕረብዎም ሓበሬታታት ምስቲ ፀብዓብ ተታሓሒዞም ይቕርቡ። ኣብ ሕድሕድ ጉዳይ እቲ ፀብዓብ ነቶም ኣባላት እዚ ኪዳን ሰብ ዋና ጉዳይ ክፈልጥዎ ይላክኹሎም።
- 2. ናይ'ዚ ዓንቀፅ ሕግታት ኣብ ተግባር ዝውዕሉ ዓሰርተ ኣባላት እዚ ኪዳን ዝኾኑ ሃገራት ብመሰረት ንኡስ ዓንቀፅ 1 ንስልጣን እቲ ኮሚቴ ኣፍልጦ እንትህቡ እዩ። እቲ ኣባላት እዚ ኪዳን ካብ ዝኾኑ ሃገራት ዝዋሃብ ኣፍልጦ ኣብ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ይቕመጥ፤ ንሱ ድማ ቅዳሕ ናይ'ቲ ኣፍልጦ ንኡሎም ፈረምቲ እዚ ኪዳን ይዘርግሑ። ዝተውሃበ ኣፍልጦ ኣብ ዝኾነ ግዜ ናብ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት

መንግስታት ብዝገላገሉ ደብዳቤ ክሰሓብ ይኸእልዮ። ኮይኑ ግና ኣፍልጦ ናይ ምስሓብ ጉዳይ ብመሰረት እዚ ዓንቀፅ ነቲ ቅድም ኢሉ ኣብ ኢድ እቲ ኮሚቴ ንምርመራ ዝቐረበ ቅሬታ ኣየተግናቅፎን። በዓል ዋና እቲ ጉዳይን ፈራሚ እዚ ኪዳንን ዝኾነ ሃገር ንኣፍልጦ እቲ ኮሚቴ ዝሰሓብ ደብዳቤ ሰዲዱ ኣብ ኢድ ዋና ፀሓፊ ምስ ኣተወ ካልእ ሓዲሽ ናይ ኣፍልጦ ደብዳቤ ክሰሓብ ዘይሰደደ ናብ'ቲ ኮሚቴ ቅሬታ ከቕርብ ኣይኸእልን።

ዓንቀፅ 42

1. (ሀ) ብመሰረት ዓንቀፅ 41 ናብ'ቲ ኮሚቴ ዝቐረበ ቅሬታ ሰብ ዋና እቲ ጉዳይ ዝኾኑ ኣባላት እዚ ኪዳን በቲ ዝተውሃበ መፍትሒ እንተዘይግብዮም እቲ ኮሚቴ ንፍቓድ እቶም ሃገራት መሰረት ገይሩ ጊዚያዊ ኮሚሽን ሽምግልና (ካብ'ዚ ንደሓር ኮሚሽን ብዝብል ዝጥቀስ) ይሰዩም። እቲ ኮሚሽን ኣብ'ዚ ኪዳን ብዘስፈሩ መትከላት ተመስሪቱ ነቲ ጉዳይ መፍትሒ ንምሃብ ብምዕላም ነቶም ሰብ ጉዳይን ኣባላት እዚ ኪዳንን ዝኾኑ ሃገራትን ኣገልግሎቱ ይህብ።
(ለ) እቲ ኮሚሽን ሰብ ጉዳይን ኣባላት እዚ ኪዳንን ዝኾኑ ሃገራት ዝተቐበልዎም ሓሙሽተ ኣባላት ይህልውዎ። እቶም ሰብ ጉዳይን ኣባላት እዚ ኪዳንን ዝኾኑ ሃገራት ብኩሎም ወይ ብገለ ክፋል ኣባላት እቲ ኮሚሽን ኣብ ውሽጢ ሰለስተ ወርሒ እንተዘይተሰማሚዖም እቲ ኮሚቴ ብምሽጥር ብዘካይዶ መረጃ ኣበሉ ካብ ኣባላቱ እቶም ክልተ ሲቦ ድምዒ ዝረኸቡ ነቶም ተቐባልነት ዘይረኸቡ ኣባላት ኮሚሽን ተኪኦም ክሰርሑ ይገብር።
2. ኣባላት እቲ ኮሚሽን ንዓርሶም ወኪሎም ስርሖም የሳልጡ። ብተወሳኺ ዜጋታት እቶም ሰብ ጉዳይን ኣባላት እዚ ኪዳንን ዝኾኑ ሃገራት ክኾኑ ኣይብሎምን። ነዚ ኪዳን ናይ ዘይፈረሙ ሃገራት ወይ ድማ ብመሰረት ዓንቀፅ 41 ነቲ ኮሚቴ ኣፍልጦ ናይ ዘይሃቡ ሃገራት ዜጋታት ከኾኑ ኣይኸእሉን።

3. እቲ ኮሚሽን ናይ ባዕሉ ኣቦመንበር ይመርፅ፣ ዝምረሓሉ ስነስርዓት ሕጊ የውፅእ።
4. ኣኼባታት እቲ ኮሚሽን ኣብ ዋና ቤት ፅሕፈት ውድብ ሕቡራት መንግስታት ወይ ጄኔቫ ኣብ ዝርከብ ቤት ፅሕፈት ውድብ ሕቡራት መንግስታት ይካየድ። ኮይኑ'ውን እቲ ኮሚሽን ምስ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታትን ምስ ሰብ ዋና እቲ ጉዳይ ዝኾኑ ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን መኪና ኣብ ካልኣት ዝጥቀም ቦታታት ኣኼባ ከካይድ ይኸእል'ዩ።
5. እቲ ብመሰረት ዓንቀፅ 36 ዝቐውም ኣገልግሎት ቤትፅሕፈት ነዚ በዚ ዓንቀፅ ዝቐውም ኮሚሽን'ውን ኣገልግሎት ይህብ።
6. እቲ ኮሚቴ ዝበፀሐዎን ባዕሉ'ውን ዘዋደዶምን መረዳእታታት እቲ ኮሚሽን ክሪእዮም ይግባእ። ብዘይካ'ዚ እቲ ኮሚሽን ሰብ ዋና እቲ ጉዳይን ኣባላት እዚ ኪዳን ዝኾኑ ሃገራትን ካልእ ተወሳኺ ኣገዳሲ ሓበሬታ ክቐርቡ ክፀውዕ ይኸእል'ዩ።
7. እቲ ኮሚሽን ነቲ ቅሬታ ምምርማር ምስ ጀመረ ብዝኾነ ይኹን ምኽንያት ካብ 12 ወርሒ ኣብ ዘይሓለፈ ግዜ ዘዋደዶ ፀብፃብ ሰብ ዋና እቲ ጉዳይ ዝኾኑ ኣባል ሃገራት ኣባላት እዚ ኪዳን ንዝኾኑ ሃገራትን ክበፀሕ ንኣቦ መንበር እቲ ኮሚቴ የቐርብ።
 - ሀ) እቲ ኮሚሽን ነቲ ቅሬታ መርመራ ኣብ ውሽጢ 12 ወርሒ መፅለቢ ንምሃብ እንተዘይክኢሉ እቲ ዘቐርቦ ፀብፃብ እቲ ጉዳይ ንዘበፀሐሉ ኩነታት ብሓፂር ዝገልፅ ጥራሕ ይኸውን።
 - ለ) በዚ ኪዳን ተቐባልነት ዝረኸቡ ሰብኣዊ መሰላት ብዘኸበር ኣገባብ ንክልቲኦም ሰብጉዳይ ብዘሰማምዕ መንገዲ እቲ ቅሬታ መፍትሒ እንተረኺቡ ፀብፃብ እቲ ኮሚሽን ኣብ ፅጂቕ ሓቅታትን ዝተውሃበ መፍትሒን ይውስን።
 - ሐ) ብመሰረት ንኡስ ዓንቀፅ7 (ለ) መፍትሒ እንተዘይ ተረኺቡ ፀብፃብ እቲ ኮሚሽን ኣብ'ቲ ጉዳይ ኣመልኪቱ በቶም ሰብ ዋና እቲ ጉዳይን ኣባላት እዚ ኪዳንን ኣብ ዝቐረቡ ሕቶታት፣ ዝተበፀሐ ሓቅታትን ከም መፍትሒ ኣብ ዘቐረቡ ርእይቶታትን ይውስን። እቲ ፀብፃብ ብተወሳኺ ሰብ ዋና እቲ ጉዳይን

ፈረምቲ እዚ ኪዳንን ካብ ዝኾኑ ሃገራት ዝቐረቡ ናይ ቃልን ፅሑፍን መርትዖታት ዘካተተ ይኸውን።

መ) ብመሰረት ንኡስ ዓንቀፅ 7 (ሐ) እቲ ፀብዓብ ምቀረብ ሰብ ዋና እቲ ጉዳይን አባላት እዚ ኪዳንን ዝኾኑ ሃገራት እቲ ፀብዓብ ምስበፅሖም ኣብ ውሽጢ ሰለስተ ወርሒ ንትሕዝቶ እቲ ፀብዓብ ዝቐበልዎን ዘይቐበልዎን ብዛዕባ ምጥናዎም ንአቦመንበር እቲ ኮሚሽን ከፍልጡ ይግባእ።

- 8. ሕግታት እዚ ዓንቀፅ ነቶም ኣብ ዓንቀፅ 41 ዝሰፈሩ ሓላፊነታት እቲ ኮሚቴ ዝፃብኡ ኣይኮኑን።
- 9. ሰብ ዋና እቲ ጉዳይ አባል ሃገራት እዚ ኪዳንን ዝኾኑ ሃገራት ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ብዘቐርቡዎ መሰረት ንኡሉ ወፃኢ እቲ ኮሚሽን ብማዕረ ይሸፍኑ።
- 10. ኣድላዪ ኮይኑ እንተተረኺቡ ብመሰረት ንኡስ ዓንቀፅ 9 ሰብ ዋና እቲ ጉዳይን አባላት እዚ ኪዳንን ዝኾኑ ሃገራት ነቲ ወፃኢ ክሳብ ዝትክኡ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ንወፃኢ አባላት እቲ ኮሚሽን ናይ ምሽፋን ስልጣን ኣለዎ።

ዓንቀፅ 43

ብመሰረት ኣብ ኣገደስቲ ዓንቀፃትን ውዕላትን ውድብ ሕቡራት መንግስታት ዝሰፈሩ ሓለፋታትን ዘይግሃሱ መሰላትን፣ ነቶም አባላት ኮሚቴን ብዓንቀፅ 42 ዝስዮሙ አባላት ኮሚሽን ሸምግልናን ከም መጠን ኣብ ተልእኾ እቲ ውድብ ዝተዋፈሩ ክኢላታት፣ መሰላጥይታት፣ ሓለፋታትን ዘይግሃሱ መሰላት ክጎናፀፉ ይግባእ።

ዓንቀፅ 44

ንዚ ኪዳን ኣብ ስራሕ ንምውፃል ዝተቐርፁ ሕግታት ምስቶም ሰብአዊ መሰላት ንምኸባር ዝተሓንፀፁ ስነስርዓትን ውዕላትን ውድብ ሕቡራት መንግስታትን ፍሉይ ተልእኾ ዘለዎም ትካላት እቲ ውድብን ከይተፃብኡ ክትግበሩ ይግባእ። ከምኡ'ውን

እዞም ሕግታት ናይዚ ኪዳን ኣባል ሃገራት ኣብ መንጉኦም ንዝፍጠር መጎት ንምፍታሕ ኣብ ሓፈሻዊ ወይ ዓለም ለኽ ውዕላት ተመስሪቶም ንዝሕንፀፀዎም ስልታት ኣይገብኡን።

ዓንቀፅ 45

እቲ ኮሚቴ ንንጥፊታቱ ዝገልፅ ዓመታዊ ፀብዓብ ብቁጠባውን ማሕበራውን ቤት ምኽሪ ኣቢሉ ንሓፈሻዊ ጉባኤ ውድብ ሕቡራት መንግስታት የቕርብ።

ክፍሊ 5

ዓንቀፅ 46

ዝኾነ ዓንቀፅ እዚ ኪዳን ንቻርተር ውድብ ሕቡራት መንግስታትን ንሓላፊነትን ተግባርን ፍሉይ ተልእኾ ዘሎዎም ኣካላት እቲ ውድብን ኣብዚ ኪዳን ንዝተገለፁ ዋኒናት መፈፀምቲ ዝኾኑ ፍሉይት ኣካላትን ንዝውስኑ ስሪታት ብዝገባእ ኣገባብ ኣይትርጎምን።

ዓንቀፅ 47

ዝኾነ ዓንቀፅ እዚ ኪዳን ህዝብታት ተፈጥሮአዊ ሃብቶምን ጥሪቶምን ብናፅነት ናይ ምውናንን ምጥቃም ዘይግሃስ መሰሎም ብዝግድብ ኣግባብ ክትርጎም የብሉን።”

ክፍሊ 6

ዓንቀፅ 48

1. እዚ ኪዳን ኣባል ውድብ ሕቡራት መንግስታት፣ ኣባል ፍሉይ ተልእኾ ናይ ዝተውሃቦም ኣካላት’ዚ ውድብ፣ ስሪት ዓለም ለኽ ቤት ፍርዲ ዝተቐበለት ሃገር ወይ ድማ ፈራሚ እዚ ኪዳን ክኸውን ብሓፈሻዊ ጉባኤ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ዝተዓደመት ዝኾነት ሃገር ንክትቕበሎ ንፈርማ ክፋት’ዩ።

2. እዚ ኪዳን ክፀድቕ ኣለዎ። ሰነዳት መፅደቕ ኣብ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ይቕመጡ።
3. እዚ ኪዳን ምእንታን እቶም ኣብ ንኡስ ዓንቀፅ 1 ዝተጠቐሱ ሃገራት ክቕበልዎ ክፉት ኮይኑ ይፀንሑ።
4. ምቕባል ዝረጋገፀ ነቲ ዝተፈረመሉ ናይ መቐበሊ ሰነድ ናብ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ብምስዳድ'ዩ።
5. ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ኩሎም ፈረምቲ አባል እዚ ኪዳን ሃገራት ንክፈልጥዎ ብዛዕባ እቶም ኣብ ኢዱ ዝኣተዉ ናይ መፅደቕ ወይ መቐበሊ ሰነዳት የፍልጥ።

ዓንቀፅ 49

1. እዚ ኪዳን መበል 35 መፅደቂ ወይ መቐበሊ ሰነድ ኣብ ኢድ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ምስኣተዉ ድሕሪ ሰለስተ ወርሒ ዝፀንዐ ይኸውን።
2. መበል 35 መፅደቕ ወይ መቐበሊ ሰነድ ኣብ ኢድ ዋና ፀሓፊ ምስኣተዉ ነዚ ኪዳን ዘፅድቕ ወይ ዝቕበል ሃገር እዚ ኪዳን ዝፀንዐሉ ናይ ባዕሉ ናይ መፅደቕ ወይ መቐበሊ ሰነድ ምስኣቕረብ ድሕሪ ሰለስተ ወርሒ'ዩ።

ዓንቀፅ 50

ሕግታት ናይ'ዚ ኪዳን ፌዴራላዊ ስርዓት ኣብ ዝኸተሉ ሃገራት ኣብ ዘለዉ ኩሎም ክልላት ብዘይ ሓደ ገደብ ወይ ኣፈላላይ ተግባራዊ ይኾኑ።

ዓንቀፅ 51

1. አባል ሃገር እዚ ኪዳን ናይ መማሓየሺ ሓሳብ ክቕርብን ኣብ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ክቕምጥን ይኸእል። ዋና ፀሓፊ ብወገኑ ነቲ ዝቕረበ ናይ መማሓየሺ ሓሳብ ናብ

ኩሎም አባል ሃገራት እዚ ኪዳን ብምዝርጋሕ ኣብ'ቲ ሓሳብ ንምምይያጥን ድምዒ ንምሃብን ዋዕላ ክፅዋዕ ዘለዎም ድልዎት ክገልፁ ይሓትት ክልተ ሲሶ ፈረምቲ እዚ ኪዳን ዋዕላ ክግበር ዝድግፉ እንተኾይኖም እቲ ዋና ፀሓፊ ብውድብ ሕቡራት መንግስታት ኣቢሉ ዋዕላ ክካየድ ይፅውዕ። እቲ ናይ መመሓየሺ ሓሳብ ብኣብዝሓ ድምዒ ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ተቐባልነት እንተረኺቡ ንክፀድቑ ናብ ሓፈሻዊ ጉባኤ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ይቐርብ።

2. ናይ መመሓየሺ ሓሳባት ኣብ ተግባር ዝውዕሉ ብሓፈሻዊ ጉባኤ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ምስፀደቕን ክልተ ሲሶ አባላት እዚ ኪዳን ዝኾኑ ሃገራት ብመሰረት ናይ ባዕልቶም ሕገ መንግስታዊ መስርሕ ምስኣዕደጃዎምን እዮ።
3. ናይ መመሓየሺ ሓሳባት ኣብ ተግባር እንትውዕሉ ነቶም ዘዕደጃዎም ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ዝኾኑ ሃገራት ቀየድቲ እዮም። እቶም ካልኣት አባላት እዚ ኪዳን ዝኾኑ ሃገራት ብቶም ዓንቀፃት እዚ ኪዳንን ብቶም ቅድም ኢሎም ዘዕደጃዎም ናይ መመሓየሺ ሓሳባትን ይቕየዱ።

ዓንቀፅ 52

ኣብ ዓንቀፅ 48 ንኡስ ዓንቀፅ 5 ዝተገልፁ መዘኻኸሪታት ዋላ እኳ እንተሃለዉ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ኣብ'ቲ ዓንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ 1 ንዝተዘርዘሩ ሃገራት ነዞም ዝስዕቡ የፍልጥ፡-

- ሀ) ኣብ ዓንቀፅ 48 ዝተገልፁ ፊርማታት፣ ምዕዳቓትን ምቕባላት ለ) ብመሰረት ዓንቀፅ 49 እዚ ኪዳን ዝፀንዐሉ ግዜን ብመሰረት ዓንቀፅ 51 ናይ መመሓየሺ ሓሳብ ዝፀንዐሉ ግዜን

ዓንቀፅ 53

1. ብቻይንኛ፣ እንግሊዝኛ፣ ፈረንሳይኛ፣ ሩስያኛን ስፓንሽን ዝተሰናድኦ ቕዳሕ ናይ'ዚ ኪዳን ማዕረ ኣፍልጦ ኣለዎ፣ ኣብ ቤት መዝገብ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ድማ ይቕመጥ።
2. ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ናይ'ዚ ኪዳን ዝተረጋገፀ ቕዳሕ ኣብ ዓንቀፅ 48 ንዝተዘርዘሩ ኩሎም ሃገራት ይዘርግሑ።

አማራጭ ፕሮቶኮል ዓለምለኸ ኪዳን ሲቪላውን ፖለቲካውን መሰላት

አባል ሃገራት እዚ ኪዳን፡-

ንዕላማታት ኪዳን ሲቪላውን ፖለቲካውን መሰላት (ካብ'ዚ ንዳሓር ኪዳን ብዝብል ዝግለፅ) ዝያዳ ንምዕዋትን ንሕግታቱ ኣብ ስራሕ ንምውግልን ኣብ ክፍሊ 4 እቲ ኪዳን ዝቐመ ኮሚቴ ሰብአዊ መሰላት (ካብ'ዚ ንዳሓር ኮሚቴ ብዝብል ዝግለፅ) ብመሰረት እዚ ፕሮቶኮል ኣብ'ዚ ኪዳን ዝሰፈሩ መሰላቱ ዝተጥሓሰ ሰብ ዘቐርቦ ጥርግን ተቐቢሉ ክምርምር ዘለዎ ኣድላይነት ኣብ ግምት ብምእታው ከምዝስዕብ ተሰማሚዖም ኣለዉ።

ዓንቀፅ 1

አባል ናይዚ ረቂቕ ዝኸውን ነቲ ኪዳን ዝተቐበለ ሃገር ኣብ'ቲ ኪዳን ዝሰፈረ መሰል ዝጥሓሶም ውልቀሰባት ጥርግን እነተቐርቡ እቲ ኮሚቴ ተቐቢሉ ክምርምር ንዘለዎ ስልጣን ኣፍልጦ ይህብ። ነዚ ረቂቕ ዘይፈረመ አባል ሃገር እዚ ኪዳን ዝኾነ ነገር ኣመልኪቱ ንዝቐርብ ጥርግን እቲ ኮሚቴ ተቐቢሉ ኣይምርምርን።

ዓንቀፅ 2

ብመሰረት ዓንቀፅ 1 እዚ ፕሮቶኮል ኣብቲ ኪዳን ካብ ዝተዘርዘሩ መሰላት ሓዲኡ ዝተጥሓሶም ውልቀሰባት ኣብ ሃገርም ንዘለዉ ኩሎም ናይ ፍትሒ መንገዲታት ተጠቒሞም እንተዘይግቡ ጥርግኖም ብፅሑፍ ነቲ ኮሚቴ ንምርመራ የቐርቡ።

ዓንቀጥ 3

እቲ ኮሚቴ ብመሰረት እዚ ረቂቕ ስም ጠራዒ ዘይገልፅ ወይ ከዓ ጥርግን ናይ ምቕራብ መሰል ብዘይአገባብ ዝጥቀም ድማ ምስ ሕግታት እቲ ኪዳን ዘይሳነ ጥርግን ኣይቕበልን።

ዓንቀጥ 4

1. ኣብ ዓንቀጥ 3 ዝተጠቐሰ ካምዘሎ ኮይኑ እቲ ኮሚቴ ብመሰረት እዚ ፕሮቶኮል ንዝቐረበሉ ዝኾነ ጥርግን ነዚ ፕሮቶኮል ንዝትቐበለን ኣብ'ቲ ከዳን ንዝሰፈሩ ሕግታት ጥሒሱ ዝበል ክሲ ኣብልዕሊኡ ዝቐረበ ሃገር ክሰደሉ ይግባእ።
2. ኣብልዕሊኡ ክሲ ዝቐረበ ሃገር ኣብ'ቲ ጉዳይ ዝህቦ መግለጺ ወይ ክህቦ ዝኽእል ፍታሕ እንተሃሊዩ ኣብ ውሽጢ ሽዱሽተ ወርሒ ብፅሑፍ ነቲ ኮሚቴ የፍልጦ።

ዓንቀጥ 5

1. እዚ ኮሚቴ ብመሰረት እዚ ፕሮቶኮል ካብቲ ጠራዒ ውልቀሰብ ኮነ ካብ'ቲ ኣባል እዚ ኪዳን ዝኾነ ተኸሳሲ ሃገር ንዝቐረበሉ ኩሎም ናይ ፅሑፍ ሓበሬታታት ኣመዛዚኑ ይምርምር።
2. እቲ ኮሚቴ ብውልቀሰብ ዝቐረበሉ ጥርግን ዝምርምር ነዞም ዝሰዕሱ ምስኣረጋገፀ'ዩ፣
 - ሀ) እቲ ዝቐረበ ጥርግን ቅድም ክብል ብኻልእ ዓለምለኻዊ ስነስርዓት ምርመራ ወይ ሽምግልና ዘይተርአዩ ምጻኑ፣
 - ለ) እቲ ውልቀሰብ ንኩሎም ኣብ ውሽጢ ዓዲ ዝርከቡ ፍታሓት ፀንቂቕ ዝወደአ ምጻኑ ክረጋገፅ ይግባእ። ነቲ ጉዳይ ፍታሕ

ንምሃብ ዝውሰድ ስጉምቲ ብዘይአግባብ ዝተናውሐ ግዜ እንተወሰዱ እዚ ሕጊ ተፈጻምነት አይህልዎን።

3. እቲ ኮሚቴ ብመሰረት እዚ ፕሮቶኮል ንዘቐረበሉ ጥርግን ዝምርምር ብዕፁዉ ኣኼባ'ዩ።
4. እቲ ኮሚቴ ዝበፅሐሉ መደምደምታ ንዝምልከቶ ኣባል ሃገር እዚ ኪዳንን ነቲ ውልቀሰብ የፍልጥ።

ግንቀፅ 6

እዚ ኮሚቴ ኣብ'ዚ ፕሮቶኮል ተመስሪቱ ናይ ዝፈፀሞም ንጥፈታት ፅግኞቹ ብመሰረት ግንቀፅ 45 እዚ ኪዳን ኣብ ዘኸርቦ ዓመታዊ ፀብፃብ ኣካቲቱ የኸርቦ።

ግንቀፅ 7

ኣብ ትሕቲ ባዕዳዊ መግዛእቲ ዝርከቡ ሃገራትን ህዝብታትን ናዕነቶም ክጉናፀፉ ብታሕሳስ 14 1960 ዓ.ም.ፈ ኣብ ዝተኻየደ ሓፈሻዊ ጉባኤ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ዝተአወጀ ውሳኔ 1514(XV) ቀፃልነት ከምዘሎ ኮይኑ ኣብ'ዚ ፕሮቶኮል ዝሰፈሩ ሕግታት ናይዞም ህዝብታት ብመሰረት ቻርተር ውድብ ሕቡራት መንግስታትን ካልኣት ዓለምለኸ ሕግታትን ኣሰራርሓታትን እቲ ውድብን ፍሉይ ተልእኾ ዝተውሃቦም ኣካላቱን ጥርግን ናይ ምኽራብ መሰሎም ብዝኾነ ይኹን መንገዲ ኣይግደብን።

ግንቀፅ 8

1. እዚ ፕሮቶኮል ኣባል እዚ ኪዳን ኣባል ንዝኾና ሃገራት ንፊርማ ክህት እዩ።
2. ነቲ ኪዳን ዝተቐበለ ወይ ዘዕደቐ ዝኾነ ሃገር ነዚ ፕሮቶኮል ከፅድቕ ይኸእል'ዩ። እቲ ናይ መፅደቕ ሰነድ ኣብ ኢድ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ይኸመጥ።

3. እዚ ፕሮቶኮል ነዚ ኪዳን ዘዕደቕ ወይ ዝተቐበለ ዝኾነ ሃገር ክቕበሎ ክፉት'ዩ።
4. ምቕባል ዝረጋገፀ ናይ መቐበሊ ሰነድ ኣብ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታ ብምቕማጥ እዩ።
5. ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ኩሎም ነዚ ፕሮቶኮል ዝፈረሙ ወይ ዝተቐበሉ ሃገራት ክፈልጥዎ ኣብ ኢዱ ዝኣተዉ ናይ መዕደቕ ወይ መቐበሊ ሰነዳት የፍልጥ።

ግንቀፅ 9

1. እዚ ኪዳን ኣብ ስራሕ ዝውዕለሉ ኣገባብ ከምዘሎ ኮይኑ ግሽራይ ናይ መዕደቕ ወይ ናይ መቐበሊ ሰነድ ኣብ ኢድ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ምስኣተዉ ድሕሪ ሰለስተ ወርሒ እዚ ፕሮቶኮል ዝፀንዐ ይኸውን።
2. ግሽራይ ናይ መዕደቕ ወይ ናይ መቐበሊ ሰነድ ኣብ ኢድ ዋና ፀሓፊ ምስኣተዉ ነዚ ኪዳን ዘዕደቕ ወይ ዝቕበል ሕድሕድ ሃገር እዚ ፕሮቶኮል ዝፀንዐሉ ናይ ባዕሉ ናይ መዕደቕ ወይ ናይ መቐበሊ ሰነድ ምስ ኣቕረበ ድሕሪ ሰለስተ ወርሒ'ዩ።

ግንቀፅ 10

ሕግታት ናይዚ ፕሮቶኮል ፊደራላዊ ስርዓት ኣብ ዝስዕቡ ሃገራት በዘይ ሓደ ገደብ ወይ ኣፈላላይ ተግባራዊ ይኾኑ።

ግንቀፅ 11

1. ኣባል ሃገር እዚ ፕሮቶኮል ናይ መማሓየሺ ሓሳብ ከበግሰን ኣብ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ክቕርብን ይኸእል። ዋና ፀሓፊ ብወገኑ ነቲ ዝቐረበ ናይ መማሓየሺ ሓሳብ ናብ ኩሎም ኣባላት ናይዚ ረቂቕ ዝኾኑ ሃገራት ብምዝርጋሕ ኣብ'ቲ ሓሳብ ንምምያጥን ድምፂ ንምሃብን ዋዕላ

ክፍለ-ወጪዎች ደጋግተው ክግግሩን ይቀንሳሉ። እንደተነሳሰ ሐደ ሲሶ አባላት ዋሳኔ ክግግር ዝናማ ለእንደተከፈለውም እቲ ዋና ፀሐፊ በውድብ ሕብረት መንግስታት አቢሉ ዋሳኔ ክካየድ ይፀድቃል። አባል ሃገራት እዚ ፕሮቶኮል ብዘኾኑ ኣብ'ቲ ዋሳኔ ብዘተረኽቡን ኣብዘሓ ድምጺ እቲ ናይ መማሓየሺ ሓሳብ ተቐባልነት እንተረኽቡ ንክፀድቑ ናብ ሓፈሻዊ ጉባኤ ውድብ ሕብረት መንግስታት ይቐርብ።

2. ናይ መማሓየሺ ሓሳባት ተፈጻምነት ዝህልዎም ብሓፈሻዊ ጉባኤ ውድብ ሕብረት መንግስታት ምስፀደቕን ክልተ ሲሶ አባላት ሃገራት እዚ ፕሮቶኮል ዘኾኑ ሃገራት ብመሰረት ናይ ባዕልቶም ሕገ መንግስታዊ መስርሕ ምስተቐበልዎምን እዮም።
3. ተቐባልነት ዝረኽቡ መማሓየሺ ሓሳባት ኣብ ልዕሊ እቶም መመሓየሺ ሓሳባት ዝተቐበሉ ሃገራት፣ ብሕግታት እዚ ፕሮቶኮል ተገዛእቲ ዘኾኑ ሃገራትን ድሒሮም እዞም መመሓየሺ ኣብ ልዕሊ ዝተቐበሉን ተፈጻምነት ይህልዎም።

ዓንቀፅ 12

1. ዘኾነ አባል ሃገር ኣብ ዘኾነ ጊዜ ንዋና ፀሐፊ ውድብ ሕብረት መንግስታት ብፅሑፍ አቢሉ በዚ ፕሮቶኮል ከምዘይቐየድ ከፍልጥ ይኸእል'ዩ። እቲ ዝቐረበ ተቐውሞ ተፈጻምነት ዝህልዎ ናይ ተቐውሞ ፅሑፍ ናብ ኢድ ዋና ፀሐፊ ውድብ ሕብረት መንግስታት ካብ ዝበፀሕ ድሕሪ ሰለስተ ወርሒ ይኸውን።
2. እዚ ፕሮቶኮል ኣብ ዘስፈሮም ሕግታት ተመስሪቱ ብመሰረት ዓንቀፅ 2 ናይ ተቐውሞ ፅሑፍ ዝፀንፀ 'ቕድሚያ ምዃኑ ኣብ ከይዲ ምምርማር ዝርከብን ጥርዓን በዚ ናይ ዘይምቕያድ ሕገ ኣይግዛእን።

ዓንቀጽ 13

አብ ዓንቀጽ 8 ንኡስ ዓንቀጽ 5 እዚ ፕሮቶኮል ዝተገልፀ መዘኻኸሪታት ዋላ እኳ እንተሃለዉ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት አብ ዓንቀጽ 48 ንኡስ ዓንቀጽ 1 እቲ ኪዳን ንዝትዘርዘሩ ሃገራት ነዞም ዘስዕቡ ዝርዝር ጉዳያት የፍልጥ።

- ሀ) አብ ዓንቀጽ 8 ዝተገለፀ ፊርማታት፣ ምዕዳቻትን ምቕባላትን፣
- ለ) ብመሰረት ዓንቀጽ 9 እዚ ፕሮቶኮል ዝፀንዓሉ ጊዜ ከምኡ'ውን ብመሰረት ዓንቀጽ 11 ዝፀደቐ ናይ መመሓየሺ ሓሳባት ዝፀንዕሉ ጊዜ፣
- ሐ) ብመሰረት ዓንቀጽ 12 ዝቐርብ ናይ ዘይምቕያድ ተቃውሞ።

ዓንቀጽ 14

1. ብቋንቋታት ቻይንኛ፣ እንግዚዝኛ፣ ፈረንሳይኛ፣ ናስያንኛን ስፓንሽን ዝተሰናድኦ ቅዳሕ ናይ'ዚ ፕሮቶኮል ማዕረ ኣፍልጦ ኣለዎ፣ አብ ቤት መዝገብ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ድማ ይቕመጥ።
2. ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ናይ'ዚ ፕሮቶኮል ዝተረጋገፀ ቅዳሕ አብ ዓንቀጽ 48 እቲ ኪዳን ንዝትዘርዘሩ ኩሎም ሃገራት ይዘርግሑ።

መቼባዕቲ ሞት ንምትራፍ ምስ ዓለምለኸዊ ኪዳን ሲቪላውን ፖለቲካውን መሰላት ዝለግብ ካልኣይ ኣማራጺ ፕሮቶኮል

ብውሳኔ ኣፈሻዊ ጉባኤ ሕቡራት መንግስታት ቁፅሪ 44/128 ኮይኑ ተደልዩ ብኣቆፃፅራ ኤውሮጳ ታሕሳስ 15 1989 ዝተኣወጀ

ኣባል ሃገራት ፕሮቶኮል :

ሞት መቼባዕቲ ክተርፍ ምግባር ንምዕባል ሰብኣዊ ክብርን ዕብዩት ሰብኣዊ መሰላትን ኣስተዋፅኦ ከምዘለዎ ብምእማን፣ ነቲ ብ10 ታሕሳስ 1948 ዓ.ም.ፈ ዝወፀ ዓንቀፅ 3 ኣድማሳዊ ኣዋጅ ሰብኣዊ መሰላትን ብ16 ታሕሳስ 1966 ዓ.ም.ፈ ዝወፀ ዓንቀፅ 6 ዓለምለኸ ኪዳን ሲቪላውን ፖለቲካውን መሰላትን ብምስትውዓል፣ እቲ ኣብ ዓንቀፅ 6 ዓለም ለኸ ኪዳን ሲቪላውን ፖለቲካውን መሰላት ዝሰፈረ ንምትራፍ መቼባዕቲ ሞት ዘመልክት ሕጊ ንኣድላይነት ምትራፍ መቼባዕቲ ሞት ብዝለዓለ ትኽረት ከምዝሕብር ብምርዳእ። መቼባዕቲ ሞት ንምትራፍ ዝውሰዱ ኩሎም ስጉምቲታት ብሂወት ናይ ምንባር መሰል ንምጉንፃፍ ኣደ ስዳሮ ምኃኑ ብምእማን መቼባዕቲ ሞት ክተርፍ ዓለምለኸ ፃዕሪ ንምክያድ ዝኒሀ ቅሩብነት ብምግላፅ ከምዝስዕብ ተሰማሚያም ኣለዉ።

ዓንቀፅ 1

- 1. ኣብ ግዝኣት ኣባል ሃገራት እዚ ፕሮቶኮል ዝነብር ዝኾነ ሰብ ብሞት ኣይቅፃዕን።

2. ሕድሕድ አባል ሃገር እዚ ፕሮቶኮል አብ ክልል ግዝአቱ መቐጻጸቲ ሞት ንምትራፍ አገዳሲ ዘበለ ኩሉ ስጉምቲ ክወስድ ኣለዎ።

ግንቀፅ 2

1. ሓንቲ አባል ሃገር ፕሮቶኮል እንተዕድቕ ወይ እንትቐበል ኣብ ጊዜ ኩናት ንዝፈፀም አዐርዩ ሓደገኛን ወታደራዊ ባህሪ ዘለዎን ገበን ብምፍም ኣብ ልዕሊ ዝተፈረደ መቐጻጸቲ ሞት ንምፍፃም ዝቐርብ ተአቅቦ እንተዘይኮይኑ ነዚ ፕሮቶኮል ኣብ ምትግባር ዝቐርብ ዝኾነ ይኹን ተአቅቦ ተቐባልነት የብሉን።
2. ምትራፍ መቐጻጸቲ ሞት ተአቅቦ ዘቐምጥ አባል እዚ ፕሮቶኮል ኣብ እዋን ኩናት መቐጻጸቲ ሞት ዝፍፀመሎም ሃገራዊ ሕጊታት ኣብ እዋን ምቐጻጸቲ ሞት ዝፍፀመሎም ሃገራዊ ሕጊታት ኣብ እዋን ምፅዳቕ ወይ ምቐባል ንዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ክፍልጥ ኣለዎ።
ነዚ ዝተገለፀ ተአቅቦ ዘቐምጥ ፈራሚ እዚ ረቂቕ ዝኾነ ሃገር ኣብ ግዜ ምፅዳቕ ወይ ምቐባል ብዛዕባ እቶም ኣብ ገዜ ኩናት ኣብ ስራሕ ዝውዕሉ ሃገራዊ ሕጊታት ንዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ክፍልጥ ኣለዎ።
3. ተአቅቦ ኣብ ምትራፍ ሞት መቐጻጸቲ ዘቐመጠ ናይዚ ፕሮቶኮል አባል ሃገር ኣብ ግዝአቱ ዝኾነ ኩናት እንትካየድ መጀመርታኡን መፈፀምተኡን ኣመልኪታ ንዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ክፍልጥ ይግባእ።

ግንቀፅ 3

አባል ሃገራት እዚ ፕሮቶኮል አባል ሃገራት ብመሰረት ግንቀፅ 40 እዚ ኪዳን ንኮሚቴ ሰብአዊ መሰላት ኣብ ዘቐርቦእ

ፀብዓብ ነዚ ፕሮቶኮል ኣብ ምትግባር ንዝወስደኦም ስጉምቲታት ከካትታ ኣለዉን።

ዓንቀፅ 4

ብመሰረት ዓንቀፅ 41 እዚ ኪዳን ሓንቲ ኣባል ሃገር እታ ካልእ ኣባል ሃገር ግቡእ ኣይፈፀመትን ኢላ ቅሬታ ኣብ ትቕርብሉ ጊዜ ኮሚቴ ሰብኣዊ መሰላት ነቲ ጉዳይ ክምርምር ንዘለዎ ስልጣን ኣፍልጦ ዝሃቡ ኣባላት እቲ ኪዳን ዝኾኑ ሃገራት ኣብ እዋን ምፅዳቕን ምቕባልን ነዚ ዝፃረር መግለፂ ክሳብ ዘይሃባ ናይ’ቲ ኮሚቴ ስልጣን ኣብ ሕግታት እዚ ፕሮቶኮል ተፈፃምነት ኣለዎ።

ዓንቀፅ 5

ብ16 ታሕሳስ 1996 ዓ.ም.ፈ ዝወፀ ኣማራፂ ፕሮቶኮል ዓለምለኽ ኪዳን ሲቪላውን ፖለቲካውን መሰላት ዝተቐበሉ ሃገራት ኣብ እዋን ምፅዳቕን ምቕባልን ነዚ ዝፃረር መግለፂ ክሳብ ዘይሃቡ ኮሚቴ ሰብኣዊ መሰላት ካብ ውልቀሰባት ንዝቐረበሉ ጥርፃን ተቐቢሉ ናይ ምምርምር ስልጣኑ ኣብ’ዞም ሕግታት እዚ ፕሮቶኮል ተፈፃምነት ኣለዎ።

ዓንቀፅ 6

1. ሕግታት እዚ ፕሮቶኮል ንሕግታት እቲ ኪዳን ከም ተወሳኺ ኮይኖም የገልግሉ።
2. ኣብ ዓንቀፅ 2 እዚ ፕሮቶኮል ዘተገለፀ ተኣቓቦ ምቕግጥ ከምዘሎ ኮይኑ ኣብ ዓንቀፅ 1 ንኡስ ዓንቀፅ 1 እዚ ፕሮቶኮል ዝተረጋገፀ መስል ብዓንቀፅ 4 እዚ ኪዳን ኣይሰዓርን።

ዓንቀፅ 7

1. እዚ ፕሮቶኮል ናይዚ ኪዳን ኣባል ንዝኾነ ሃገር ፊርማ ክፋት እዩ።

2. ነቲ ኪዳን ዘዕደቕ ወይ ዝተቐበለ ዝኾነ ሃገር ነዚ ፕሮቶኮል ከዕድቕ ይኸእልዎ። መዕደቂ ሰነዳት ኣብ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ክቕመጡ ኣላዎም።
3. እዚ ፕሮቶኮል ነቲ ኪዳን ዘዕደቕ ወይ ዝተቐበለ ዝኾነ ሃገር ክቕበሎ ክፉትዎ።
4. ምቕባል ዝፀንዕ ናይ መዕደቂ ሰነድ ኣብ ኢድ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ምስኣተዎ።
5. ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ኣብ ኢድ ዝኣተወ ናይ መዕደቂ ወይ ናይ መቐበሊ ሰነድ ኣመልኪቱ ንኩሎም እዚ ፕሮቶኮል ዝፈረሙ ወይከን ዝተቐበሉ ሃገራት የፍልጥ።

ዓንቀፅ 8

1. ዓሽራይ ናይ መዕደቂ ወይ ናይ መቐበሊ ሰነድ ኣብ ኢድ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ምስኣተወ ድሕሪ ሰለስተ ወርሒ እዚ ፕሮቶኮል ቀያዲ ይኸውን ።
2. ዓሽራይ ናይ መዕደቂ ወይ ናይ መቐበሊ ሰነድ ምስኣተወ ነዚ ፕሮቶኮል ዘዕድቕ ወይ ዝቕበል ዝኾነ ሃገር ነቲ ናይ ባዕሉ መዕደቂ ወይ መቐበሊ ሰነድ ምስኣተወ ድሕሪ ሰለስተ ወርሒ በቲ ፕሮቶኮል ይቕየድ።

ዓንቀፅ 9

ዓንቀፃት እዚ ፕሮቶኮል ብፌዴራላዊ ስርዓት ኣብ ዝመሓደር ሃገር ኣብ ዘለዉ ክልላት ብዘይ ገለ ገደብ ወይ ኣፈላላይ ተግባራዊ ይኾኑ።

ዓንቀጽ 10

ዋና ፀሐፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ኣብ ዓንቀጽ 48 ንኡስ ዓንቀጽ1 ንዝተጠቐሱ ኩሎም ሃገራት ነዞም ዝስዕቡ ዝርዝር ጉዳያት የፍልጦም፡-

- ሀ) ኣብ ዓንቀጽ 2 እዚ ፕሮቶኮል ዝሰፈሩ ተአቅቦታት፣ ጥርፍናትን ሓበሬታታትን፣
- ለ) ኣብ ዓንቀጽ 4 ወይ 5 እዚ ፕሮቶኮል ዝተጠቐሱ መግለጺታት፣
- ሐ) ኣብ ዓንቀጽ 7 እዚ ፕሮቶኮል ዝተጠቐሱ ፊርማታት፣ ምፅዳቕታን ምቕባላትን፣
- መ) ብመሰረት ዓንቀጽ 8 እዚ ፕሮቶኮል ቀያዲ ምዃን ዝጀመረሉ ዕለት፣

ዓንቀጽ 11

1. ብቋንቋታት ዓረብኛ፣ ቻይንኛ፣እንግሊዘኛ፣ፈረንሳይኛ፣ሩስያኛን ስፓንሽን ዝተሰናድኦ ቅዳሕ ናይ'ዚ ፕሮቶኮል ማዕረ ኣፍልጦ ኣለዎም፤ ኣብ ቤተ መዝገብ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ድማ ይቕመጡ፡፡
2. ዋና ፀሐፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ንዝተረጋገፁ ቅዳሓት እዚ ረቂቕ ኣብ ዓንቀጽ 48 እቲ ኪዳን ንዝተገለፁ ሃገራት ይዝርግሑ፡፡

ኪዳን መሰላት ህፃናት

አብ ሓፈሻዊ ጉባኤ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ውሳኔ ቁፅሪ 44/25 ብዕለት 11 ሕዳር 1982 ዓ/ም ዝፀደቐን ተሰማማዕቲ ሃገራት ንክፍርማሉ፣ ንከዕድቐኦን ንክቕበልኦን ክፋት ዝተገበረ።

ብመሰረት ዓንቀፅ 49 ካብ 27 ነሐሴ 1982 ዓ/ም ጀሚሩ ዝፀንዐ።

መጻተዊ

አባል ሃገራት ኪዳን እዚ

አብ ቻርተር ውድብ ሕቡራት መንግስታት ብዝተሓገጉ መትከላት መሰረት ኩሎም ደቂ ሰባት በተፈጥሮ ክቡራት ም'ኳኖምን ማዕረን ዘይነፃፀሉን መሰላት ዘለውዎም ም'ኳኖም ፈ.ሊ.ጥካ ምቕባል ንናፅነት፣ ፍትሕን ሰላምን ዓለም መሰረት ም'ኳኑ ብምግንዛብ፣አባል ሃገራት ውድብ ሕቡራት መንግስታት ህዝብታት ብቻርተር'ቲ ውድብ ኣቢሎም ንመሰረታዊ ሰብኣዊ መሰላትን ሰብኣዊ ክብሪ ደቂ ሰብን ዘለዎም እምነት ምርግጋዎም፣ ከምኡ'ውን ማሕበራዊ ምዕባልን ዝተመሓየሸ ኩነታትን መነባብሮ ንምምፃእ ዘለዎም ቆራፅነት ምግላዎም ብምስትብሃል፤

ዝኾነ ሰብ ብዝኾነ ዓይነት ናይ ዘርኢ፣ ሕብሪ፣ፆታ፣ ቋንቋ፣ ሃይማኖት፣ ፖለቲካ ወይ ካልእ ኣረኣኣይ፣ ብሄር ወይ ማሕበራዊ መበቆል፣ ሃብቲ፣ ትውልዲ ወይ ካልእ ናይ ማሕበራዊ ናብራ ደረጃ ምብልላፅ ከይተገበረሉ ኣብ ኣድማሳዊ ድንጋገ ሰብኣዊ መሰላት ከምኡ'ውን ኣብ ዓለም ለኻዊ ኪዳናት ሰብኣዊ መሰላትን ዝተኣወጀ መሰላትን ናፅነታትን ናይ ምጥቃም መሰል ከምዘለዎ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ምእዋጁ ብምፍላጥ፤

ህፃናት ፍሉይ ክንክንን ሓገዝን ንክግበረሎም ኣብ ኣድማሳዊ ድንጋግ ሰብኣዊ መሰላት ዝተገለፀ ምዃኑ ብምዝካር፤ ስድራ ቤት ናይ ሕብረተሰብ መሰረትን ንኣባላቱ ብፍላይ ድማ ንዕብዮትን ድሕንነትን ህፃናት ዝሰማማዕ ናይ ተፈጥሮ ስራት ብምዃኑ ኣብ ውሽጢ'ቲ ሕብረተሰብ ዘለዎ ሓላፍነት ብዝግባእ ንምፍፃም ምእንቲ ክኸእል ዘድሊ ሓለዋን ሓገዝን ክግበረሉ ከምዝግባእ ብምእማን፤ ሰብኣዊ ዕብዮት ህፃን ምሉእን ዕሩይን ንክኸውን ኣብ ውሽጢ ስድራ ቤት ብታሕጓስ፤ ብፍቕርን ብመንፈስ ምርድዳእን ምዕባይ ከምዘድሊ ብምግንዛብ፤

እቲ ህፃን ኣብ ውሽጢ ሕብረተሰብ ናይ ባዕሉ ውልቀ ህይወት ምምራሕ ንክኸእል ብዝግባእ ምድላው፤ ብመሰረት መሰረተ ሓሳባት ቻርተር ውድብ ሕቡራት መንግስታት ብፍላይ ድማ ናይ ሰላም፤ ናይ ደቂ ሰብ ክብሪ፤ ምክእላል፤ ናዕነት፤ ማዕርነትን ሓድነትን ስምዒት ሓዙ ክዓቢ ኣድላዩ ምዃኑ ብምርዳእ፤

ንህፃናት ፍሉይ ክንክን ናይ ምግባር ኣድላይነት ብኣቆፃፅራ ፈረንጂ ኣብ 1924 ኣብ ጄኔቭ ዝወፀ ድንጋግ መሰላት ህፃናት፤ ከምኡ'ውን ሓፈሻዊ ጉባኤ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ከም ኣቆፃፅራ ፈረንጂ 20 ሕዳር 1959 ኣብ ዝተቐበሎ ድንጋግ መሰላት ህፃናት ምግላፁ፤ ብተወሳኺ'ውን ኣብ ኣድማሳዊ ድንጋግ ሰብኣዊ መሰላት፤ ኣብ ዓለምለኸ ኪዳን ሲቪላውን ፖለቲካውን መሰላት (ብፍላይ ኣብ ዓንቀፅ 10)ከምኡ'ውን ደሕንነት ህፃናት ኣብ ናይ ትካላትን ዓለምለኻዊ ውዳበታትን ደንብታትን መምርሕታትን ኣፍልጦ ዘረኸበ ምዃኑ ብምስትውዓል፤

ከምቲ ኣብ ኪዳን መሰላት ህፃናት ዝተገለፀ፤ ሓደ ህፃን ብኣካልን ኣእምሮን ብዘይምምዕባሉ ምክንያት ቅድሚ ልደቱ ኮነ ድሕሪ

ልደቱ ንግቡእ ኣለዎ ሕጊ ኣዊሱ ፍሉይ ጥንቃቄን ክንክንን ከምዘድልዮ ብምስትውዓል፤

ድሕንነት፣ ኣለዎን ክንክንን ህፃናት ብዝምልከት ዝተደንገጉ ማሕበራውን ሕጋውን መትከላት፤ ብፍላይ ድማ ብደረጃ ሃገርን ዓለምን ንህፃናት ንትካላት መዕበይቲ ህፃናት ዝወሃቡሉ ድንጋገ ርዕመት፤ ናይ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ናይ ገበነኛታት መናእሰይ ፍትሓዊ ምምሕዳር ደምብታት /ደምብታት ቤጂንግ/ ከምኡ'ውን ኣብ እዋን ኣደጋን ኩናትን ንደቂ ኣንስትዮን ህፃናትን ብዛዕባ ዝግበር ፍሉይ ኣለዎ ዝወፀ ድንጋገ ብምዝካር፤

ኣብ ኩለን ሃገራት ዓለም ኣብ ከቢድ ፀገምን ኣደጋን ዝወደቐ ህፃናት ምህላዎምን ነዞም ህፃናት ፍሉይ ጠመተ ከምዘድልዮምን ብምፍላጥ፤

ባህልን ልምድን ነፍሲ ወከፍ ህዝቢ ንድሕንነት፣ ኣለዎን ዝተመዓራረዩ ዕብዮትን ህፃናት ዘለዎ ሃገር ብፍላይ ኣብ ምምዕባል ኣብ ዝርከባ ሃገራት፤ ኩነታት መነባብሮ ህፃናት ንምምሕዳሮም ዓለም ለኽ ምትሕብባር ዝህልዎ ረብሓ ብምግንዛብ፤ ከምዚ ዝስዕብ ተሰማሚዖን ኣለዎ።

ክፍሊ ኣደ

ዓንቀፅ 1

ህፃናት ዝምልከት ሕጊ ንኣካለ መጠን ዝበፅሖ ዕድመ ካብዚ ዘነኣሰ ገይሩ እንተዘየቐጥዎ ኣብዚ ስምምዕ 'ዚ ህፃን ማለት ብመሰረት ሕጊ እቲ ሃገር ካብዚ ብዝነኣሰ ዕድመ ንኣካለ መጠን ዝበፅሖ እንተዘይኮይኑ ዕድሚኡ ካብ 18 ዓመት ንታሕቲ ዝኾነ ሰብ እዩ።

ግንቀፅ 2

1. አባል ሃገራት እዚ ኪዳን አብ ግዝአተን ዝርከብ ነፍሲ ወከፍ ህፃን ብናይ ባዕሉ፣ ብናይ ወለዱ ወይከኑ ብናይ ሕጋዊ መዕበይቱ ዘርኢ፣ ቀለም፣ ስታ፣ ቋንቋ፣ ሃይማኖት፣ ፖለቲካዊ ወይ ካልእ አተሓሳስባ፣ ብብሄር፣ ብዓሌት ወይ ብማሕበራዊ መበቁል፣ ብሃብቲ፣ ብአካላዊ ጉድለት፣ ብትውልዲ ወይከኑ ብኻሊእ ምኽንያት ዝኾነ ይኹን ዓይነት አፈላላይ ከይተገበረሉ አብ'ዚ ስምምዕ ዝተዘርዘሩ መሰላት ከኸብራሉን አብ ተግባር ከምዝወዳለ'ውን ንክረጋግፃሉ ተሰማሚዐን'የን።
2. አባል ሃገራት እዚ ኪዳን ዝኾነ ህፃን ብናይ ወለዱ፣ ወይ ብናይ ሕጋዊ መዕበይቱ፣ ወይከኑ ብኹነታት አባላት ስድራቤቱ፣ ተግባራት፣ አረኣኢያ ወይ እምነት ምኽንያት ዝኾነ ይኹን አድልዎ ከይፍፁምን ከይቕፅፅን አግባብነት ዘለዎ ስጉምትታት ክወስዳ አለዎን።

ግንቀፅ 3

1. ንህፃናት ዝምልከቱ ኩሎም ጉዳያት ብመንግስታዊ ወይ ናይ ውልቂ ትካላት ማሕበራዊ ድሕንነት፣ ብአብያተ ፍርዲ፣ ብምምሕዳራዊ ሰበ ስልጣናት፣ ወይከኑ ብአካላት መውፃእቲ ሕጊ ህፃናት ዝምልከት ዝኾነ ስጉምቲ አብዝውሰደሉ እዋን ረብሓ ህፃናት ዝሕለወሉ ኩነታት ልዕሊ ኩሎ ቀዳምነት ዝወገዐ ጉዳይ ይኸውን።
2. አባል ሃገራት መሰላትን ጉቡአትን ወለዲ፣ መዕበይቲ፣ ወይከኑ ብሕጊ ሓላፍነት ዝተውሃዖም ካልኣት ሰባት አብ ግመት ብምእታው ንድሕነት ህፃናት አድላዪ ሓለዋን ክንክንን ከምዝተገበረ ንምርግጋዕ፣ ነዚ'ውን ግቡእ ዝኾነ ናይ ሕግን ምምሕዳራውን ስጉምትታት ንምውሳድ ተሰማሚዐን አለዎ።
3. አባል ሃገራት ንክንክክን ሓለዋን ህፃናት ሓላፍነት ዘለዎም አካላትን ወሃብቲ ግልጋሎት ትካላትን አግባብነት ዘለዎ በዓል ስልጣን አካል ብዘውፅእም መዕቀኒታት መሰረት ዝተማልኡ

ምዃኖም ብፍላይ ድማ ኣብ ምክልኻል ሓደጋ፣ ሓለዋ ጥዕና ባዘሕን ብቕዓትን ሰራሕተኛታት ከምኡ'ውን ክትትል ብዝምልከት ዝወፁ መመዘንታት መሰረት ብምግባር ዝተፈፀሙ ምዃኖም የረጋግ፡፡

ግንቀፅ 4

ሃገራት እዚ ኪዳን ኣብ'ዚ ኪዳን ኣፍልጦ ዝረኹቡ መሰላት ህፃናት ተግባራዊ ንምግባር ኣድለይቲ ዝኾኑ ናይ ሕጊ፣ ምምሕዳርን ካልኣትን ሰጉምትታት ይወስዳ፡፡ ንኤኮኖሚያዊ፣ ማሕበራውን ባህላውን መሰላት ብምልከት ተዋፃዖልቲ ሃገራት ዝወስደኦ ስጉምቲ ሃብቲ እተን ሃገራት ብዘፈቕዶ መጠንን ኣድላይ ኮይኑ እንተተረኹቡ ድማ ዓለም ለኽ ምትሕብባር ብዘፈቕዶ ኩነታት ይኸውን፡፡

ግንቀፅ 5

ኣባል ሃገራት ወለዲ፣ ወይ ግቡእነት እንትህልዎ ኣባላት ቤተሰቦም ድጋግ ይህሉ እቲ ከባቢ ዝፈቐድ እንተኾይኑ እቲ ማሕበረሰብ፣ ሕጋዊ መዕበይቲ፣ ወይ ነቲ ህፃን ንምዕባይ ብሕጊ ሓላፍነት ዝተውሃቦም ካልኣት ሰባት እቲ ህፃን ኣብዚ ስምምዕ'ዚ ኣፍልጦ ዝተውሃቦም መሰላት እንትጥቀም ምስ ክእለቲ ዝተገናዘበ ግቡእ ኣመራርሓ ኣብምሃብን ምቁፅፃርን መዳይ ንዘለዎም ሓላፍነት፣ መሰልን ግቡእን የኸብራ፡፡

ግንቀፅ 6

1. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ዝኾነ ይኹን ህፃን ብህይወት ናይ ምንባር ተፈጥሮኣዊ መሰል ከምዘለዎ ይፈልጥ፡፡
2. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ኩሉ ዓቕሙን ዝፈቕዶ ስጉምቲ ብምውሳድ ህፃናት ብህይወት ንክነብሩን ዕብየቶም ንክሕሉን የረጋግ፡፡

ግንቀፅ 7

1. ዝኾነ ይኹን ህፃን ምስተወልደ ኣብ ናይ ልደት መዝገብ ይምዝገብ፤ ካብ ልደቱ ጀሚሩ ዝፅወዓሉ ስምን ዜግነትን ናይ ምርካብ፣ ብዝተኸኣለ መጠን ወለዱ ናይ ምፍላጥን ናይ ወለዲ ክንክን ናይ ምርካብን መሰል ኣለዎ።
2. ኣባል ሃገራት ብፍላይ እቲ ህፃን ዓዲ ዘይብሉ ንክይኸውን ብብሄራዊ ሕግታትን መሰረት ከምኡ'ውን ብዛዕባ እዙይ ጉዳይ ኣግባብነት ብዘለዎም ዓለም ለኻዊ ስምምዓት ዝተውሃበን ጉቡኣት መሰረት እዞም መሰላት ኣብ ስራሕ ምውዓሎም የረጋግፃ።

ግንቀፅ 8

1. ኣባል ሃገራት እቲ ህፃን ዘይሕጋው ኢደ ኣእታውነት ከይተገበረሉ ብሕጊ ዝተረጋገፁ ዜግነቱ፣ ሽሙን ስድራቤታዊ ርክብን ሓዊሱ መንነቱ ናይ ምሕላው ዘለዎ መሰል የኸብራሉ።።
2. እቲ ህፃን ብክፋል ይኹን ብምሉእ ንመንነቱ ዝምልከቱ መሰላት ብዘይሕጋዊ መንገዲ እንትኸላእ፣ ተወዳዳሪ ሃገራት እዚ ስምምዕ መንነት እቲ ህፃን ብህፁፅ ከምብሓድኹ ንክረጋገፅ ኣድላይ ዘበለ ሓገዝን ይህባ፣ ሓለዎ'ውን ይህባ።

ግንቀፅ 9

1. እዚ ጉዳይ ብቤት ፍርዲ ከምብሓድኹ ክረኣይ ኣብ ዘኸለሉ ኩነት ኣግባብነት ብዘለዎም ሰበሰልጣን ኣግባብነት ብዘለዎ ሕግን ስነ-ስርዓትን መሰረት ንረብሓ እቲ ህፃን ተባሂሉ እቲ ህፃን ካብ ወለዱ ተፈልዮ ንክነብር እነተዘየተወሰኑ፣ ዝኾነ ይኹን ህፃን ብዘይፍቓድ ወለዱ ካብ ወለዱ ንክይፍለ ኣባል ሃገራት እዚ ስምምዕ የረጋግፃ። እቲ ህፃን ካብ ወለዱ ተፈልዮ ንክነብርን ዝነበረሉ ቦታ

ምውሳኔን ዘድሊ ወለዱ ነቲ ህፃን እንትብድልዎ፣ እቲ ህፃን ካብ ወለዱ ክንክን እንትስእን ወይ ወለዱ ተፈላልዮም ዝነብሩ እነተኾይኖም እዩ።

2. ኣብዚ ዓንቀፅ 9 ንኡስ ዓንቀፅ 1 ብዝተገለፀ መሰረት እቲ ጉዳይ ኣብዝረአየሉ እዋን እዚ ጉዳይ ይምልከተና'ዩ ዝብሉ ወገናት ኩሎም ተሳተፍቲ ናይ ምዃንን ሓሳባቶም ናይ ምግላፅን ዕድል ይወሃቦም።
3. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ንራብሓን ደሕንነትን እቲ ህፃን ዝፃረር እንተድኣ ዘይኮይኑ፣ ካብ ሓዲኦም ወይ ካብ ክለቲኦም ወለዱ ዝተፈለዩ ህፃን ምስ ወለዱ ዘለዎ ውልቃዊን ቐጥታዊን ርክብ ንክኸበረሉን ብብእዎኑ ንወለዱ ናይ ምርኣይ መሰሉ ንክሕሎን ይገብራ።
4. እቲ ህፃን ካብ ወለዱ ዝተፈለዩ ብውሳኔ ተወዳዳሪ ሃገራት እንተድኣኮይኑ፣ ንኣብነት፣ ካብ ወላዲ እቲ ህፃን ሓዲኦም ወይ ክለቲኦም ወይ እቲ ህፃን ኣብ ትሕቲ ቁፅፅር ብምውግሉ፣ ኣብ ቤት ህንፃት ብምእታዉ፣ ብምስዳዱ፣ ካብ ሃገር ብምስጓጉ ወይ ብምግብ (ኣብ ቤት ህንፃት ዘጋጥም ዝኾነ ይኹን ሞት ሓዊሱ) እንተድኣ ኮይኑ ተወዳዳሪ ሃገራት ክሕተት እንተሎ ንወለዱ፣ ነቲ ህፃን፣ ወይ ግቡእነት እንትህልዎ ንካልእ ኣባል ስድራ እቲ ስጉምቲ ዝተወሰደ ኣባል ስድራ ዝርከበሉ ቦታ ብዝምልከት ኣድላይ ዘበለ መረዳእታ ክትህብ ኣለዎ። ይኹን'ምበር እቲ መረዳእታ ንደሕንነት እቲ ህፃን ሓደገኛ እንተድኣ ኮይኑ እዚ ተፈፃምነት ኣይህልዎን። ምስ'ዚ ብተወሳኺ'ውን ኣብዝምልከቶም ሰባት ጉድኣት ዘዩስዕብ ምዃኑ ከረጋግፃ ኣለዎን።

ዓንቀፅ 10

1. ኣብ ዓንቀፅ 9 ንኡስ ዓንቀፅ 1 ብዝተገለፀ ጉቡኣት መሰረት ተወዳዳሪ ሃገራት ንኣደ ህፃን ምስ ስድራቤት ንምርካብ ተባሂሉ ናብ ሃገር ንምእታው ወይ ካብ ሃገር ንምውፃእ ቦቲ ህፃን ወይ ብወለዱ ሕቶ እንትቐርብ እቲ ጉዳይ ብቅነዕ መንፈስ፣ ብሰብኣውነት ብቐፍጡፍን ተራእዩ ስጉምቲ ክወስድ

ይግባእ። ምስዚ ብተወሳኺውን ተወዳዳሪ ሃገራት ከምዚ ዝበለ ሕቶ ምቕራብ ኣብቶም ሓተትቲ ይኹን ስድራቤቶም ዝኾነ ይኹን መዘዝ ዘየስዕብ ምዃኑ የረጋግ።

2. ፍሉይ ኩነታት ክሳብ ዘየጋጠመ ወለዱ ኣብ ዝተፈለለዩ ሃገራት ዝነብሩ ህፃን ብብግዚኡ ምስ ወለዱ ብውልቁን ብቀጥታን ናይ ምርኻብ መሰል ኣለዎ። ኣብ ዓንቀፅ 9 ንኡስ ዓንቀፅ 1 ንዝተመልከተ ግቡእ መሰረት ተወዳዳሪ ሃገራት ነዚ መሰል'ዚ ተግባራዊ ንምግባር እቲ ህፃን ወይ ወለዱ ንናይ ባዕልቶም ሃገር ሓዊሱ ካብ ሃገር ንምውፃእ፣ ከምኡውን ናብ ሃገር ተመሊስካ ንምእታው ዘለዎም መሰል የኸብራ። ካብ ሃገር ናይ ምውፃእ መሰል ክግደብ ዝኸእል ኣቐዲሙ ብሕጊ ብዝተደንገገን ንሃገራዊ ፀጥታ፣ ናይ ህዝቢ ደሕንነት፣ ጥዕና ወይ ስነ-ምግባር ወይከዓ መሰልን ናፅነትን ካልኣት ሰባት ንምኸባር ኣድላይ ኾይኑ እንትርከቡን ኣብ'ዚ ስምምዕ 'ዚ ንዝተገለፁ መሰላት ብዝጠዓዓም መንገዲ እንትፍፀም ጥራሕ እዩ።

ዓንቀፅ 11

1. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ህፃናት ብዘይሕጋዊ መንገዲ ካብ ዓዲ ምውፃእን ናብ ዓዲ ከይምለሱን ምግባርን ንምክልኻልን ንመቁፅፃርን ኣድላይ ዘበለ ስጉምትታት ይወስዳ።
2. ምእንቲ'ዚውን ተወዳዳሪ ሃገራት እዚ ስምምዕ ኣብ መንጎ ክልተ ወይ ካብኡ ንላዕሊ ዝኾና ሃገራት ስምምዕ ንምፍራም ወይ ነዚ ብዝምልከት ኣቐዲሞም ዝተገብሩ ስምምዓት ተቐባልነት ንክህልዎም የተባብዓ።

ዓንቀፅ 12

1. ኣባል ሃገራት ናይ ባዕሉ ሓሳብ ናይ ምግላፅ ክእለት ዘለዎ ዝኾነ ይኹን ህፃን ንዕኡ ኣብ ዝምልከቱ ጉዳያት ሓሳባቱ ብናፅነት ናይ ምግላፅ መሰሉ የረጋግ። እቲ ህፃን ዘቕርቦ

ሓሳብ ምስ ዕድሚኡን ብስለት ኣእምርኡን እናተመዘነ ግቡእ ክብደት ይወሃቦ።

- 2. ምእንቲ'ዚ'ውን እቲ ህፃን ብመሰረት ሕጊ እታ ሃገር ባዕሉ ቀሪቡ ወይ ብወክልቱ ወይ ኣግባብ ብዘለዎ ኣካል ኣቢሉ ንዕቡ ኣብ ዝምልከቱ ናይ ቤት ፍርዲ ወይ ናይ ምምሕዳር ክስታት ሓሳብ ናይ ምቕባል ዕድል ይወሃቦ።

ፃንቀፅ 13

- 1. እቲ ህፃን ሓሳቡ ናይ ምግላፅ መሰል ኣለዎ። እዚ ናዕነት'ዚ ዶብ ሃገራት እንተይግገቶ ኩሎም ዓይነት መረዳእታትን ሓሳባትን ብቃል፣ ብፅሑፍ፣ ብሕትመት ወይ ብመልክዕ ስነ-ጥበብ፣ ወይ ብዝኾነ ይኹን እቲ ህፃን ብዝመረፀ መራኽቢ መንገዲ ናይ ምሕታት፣ ምቕባልን ምምሕልላፍን መሰል ዝሓውስ'ዩ።
- 2. ኣጠቓቕማ እዚ መሰል'ዚ ዝተወሰኑ ገደባት ክግበሩሉ ይካኣል እዩ። እንተኾነ ግና እቶም ገደባት ኣቐዲሞምብሕጊ ዝተደንገጉን፣
- ሀ. መሰላትን ፅቡቕ ሽምን ንምሕላው፣ ወይ
- ለ. ብሄራዊ ፀጥታ ነገር፣ ናይ ህዝቢ ሰላም፣ ጥዕና ወይ ሞራል ህዝቢ ንምሕላው ዘድልዩ ጥራሕ ይኾኑ።

ፃንቀፅ 14

- 1. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ናይቲ ህፃን ናይ ሓሳብ፣ ሕሊናን ሃይማኖትን ናዕነት የኸብራ።
- 2. ተወፃዓልቲ ሃገራት ወለዲ፣ ኣግባብነት እንትህልዎ ድማ ሕጋዊ መዕበይቲ፣ ንህፃናት ምስ ዕብዮቶም ብዝጠፃፃም መልክዑ ብዛዕባ ኣጠቓቕማ መሰላቶም ኣመራርሓ ንምሃብ ዘለዎም መሰልን ሓላፍነትን የኸብራ።

3. ኣብ ልዕሊ ሃይማኖት ወይ እምነትካ ናይ ምግላፅ ናፅነት ዝግበሩ ገደባት ኣቐዲሞም ብሕጊ ዝተደንገጉን ንናይ ህዝቢ ደሕንነት፣ፀጥታ ጥዕናን ስነ-ምግባርን ወይ ንናይ ካልኣት ሰባት መሰረታዊ መሰላትን ናፅነታትን ምሕላው ኣድለይቲ ዝኾኑ ጥራሕ እዮም።

ዓንቀፅ 15

1. ኣባል ሃገራት ህፃናት ብማሕበር ናይ ምውዳብን ሰላማዊ ኣኼባ ናይ ምግባርን መሰላት የኸብራ።
2. ኣብ ዲሞክራሲያዊ ሕብረተሰብ ንሃገራዊ ደሕንነትን ፀጥታን፣ ናይ ህዝቢ ጥዕናን ፅቡቕ ስነ-ምግባርን ወይ ናይ ካልኣት ሰባት መሰልን ናፅነትን ንምሕላው ኣድለይቲ ካብ ዝኾኑን ብሕጊ ዝተደንገጉን ገደባት ወፃኢ ኣብ ኣጠቓቕማ እዞም መሰላት ዝኾነ ይኹን ዓይነት ገደብ ኣይገበርን።

ዓንቀፅ 16

1. ዝኾነ ይኹን ህፃን ኣብ ልዕሊ ውልቀ ናብርኡ፣ ኣብ ስድራ ቤቱ፣ ኣብ ዝነብረሉ ገዛ፣ ወይ ኣብዝፀሓሓፎ ደብዳቤ ብኢደ ወንንካ ዝግበርን ካብ ሕጊ ወፃኢ ዝኾነን ኢድ ኣእታውነት ኣይፍፀሞን፣ ከምኡ'ውን ንኸብረቱ ፅቡቕ ስሙን ካብ ሕጊ ወፃኢ ብዝኾነ መንገዲ ኣይድፈርን።
2. እቲ ህፃን ካብ ከምዚ ዝኣመሰሉ ኢድ-ኣእታውነታትን ፀቕጥታትን ናይ ሕጊ ሓለዋ ናይ ምርካብ መሰል ኣለዎ።

ዓንቀፅ 17

ኣባል ሃገራት መራኽብቲ ሓፋሽ ዝህበኦ ጠቓሚ ግልጋሎት ብምርዳእ፣ እቲ ህፃን ከብ ዝተፈላለዩ ሃገራውን ዓለምለካውን ፍልፍላት መረዳእታታትን ናውትን ክርከብ ከምዝኸእልን፣ ንፍላይ ድማ ንማሕበራውን መንፈሳውን ደሕንነቱ፣ ንኣካላውን ኣእምሮኣውን ጥዕንኡ ንምሕላው ዘኸእልዎ መረዳእታታትን

ናውትን ክረክብ ምኽኢሉ የረጋገ። እዚ ኣብ ተግባር ንክውዕል ኣባል ሃገራት፤

- ሀ. ብመሰረት ዓንቀፅ 29 እዚ ኪዳን መራኸብቲ ሓፋሽ ንማሕበራውን ባህላውን ህይወት ህፃናት ጠቐምቲ ዝኾኑ መረዳእታታት ንከመሓላልፉ የተባብዓ።
- ለ. ብዝተፈላለዩ ባህላዊ፣ ሃገራውን ዓለምለኸውን ፍልፍላት ንዝገበሩ ናይ መረዳእታታትን ናውትን ምድላው ምልውዋጥን ምዝርጋሕን ብዝምልከት ዓለምለኸዊ ምትሕግጋዝ ንክህሉ የተባብዓ።
- ሐ. ንህፃናት ዝምልከቱ መፃሕፍቲ ክሕተሙን ክዝርግሑን የተባብዓ።
- መ. ናይ ውሑድ ቕፅፅ ዘለዎም ብሂረሰባት ህፃናት ብናይ ባዕሉም ቋንቋ ንኸጥቀሙ መራኸብቲ ሓፋሽ ፍሉይ ጠመተ ንክገብሩ የተባብዓ።
- ሰ. ኣብዚ ኪዳን ኣብ ዓንቀፅ 13ን 18ን ዝተጠቐሱ ከምዘለዉ ኮይኖም፣ ህፃናት ንድሕንነቶም ሓደገኛ ካብ ዝኾኑ መረዳእታታትን ናውትን ዝሕለውሉ ኣድለይቲ ዘበሉ መምርሕታት ንክወፁ የተባብዓ።

ዓንቀፅ 18

1. ኣባል ሃገራት ክለቲኦም ወለዲ ኣተሓሕዛን ኣተዓባብያን ህፃን ብዝምልከት ናይ ሓባር ሓፍነት ኣለዎም ዝብል መትከል ተቐባልነት ምርካቡ ንምርግጋፅ ኩሉ ዝካኣለን ይገብሩ። ወለዲ፣ ወይ ከከምኩነታቱ መዕበይቲ ብዛዕባ ኣተሓሕዛን ኣተዓባብያን እቲ ህፃን ካብ ኩሉ ዝበለፀ ሓላፍነት ዘለዎም እንትኾን ቀንዲ ጠመተኦም ድማ ረብሓን ደሕንነትን እቲ ህፃን ይኸውን።
2. ኣብዚ ኪዳን ዝተመልከቱ መሰላት ህፃናት ተግባራዊ ምዃኖም ንምርግጋዕን ንምትብባዕን ተወዓዓልቲ ሃገራት ናይ ህፃናት ኣተሓሕዛን ኣተዓባብያን ሓላፍነቶም ብብቕዓት ንምፍፃም ምእንቲ ክኸኣሉ ንወለድን ንሕጋዊ መዕበይትን ግቡእ ሓገዝ

ይህባ። ኣብ ክንክን ህፃናት ኣገልግሎት ዝህቡ ትካላትን ውዳበታትን ምጥያሾም የረጋግፃ።

- 3. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ወለዶም ሰራሕተኛታት ዝኾኑ ህፃናት ንህፃናት ክንክን ዝተመደቡ ግልጋሎታትን ትካላትን ተጠቀምቲ ናይ ምዃን መሰሎም ንምርግጋፅ ግቡእ ስጉምቲ ይወስዳ።

ፃንቀፅ 19

- 1. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ህፃናት ኣብ ትሕቲ ወለዶም ወይ ሕጋዊ መዕበይቶም ወይ ካልኣት ሰባት ኣብዝርከቡሉ እዋን ዝኾነ ዓይነት ኣብ ልዕሊ ኣካሎምን ኣእምርኦምን ጉድኣት ዘስዕብ መውቃዕቲ፣ ንጉድኣት ወይ ምንግልታዕ ዘሳጥሕ ኣተሓሕዛ፣ ብሽለልታ ምሓዝ፣ ንሰብ ዝግብኦ ክንክን ምንፋግ፣ ንካልእ ሰብ ናይ ጥቕሚ መርከቢ ምዃን፣ ከምኡ'ውን ርክብ ፍትወተ ስጋ ክገብሩ ምግዳድ ኣብ ልዕሊ ህፃናት ንክይፍፀም ግቡእ ሕጋውን፣ ምምሕዳራውን፣ ማሕበራውን ትምህርታውን ስጉምታታት ይወስዳ።
- 2. ዝወስደኦም ናይ መከላኸሊ ስጉምታታት ከከም ኣድላይነቱ ነቲ ህፃን ኮነ ክንክን ዝገብርሉ ሰባት ኣድላይ ዘበለ ሓገዝ ዝህቡ ፕሮግራማት ማሕበራዊ ግልጋሎታት ምዝርጋሕን እቶም ፀገማት ቅድሚ ምብፀሖም ንምክልኻል ዘኸኸል መምርሒ ምውፃእን፣ ኣብ ልዕሊ ህፃናት ዝፍፀሙ በደላት ፈሊሽ ምፍላጥ፣ ብዛዕባ እቲ ኩነታት ፀብፃብ ምቕራብን ናብ ዝምልከቶም ምምራሕን፣ ንኩነታት ምዕራይ ኣገልግሎት ሕክምና ምሃብን ክትትል ምግባርን፣ ከምኡ'ውን ኣድላይ ኮይኑ እንትርከብ ነቲ ጉዳይ ናብ ኣካላት ፍርዲ ንምምራሕ ዘኸኸሉ ስነ-ስርዓታት ዘጠቓልሉ እዮም።

ዓንቀጽ 20

1. ንግዚኡ ወይ ንሓዋሩ ካብ ስድራቤቱ ዝተፈለየ ወይ ንናይ ባዕሉ ረብሓ ተባሂሉ ካብ ስድራቤቱ ክፍለ ዝተገብረ ህፃን መንግስቲ ፍሉይ ሓለዋን ሓገዝን ይገብረሉ።
2. ኣባል ሃገራት ብመሰረት ብሄራዊ ሕግታተን ኣብ ከምዚ ዝበለ ኩነታት ንዝርከብ ህፃን ዝኸውን መማረፂ ክንክን ዝተዳለወ ምዃኑ የረጋግፃ።
3. እዚ እም ዓይነታት ክንክን ንኣገልግሎት ምንባይ /ፎስተር/፣ ብመሰረት ሕጊ ምስልምና ድማ ካፋላህ ምግባር፣ ንዘይውላድካ ከም ውላድካ ናይ ምግባር ወይ ምቕባል (ርዕመት) ፣ ወይ ኣድላይ ኮይኑ እንትርከብ ንትካል መዕበይ ህፃናት ምሃብ ዘኣመሳሰሉ የጠቓልሉ። ነቶም ፀገማት መፍትሒ ዝኸውን መንገዲ ኣብዝድለዩሉ እዋን እቲ ህፃን ቀፃልነት ዘለዎ ዕቡቕ ኣተዓባብያ ብዛዕባ ዝረኽበሉ ኩነታት፣ ከምኡ'ውን ብዛዕባ ናይቲ ህፃን ብሄረሰብ፣ ሃይማኖት፣ ቋንቋን ባህልን መሰረት ጠመተ ይወሃብ።

ዓንቀጽ 21

ርዕመት ከም መፍትሒ ፀገም ገይረን ዝቅበላ ወይ ዝፈቕዳ ሃገራት ቀንዲ ዕላማኣን ረብሓን ድሕንነትን ህፃናት ኮይኑ፤

- ሀ. እቲ ርዕመት ግቡእነት ብዘለዎ ሕግን ስነ-ስርዓትን፣ ከምኡ'ውን እቲ ርዕመት ብተደለይትን ዘተሓገግኡን መረዳእታታት መሰረት ስልጣን ብዘለዎም ኣካላት ዝተፈቐደ ምዃኑ፣ እቲ ህፃን ወለዲ ወይ ኣዝማድ ወይ ሕጋዊ መዕበይቲ ዘለዉዎ ምዃኑን ዘይምዃኑን፣ ከምኡ'ውን ናዮቲ ህፃን ሓላፍነት ዘለዎም ብዛዕባ ዕላማ እቲ ርዕመት ድሕሪ ምርድእም ዝተሰማምዑ ምዃኖምን ዘይምዃኖምን ምስተፈለጠ እቲ ርዕመት ዝከኣል ምዃኑ የረጋግፃ።

- ለ. እቲ ህፃን ብኣገልግሎት ምንባይ /ፎስተር/ ወይ ረዓሚ (ንዘይወለዱ ከም ወለዱ ዝቅበል) ስድራ ወይ ካልእ ምቕው ዝኾነ መንገዲ ኣብ ውሽጢ ዓዲ ክሕገዝ ኣንተዘይክኢሉ፤ ኣብ መንጎ ሃገራት ዝግበር ርዕመት ከምሓደ ኣማራጺ መፍትሒ ይቕበላ።
- ሐ. ኣብ መንጎ ሃገራት ኣብ ዝግበር ርዕመት ዝሕገዝ ህፃን ኣብ ውሽጢ ዓዲ ምስ ዝግበር ርዕመት ማዕረ ሓለዋን ክንክንን ዝግበረሉ ምዃኑ የረጋግፃ።
- መ. ኣብ መንጎ ሃገራት ኣብ ዝግበር ርዕመት እቲ ህፃን ናብ ወፃኢ ሃገር ምኻዱ ነቲ ጉዳይ ዘፈፀሙ ሰባት መርከቢ እቶት ከይኸውን ግቡእ ዝኾነ ስጉምቲ ይወስዳ።
- ሰ. ግቡእ ኮይኑ ኣብ ዝተረኸበሉ እዋን ምስ ካልእ ሃገር ወይ ካልኣት ሃገራት ስምምዕ ብምግባር ዕላማታት እዚ ዓንቀፅ የፈፀማ፤ ከምኡ'ውን እቲ ህፃን ብርዕመት ናብ ወፃኢ ሃገር ቅድሚ ምኻዱ እቲ ተግባር ርዕመት በዚ ስራሕ ስልጣን ብዘለዎም ኣካላት ወይ ትካላት ከምዝተፈቐደ ንምርግጋዕ ፃዕሪ ይገብራ።

ዓንቀፅ 22

1. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ዑቕባ ዝሓትት ህፃን፣ ወይ ኣግባብ ብዘለዎም ናይ ዓለምለኽ ወይ ብሄራዊ ሕግታትን መምርሕታትን ስደተኛ'ዩ ዝብሃል ህፃን ንበይኑ ይኹን ወይ ምስ ወለዱ ወይ ምስ ካልኣት ሰባት'ውን እንተኾነ ብናይ'ዚ ስምምዕ መሰላትን ካልኣት ዓለምለኽ ሰብኣዊ መሰላትን ወይ ባዕላተን ተሳተፍቲ ብዝኾናሎም ሰብኣዊ ስምምዓትን ሰነዳትን ዝተደንገጉ ኣግባብ ዘለዎም መሰላት ንክጥቀም ዝግባእ ሰብኣዊ ሓገዝን ሓለዋን ምርካቡ ንምርግጋዕ ኣድላይ ዘበለ ስጉምታት ይወስዳ።
2. ምእንቲ'ዚ ዕላማ'ዚ ውድብ ሕቡራት መንግስታትን ካልኣትን ብስምምዕ ሃገራት ዝተመስረቱ ስልጣን ዘለዎን መንግስታዊ ውዳበታት ወይ ምስ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ተሓጋጊዘን

ዝኾና ዘይመንግስታዊ ትካላት ነቲ ስደተኛ ህፃን ንምክንኻንን ንምሕጋዝን፣ ከምኡ'ውን ምስ ወለዱ ንምርኻብ ዝሕግዙ ንወለዱ ወይ ንካልኣት ኣባላት ስድራቤቱ ዝምልከቱ መረዳእታት ንምትእኸኻብ ኣብ ዝገብረኦ ፃዕሪ ኣባል ሃገራት እዚ ስምምዕ'ዚ ግቡእ መሲሉ ዝተረኣየን ፃዕሪ ይገብራ። ወለዱ ወይ ካልኣት ኣባላት ስድራ እቲ ህፃን ክርከቡ እንድሕር ዘይተኻኢሉ እቲ ህፃን ብዝኾነ ይኹን ምኽንያት ንገዚኡ ወይ ንሓዋሩ ስድርኡ ዝሰኣነ ካልእ ህፃን ምስ ዝግበረሉ ተመሳሳሊ ዝኾነ ሓለዋን ክንክንን ይገበረሉ።

ዓንቀፅ 23

1. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ናይ ኣእምሮ ወይ ናይ ኣካል ጉድለት ዘለዎም ህፃናት ሰብኣዊ ክብሮም ተሓልዩ፣ ብነብሶም ብምትእምማን ኣብ ሕብረተሰብ ንጡፍ ተሳትፎ እናገበሩ ዝተማልኡን ዝተመዓራረዩን ናብራ ክነብሩ ከምዘለዎም ይግንዘባ።
2. ኣካል ጉዳኣት ዝኾኑ ህፃናት ፍሉይ ክንክን ናይ ምርካብ መሰል ከምዘለዎም ኣባል ሃገራት ኣፍልጦ ይህባ። ከምኡ'ውን ዓቕሙን ብዝፈቐዱ መጠን ፍሉይ ክንክን ዝግብኦም ህፃናትን ብሓላፍነት ዘዕብይዎም ሰባትን ነቲ ኩነታት ዝሰማማዕ ሓገዝ እንትሓቱ ንክወሃቦም የተባብዓ፣ ሓገዝ ዝተውሃቦም ምዃኖም'ውን የረጋግፃ።
3. ፍሉይ ጉድኣት ኣካል ህፃናት ኣብ ግምት ብምእታው ብናይ'ዚ ዓንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ 2 መሰረት ዝወሃብ ሓገዝ ኢኮኖሚያዊ ዓቕሚ ወለዱ ወይ መዕበይቱ ኣብ ግምት ብምእታው ብዝተኸኸለ መጠን ብናፃ ዝወሃብ ኮይኑ እቶም ህፃናት ኣድላይ ዝኾነ ትምህርቲ፣ ስልጠና፣ ናይ ጥዕና ተሃድሶ ግልጋሎት፣ መድለዊ ወፍሪ ስራሕን መዘናግዒ ግልጋሎት ንክረኽቡ ዝተተለመን፣ እዚ'ውን ንምሉእ ክእለት ናይቶም ህፃናት ዘማዕብልን ናብቲ ሕብረተሰብ ብግበእ ንክፅንበሩ ዝሕግዝን፣

ንባህሎምን እምነቶምን ብሓፈሽኡ ንዕብዮቶም ዘቀላጥፍ ክኸውን ኣለዎ።

- 4. ኣባል ሃገራት ብዛዕባ ሓለዎ ጥዕና፣ ሕክምና፣ ስነ-ኣእምሮን ዓርሰ ምኽኣልን ጉድኣት ኣካል ዝኾኑ ህፃናት ብዝምልከት ብመንፈስ ዓለምለኽ ምትሕብባር ምልውዋጥ መረዳእታት ክግበር ይድግ። ዕላማ 'ዚ ምድግጋፍ ተወዳዳሪ ሃገራት ኣብዚ መዳይ'ዚ ንዘለወን ክእለትን ሞያን ንምምሕያሽን ተሞኩሮ ንምስፋሕን ኮይኑ ኣገልግሎት ተሃድሶ፣ ትምህርትን ስልጠናን ዝምልከቱ መረዳእታታት ምዝርጋሕን ምርካብን ይሓውስ። ኣብዚ መዳይ'ዚ ኣብ ምልማዕ ናይ ዝርከባ ሃገራት ድለዮት ፍሉይ ግምት ይወግዖ።

ዓንቀፅ 24

- 1. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ኣብተን ሃገራት ብዝርከብ ዝለዓለ ደረጃ ጥዕና ህፃናት ተጠቀምቲ ኣገልግሎት ሕክምናን ተሃድሶን ንምጥፋን ዘለዎም መሰል ይግንዘቡ። ኣባል ሃገራት ዝኾነ ይኹን ህፃን ነዞም ኣገልግሎታት ናይ ምርካብ መሰል ከይንፀግ ዝለዓለ ፃዕሪ ይገብራ።
- 2. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን እዚ መሰል'ዚ ምሉእ ብምሉእ ኣብ ስራሕ ከምዝወግዱ ይከታተላ። ብፍላይ ንዞም ዝስዕቡ ስጉምታታት ይወስዳ።

- ሀ. ሞት ዕሸላትን ህፃናትን ምንካይ፣
- ለ. ንዕብዮት ክንክን መሰረተ ጥዕና ቀዳምነት ብምሃብ ንኩሎም ህፃናት ኣድላይ ግልጋሎት ሕክምናን ጥዕናን ምውሃብ ምርግጋፅ፣
- ሐ. ብመንፅር ክንክን መሰረተ ጥዕና ምምራዝ ከባቢ ዘስዕቦ ጠንቂ ብምግንዛብ፣ ፍሉጣት ዝርከቡ ቴክኖሎጂ ብምጥቃም፣ እኹልን ዝተመጣጠነን ምግቢ ከምኡ'ውን ቀረብ ዕሩይ ዝስተ ማይ

ብዝህልዎሉ ኩነት ንሕማምን ዋሕዲ ዝተመጣጠነ ምግብን ምክልኻል።

- መ. ነፍሰ ፀ-ር ኣዴታት ቅድመ ወሊድን ድሕሪ ወሊድን ግበእ ኣገልግሎት ጥዕና ምርካብን ምርግጋዕ፣
- ሰ. ዝኾነ ይኹን ክፋል ሕብረተሰብ ብፍላይ ድማ ወለድን ህፃናትን ብዝፀባ ሓለዎ ጥዕናን ኣመጋግባ ህፃናትን፣ ረብሓ ምጥባብ ጡብኣዶ፣ ፅሬታ ውልቀን ከባብን፣ ከምኡ'ውን ካብ ሓደጋ ናይ ምክልኻል መሰረታዊ ፍልጠት ከምዝህልዎምን ኣብ ተግባር ከምዘውዕልዎን ምርግጋዕ፣
- ረ. ሜላታት ምክልኻል ሕማምን ኣተሓላልዎ ጥዕናን ንምምሕያሽ፣ኣገልግሎት ትምህርትን ምጣነ ስድራ ክስፋሕፋሕ ንምግባር ኣድላይ ዘበለ ስጉምቲ ይወስዳ።
- 3. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ጠንቂ ጥዕና ህፃናት ዝኾኑ ኅዳኣቲ ባህልታት ንምእላይ ኣድለይትን ውዕኢት ዝህቡን ስጉምቲታት ይወስዳ።
- 4. ብመሰረት'ዚ ስምምዕ ንህፃናት ዝተውሃቡ መሰላት ደረጃ ብደረጃ ምሉእ ብምሉእ ኣብ ስራሕ ንክውዕሉ ዓለም ለኽ ምትሕግጋዝ ክህሉ ይደግፉ። ኣብዚ መዳይ'ዚ ንድልዎት ኣብ ምምዕባል ዝርከባ ሃገራት ፍሉይ ጠመተ ይወሃቡ።

ግንቀፅ 25

ኣባል ሃገራት ናይ ኣካል ወይ ናይ ኣእምሮ ሕማም ሓዲርዎ ንክንክን፣ ንሓለዎ ወይ ንሕክምና ተባሂሉ ነዚ ስራሕ'ዚ ሓላፍነት ብዝተውሃቦ ኣካል ኣብ ፍሉይ ቦታ ክቐመጥ ዝተገበረ ህፃን ዝረኽቦ ሕክምናን ሓፈሻዊ ኩነታቱን ብብግዚኡ ገምጋም ክግበረሉ መሰል ከምዘለዎ ይግንዘባ።

ግንቀፅ 26

- 1. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ነፍሲ ወከፍ ህፃን ናይ ማሕበራዊ መድሕን ሓዊሱ ናይ ማሕበራዊ ውሕስነት ተረባሒ ናይ ምዃን

መሰል ከምዘለዎ ይፈልግ፤ ነዚ መሰል ምሉእ ብምሉእ ንምትግባር ብመሰረት ሕጊ አድላይ ስጉምቲታት ይወስዳ።

- 2. እዞም ረብሓታት ከከም አድላይነቱ ናይቲ ህፃንን ንዐኡ ንምንባይ ሓላፍነት ዘለዎም ሰባትን ኢኮኖሚያውን ካልኦት ኩነታትን፤ ከምኡ'ውን ቦቲ ህፃን ወይ ብሽሙ ኣብ ዘቐርብ ጥርፃን ዝግለፁ ምኽንያታትን ካልኦት ኣግባብነት ዘለዎም ምኽንያታትን ኣብ ግምት ብምእታው ክፍቀዱ ይግብኦም።

ዓንቀፅ 27

- 1. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ነፍሲ ወከፍ ህፃን ንኣካላዊ፣ ንኣእምሮአዊ፣ ንመንፈሳዊ፣ ንሕሊናውን ማሕበራውን ዕብዮቱ አድላይ ዝኾነ ደረጃ መነባብሮ ናይ ምርካብ መሰሉ ይፈልግ።
- 2. ወለዲ ወይ ነቲ ህፃን ንምንባይ ሓላፍነት ዘለዎም ካልኦት ሰባት ክእለቶምን ንዋታዊ ዓቕሞምን ክንድዝፈቕዶ ንዕብዮት እቲ ህፃን አድላይቲ ዝኾኑ ኩነታት መነባብሮ ኣብ ምምዕርራይ ቀዳማይ ሓላፍነት ኣለዎም።
- 3. ኣባል ሃገራት ከከም ጭቡጥ ሃገራዊ ትሕዝቶኦንን ዓቕመንን ወለድን ነቲ ህፃን ናይ ምንባይ ሓላፍነት ዘለዎም ሰባትን ነዚ መሰል ተግባራዊ ንምግባር ዝገብርዎ ፃዕሪ ንምሕጋዝ ግበእ ስጉምቲታት ይወስዳ። ብፍላይ ምግብ፣ ክዳውንትን መንበሪ ዝነ ብዝምልከት ኣብ ዝቐርብ ሕቶ ደገፍ ንዋታዊ ሓገዝ ይህባ፣ ፕሮግራም ሓገዝ የዳልዎ።
- 4. ኣባል ሃገራት እዚ ስምምዕ ኣብ ውሽጢ ሃገር ይኹን ኣብ ወፃኢ ካብ ዝርከቡ ወለዲ እቲ ህፃን ወይ ነቲ ህፃን ንምንባይ ሓላፍነት ካብ ዘለዎም ካልኦት ሰባት ነቲ ህፃን ንምዕባይ ዘድሊ ንዋይ ንምርካብ ዘኸእሉ ስጉምቲታት ይወስዳ። ብፍላይ ነቲ ህፃን ናይ ምዕባይ ሓላፍነት ዘለዎ ሰብ ካብ ሃገር ወፃኢ ዝነብር እነተኾይኑ ኣባል ሃገራት ነዚ ጉዳይ ንዘገልግሉ ዓለምለኽ ስምምዓት ይቕበላ፣ ወይ ሓዱሽ ዓለም ለኽ ስምምዕ ይወፃዓላ፣ ካልኦት ግቡኣት ስጉምቲታት'ውን ይወስዳ።

ዓንቀፅ 28

1. አባል ሃገራት ናይ ህፃናት ናይ ምምሃር መሰል የኸብረ። እዚ መሰል ንኹሉ ማዕረ ዕድል ምሃብ ኣብ ዝብል መትከል ብምምልካት ተግባራዊ ንምግባር፤
 - ሀ. ትምህርቲ ቀዳማይ ብርኪ ብግዴታን ብናፃን ንኹሉ ከምዝባፃሕ ይገብራ፤
 - ለ. ንሓፈሻዊን ሞያውን ትምህርቲ ዝሓቕፉ ዝተፈላለዩ ኣብያተ ትምህርቲ ካልኣት ብርኪ ንክስፋሕፍሑ የተባብዓ፤ ነፍሲ ወከፍ ህፃን ነዞም ትምህርቲታት ናይ ምምሃር ዕድል ክህልዎ ይገብራ፤ ከምኡ'ውን ናፃ ትምህርቲ ምሃብ፣ ፅጉማት ተምሃሮ ናይ ገንዘብ ሓገዝ ዝረኽቡሉን ዝኣመሳሰሉን ግቡኣት ስጉምቲታት ይወስዳ፤
 - ሐ. ብዝኾነ ይኹን ግቡእ መንገዲ ክእለት መሰረት ብምግባር ላዕለዎይ ትምህርቲ ንኹሉ ንክባፃሕ ይገብራ፤
 - መ. ናይ ትምህርቲን ሙያን መረዳእታትን መምርሕታትን ንኹሎም ህፃናት ክባፃሑ ይገብራ፤
 - ሰ. ህፃናት ብቐፃልነት ኣብ መኣዲ ትምህርቲ ንክርከቡን ኣብ ፈተና ናይ ዝተርፉ ህፃናት ቁፅሪ ንክውሕዱን ዝሕግዙ ስጉምቲታት ይወስዳ፤
2. አባል ሃገራት ኣተሓላልዎ ዲስፕሊን ኣብያተ ትምህርቲ ምስ ሰብኣዊ ክብሪ ህፃናትን ምስ'ዚ ስምምዕ እዙይን ብዝተዋደደ ኣገባብ እናተተግበረ ምዃኑ ንምርግጋዕ ግቡእ ስጉምቲ ይወስዳ፤
 3. አባል ሃገራት ኣብ መዳይ ትምህርቲ ዓለምለኽ ምትሕብባር ክህሉ ይድግፉ፤ የተባብዓ፤ ብፍላይ ድማ ድንቁርናን መሃይመነትን ካብ መላእ ዓለም ብዛዕባ ዝውገደሉ፤ ከምኡ'ውን ፍልጠት ሳይንስን ቴክኖሎጂን፤ ዘመናዊ ሜላታት መምሃሪ ኣብ ምስፍሕፋሕ ጠመተ ይህባ። ኣብዚ መዳይ'ዚ ኣብ ምዕባይ ንዝርከባ ሃገራት ፍሉይ ጠመተ ይወሃብ።

ዓንቀፅ 29

- 1. አባል ሃገራት ንህፃናት ዝወሃብ ትምህርቲ ኣብዞም ዝስዕቡ ኣንፈታት ጠመተ ንክገብር ተሰማሚዖን ኣለዎ።
- ሀ. ንናይቲ ህፃን ስብእና፣ ተውህቦ፣ ክእለት ኣእምሮን ኣካልን እቲ ህፃን ምሉእ ብምሉእ ምጉልባት፤
- ለ. ሰብኣዊ መሰላትን መሰረታዊ ናፅነታትን፣ከምኡ'ውን ኣብ ቻርተር ውድብ ሕቡራት መንግስታት ንዝሰፈሩ መትከላት ናይ ምኽባር ዝንባለ ኣብ ምምዕባል፤
- ሐ. ህፃናት ንወለዶም፣ ንባህላዊ መንነቶም፣ ንቋንቋኦምን ፀጋታቶምን፣ እቲ ዝነብርሉ ወይ ዝመፅሉ ሃገር ዝለዓለ ግምት ዝህቦም ሃገራዊ ኣተሓሳስባን ንናይ ካልኣት ሃገራት ስልጣነታትን ዘለዎም ኣክብሮት ምምዕባል፤
- መ. ህፃናት ኣብ ናፃ ሕብረተሰብ ብቐዓት ዜጋታት ኮይኖም ንክግብዩ፣ ናይ ምርድዳእ፣ ተኸኣኢልካ ናይ ምንባር፣ ናይ ምታ ማዕርነት፣ናይህዝብታት፣ ዓልዮታት፣ ብሄራትን ብሄረሰባትን ጉጅለታት ሃይማኖትን ከምኡ'ውን ናይ ቀዳሞት ነበርትን ሕውነታዊ ስምዒት ንክማዕብሉ ምድላው፤
- ሰ. ሃብቲ ተፈጥሮ ናይ ምክንኻን ዝንባለ ንምጉልባት፤
- 2. ኣብዚ ዓንቀፅ ወይ ዓንቀፅ 28 ውልቀ ሰባት ወይ ትካላት ናይ ትምህርቲ ትካላት ንምጥያሽን ንምምራሕን ንዘለዎም ናፅነት ብዝፃረር መንፈስ ኣይትርጎምን። ኣብዚ መዳይ ዝህልዉ ገደባት ኣብዚ ዓንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ 1 ንዝተመልከቱ መትከላት ምኽባርን ንምኽባርን፣ ብዛዕባ ኣወሃህባ ትምህርቲ መንግስቲ ቡብእዋኑ ዘውዕኦም መመዘንታት ንምሕላውን ይኸውን።

ዓንቀፅ 30

በዝሒ ህዝቦም ውሑድ ካብዝኾኑ ብሄረሰባት፣ናይ ሃይማኖትን ቋንቋን ጉጅለታት፣ ወይ ቀዳሞት ነበርቲ ካብ ዝርከብዎን ሃገራት ዝተወለደ ህፃን ኣብ ውሽጢ ሕብረተሰብ ምስ ካልኣት ህፃናት ኣብ

ዝነብረሉ እዋን ናይ ባዕሉ ባህሊ ንምስዓብ፣ ሃይማኖቱ ንምስዓብን ስርዓት ንምክባርን፣ ከምኡ'ውን ብናይ ባዕሉ ቋንቋ ንምጥቃም ዘለዎ መሰል ኣይንፈግን።

ዓንቀፅ 31

1. ኣባል ሃገራት ህፃናት ንዕድሚኦም ብዝሰማማዕ ኩነታት ንምዝንጋዕ፣ ንምዕዋት ከምኡ'ውን ኣብ ባህላውን ስነ-ጥበባውን መዳያት ከከመ ድልዎቶም ንምስታፍ ንዘለዎም መሰል ይፈልጣ።
2. ኣባል ሃገራት፣ ህፃናት ኣብ ባህላውን ስነ-ጥበባውን ፕሮግራማት ንምስታፍ ዘለዎም መሰል የኸብራ፣ ይድግፋ፣ ከምኡ'ውን ኣብ ባህላውን ስነ ጥበባውን ፕሮግራማት ናይ ምዝንጋዕ ዕድል ንኹሎም ብዝሰማማዕ መንገዲ ብማዕርነት ክባፃኡ የተባብዓ።

ዓንቀፅ 32

1. ኣባል ሃገራት ህፃናት ካብ ኢኮኖሚ ምዝመዛ ክሕከለውን ንኣደጋ ኣብ ዘቃልዕ ወይ ንትምህርቶም ዘወንቅፍ ወይ ንጥዕናኦም ዝጎድእ፣ ንኣካላዊ፣ መንፈሳዊ፣ ኣእምሮኣዊ፣ ስነ-ምግባራውን ማሕበራውን ዕብዮቶም ጎዳኢ ዝኾኑ ስራሕቲ ንክይወፍሩ ሓለዋ ናይ ምርካብ መሰል ከምዘለዎም ይፈልጣ።
2. ኣብዚ ዓንቀፅ ዝተቐመጠ መሰል ተግባራዊ ምዃኑ ንምርግጋዕ ኣባል ሃገራት ሕጋዊ፣ ምምሕዳራዊ፣ ማሕበራዊን ትምህርታውን ስነ-ምትታት ይወስዳ። እዙይን ካልኣት ኣብ ዓለምለኸ ሰነዳተ ዝተደንገጉ ኣገባብ ዘለዎም ድንጋገታት ኣብ ግምት ብምእታው ኣባል ሃገራት ብፍላይ፣

ሀ. ታሕተዋይ ገደብ ዕድመ ስራሕ ይውስና፤
 ለ. ናይ ስራሕ ሰዓትን ኩነታት ስራሕን ዝምልከት ሕጊ የውዕኣ፤

ሐ.እዚ ዓንቀፅ ብዝግባእ ኣብ ስራሕ ከምዝወግሉ ንምርግጋፅ ግቡእ ቅፅዓት ወይ ካልኣት ድንጋጌታት ይሕግጋ።

ዓንቀፅ 33

ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን፤ ኣኣግባብነት ብዘለዎም ዓለምለኸ ስምምዓት ብዘተውሃቦ ትርጉም መሰረት ህፃናት ወልፊ የትሕዙ'ዮም ተባሂሎም ዝፍለጡ መፍዘዝቲ ኣእምሮ ካብ ሕጊ ወፃኢ ከይጥቀሙ፤ ከምኡ'ውን ሰባት ነዚ መደንዘዚ ኣእምሮ ኣብ ምፍራይ ወይ ኣብ ምክፍፋል ተግባር ብህፃናት ከይጥቀሙ ንምክልካል ናይ ሕግን፤ ምምሕዳራዊን፤ ማሕበራውን ትምህርታውን ስጉምታታት ሓዊሱ ኣድላይ ዘበለ ስጉምቲ ይወስዳ።

ዓንቀፅ 34

ኣባል ሃገራት ኣብ ልዕሊ ህፃናት ዝኾነ ይኹን ዓይነት ብፍትወተ ስጋ ዝፍፀም መጥቓዕቲ ፆታዊ ርክብ ይከላኸላ። ምእንቲ'ዚ ዕላማ ኣባል ሃገራት ሃገራዊ ምስ ክልተ ወይ ካብኡ ንላዕሊ ዝኾና ሃገራት ብምትሕብባርን ዝኾነ ይኹን ኣግባብ ዘለዎ ስጉምቲ ብምውሳድ ነዞም ዝስዕቡ ንክልክላ፤

- ሀ. ንህፃናት ብምጥባር ወይ ብምግደድ ኣብ ዘይሕጋዊ ርክብ ፍትወተ ስጋ ተሳተፍቲ ክኾኑ ምግባር፤
- ለ. ንህፃናት ኣብ ተግባር ኣመንዘራነት ወይ ኣብ ካልእ ካብ ሕጊ ዘወፀ ተግባር ርክብ ፍትወተ ስጋ ኣዋፊርካ ምምዝማዝ፤
- ሐ. ንህፃናት ኣብ ፀያፍ ምርኢታትን ስእልታትን ፊልምታትን ብምጥቓም ምምዝማዝ፤ ንምክልኻል ኩሎም ኣግባብነት ዘለዎም ዝተመሰረቱ ስጉምቲታት ይወስዳ።

ዓንቀፅ 35

ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን፤ ንህፃናት ንዝኾነ ዕላማ ወይ ብዝኾነ መንገዲ ንህፃናት ኣገዲድካ ብምውሳድ፤ ብምሻጥ፤ ብምትሕልላፍ

ንዝፍፀሙ ካብ ሕጊ ዝወፁ ተግባራት ንምክልኻል ኣድላይ ዘበለን ግቡእን ብሄራዊን ኣብ ምትሕብባር ክልተን ካብኡ ንላዕልን ሃገራት ዝተመስረተ ስጉምቲ ይወስዳ።

ግንቀፅ 36

ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ህፃናት ንድሕንነቶም ጠንቂ ካብዝኾኑ ዓይነታት ምዝመዛታት ይሕልዎ።

ግንቀፅ 37

ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን እዞም ዝስዕቡ ምኽባርም የረጋግፃ።

- ሀ. ዝኾነ ይኹን ህፃን ብዘሳቂ፣ ወይ ጭካኔ ብዝመልእ፣ ኢ-ሰብአዊ ብዝኾነ ወይ ንሰብአዊ ክብሪ ብዝትንክፍ ቅፅፃት ኣይቕፃዕን፣ ዕድሚኦም ካብ 18 ዓመት ንታሕቲ ዝኾኑ ሰባት ንዝፍፅምዎም ዝበናት ናይ ሞት ፍርዲ፣ ወይ ናይ ምፍታሕ ዕድል ዘይብሉ ናይ ዕድመ ልክዕ ማእሰርቲ ኣይፍረድን።
- ለ. ዝኾነ ይኹን ህፃን ብዘይሕጊ ወይ ካብ ስነ-ስርዓት ወፃኢ ናዕነቱ ኣይገሃዕን፣ ህፃናት ዝእሰሩ ወይ ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ዝውዕሉ ሕጊ ብዝሓቶ መሰረት ይኸውን። እዚ 'ውን ከም ናይ መወዳእታ ኣማረፂ ዝውሰድን ንሓፂር ጊዜ ዝፀንሕን ክኸውን ኣለዎ።
- ሐ. ናዕነቱ ዝተገፈፈ ዝኾነ ይኹን ህፃን ዕድሚኡ ዝሓቶም ድልዮታት ኣብ ግምት ብምእታው ንሰብአዊ ፍጥረት ክወሃብ ዝግብእ ክብሪ ከይተጓደሎ ብርህራህ ክተሓዝ ኣለዎ። ብፍላይ ከኣ ናዕነቱ ዝሰኣነ ህፃን ንናይ ባዕሉ ድሕንነት ዝጠቅም'ዩ እንተዘይተባሂሉ ካብ ዓበይቲ ሰባት ክፍለ ኣለዎ። ፍሉይት ኩነታት ክሳብ ዘየንጎሩ-ብምልእኡ ይኹን ብምብፃሕ ምስ ስድራ ቤቱ ርክብ ናይ ምግባር መሰል ይህልዎ።
- መ. ዝኾነ ይኹን ናዕነቱ ዝሰኣነ ህፃን ናይ ሕግን ካልእ ግቡእ ሓገዝ ናይ ምርካብ መሰል ኣለዎ፤ ናዕነተይ ዝተገፈፍኩ ካብ ሕጊ

ወፃኢ እዩ ብምባል ኣብ ቤት ፍርዲ ወይ ስልጣን ኣብ ዘለዎ ካልእ ዘይሻራውን መንጎኛን ዝኾነ ኣካል ጥርፍን ናይ ምርካብን ህፁፅ ውሳኔ ናይ ምርካብን መሰል ኣለዎ።

ዓንቀፅ 38

1. ኣባል ሃገራት ኣብ እዋን ኩናት ንህፃናት ግቡእ ዝኾነን ተፈፃምነት ዘለዎን ናይ ዓለም ለኽ ሰብኣዊ ኣተሓሕዛ ሕግታት የኸብራ፣ ዝተኸበሩ ምኪኖም'ውን የረጋግፃ።
2. ኣባል ሃገራት ዕድሚኦም ካብ 15 ዓመት ንታሕቲ ዝኾኑ ሰባት ኣብ ፀላእነታዊ ጎንፅታት ብቀጥታ ተሳተፍቲ ንኪይኾኑ ዝከኣሉን ኩሉ ስጉምቲ ብምውሳድ የረጋግፃ።
3. ኣባል ሃገራት ዕድሚኦም 15 ዓመት ዘይመልኦም ሰበት ኣብ ንሓይልታትን /ውግእ/ካብ ምምልማል ይዕገታ። ዕድሚኦም ኣብ መንጎ 15ን 18ን ዝኾኑ ሰባት ኣብ ዝምልመሉ እዋን'ውን ዕድሚኦም ልዕል ንዝበለ ቀዳምነት ይህባ
4. ኣብ እዋን ኩናት ናይ ሲቪል ህዝቢ ድሕንነት ንምሕላው ብመሰረት ኣብ ዓለም ለኽ ሕገ ሰብኣዊ ኣተሓሕዛ ዘለወን ግቡእ ብኩናት ፀገም ንዝወረደም ህፃናት ዘድሊ ሓለዎን ክንክን ከምተገብረ ንምርግጋዕ ኣድላይ ዘበለ ስጉምቲ ይወስዳ።

ዓንቀፅ 39

ብሰኣን ክንክን፣ ብምዝመዛ ወይ ብበደል፣ ብስቓይ ወይ ብዝኾነ ዓይነት ናይ ጭካኔ ተግባር፣ ኢሰብኣዊ ብዝኾነ ወይ ንኸብሪ ወዲ ሰብ ትሕት ብዘብል ቅፅዓት ወይ ብሰንኪ ኩናት ዝተጎድኦ ህፃን ኣካላዊ፣ ስነ-ልቦናዊ ወይ ማሕበራዊ ተሃድሶ ምእንቲ ክረክብን ምስቲ ሕብረተሰብ ተፀንቢሩ ንክነብርን ኣባል ሃገራት እዚ ስምምዕ ኣድላይ ዘበለ ስጉምቲ ይወስዳ። ከምዚ ዝዓይነቱ ተሃድሶን ምስ ሕብረተሰብ ናይ ምፅምባር ስጉምትን ናይቲ ህፃን ጥዕናን ዓርሰ እምነትን ክብርን ብዘደልድል ኩነታት ይፍፀም።

ዓንቀጽ 40

1. አባል ሃገራት ናይ ገበን ሕጊ ጥሒስካ ተሃቢሉ ዝተኸሰሰ ወይ ነቲ ሕጊ ከምዝጠሓሰ ዝተፈለጠ ህፃን ንሰብአዊ ክብሩ ብዘማዕብልን ኣብ መሰላት ሰባትን መሰረታዊ ናፅነታትን ዘለዎ ስምዒት ብዘበራትዕን ኩነታት ንክምርመር ዘለዎ መሰል ኣፍልጦ ይህብ። እዚ'ውን ምስ ዕድመ ናይቲ ህፃን፣ ኣብቲ ሕብረተሰብ ንምዕምባር ምስ ዘለዎ ኣድላይነትን እቲ ህፃን ኣብ ውሽጢ ሕብረተሰብ እወንታዊ ግደ ንክህልዎ ምስ ዘለዎ ኣበርክቶን ብዝተዛመደ ኣተሓሕዞ ናይ ምርካብ መሰሉ ኣፍልጦ ይህባ።
2. እዚ ዕላማ ሸቶኡ ንኸወቅዕ አባል ሃገራት እዚ ኪዳን ኣግባብነት ዘለዎም ሰነዳት ዓለምለኽ ኣብ ግምት ብምእታው፣ ብፍላይ ነዞም ዝስዕቡ ንምትግባር ፃዕሪ ይገብራ።
 - ሀ. ዝኾነ ይኹን ህፃን ኣብ'ቲ እዋን ብሃገራውን ዓለምለኽ ሕግታት ዘይተኸልከሉ ተግባራት ብምፍፃም ወይ ብዘይምፍፃሙ ምኽንያት ኣይሕተትን፣ ኣይኸሰስን፣ ሕጊ ገበን ከምዝጠሓሰ ኣይቐጥርን።
 - ለ. ናይ ገበን ሕጊ ጥሒስካ ዝተብሃለ ወይ ብምጥሓሱ ዝተኸሰሰ ዝኾነ ይኹን ህፃን እንተውሓደ እዞም ዝስዕቡ ውሕስነታት ኣለውዎ፣
 - i. ብመሰረት ሕጊ ገበንኛ ምዃኑ ክሳብ ዝረጋገፅ ከም ንፁህ ይግመት፣
 - ii. ኣብ ልዕሊኡ ዝቐረበ ክሲ ሸዑ ንሸዑ ብቀጥታ ይንገሮ፣ ኣድላይ እንተኾይኑ'ውን ብወለዱ ወይ ብሕጋዊ መዕበይቱ ኣቢልካ ይንገሮ። እቲ ህፃን ነቲ ዝቐረበሉ ክሲ መከላኸሊ ንምድላውን ንምቕራብን ናይ ሕጊ ወይ ካልእ ግቡእ ሓገዝ ይግበረሉ።
 - iii. ነቲ ዝቐረበ ክሲ ብዘምድንንይ፣ ስልጣን ብዘለዎ፣ ናፃ ብዝኾነ፣ ኣድልዎ ብዘይገብር ኣካል ወይ ቤት ፍርዲ ብመሰረት ሕጊ ቅነዕ ውሳኔ ይወሃቦ። ጉዳዩ ኣብዝራአየሉ እዋን ድማ ናይ ሕግን ካልኣት ኣግባብ ዘለዎም ሓገዛት ናይ ምርካብ፣ ብፍላይ

ዕድሜውን ዝርከቡሉ ኩነታት ኣብ ግምት ብምእታው ነቲ ህፃን ኣይጠቅምን ክሳብ ዘይተብሃለ ወለዱ ወይ ጠበቓታቱ ክርከቡ ኣለዎም።

- iv. እቲ ህፃን ናይ ምስክርነት ቃል ንምሃብ፣ ወይ ገበነኛ'የ ኢሉ ንምእማን፣ ወይ ኣብቶም ኣብ ልዕሊኡ ዝምስክሩ ናይ ሕጊ ምስክራት ሕቶ ንምቕራብ ወይ ናይ ባዕሉ መሳኻኸር ንምምርማር ኣይግደድን።
 - v. እቲ ህፃን ብሕጊ መቕፅዒ ገበነኛ ጥሒሶ'ዩ ተባሂሉ እንተተፈረድሉ እቲ ብይንን ብመሰረት እቲ ብይን ዝውሰዱ ኩሎም ስጉምታታትን ስልጣን ብዘለዎም ዘይሻራዊን ሞንጎኛን በዝኾነ ኣካል ዳኝነት ብመሰረት ሕጊ ክምርመረሉ ምግባር፣
 - vi. እቲ ክሲ ዝስመዓሉ ቋንቋ እቲ ህፃን ክሰምዖ ወይ ክሃረቦ ዘይኸእል እንተኾይኑ ናፃ ሓገዝ መስተርጓሚ ክረክብ ምግባር፣
 - vii. እቲ ጉዳይ ኣብዝረኣዮሉ እዋን ብዝኾነ ይኹን ደረጃ ካልእ ሰብ ክፈልጦ ዘይግባእ ውልቀ ጉዳይ ብምስጢር ይሕለወሉ።
3. ኣባል ሃገራት ናይ ገበን ሕጊ ጥሒሶም ተባሂሎም ንዝተኸሰሱ ወይ ምጥሓሶም ንዝተፈለጡ ህፃናት ዝምልከቱ ሕጎታት፣ ስነ-ስርዓታት፣ ኣብያተ ፅሕፈታትን ትካላትን ክህልው ይገብራ። ብፍላይ ከኣ፣
- ሀ. ህፃናት ሕጊ ገበን ንምጥሓስ ዓቕሚ ከምዘይብሉም ተገይሮም ዝቐፀርሉ ታሕተዋይ ዕድመ ንምውሳን፣
 - ለ. ኣድላይን ግቡእን ኮይኑ እንትርከብ ሰብኣዊ መሰላትን ብሕጊ ዝተቐመጡ ሓለዎታትን ከምዘለዉ ኮይኖም፣ እቲ ጉዳይ ናብ ቤት ፍርዲ ምቕራቡ ተሪፉ ካልኣት ስጉምታታት ዝውሰድሉ ስርዓት ንምዝርጋሕ፣
4. ንህፃናት ዝግበር ኣተኣላልያን ሓለዎን ንድሕንነቶም ዘተኣማምን፣ ምስቲ ዝርከብሉ ኩነታትን ምስቲ ዝተሓተትሉ ገበንን ዝመጣጠን ከምዝኾነ ንምርግጋፅ በዘይካ በተን ትካላት ዝወሃቡ ዝተፈላለዩ ኣገልግሎታት ከም መማረቂ ኣገልግሎት ምኽሪ፣ ኣመክሮ ፣

አገልግሎት ምንባይ፣ ፕሮግራማት ትምህርትን ሞያዊ ስልጠናን ዝሓመሳሰሉ ዝተፈላለዩ ግልጋሎት ይወገሱም።

ዓንቀጽ 41

እዚ ኪዳን መሰላት ህፃናት ተግባራዊ አብ ምግባር ልዑል አበርክቶ ዘለዎም፤

ሀ. ሕግታት አባል ሃገር፣ወይ

ለ. አብታ አባል ሃገር ተፈፃሚ ዝኸውን ዓለምለኸ ሕጊ ዝተገለጹ ድንጋጌታት ዝትንክፍ አይኸውንን።

ካልኣይ ክፋል

ዓንቀጽ 42

አባል ሃገራት መትከላትን ድንጋጌታትን እዚ ብዓባይቲ ይኹን ብህፃናት ብስፍሓት ክፍለጡ ንምግባር አድላይ ዘበሉ ስጉምቲታት ይወስዳ።

ዓንቀጽ 43

1. አባል ሃገራት አብዚ ኪዳን ዝተቐመጡ መሰላት ህፃናት አብ ተግባር ንምውዓል ዝወሰድእ ስጉምቲታት ንምግምጋም እዞም ዝስዕቡ ተግባራት ዝፍፁም ኮሚቴ መሰላት ህፃናት ይጣዩኹ።
2. እቲ ኮሚቴ ልዑል ስነ-ምግባር ዘለዎምን አብ'ዚ ኪዳን ብዛዕባ ዝተቐመጡ ጉዳያት ዝተፈልጠ ብቕዓት ዘለዎምን ዓሰርተ ሰብ ሞያ ዝሕዝ ይኸውን። አባላት እዚ ኮሚቴ ብአባል ሃገራት ካብ መንጎ ዜጋታቶም ስምምዕ ዝምረፁን በብውልቆም ዘገልግሉን'ዮም። አብ ከይዲ መረፃ አባላት ኮሚቴ ፍትሓዊ ንዝኾነ ጂኦግራፊያዊ ምትሕንፋፅን ሃገራቶም ዝስዕበእ ናይ ሕጊ ስርዓትን ትኹረት ይወገሱ።
3. አባላት እዚ ኮሚቴ አባል ሃገራት እዚ ኪዳን ካብ ሞንጎ ዘቕርባእም ሕፁያት ብምስጢራዊ ናይ ድምፂ አወሃህባ

ስርዓት ይምረፁ። ነብሲ ወከፍ ሃገር ካብ ዜጋታታ ሓደ ሕፁይ መቕራብ ትኸእል።

4. ናይቶም ቀደሞት አባላት ኮሚቴ መረጃ እዚ ኪዳን ኣብ ተግባር ካብ ዝውዕል ጀሚሩ ኣብ ውሽጢ ሽዱሽተ ወርሒ ይፍፀም። ብድሕሪ'ዚ ድማ እቲ መረጃ ብብክልተ ዓመት ይኸውን። ዋናፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት አባል ሃገራት እዚ ኪዳን ዘቕርቡኦም ሕፁያት ኣብ ውሽጢ ክልተ ወርሒ ንከፍልግ እቲ መረጃ ቅድሚ ዝካየዱሉ እዋነ እንተወሓደ ቅድሚ ኣርባዕተ ወርሒ ብደብዳቤ ይሓቱ። ብድሕሪ'ዚ እቶም ዋና ፀሓፊ ናይ ኩሎም ሕፁያት ሸም ዝርዝር ብቕደም ሰዓብ ፊደልን ካበዩነይቲ ሃገር ብሕፁይነት ከምዝቐረቡን አዳልዮም ንአባል ሃገራት እዚ ኪዳን የቕርቡ።
5. መረጃ ዝካየድ ኣብ ዋና ቤት ዕሕፊት ውድብ ሕቡራት መንግስታት ቡቶም ዋና ፀሓፊ ኣብ ዝፀዋዕ ሓፈሻዊ ኣኼባ አባል ሃገራት እዚ ኪዳን ይኸውን። ኣብቲ ኣኼባ ስምምዕ ክልተ ሲሶ እንድሕር ተረኺቦን ምልኣተ ጉባኤ ዝህሉ ኮይኑ፤ አባላት ኮሚቴ ኮይኖም ዝምረፁ ዝበዝሑ ድምዒ ዝረኽቡን ኣብቲ ኣኼባ ካብ ዝተረኸባ አባል ሃገራት ካብ ፍርቂ ንላዕሊ ብዝኸና ዝተደገፉን ይኾኑ።
6. አባላት ኮሚቴ ንኣርባዕተ ዓመት ናይ ስራሕ ጊዜ ይምረፁ። ከምብሓድሽ ብሕፁይነት እንድሕር ቀሪቦም ክምረፁ ይኸእሉ። ካብቶም ኣብቲ ቀዳማይ መረጃ ዝተመረፁ አባላት ናይ ሓሙሽተ አባላት ናይ ስራሕ ጊዜ ድሕሪ ክልተ ዓመት ይፍፀም። እቲ ቀዳማይ መረጃ ምስተገብረ ሽዑ ንሽዑ ኣቦ መንበር እቲ ኣኼባ ብዘውፅእ ዕፃ ናይቶም ሓሙሽተ አባላት ስም ይላሉ።
7. ሓደ አባል እቲ ኮሚቴ ብሞት ወይ ብድልዮቱ ስርሑ እንትገድፍ ወይ ብዝኸነ ካልእ ምክንያት ኣገልግሎት ንምሃብ ዘይኸእል እንተኾይኑ እታ ብሕፁይነት ዘቕረቡቶ ሃገር ከብ መንጎ ዜጋታታ ነታ ዝተረፈ ግዜ ዘገልግል ካልእ ሰብ

ትስይም። እዚ ተግባራዊ ዝኸውን ግና ቦቲ ኮሚቴ ተቐባልነት እንትረክብ እዩ።

- 8. እቲ ኮሚቴ ናይ ባዕሉ ኣሰራርሓ መምርሒ የውፅእ።
- 9. እቲ ኮሚቴ ናይ ባዕሉ ሹመኛታት ንክልተ ዓመት ናይ ስራሕ ጊዜ ይመርፅ።
- 10. ኣኼባታት እቲ ኮሚቴ ኣብ ዋና ቤትፅሕፈት ውድብ ሕቡራት መንግስታት ወይ እቲ ኮሚቴ ኣብ ዝውስኖ ካልእ ምቹው ስፍራ ይካየድ። እቲ ኮሚቴ ኣብ ዓመት ሓደ ሻዕ ይእኩብ። ኣኼባ ናይቲ ኮሚቴ ዝወስዶ ጊዜ ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ኣብዘካይደኦ ኣኼባ ይውሰን፤ ከምኡደላይነቱ'ውን ይመሓየሽ። ድሕሪ'ዚ ድማ ኣብቲ ሓፈሻዊ ጉባኤ ክፀድቕ ይግበር።
- 11. ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት እቲ ኮሚቴ ስርሑ ብዝግባእ ንክይከይድ ናይ ሰብ ሓይልን ኣድላይ መሳለጥያታትን የማልኡ።
- 12. ኣባላት እቲ ኮሚቴ ንዝህብዎ ኣገልግሎት ዝወሃብ ክፍሊት ሓፈሻዊ ጉባኤ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ይውሰን፤ እቲ ዝኸፈሎምን ኣገልግሎቶምን እቲ ውድብ ብዝውስኖ ናይ ስራሕ ኩነት ይኸውን።

ዓንቀፅ 44

- 1. ኣባል ሃገራት ኣብዚ ኪዳን ዝተቐመጡ መሰላት ብዝምልከት ዝወሰዶም ስጉምታታትን ዝተረኸበ ውፅኢትን ብዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ኣቢሉን ፀብፃብን በበእዋኑ ናብቲ ኮሚቴ የቕርቡ።
- ሀ. ፈላጊ ፀብፃብ እዚ ኪዳን ኣብ ስራሕ መውፃል ካብ ዝጀመረሉ ኣትሒዙ ኣብ ውሽጢ ክልተ ዓመት፤
- ለ. ድሕሪ'ዚ ዝቐርቡ ፀብፃባት ድማ ኣበዮ ሓሙሽተ ዓመቱ ይኾኑ።
- 2. እቲ ዝቐርብ ፀብፃብ ኣብዚ ኪዳን ዝተቐመጡ መሰላት ተግባራዊ ንክይኾኑ ዘጓንፉ ፀገማትን ኣብ ኣፈፃፀማ ዝተርኣዩ

ኩነታትን ዘጠቅለለ ይኸውን። እቲ ፀበፃብ ኣበታ እዚ ጉዳይ ዝምልከታ ሃገር ንመሰል ህፃናት በዝምልከት ዘሎ ኩነት ዝገልፅን ብቐፅ መረዳእታ ዝሓዘን ክኸውን ኣለዎ።

3. ነቲ ኮሚቴ ፈላጊ ፀብፃብ ዘቕርቦት ኣባል ሃገር ብመሰረት እዚ ዓንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ 1(ለ) ኣብተቕርቦ ፀብፃብ ኣብ ፈላጊ ፀብፃብ ዘቕርቦቶም መሰረታዊ ሓበሬታታት ደጊማ ክተቕርብ የብላን።
4. እቲ ኮሚቴ ብዛዕባ ተግባራዊነት እዞም መሰላት ተወሳኺ መረዳእታ ካብ ተወፃፃልቲ ሃገራት እዚ ስምምዕ ክሓትት ይኸእል።
5. እቲ ኮሚቴ ብዛዕባ ምንቅስቓስ ስርሑ ብቤት ምኽሪ ኢኮኖሚያውን ማህበራውን ጉዳያት ውድብ ሕቡራት መንግስታት ኣቢሉ በብክልተ ዓመት ናብቲ ሓፈሻዊ ጉባኤ የቕርባ።
6. ኣባል ሃገራት ዘቕርቡኦም ፀብፃባት ነናብ ህዝብታተን በስፍሓት ከምዝባፃሕ ይገብራ።

ዓንቀፅ 45

እዚ ኪዳን ብግቡእ ኣብ ስራሕ ክውዕል ንምግባርን ነቲ ውዕል ኣብ ዝምልከቱ ዋኒናት ዓለም ለኻዊ ምትሕግጋዝ ክህሉ ንምትብባዕን፤

- ሀ. ፍሉይ ሓላፍነት ስራሕ ዝተውሃበን ኣካላት ውድብ ሕቡራት መንግስታት፤ ናይ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ናይ ህፃናት መሐዝ ጥራሕ ካልኣት ጥራሕን ኣብ'ዚ ውዕል ንዝሰፈሩን መስ ናታተን ሓላፍነት ስራሕ ዝተሓመዱን ድንጋጌታት ተግባራዊ ንምግባር ኣብ ዝገበሩ ኣኼባታት ተወክልቲ ብምስዳድ ናይ ምስታፍ መሰል ኣለወን። እቲ ኮሚቴ ተግባራዊነት እዚ ኪን ብዝምልከት በብ ናይ ስራሕ ሓላፍነተን ሞያዊ ርእይቶ ንክህባ ፍሉይ ሞያ ንዘለወን ጥራሕ ውድብ ሕቡራት መንግስታትን ጥራሕ መሐዝ ህፃናት ከምኡ'ውን እቲ ጉዳይ ዝምልከቶም ካልኣት ኣካላት ክዕድም ይኸእል።

ከምኡ'ውን እቲ ኮሚቴ ንናይ ውድብ ሕቡራት መንግስታትን ተግባራዊነት እዚ ኪዳን ብዝምልከት ምስ ናይ ስራሕ ሓላፍነትን ዝምድና ኣብ ልዕሊ ዘለዎም ጉዳያት ፀብፃብ ንክቕርባ ክዕድመን ይኸእል።

- ለ. እቲ ኮሚቴ ግቡእ ኮይኑ እንተረኺብዎ ኣባል ሃገራት ናይ ቴክኒክ ምኽሪ ወይ ሓገዝ ንክወገቡን ዘቕርቡዎ ዘኾነ ይኸን ሕቶ ናይ ባዕሉ ርእይቶ ወሲኹ ፍሉይ ሓላፍነት ናብ ዝተውሃቦን ትካላት ውድብ ሕቡራት መንግስታት፣ ናብ ናይ ሕቡራት መንግስታት ትካል መሐዝ፣ ህፃናትን ካልኦት ዝምልከቶም ኣካላትን የመሓላልፍ።
- ሐ. እቲ ኮሚቴ መሰል ህፃናት ኣብ ዝምልከት ዝተፈላለዩ ጉዳያት ብሽም እቲ ኮሚቴ መዕናዕቲ ንክካየድ እቲ ሓፈሻዊ ጉባኤ ንዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ንክሓትት ናይ ውሳኔ ሓሳብ ከቕርብ ይኸእል።
- መ. እቲ ኮሚቴ ብመሰረት ዓንቀፅ 44ን 45ን እዚ ኪዳን ኣብ ዝረኸቦም መረዳእታታት ተደሪኹ ርእይቶታትን ሓፈሻዊ ናይ ውሳኔ ሓሳብን ከቕርብ ይኸእል። ብመሰረት'ዚ ዝሰናዳእ ርእይቶን ናይ ውሳኔ ሓሳብን ነታ ዝምልከታ ሃገር ኣብ ዘመሓላልፈሉ እዋን ካብ ኣባል ሃገራት ዝተልኦኹ ርእይቶ እንተሃለዩ ተወሲኹዎ ብመልክዕ ፀብፃብ ናብ ሓፈሻዊ ጉባኤ ይቕርብ።

ሳልሳይ ክፋል

ዓንቀፅ 46

እዚ ኪዳን ንክታም ኩለን ሃገራት ክፋት ኮይኑ ይቕመጥ።

ዓንቀፅ 47

እዚ ኪዳን ተፈፃሚ ዝኸውን ብኣባል ሃገራት ምስፀደቅዎ። እቶም ሰነዳት መፅደቂ ኣብ ቤት ፅሕፈት ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ይኸመጡ።

ዓንቀፅ 48

እዚ ኪዳን ዝኸነት ትኹን ሃገር ንክትቅበሎ ክፋት ኮይኑ ይፀንሕ። መቐበሊ ሰነዳት እዚ ኪዳን ኣብ ቤት ፅሕፈት ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ይኸመጡ።

ዓንቀፅ 49

1. መበል 20 ናይ መፅደቂ ወይ መቐበሊ ሰነድ ኣብ ዋና ቤት ፅሕፈት ውድብ ሕቡራት መንግስታት ካብ ዝቐረበሉ እዋን ጀሚሩ ኣብ መበል ሰላሳ መዓልቲ እዚ ኪዳን ዝፀንዐ ይኸውን።
2. መበል 20 ናይ መፅደቂ ወይ መቐበሊ ሰነድ ምስተቐመጠ ነዚ ኪዳን እንትቅበል ወይ እተፅድቕ ነበሲ ወክፍ ሃገር ነዚ ናይ ስምምዕ መፅደቂ ወይ መቐበሊ ሰነድ ምስኣቐመጠት ኣብ መበል ሰላሳ መዓልቲ እዚ ስምምዕ ተፈፃምነቱ ይጅመር።

ዓንቀፅ 50

1. ዝኸነት ኣባል ሃገር መመሓየሺ ሓሳብ ክተበግስን ንዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ክተቐርቦ ትኸእል። ዋናፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት እቲ መመሓየሺ ሓሳብ ምስበፅሖም ኣባል ሃገራት ተኣኪቦን ኣብቲ ዝቐረበ መመሓየሺ ሓሳብ ንምዝርራብን ንምውሳኔን ዝደልዩ እንተኾይነን ብምሕታት ነቲ መመሓየሺ ሓሳብ ይልእኸለን። እዚ ምስኮነ ድሕሪ ኣርባዕተ ወርሒ ካብ መንጎ እተን ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ሲሶ ነቲ ኣኼባ እንተደጊፊን ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ብሸም እቲ ውድብ መፀዋዕታ ኣኼባ የቐርቡ።

አብቲ ኣኼባ ካብ ዝተረኸባን ድምዒ ዝሃባን ሃገራት ብኣብዛሓ ዝደገፈኡ ዝኾነ ይኹን መመሓየሺ ሓሳብ ንክፀድቑ ናብ ሓፈሻዊ ጉባኤ ይቐርቡ።

2. ብመሰረት እዚ ዓንቀፅ'ዚ ንኡስ ዓንቀፅ ሓደ ተቐባልነት ዝረኸበ መመሓየሺ ሓሳብ ካብ ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ክልተ ሲሶ ድምዒ እንተደገፈንኦ ዝፀንፀ ይኸውን።
3. ሓደ መመሓየሺ ሓሳብ ድሕሪ ምፅንፀ ኣብተን ነዚ መመሓየሺ ዝተቐበላ ኣባል ሃገራት ኣስገዳድነት ይህልዎ። ካልኣት ሃገራት ግና ኣብቲ ኪዳን ንዘለዉ ድንጋጎታትን ኣቐዲመን ንዝተቐበልኦ መመሓየሺ ሓሳባትን ንክኸብሩ ይግደዳ።

ዓንቀፅ 51

1. ሃገራት ነዚ ስምምዕ እንተፀድቑ ወይ እንትቐበላ እንተለዎ ተዓቓቦ ዝገብሩሎም ጉዳያት ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ብፅሑፍ ተቐቢሎም ናብ ኹለን ካልኣት ኣባል ሃገራት ክበፅሑ ይገብሩ።
2. ምስ መሰረታዊ ጉዳያትን ዕላማ እዚ ስምም ብዝሃረር መልክዕ ዝተመዘገበ ተዓቓቦ ተቐባልነት ኣይህልዎን።
3. ኣባል ሃገራት ንዘመዘገበኦ ተዓቓቦ ኣብ ዝኾነ እዋን ገዲፈዮ እየ ክብላ ይኸእላ። እዚ ክገብሩ እንተለዎ'ውን ንዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ክፍልግ ይግብኡን። እቶም ዋና ፀሓፊ'ውን እዚ ጉዳይ ኩለን ሃገራት ክፈልጡ ይገብሩ። እዚ ተዓቓቦ ኣልዒለ'የ ዝብል መለእኸቲ ናብ ዋና ፀሓፊ ካብ ዝበፅሓሉ ዕለት ኣትሒዙ ተፈፃምነት ይህልዎ።

ዓንቀፅ 52

ኣባል እዚ ኪዳን ዝኾነት ሃገር ኣባልነታ ክተቋርፅ ክትውስን እንተላ ንዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ብፅሑፍ ተቐርቡ። እቲ ኣባልነታይ ክቋርፅ'የ ዝብል መለእኸቲ ተፈፃምነት ዝህልዎ እቲ

ፅሁፍ ናብ ዋና ፀሓፊ ካብ ዝቐረበሉ ዕለት ጀሚሩ ድሕሪ ሓደ ዓመት ይኸውን።

ዓንቀፅ 53

እዚ ኪዳን ምስ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ይቕመጥ።

ዓንቀፅ 54

ቀንዲ ቅዳሕ እዚ ኪዳን ምስ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ይቕመጥ። ቅዳሕ ቋንቋታት ዓረብ፣ ቻይና፣ እንግሊዝ፣ ፈረንሳይ፣ ናሲያን እስፓንሽን ማዕረ ኣፍልጦ ይህልዎም።

እዚ ስምምዕ ብመንግስቶም ምሉእ ውክልናን ስልጣንን ናይ ዝተውሃቦም ልኡኻት ክታም ከምዝግረፎ ተረጋጊፁ'ዩ።

አብ ልዕሊ ደቂ አንስትዮ ዝፍፀሙ ኩሎም ዓይነታት ኣድልዎ ንምውጋድ ዝወፀ ኪዳን

አብ ስራሕ ዝዋግሉ፡፡

አባል ሃገራት እዚ ኪዳን

ኣድማሳዊ ኣዋጅ ሰብኣዊ መሰላት ኣድልዎን ኣፈላላይን ተቐባልነት ዘይብሉ ከምዝኾኑ፣ ኩሎም ሰባት ናፃ ኮይኖም ዝተወልዱን ማዕረ መሰልን ክብርን ዘለዎም ከምዝኾኑ ዝኾነ ሰብ ስታ እንተይፈለፉ ኣብቲ ኣድማሳዊ ኣዋጅ ተዘርዘሩ መሰላትን ናፅነታትን ብዘይ ዝኾነ ኣፈላላይ ክውንን ከምዝግብኡ ዘረጋግፅ ምዃኑ ብምግንዛብ፤

ቻርተር ውድብ ሕቡራት መንግስታት ንምክባር መሰረታዊ ሰብኣዊ መሰላት፣ ክብሪ ዘርኢ ሰብን ንማዕረ መሰል ደቂ አንስትዮን ደቂ ተባዕትዮን ኣፍልጦ ዝህብ ምዃኑ ብምርዳእ፤

ንዓለምለኽ ሕግታት ሰብኣዊ መሰላት ዝተቐበሉ ሃገራት ደቂ አንስትዮን ደቂ ተባዕትዮን ብቁጠባዊ፣ ብማሕበራውን ብሲቪላው ፖለቲካውን መሰላት ማዕረ ክጥቀሙ ናይ ምግባር ሓላፊነት ከምዘለዎም ብምርዳእ፤

ብውድብ ሕቡራት መንግስታት ፍሉይ ተልእኾ ብዝተውሃቦም ኣካላቱን ማዕረ መሰል ደቂ አንስትዮን ደቂ ተባዕትዮን ንምክባር ዝፀደቁ ዓለም ለኽ ስምምዓት ብምዝካር፤

ከምኡ'ውን ብውድብ ሕቡራት መንግስታትን ፍሉይ ተልእኾ ብዝተውሃቦም ትካላቱን ማዕረ መሰል ደቂአንስትዮን ደቂ ተባዕትዮን ንምክባር ዝወፁ ውሳኔታት፣ ድንጋጌታትን ናይ ተግባር እማመታትን ኣብ ግምት ብምእታው፤

እዞም ስጉምቲታት እንተተወሰዱ እውን፣ ኣብ ልዕሊ ደቂኣንስትዮ ዝበፀሕ ኣድልዎ እናቐፀለ ምዃኑ ብምሕሳብ፤

ኣብ ልዕሊ ደቂኣንስትዮ ዝበፀሕ ኣድልዎን ኣፈላላይን ንመትከል ማዕረ መሰላት ዝጥሕስን ንክብሪ ዘርኢ ወዲ ሰብ ዝገህስን ምዃኑ፣ ደቂኣንስትዮ ኣብ ናይ ሃገሪን ፖለቲካዊ ማሕበራዊ፣ ቁጠባውን ባህላውን ህይወት ምስ ደቂ ተባዕትዮ ብማዕረ ክይሳተፉ ዘፀንቅፍ ምዃኑ፣ ዕብዮትን ምዕባለን ሕብረተሰብ ዘምክንን ደቂ ኣንስትዮ ንሕብረተሰብን ንሃገርን ከወፍዮኦ ዝግባእ ዕቕር ዓቕሚ ከየማዕብላ ዝግግት ምዃኑ ብምግንዛብ፤

ድኸነት ኣብ ዝተስፋሕፍሐሉ ኩነታት ደቂኣንስትዮ ምግብ፣ ኣገልግሎት ጥዕናን ትምህርቲን፣ ዕድል ስራሕን ስልጠናን ንምርካብን ካልኣት ድልዮታትን ንምምላእ ዘለወን ተኸእሎ ውሱን ምዃኑ ብምሕሳብ፤

ኣብ ማዕርነትን ፍትሕን ዝተመስረተ ሓዱሽ ቁጠባዊ ስርዓት ኣብ መንጎ ደቂ ተባዕትዮን ደቂ ኣንስትዮን ማዕርነት ክህሉ ብዝለዓለ ደረጃ ከምዝሕገዝ ብምእማን፤

ኣፓርታይድ ዝኾነ ዓይነት ዘርኣውነትን ኣድልዎን፣ ባዕዳዊ መግዛእቲን ስውር ባዕዳዊ መግዛእቲን፣ ጉንፅ ባዕዳዊ ወራር፣ ተፅዕኖን ኣብ ጉዳይ ካልእ ሃገር ኢድ ምእታውን ክጠፍእ ምግባር ደቂኣንስትዮን ደቂ ተባዕትዮን ንመሰላቶም ብማዕረ ክጥቀሙ ምቹው ኩነታት ከምዝፈጥር ትኹረት ብምሃብ፤

ዓለም ለኽ ሰላምን ፀጥታን እንትጠናኸር፣ ዓለም ለኽዊ ወጥሪ እንትዝሕል ብምኸንያት ዝስዑዎ ማሕበረ ቁጠባዊ ስርዓት ኣብ ሃገራት ዝገበር ኣፈላላይ ተሪፉ ሓበራዊ ምትሕግጋዝ እንትህሉ፣ ኩለመዳያውን ሓፈሻውን ዝኾነ ምፍታሕ ኣዕነውቲ ኣፅዋራት

ተግባራዊ እንትኸውን፣ ብፍላይ ድማ ኣብ ትሕቲ ዓለም ለኽ ቁፅፀር ዝካየድ ዕውታ ምፍታሕ ነክሊየራዊ ኣፅዋራት ንምርግጋፅ ሆታዊ ማዕርነት ኣጋዚ ምጥኑ ብምርዳእ፤ ከምኡ'ውን ኣብ መንጎ ሃገራት ፍትሓዊ ማዕርነታውን ኣበራውን ረብሓ ዘረጋግፅ ርክብ እንትህሉ፣ ኣብ ትሕቲ ባዕዳዊ መግዛእቲ ዘለዉ ህዝብታት መሰል ዓርሰ ውሳኔ እንትጎናፀፉ፣ ሃገራዊ ሉኣላውነትን ሓድነትን ግዝኣትን እንትኸበር፣ ንማሕበራዊ ዕብዮት ዘረጋግፅ ኣብ ርእሲ ምጥኑ ኣብ መንጎ ደቂ ኣንስትዮን ደቂ ተባዕትዮን ማዕርነት ክረጋግፅ ዝህልዎ ኣስተዋዕኦ ብምግንዛብ፤

ዝተማልአ ዕብዮት ሓደ ሃገርን ተልእኾ ሰላምን ደሕንነትን ዓለም ንምርግጋፅ ኣብ ኩሉ መዳይ ዝህሉ ማዕርነት ደቂ ኣንስትዮን ደቂ ተባዕትዮን ግድን ከምዝብል ብምእማን፤

ድሕንነት ቤተሰብን ዕብዮት ሕብረተሰብን ኣብ ምርግጋፅ እቲ ዛጊድ ኣፍልጦ ዘይተውሃቦ ተራ ደቂ ኣንስትዮ ወሳኒ ከም ዝኾነ፣ ኣዶነት ኣብ ማሕበራዊ ኣስተዋዕኦ ዘለዎ ግደ ከምኡ'ውን ክልቲኦም ወለዲ ኣብ ዕብዮት ቆልዑ ዝህልዎም ሓላፍነት ብምግንዛብ፣ ደቂኣንስትዮ ንመፍረ ዘርኢ ሰብ ዘለዎን ተራ ንኣድልዎ መበገሲ ክኸውን ከምዘይብሉን ቆልዑ ምዕባይ ኣበራዊ ሓላፍነት ደቂተባዕትዮ፣ ደቂኣንስትዮን ሕብረተሰብን ምጥኑ ብምርዳእ፤

ኣብ መንጎ ደቂ ኣንስትዮን ደቂተባዕትዮን ማዕርነት ክሰፍን ንምግባር እቲ ዛጊድ ብልምዲ ኣብ ሕብረተሰብን ቤተሰብን ዝፀንሖን ግደ ክልወጥ ከምዝግብእ ብምግንዛብ፤

ኣብ ልዕሊ ደቂኣንስትዮ ዝበፅሖ ኣድልዎን፣ ኣፈላላይ ንምውጋድ ኣብ ዝወፀ መግለፂ ዝተቐረፁ መትከላት ብተግባር ንምትርጓምን ምእንተ እዚ ዕላማ ዝኾነ ዓይነት ኣፈላላይ ንምፍጣር ኣድላይ ዘበሉ

ስጉምቲ ንምውሳድ ቃል ብምእታው፤ ከምዝስዕብ ተስማሚያም ኣለዉ።

ክፍሊ 1

ዓንቀፅ 1

ኣብ'ዚ ኪዳን "ኣብ ልዕሊ ደቂኣንስትዮ ዝበፀሕ ኣድልዎ" ማለት ደቂ ኣንስትዮ ሓዳር ገበራ ኣይገበራ ብዘየገድስ ኣብ ፖለቲካዊ፣ ቁጠባዊ፣ ማሕበራውን ባህላውን ከምኡ'ውን ኣብ ሲቪላውን ካልኣት መዳያት ሰብኣዊ መሰላትን መሰረታዊ ናፅነታትን ምስ ደቂተባዕትዮ ማዕረ ተጠቀምቲ ከይኾና ዝገብር ከሉ ዓይነት ኣፈላላይ፣ ምግላል ወይ ምግዳብ ማለት'ዩ።

ዓንቀፅ 2

ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ኣብ ልዕሊ ደቂ ኣንስትዮ ዝበፀሕ ዝኾነ ዓይነት ኣድልዎ ፤ ከሉ ኣግባብ ዘለዎ መፍትሒ ብቅልጡፍ ብምጥቃም ኣብ ልዕሊ ደቂ ኣንስትዮ ዝፍፀም ኣድልዎ ናይ ምውጋድ ፖሊሲ ይስዕባ። ነዚ ንምፍፃም ድማ፣

- ሀ) ዛጊድ ዘይተኻተተ እንተኾይኑ ማዕርነት ደቂኣንስትዮን ደቂተባዕትዮን ኣብ ሃገራዊ ሕገመንግስቲን ወይከና ኣብ ካልኣት ኣግባብነት ዘለዎም ሕግታተን ክካተትን ብሕግን ብካልኣት ስልጣናትን ንተግባራዊነቱ ንምርግጋዕ፣
- ለ) ኣብ ልዕሊ ደቂ ኣንስትዮን ዝበፀሕ ኣድልዎን ኣፈላላይን ኣግባብ ዘለዎ ሕጊ ብምውፃእን ካልኣት መቐፃባዕቲ ውን ዝሓውሱ ስጉምቲታት ብምውሳድ ክዕገት ንምግባር፣
- ሐ) ንመሰል ደቂኣንስትዮ ማዕረ ከም ደቂተባዕትዮ ሓለዎ ሕጊ ንምግባር፣ ከምኡ'ውን ብቐፃት ብዘለዎም ብሃገራዊ ኣብያተ-ፍርዲን ብካልኣት ትካላት መንግስቲን ኣቢልካ ደቂ ኣንስትዮ ኣድልኣዊ ኣፈላላይ ከይበፀሐን ንምክልኻል፣

- መ) አብ ልዕሊ ደቂ አንስትዮ አድልዎን አፈላላይን ካብ ዝፈጠር ተግባር ወይ አሰራርሓ ንምዕቃብን አብያተ ዕሕፊት መንግስቲን ሰበስልጣንን ነዚ ሓላፍነት ምፍፃምም ንምርግጋዕ፤
- ሰ) በዝኾነ ሰብ፣ ውዳቤ ወይ ትካፍ ንግዲ አብ ልዕሊ ደቂ አንስትዮ ዝፍፀም አድልዎን አፈላላይን ንምውጋድ አድላይ ዘበለ ፃዕሪ ንምግባር፤
- ረ) አብ ልዕሊ ደቂ አንስትዮ አድልዎን አፈላላይን ዝፈጠሩ ሕግታትን ስሪታትን ንምምሕያሽ ወይ ንምስዓር ልማዳዊ አሰራርሓታት አድላይ ዘበለ ፃዕሪ ንምግባር፤
- ሸ) አብ ልዕሊ ደቂ አንስትዮ አድልዎን አፈላላይ ዝፈጠሩ ድንጋጌታት ሃገራዊ ሕጊ ገበን ንምስዓር፤ ተሰማግሪያም አለዉ።

ግንቀፅ 3

ንስብእና ደቂአንስትዮ ዘማዕብሉን ዕብያተን ዘነፈሱቱን ኩሎም ስጉምቲ፣ ብፍላይ ድማ ደቂአንስትዮን ማዕረ ምስ ደቂተባዕትዮ ብመሰላተን ተጠቀምቲ ንክኾና ዘኸእለን ሕጊ ምውፃእ ሓዊሱ አገደስቲ ፖለቲካዊ፣ ማሕበራውን፣ ቁጣውን ባህላውን ምምዕርራያት ምግባር ግቡእ አባል ሃገራት'ዩ።

ግንቀፅ 4

1. አባል ሃገራት እዚ ኪዳን አብ መንጎ ደቂተባዕትዮን ደቂአንስትዮን ማዕርነት ንምዕሳል ዝወስደኦ ፍሉይን ግዝያዊን ስጉምቲታቲ ከም አድልዎ አይሕሰቡን። ኮይኑ ግና ሳዕቤን ናይዞም ስጉምቲ ዘይተመጣጠኑን ዝተፈላለዩን መለክዕታት ዝፈጠሩ ክኸውን የብሉን። ማዕረ ዕድልን ተረባሓይነትን ምስተረጋገፀ ድማ ብፍላይ ክውሰዱ ዝፀንሑ ስጉምቲታት ክቋረፁ አለዎም።

2. አባል ሃገራት እዚ ኪዳን አዶነት ንምንክብኻብ ዝወስድኦም ፍሉይ ስጉምቲታት፣ ኣብዚ ኪዳን ንዝተጠቐሱ ስጉምቲታት ሓዊሱ፣ ከም ኣድልዎን ኣፈላላይን ኣይሕሰቡን።

ዓንቀፅ 5

ኩለን አባል ሃገራት እዚ ኪዳን ነዞም ዝስዕቡ ዕላማታት ንምፅዋት ኣድላይ ዘበለ ስጉምቲታት ይወስዳ ፤

- ሀ) ሓደ ሶታ ካብ'ቲ ካልእ ይትሕት ወይ ይበልፅ ካብ ዝብል መበገሲ ወይ ካብ ድሕሪ ባህሊ ዝፍልፍልን ንማዕረ ተራ ደቂኣንስትዮን ደቂተባዕትዮን ዘይቐበልን ዘይቅነዕ ኣረኣእያን ኣሰራርሓን ንምውጋድ ከምኡ'ውን ባህላውን ማሕበራውን ቦታ ደቂኣንስትዮን ደቂተባዕትዮን ዕርያ ንምግባር
- ለ) ትምህርቲ ቤተሰብ ኣዶነት ማሕበራዊ ዕዮ ብዛዕባ ምጥኑ ግንዛቤ ምፍጣሩ ንምርግጋዕ፣ ቆልዑ ኣብ ምዕባይን ብኣእምሮን ብኣካልን ክምዕብሉ ኣብ ምግባርን ሓላፍነት ደቂተባዕትዮን ደቂኣንስትዮን ማዕረ ከምዝኾነ ኣፍልጦ ንምሃብ፣ ምስ'ዚ ብምዝማድ ረብሓን መሰልን ህፃናት ዝለዓለ ጠመተ ክዋሃቦ ከምዝግባእ ግንዛቤ ንምፍጣር።

ዓንቀፅ 6

አባል ሃገራት እዚ ኪዳን ብደቂኣንስትዮ ምንጋድን ንደቂኣንስትዮ ኣብ ዝሙት ብምውፋር ምምዝማዝን ንምውጋድ ንሕጊ ምውፃእ ሓዊሱ ኣድላይ ስጉምቲ ይወስዱ።

ክፍሊ 2

ዓንቀፅ 7

አባል ሃገራት እዚ ኪዳን ደቂኣንስትዮ ኣብ ናይታ ዓዲ ፖለቲካዊን ህዝባዊ ንጥፈታት ዝተማልኦ ተሳትፎ ከይህልዎን ዝግግት ኣፈላላይ

ንምውጋድ አድላይ ስጉምቲ ይወስዳ ብፍላይ ድማ ደቂአንስትዮ ማዕረ ምስ ደቂተባዕትዮ ነዞም ዝስዕቡ መሰላት ዝወነና ምዃንን የረጋግ።-

- ሀ) ኣብ ኩሎም መረጃታትን ውሳኔ ህዝቢን ድምጺ ናይ ምሃብን ብህዝቢ ኣብ ዝምረፁ መንግስታዊ ኣካላት ሕፁይ ተመራጺ ናይ ምዃንን መሰል፤
- ለ) ኣብ ምቕራፅን ከይዲ ምፍፃምን ፖሊሲታት መንግስቲ ናይ ምስታፍ፣ በዓል ስልጣን መንግስቲ ናይ ምዃን፣ ኣብ ዝኾነ መሓውር መንግስቲ ብሓላፍነት ናይ ምስራሕ መሰል፤
- ሐ) ኣብ ሃገራዊ ፖለቲካን ህዝባዊ ንጥፈታትን ኣብ ዝምልከቶም መንግስታዊ ዘይኮኑ ትካላትን ማሕበራትን ናይ ምስታፍ መሰል።

ግንቀፅ 8

ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ደቂአንስትዮን ማዕረ ምስ ደቂተባዕትዮ ብዘይሓደ ኣፈላላይ ንመንግስታተን ኣብ ዓለም ለኽ መድረኽ ናይ ምውካልን ኣብ ዓለም ለኽ ትካላት ናይ ምስራሕን ዕድል ምርካብን የረጋግ።

ግንቀፅ 9

1. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ደቂአንስትዮ ምስ ደቂተባዕትዮ ብማዕረ ዜግነት ናይ ምርካብ፣ ናይ ምልዋጥ ወይ ሒዝካ ናይ ምቕፃል መሰለን የረጋግ። ብፍላይ ድማ ምስ ናይ ወፃኢ ዜጋ ኣብ ዝምርዐዎሉ ግዜ ወይ ሰብኣይ ኣብ ግዜ መርዓ ዜግነቱ እንተለዊጡ ሰበይቲ'ውን ሽዑ ክትልውጥ ዘገድዳ ከምዘይኮነ ወይ ዜግነት ኣልቦ ከምዘይገብራ፣ ወይ ድማ ዜግነት ሰብኣይ ክትወስድ ከምዘይትግደድ የረጋግ።
2. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ደቂአንስትዮ ኣብ ዜግነት ደቀን ምስ ደቂ ተባዕትዮ ማዕረናይ ምውሳኔ መሰል ክህልወን ይገብራ።

ክፍሉ 3

ዓንቀጽ 10

አባል ሃገራት እዚ ኪዳን ደቂአንስትዮ አብ መዳይ ትምህርቲ ምስ ደቂ ተባዕትዮ ማዕረ መሰል ክህልወንን አድልዎ አፈላላይ ከይበዕሙንን አድላይ ስጉምቲ ይወስዳ። ብተወሳኺ ደቂአንስትዮ ማዕረ ምስ ደቂ ተባዕትዮ ንዘም ዝስዕቡ መሰላት ንክማለኡሎም የረጋግ፡-

- ሀ) ሞያኡን ንምምዕባልን ስራሕን ንምምሕያሽን ምእንታን ክኸእላ ዕድል ስልጠና ክረኽባ፣ አብ ከተማ ኮነ አብ ገጠር አብ ዝኾነ ዓይነት ትካል ትምህርቲ ተምሂረን ዲፕሎማ ወይ ዲግሪ ንምርካብ ተመሳሳሊ ኩነታት ክመዓራረየለን፤ እዚ ማዕርነት አብ አፀደ ህፃናት ብሓፈሻኡ አብ ቴክኒክ፣ አብ ሞያን አብ ዝለዓለ ናይ ናይ ትምህርቲ ትካል ክረጋገፅ ንምግባር፤
- ለ) ተመሳሳሊ ስርዓተ ትምህርቲ፣ ፈተና፣ ተመጣጣኒ ሞያዊ ብቕዓት ዘለዎም መምህራን፣ ተመሳሳሊ ዕርዮት ዘለዎም አብያተ ትምህርትን ንዋታት ትምህርትን ናይ ምርካብ መሰል፣
- ሐ) ሕድሕድ ክማሃሩ ብምትብባዕን ብካልኦት ትምህርታዊ ስልትታትን ብፍላይ ድማ ናይ መስተምሃሪ መፃሕፍቲ፣ መደባት ትምህርቲን ስልትታት ትምህርቶም ብምምሕያሽ አብ ማዕረ ግደ ደቂተባዕትዮን ደቂአንስትዮን ንዘለዉ ድሑራት አራአእያታት ምውጋድ፤
- መ) ብናፃ ናይ ትምህርቲ ዕድልን ንተምሃሮ ዝሞሃቡ ካልኦት ደገፈትን ማዕረ ተጠቀምቲ ናይ ምጃን ዕድል፤
- ሰ) መደብ ምጥፋእ መሃይምነትን አብ መንኅ ደቂአንስትዮን ደቂተባዕትዮን ነዘሎ ክፍተት ንምዕባብ ብዝሞሃብ ትምህርቲ ብፅሒትን ብጃልኦት ተኸታተልቲ መደባት ትምህርቲን ናይ ምስታፍ ማዕረ ዕድል ምርካብ፤

- ረ) ትምህርቲ ዘቋርፃ ደቂኣንስትዮ ተምሃሮ ቁፅሪ ምንካይ፣ እተን ዘቋረፃ'ው ትምህርቲ ዝቐፅላሉ መደብ ምሕንፃፅ፤
- ሸ) ብስፖርትን ትምህርቲ ኣካላዊ ህንፃትን ማዕረ ብንጥፈት ዝሳተፋሉ ዕድል ምፍጣር
- ቀ) ጥዕናን ድሕንነትን ቤተሰብ ንምርግጋፅ ዝሕግዝ ኣስተምህሮ ምጣነ ስድራ ሓዊሱ ኣድላይ ትምህርታዊ መረጃእታ ናይ ምርካብ ዕድል ምርግጋፅ።

ፃንቀፅ 11

1. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ደቂኣንስትዮ ምስ ደቂተባዕትዮ ማዕረ መሰል ምእንታን ክህልወን ኣብ ዓውደ ስራሕ ኣብ ልዕሊ ደቂኣንስትዮ ዝፍፀም ኣድልዎ ንምውጋድ ዘኸኸል ስጉምቲ ይወስዳ። ደቂኣንስትዮ ነዞም ዝስዕቡ መሰላት ክውንና ድማ ይገብሩ፤
 - ሀ) ዘይገሃስ መሰል ኩሎም ደቂ ሰብ ከምኻኑ ናይ ምስራሕ መሰል ክህልወን
 - ለ) ተመሳሳሊ ናይ ስራሕ መቐፀሪ መምዘንታት ናይ ምጥቃም ሓዊሱ ተመሳሳሊ ዕድላት ስራሕ ናይ ምርካብን መሰል፤
 - ሐ) ዕዮን ሞያን ብናፃ ናይ ምምራፅ መሰል፣ ዕብዮት ደረጃ፣ ውሕስነት ስራሕ፣ ዝተፈላለዩ ረብሓታትን ግልጋሎትን ናይ ምርካብ መሰል፣ ስልጠና ሞያን ህንፃት ዓቕሚን ናይ ምርካብ መሰል፤
 - መ) ዝተፈላለዩ ረብሓታት ሓዊሱ ማዕረ ክፍሊት ናይ ምርካብ፣ ማዕረ ክብደት ንዘለዎ ዕዮ ማዕረ ክፍሊት ምርካብ፣ ኣብ ግዜ ገምጋም ፅርዮት ዕዮ ብማዕረ ናይ ምርኣይ መሰል፤
 - ሰ) ብፍላይ ብጠራታ፣ ብስእነት ስራሕ፣ ብሕማምን ጉድኣት ኣካልን፣ ብእረጋንን ካልኣት ምኽንያታትን ኣብ ዕዮ ምስታፍ እንትፅገማ መሰል ማሕበራዊ ውሕስነት ናይ ምርካብ ከምኡ'ውን ፍቓድ ዕረፍቲ ምስ ክፍሊት ናይ ምርካብ መሰል፤
 - ረ) ክንክን ጥዕና፣ ስነ ተዋልዶ ሓዊሲ ንድሕንነተን ዘተኣማምን ምቹው ኩነታት ስራሕ ናይ ምርካብ መሰል።

2. ደቂኣንስትዮ ብሰንኪ ሓዳር ወይ ምውላድ አድልዎ አብ ልዕሊኡን ከይፍፀሙንን ከይግበረንን ናይ ምስራሕ መሰለን ክረጋገፅን አባል ሃገራት ኣዚ ኪዳን ኣብዞም ዝስዕቡ መዳያት አድላይ ስጉምቲ ይወስዳ፤
- ሀ) ብምኸንያት ጥንሲ፣ ወሊድ ወይ ድማ ብኩነታት-ሓዳር ዝህልው ካብ ስራሕ ምብራር ንምውጋድ፣ ከምኡ ኣብ ልዕሊ ኣዚ ዓይነት ተግባር ዝፍፀሙ ኣካላት አድላይ ሕጋዊ ስጉምቲ ንምውሳድ፤
- ለ) ኣብ ጊዜ ምውላድ ፍቓድ ምስ ክፍሊት ወይ መስ ተመጣጣኒ ማሕበራዊ ረብሓ ክረኽባ፣ቅድሚያ ምውላድን ዝሓዘኦ ስራሕ ስልጣን ወይ ማሕበራዊ አባል እንተይሰኣና ስራሕን ክኸፍሳ ምግባር፤
- ሐ) ወለዲ ቤተሰብ ናይ ምህናፅ ሓላፍነቶም ምስ ናይ ስራሕ ጉብኣምን ማሕበራዊ ተሳትፎን ኣጣሚሮም ምእንታን ክፍፀሙ ነዚ ሕጊ ማሕበራዊ ግልጋሎት ብፍላይ ድማ ንህፃናት ዝከናኸኑ ትካላት ኣበዮታኡ ክጣየሽ ምግባር
- መ) ኣብ እዋን ጥንሲ ጥዕና ሓደገኛ ከምዝኾኑ ኣብ ዝተረጋገፁ ዓይነታት ስራሕ ደቂ ኣንስትዮ ከይዋፈራ ምግባር
3. ኣብጊዚ ዓንቀፅ ዝተዘርዘሩ ዛዕባታት ብዝምልከት ዝወፁ ሓለዎታት ወይከዓ መከላኸሊ ሕጋታት ብብግዚኡ እናተፈተሹ ምስ ሳይንሳውን ቴክኖሎጂያውን ፍልጠት ተዛሚዶም ክገምገሙን ከከም አድላይነቱ ክመሓየሹ፣ ከሰዓሩ ወይ ክኸፍሉ ንምግባር፡፡

ዓንቀፅ 12

1. አባል ሃገራት ደቂኣንስትዮ ኣዚ ኪዳን ንምጣነ ስድራ ሓዊሱ ብካልኣት ናይ ጥዕና ግልጋሎት ማዕረ ምስ ደቂ ተባዕትዮ ተጠቀምቲ ምዃነን ንምርግጋዕን መሰል ምርካብ ጥዕና ግልጋሎት ንምትግባር ካብ ግልጋሎት ጥዕና ዝፍፀም አድልዎ ንምውጋድ አድላይ ስጉምቲ ይወስዳ፡፡
2. ኣብጊዚ ዓንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ 1 ተገለፀ ከምዘሎ ኮይኑ አባል ሃገራት ኣዚ ኪዳን ደቂኣንስትዮ ኣብ ጊዜ ጥንሲ፣ ሕርሲን

ድሕሪኡን አድላይ ማሕበራዊ አገልግሎት ንክረኽባ ምግባር፣ ከምኡ'ውን አብ እዋን ጥንስን ምጥባውን ዝተመጣጠነ አድላይ ምግባርን ክንክንን ዝተረክባሉ መንገዲታት ንምምችቻው ስጉምቲ ይወስዳ።

ግንቀፅ 13

አባል ሃገራት እዚ ኪዳን አብ ካልኣት ቁጠባውን ማሕበራውን መዳያት አብ ልዕሊ ደቂኣንስትዮ ዝበፀሐ አድላዊ አፈላላይ ብምውጋድ አብዞም ዝስዕቡ መሰላት ደቂኣንስትዮን ምስ ደቂተባዕትዮን ማዕረ ተጠቀምቲ ክኾና አድላይ ስጉምቲ ይወስዳ፣ ብፍላይ

- ሀ) ናይ ቤተሰብ አባል ጥቕምታት ናይ ምርካብ መሰል፣
- ለ) ንዝ መስርሒ ወይ መግዝኢን ንካልኣት ጉዳያትን ካብ ባንኪ ወይ ካብ ካልኣት ፍልፍላት ግልጋሎት ልቓሕ ናይ መርካብ መሰል፣
- ሐ) አብ ናይ ተሃድሶ፣ ስፖርትን ካልኣተ ባህላዊ ንጥፈታትን ናይ ምስታፍ መሰል።

ግንቀፅ 14

1. አባል ሃገራት እዚ ኪዳን ደቂኣንስት ገጠር ዘለውዎን ፀገማት ንመውጋድ ከምኡ'ውን ቁጠባዊ ህልውና ስድረኦን ንምሕላው እንኮላይ ገንዘብ ተንከፍ አብ ዘይኮነ ዘፈር ዘለዎን አስተዋፅኦ አብ ግምት ብምእታው ድንጋገታትው እዚ ኪዳን አብ ደቂ ኣንስትዮ ገጠር'ውን ተግባራዊ ንምግባር አድላይ ስጉምቲ ይወስዳ።
2. አባል ሃገራት እዚ ኪዳን አብ ልዕሊ ደቂ ኣንስትዮ ገጠር ዝባዕሕ አድልዎን አፈላላይን ብምውጋድ ደቂኣንስትዮን ማዕረ ምስ ደቂተባዕትዮን አብ ንጥፈታት ልምዓት ገጠር ክሳተፉን ካብኡ ተጠቀምቲ ክኾናን አድላይ ስጉምቲ ይወስዳ። ብተወሳኺ ንደቂኣንስትዮ እዞም ዝስዕቡ መሰላት የረጋግፁ።

- ሀ) ኣብ ኩሎም ብርክታት ምሕንፃዕ ትልሚ ልምዓትን ምፍፃምን ናይ ምስታፍ መሰል፤
- ለ) ምጣነ ስድራ ዝምልከት ኣበሬታን ኣገልግሎት፣ ምኽሪን ካልኣት ተዛመድቲ ግልጋሎት ኣዊሱ እኹል ግልጋሎት ጥዕና ናይ ምርካብ ፤
- ሐ) ብመደባት ማሕበራዊ ውሕስነት ቀጥታዊ ረብሓ ምርካብ ፤
- መ) ቴክኒካዊ ዓቕሙን ምእንታን ክግቢ ንመደብ ምጥፋእ መሃይምነት ኣዊሱ ኩሉ ዓይነት ስሩዕን ዘይስሩዕን ስልጠናን ትምህርቲን ናይ ምርካብን ተጠቀምቲ ኣገልገሎታት ማሕበረሰብን ኤክስቴንሽንን ናይ ምዃን ፤
- ሰ) ኣብ ስራሕ ብምቕፃር፣ ወይ ድማ ናይ ባዕልኻ ስራሕ ብምምሃዝ ኣብ ዝፍጠር ቁጠባዊ ምምሕያሽ ማዕረ ተጠቀምቲ ምእንታን ክኸና ጉጅለታት ዓርሰ ምኽኣል ተራድኦታትን ናይ ምጥያሽ ፤
- ረ) ኣብ ኩሉ ንጥፈታት ማሕበረሰብ ናይ ምስታፍ ፤
- ሸ) ኣገልግሎት ልቓሕ ሕርሻ፣ ናይ ዕዳጋን ዘበናዊ ቴክኖሎጂን ተጠቃሚ ናይ ምዃን ወነንቲ መሬት ናይ ምዃን ከምኡ'ውን ብመደባት ምምሕያሽ ገጠርን ሰፈራን ማዕረ ተጠቀምቲ ናይ ምዃን፤
- ቀ) መንበሪ ገዛ፣ ካባቢያዊ ዕርዮት፣ ቀረብ ኤሌክትሪክን ማይን፣ መራኸቢን መንግሥታዊን ብዝምልከት ዝሕሸ መነባብሮ ናይ ምርካብ መሰል።

ክፍለ 4

ዓንቀፅ 15

1. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ደቂኣንስትዮ ኣብ ቅድሚ ሕጊ ምስ ደቂተባዕትዮ ማዕረ መሰል ክህልወን ይገብሩ።
2. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ብሲቪል ጉዳያት ደቂ ኣንስትዮ ምስ ደቂ ተባዕትዮ ኣደ ዓይነት ናይ ሕጊ ክእለት ንክህልወንን እዚ ናይ ሕጊ ክእለት ማዕረ ናይ ምጥቃም ዕድል ንክህልወን ይገብሩ። ብፍላይ ድማ ውዕሊ ምውዕዳን ምምሕዳር ሃፍቲን

ብዝምልከት ንደቂ ኣንስትዮ ማዕረ ዕድል ይህባ። ኣብ ኣብያተ-ፍርድን ካልኣት ኣካላት ዳይነት ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ኩሉ ብርኪ ከይዲ ዳኝነት ብማዕረ የታኣናግዱ።

- 3. ኣባል ሃገራት ንክእለት ሕጊ ደቂኣንስትዮ ዝንኪ ዝኾነ ወዕሊን ካልእ ሕጋዊ ውልቀ ስምምዕን ተቐባልነት ዘይብሉን ካብ ሕጊ ወፃኢ ክኸውን ክገብራ ተሰማሚዐን ኣለዎ። :
- 4. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ንደቂኣንስትዮን ደቂተባዕትዮን ናይ ምንቅስቓስ መንበሪ ሃገር፣ ገዛን ሰፈርን ብናዕነት ናይ ምምራፅ መሰል ብማዕርነት የረጋግፃ።

ፃንቀፅ 16

- 1. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ምስ ሓዳርን ቤተሰባዊ ርክብን ብዝተዛመደ ኣብ ልዕሊ ደቂ ኣንስትዮ ዝበፀሕ ኣድልዎ ንምጥፋእ ኣድላይ ስጉምቲ ይወስዳ። ብፍላይ ድማ ነዞም ዝስዕቡ መሰላት ብዝምልከት ደቂኣንስትዮ ምስ ደቂተባዕትዮ ማዕረ ተጠቀምቲ ከምዝኾና የረጋግፃ።
 - ሀ) ሓዳር ናይ ምምስራት ማዕረ መሰል፤
 - ለ) በዓል ሓዳርኻ ናይ ምምራፅን ሓዳር ብድልየትን ፍቓድን ጥራሕ ናይ ምእታው መሰል፤
 - ሐ) ኣብ እዋን ሓዳርን ምፍራስ ሓዳር ማዕረ መሰልን፣ ግቡእን፤
 - መ) ኣብ እዋን ሓዳርን ካብ ሓዳር ወፃኢን ደቆም ብዝምልከት ከም መጠን ወላዲ ማዕረ መሰልን ግቡእን ይህልዎም፤ ኣብ'ዚ ጉዳይ ረብሓን ድሕንነትን ቆልዑ ቀዳምነት ይዋሃቡ።
 - ሰ) በዝሒ ዝወልድዎም ቆልዑን ምፍንታት ግዜ ኣወላልዳን በናዕነትን ሓላፍነት ብዝስምዖ መልክዕ ማዕረ ናይ ምውሳኔን። በዚ መሰል ንምጥቃም ዘኸእል ሓበሬታ፣ ትምህርቲን ስልቲን ናይ ምርካብ መሰል'ውን ኣለዎም።
 - ረ) ንቆልዑ ሞግዚት፣ በዓል ሕደሪን መዕበይን ናይ ምጥጃን፣ ወይ ድማ እዞም መማረቂታት ብሕጊ ዝሰፈሩሉ ኣገባብ ማዕረ ምስ

ደቂቀተባቦትዮን ናይቶም ተካላት መሰል ናይ ምርካብ፣ እዚ ኮይኑ፣ውን ረብሐን ድሕነትን ቆልዑ ቀዳምነት ይዋሃቡ።

- ሸ) ማዕረ ሓበራዊ መፀውዒ ሽም ስድራ፣ ሞያን መናበሪ ስራሕን ናይ ምምርራፅ መሰል
- ቀ) ብክፍሊት ወይ ብናፃ ወነንቲ ንብረት ናይ ምጥጥን፣ ካብ ካልእ ኣካል ንብረት ናይ ምቕባል፣ ወይ ምምሕዳር ናይ ምምሕልላፍን ምጥቃምን መሰል ብዝምልከት ሰብኣይን ሰበይትን ማዕረ መሰል ክህልዎም ምግባር።
- 2. ንኣቅመ ሂዋን ዘይበዕሐት ንል ክትሕፀን ክትምርፀው ምግባር ሕጭዊ ውዥኢት ኣይህልዎን። ሓደ ሰብ ንሓዳር ዝበቐዐሉን ኣብ ቅድሚ በዓል ስልጣን መዝጋቢ ሓዳር ቀሪቡ ሓዳር ዘመዝገበሉን ታሕተዋይ ዕድመ ንምውሳን ናይ ሕጊን ካልኣት ኣድለይቲ ስጉምትታት ክውስድ ይግባእ።

ክፍሊ 5

ዓንቀፅ 17

- 1. ነዚ ኪዳን ንምትግባር ብዛዕባ ክውሰዱ ዘለዎም ስጉምቲ እናተኸታተለ ዝምረምረ "ኣብ ልዕሊ ደቀኣንስትዮ ዝበዕሕ ኣድልዎን ኣፈላላይን ዘወግድ ኮሚቴ" (ድሕሪ'ዚ ኮሚቴ ብዝብል ስያመ ዝጥቀስ) ። እዚ ኪዳን ምስፀንዕ ኣባላተ 18 ኣባላት። እዚ ኪዳን ብመበል 35 ሃገር ምስፀደቕ ኮሚቴ 23 ኣባላት ዘለውዎ ዝለዓለ ስነምግባር ዘለዎም ብመንፅር ኣብ'ዚ ኪዳን ዝተዘርዘሩ ሕጊታት ብቕዓት ዘለዎም ሰብ ሞያ ዝሓዘ ኮሚቴ ክቶኖሽዮስ። እቶም ሰብ ሞያ ነዚ ኪዳን ካብ ዝተቐበላ ሃገራት ዜጋታት ተሓሪዮም ንነብሶም ወኪሎም ብውልቂ ዮገልግሉ። እቶም ኣባላት እንትሕረዩ ዝተመጣጠነ ስነምድራዊ ዝርጋሐን ዝተፈላለዩ ደረጃ ስልጣነን ቕንዲ ስርዓታት ሕጊን ዝወከሉ ምጥጥም ኣብ ግምት ይኣትዉ።

2. አባላት እቲ ኮሚቴ ካብ ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ካብ ዝቐረቡ ሕፁያት ብምሽጥራዊ መረጃ ይሕረዩ ሕድሕድ ኣባል ሃገር እዚ ኪዳን ካብ መንጎ ሕፁያት ዜጋታቱ ንኣደ ይፀርሑ።
3. ፈላግይ መረጃ እዚ ኪዳን ዝፀንፀ ካብዝኾነሉ መዓልቲ ድሕሪ ሽዱሽተ ወርሒ ይካየድ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ብውሑድ ቅደሚ ሰለስተ ወርሒ ዝምልከቶም ሃገራት ኣብ ውሽጢ ክልተ ወርሒ ሕፁያት ክፀርሑ ብደብዳቤ ይሓተን። እቲ ዋና ፀሓፊ ናይቶም ዝተፀርሑ ሕፁያት ዝርዝር ብፊደል ቅደም ሰዓብ ኣሰናዲኡ እንኮላይ ንዝፀርሑም ሃገር ብምጥቃስ ንኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ይዝርግሑ።
4. እቲ ዋና ፀሓፊ ኣብ ዋና ቤት ዕሕፊት ሕቡራት መንግስታት ኣብ ዝፅውዖ ኣኼባ ፈረምቲ እዚ ኪዳን መረጃ ኣባላት እቲ ኮሚቴ ይካየድ። ክልተ ሲሶ ፈረምቲ እዚ ኪዳን ኣብ'ቲ ኣኼባ እንተተረኺቦም ምልኣተ ኣኼባ ይኸውን። ኣብ'ቲ ኣኼባ ተረኺቦም ድምዒ ናይ ሃቡ ተወክልቲ ፈረምቲ ሃገራት ዓበላላይ ድምዒ ዝረኽቡ ሕፁያት ኣባላት እቲ ኮሚቴ ይኾኑ።
5. ኣባላት እቲ ኮሚቴ ንኣርባዕተ ዓመት ናይ ስራሕ ግዜ የገልግሉ። ኮይኑ ግና ካብ መንጎ እቶም ኣብ ናይ መጀመርታ መረጃ ዝተመረፁ ናይ ትሽዓቲኦም ኣባላት ስራሕ ዘበን ንክልተ ዓመት ጥራሕ ይኸውን። ድሕሪ እቲ ናይ መጀመርታ መረጃ ናይዞም ትሽዓተ ኣባላት መንነት ብኣሰመንበር እቲ ኮሚቴ ኣቢሉ ብዕፃ ይኸውን።
6. መበል 35 ሃገር ነዚ ኪዳን ምስኣዕደቕ ናይቶም ሓሙሽተ ተወሰኽቲ ኣባላት መረጃ ብመሰረት እዚ ዓንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ 2፣3ን 4ን ይካየድ። ካብ መንጎ እዞም ተወሰኽቲ ኣባላት ናይቶም ክልተ ናይ ስራሕ ዘበን ንክልተ ዓመት ጥራሕ ይኸውን። መንነተ ናይቶም ክልተ ኣባላት ብኣሰመንበር እቲ ኮሚቴ ብዕፃ ይውስን።
7. ካብ'ቲ ኮሚቴ ሰብ እንትጎድል፣ ናይ'ቲ ካብ ስርሑ ዝለቐቐ ኣባል ዜጋ ዝኾነሉ ሃገር ካብ ዜጋታቱ ካልእ በዓል ሞያ መረፁ

ብምቅራብ እቲ ኮሚቴ ንኣባልነት እቲ ሰብ ተቐቢሉ ከፅድቕ ይግበር።

8. ብኣፈሻዊ ጉባኤ እንትፀድቕን ንክብደት ስራሕ እቲ ኮሚቴ ኣብ ግምት ብምእታው እዚ ኣካል ብዘውፅእ ስራትን ተመንን ንኣባላት እቲ ኮሚቴ ካብ ጥሪት ውድብ ሕቡራት መንግስታት ወፃኢ ዝግበር ኣበል ይኸፈሎም።
9. እቲ ኮሚቴ ምእንታን ነዞም ኣብ'ዚ ኪዳን ዝተዘርዘሩ ተልእኾታት ብኣግባቡ ክፍፅም ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ኣድላይ ሓይሊ ሰብን መሳለጥያን የማልኡል።

ግንቀፅ 18

ኣባል ሃገራት ኪዳን ዝተቐበላ ሃገራት ኣፈፃፀማ እዚ ኪዳን ኣመልኪተን ዝወስድኦ ሕጊ ናይ ምውፃእ፣ ዳይነታዊ ምምሕዳራዊ ወይ ካልኣተ ስጉምታታት ዝገልፅ ፀብፃብ ምእንታን ቦቲ ኮሚቴ ክረክ ንዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ብዝስዕብ ኣገባብ ከቕርባ ሰማሚዐን ኣለዎ፣

- ሀ) እዚ ኪዳን ነቲ ሃገር ተፈፃሚ ካብ ዝኾነሉ ኣብ ውሽጢ ሓደ ዓመት
- ለ) በድሕሪኡ ድማ እንወሓደ በብኣርባዕተ ዓመትን እቲ ኮሚቴ ኣብ ዝሓተተሉ ግዜ
2. ዝቐረብ ፀብፃብ ኣብ'ዚ ኪዳን ዝተዘርዘሩ ግቡኣት ኣብ ምፍፃም ዘንገሩ ፀገማትን ኩነታትን ዘመላኸት ከኸውን ይኸእል።

ግንቀፅ 19

1. እዚ ኮሚቴ ናይ ባዕሉ ስነስርዓት ሕጊ የፀድቕ።
2. እዚ ኮሚቴ ንኸልተ ዓመት ዘገልግሉ ፈፀምቲ ስራሕ ይመርፅ።

ዓንቀፅ 20

1. እዚ ኮሚቴ ብመሰረት ዓንቀፅ 18 እዚ ኪዳን ዘቐርቡ ፀብዓባት ክምርምር፣ በብዓመቱ ካብ ክልተ ሰሙን ንዘይበልፅ ገዜ ይእኩብ።
2. ኣኼባታት ናይ'ዚ ኮሚቴ ኣብ ዋና ቤት ፅሕፈት ውድብ ሕቡራት መንግስታት ወይ ድማ ነቲ ኮሚቴ ኣብ ዝጥዕም ካልእ ቦታ ይካየድ።

ዓንቀፅ 21

1. እዚ ኮሚቴ በዛዕባ ንጥፈታቱ ዝድህስስ ፀብዓብ ብቤት ምኽሪ ቁጠባን ማሕበራውን ኣቢሉ በብዓመቱ ንኣፈሻዊ ጉባኤ ውድብ ሕቡራት መንግስታት የቕርብ። ኣብ'ቲ ፀብዓብ ካብ ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ዝበፀሕዎ መረዳእታታትን ፀብዓባትን መርመራ ናይ ባዕሉ ርእይቶታትን ናይ መፍትሒ ሓሳባትን ክካትት ይኸእል። ካብቶም ሃገራት ዘቐርቡ ርእይቶታት'ውን ኣብ'ቲ ፀብዓብ ይካተቱ።
2. ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ንፀብዓብ ናይ'ቲ ኮሚቴ ተቐቢሉ ኩነታት ደቂኣንስትዮን ዝከታተል ኮሚሽን ምእንታን ክፈልጦ የቕርቡሉ።

ዓንቀፅ 22

ኣፈፃፀማ ድንጋገታት እዚ ኪዳን ኣብ ዝረኣየሉ እዋን ዝምልከቶም ጉዳይ እንትህሉ ፍሉይ ተልእኾ ዘለዎም ኣካላት ውድብ ሕቡራት መንግስታት ኣብ'ቲ ኣኼባ ብወከልቶም ኣቢሉም ናይ ምስታፍ መሰል ኣለዎም። እቲ ኮሚቴ'ውን ምስ ኣፈፃፀማ እዚ ኪዳን ተዛማዲ ነዞም ትካላት ኣብ ዝምልከቱ ጉዳያት ፀብዓብ ክቐርቡ ክሓቶም ይኸእል።

ክፍሊ 6

ዓንቀፅ 23

ኣብ መንጎ ደቂኣንስትዮን ደቂተባዕትዮን ማዕርነት ዘያዳ ዘረጋግፅ ክሳብ ዝኾነ፣

- ሀ) ኣብ ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ዘሎ ሕገ
- ለ) ኣብ ካልእ ንቲ ሃገር ቀዳዲ ዝኾነ ዓለምለኽ ኪዳን ወይ ስምምዕ ንዝካተተ ድንጋገ እዚ ኪዳን ኣይፃረርን።

ዓንቀፅ 24

ምእንታን ኣብ'ዚ ኪዳን ዝሰፈሩ ኩሎም መሰላት ክኸበሩ ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ብሃገር ደረጃ ኣድላይ ዘበለ ስጉምቲ ክወስዱ ተስማሚዐን ኣለዎ።

ዓንቀፅ 25

1. እዚ ኪዳን ንኩሎም ሃገራት ንፊርማ ክፋት'ዩ።
2. ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ዓቓቢ እዚ ኪዳን ኮይኑ ተሰይሙ ኣሎ።
3. እዚ ኪዳን ቡብሃገሩ ክፀድቕ ኣለዎ። ናይ መፅደቂ ሰነዳት ንዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ክቐርቡ ይግባእ።
4. እዚ ኪዳን ዝኾነት ሃገር ንክትቐበሎ ክፋት'ዩ። ናይ መቐበሊ ሰነዳት ንዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ክቐርቡ ይግባእ።

ዓንቀፅ 26

1. ነዚ ኪዳን ዝተቐበለት ሃገር እቲ ኪዳን ዳግም ንክረኣ ሕቶኣ ንዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ኣብ ዝኾነ ጊዜ ብፅሑፍ ከተፍልጥ ትኸእል
2. ከምዚ ዝበለ ሕቶ ኣብ ዝቐርበሉ እዋን ብዛዕባ ክውሰድ ዘለዎ ስጉምቲ ሓፈሻዊ ጉባኤ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ክውሰን ይኸእል።

ዓንቀጽ 27

1. መበል 20 ናይ መፅደቂ ወይ መቐበሊ ሰነድ ንዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ካብ ዝቐረበ ኣብ መበል 30 መዓልቲ እዚ ኪዳን ዝፀንፀ ይኸውን።
2. መበል 20 ናይ መፅደቂ ወይ ናይ መቐበሊ ሰነድ መስቀረብ ነዚ ኪዳን ዘፅድቅ ሃገራት ናይ ባዕልተን ናይ መፅደቂ ወይ ናይ መቐበሊ ሰነድ ምስቀረብ ኣብ መበል 30 መዓልቲ በዚ ኪዳን ይቕየዳ።

ዓንቀጽ 28

1. ኣባል ሃገራት ኣብ መፅደቂ ወይ መቐበሊ ሰነድ እዚ ኪዳን ዘመዝገብኦ ዝኾነ ተዓቕቦ እቲ ዋና ፀሓፊ ብፅሑፍ ተቐቢሎ ንካልኣት ሃገራት ብቐጻሕ የፍልጥ።
2. ንዕላማን ሽቶን እዚ ኪዳን ዝፃረር ተዓቕቦ ተቐባልነት ኣይበሉን።
3. ዝተመዝገበ ተዓቕቦ ንዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ብምፍላጥ ኣብ ዝኾነ ግዜ ምስሓብ ይከኣል። ዋና ፀሓፊ ብወገኑ እቲ ተዓቕቦ ዝተሰሓበ ምዃኑ ብምግላፅ ነዚ ንኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን የፍልጥ። ከምዚ ዝበለ ምስሓብ ሓሳብ ዋና ፀሓፊ ካብ ዝበፅሖ እለት ጀሚሩ ተፈፃምነት ይህልዎ።

ዓንቀጽ 29

1. ኣብ ኣተረጓጎማ ወይ ኣፈፃፀማ እዚ ኪዳን ተመስሪቱ ኣብ መንገዱ ክልተ ወይ ካበኡ ንላዕሊ ኣባላት እዚ ኪዳን ዝኾና ሃገራት ዝፍጠር መጉት ብድርድር እንተዘይተፈቲሑ ብናይ ሓዲኡ ሕቶ ንሽምግልና ክቐርብ ይኸእል። እቲ ሕቶ ካብ ዝቐረበ ኣብ ውሽጢ ሽዱሽተ ወርሒ ኣብ'ተ ጉዳይ ዝምልከቶም ተሽምግልተ እንተዘይ ተሰማሚዖም ብመሰረት

ስሪት ዓለምለኸ ቤት ፍርድ ክረአዮሎም ሓዲኡ ወገን ሕቶ ክቐርብ ይኸእል'ዩ።

2. ሕድሕድ ሃገር ነዚ ኪዳን አኣብ ዝፍርመሉ፣ አብ ዘዕድቀሉ ወይ ድማ አብ ዝቐበለሉ ግዜ በዚ ዓንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ 1 ከምዘይግዛእ ምግላፅ ይኸእል። ከምዚ ዝበለ ተዓቕቦ ዘመዝገበት ሃገር በዝምልከት ካልኣት አባል ሃገራት እዚ ኪዳን ናይዚ ዓንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ 1 ናይ ምክባር ግቡእ አይብለንን።

3. ብመሰረት ንኡስ ዓንቀፅ 2 ተዓቕቦ ዘመዝገበት ሃገር ንዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ብምፍላጥ አብ ዝኾነ ግዜ ተዓቕቦ ክትስሕብ ትኸእል።

ዓንቀፅ 30

ብዓረብኛ፣ብቻይንኛ፣ ብእንግሊዝኛ ብፈረንሳይኛ፣ በሩስያኛን ብእስፓንኛን ዝተሰናድኡ ትሕዝቶታት እዚ ኪዳን ዕርያን ትኸክለኛን ኮይኖም ምስ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ይቐመጡ። ነዚ ንምምስካር ስልጣን ዝተውሃቦም ካብ'ዚ ንታሕቲ ዝተጠቐሱ ፊርማኦም አብ'ዚ ሰነድ ኪዳን አምቢሮም አለዉ።

ኩሎም ዓይነታት ዘርአዊ አድልዎ ንምውጋድ ዝተኣሰረ ዓለምለኻዊ ኪዳን

አባል ሃገራት እዚ ኪዳን

ቻርተር ውድብ ሕቡራት መንግስታት ኣብ መትከላት ተፈጥሮአዊ ሰብአዊ ክብሪን ማዕርነትን ከምዝተመሰረተን ኩሎም አባል ሃገራት ውድብ ሕቡራት መንግስታት ንዘተጣየሹሉ ዕላማ ማለት'ውን ብዘይኣፈላላይ ዓልዮት፣ ስታ፣ ቋንቋ ወይ ሃይማኖት ሰብአዊ መሰላትን መሰረታዊ ናፅነታትን ንኩሎ ሰብአዊ ፍጡር ብዓለም ለኽ ደረጃ ንምክባርን ንምርግጋፅን ብውልቀን ብሓባርን ንዝኣሰርኦ ቃልኪዳን ኣብ ግምት ብምእታው፤

አድማሳዊ ኣዋጅ ሰብአዊ መሰላት ኩሎ ሰብአዊ ፍጡር ናፃ፣ ማዕረ ሰብአዊ ክብሩን መሰላትን ዋኒኑ ከምዝተወለደን ኩሎ ሰብ ኣብኡ ዝሰፈሩ መሰላትን ናፅነታትን ብዘይ ሓደ ኣፈላላይ ብፍላይ ድማ ብዘይ ኣፈላላይ ዓልዮት፣ ሕብሪ ወይ ብሄራዊ መብቄል ክውንን ከምዝግባእ ከምዝኣወጃ ብምግንዛብ፤

ኩሎም ሰብአዊ ፍጡራት ኣብ ቅድሚ ሕጊ ማዕረ ከምዝኾኑ ኣድልዎ ከይበፀሐምን ኣንፃሮም ናይ ኣድልዎ ምልዕዓል ከይግበሮምን ማዕረ ሓለዎ ሕጊ ክረኽቡ ከምዝግባእ ብምርዳእ፤

ውድብ ሕቡራት መንግስታት ኣብ ዝኾነ ይኹን ስፍራ ብዝኾነ ይኹን መልክዕ ዝህሉ ባዕዳዊ መግዛእቲን ምስኡ ዝተኣሰሩ ኩሎም መልክዓት ኣድልዎን ኣፈላላይን ከምዝኾነን 14 ዲሰምበር 1960 ዓ.ም.ፈ ዝወፀን ሓፈሻዊ ጉባኤ ውሳኔ 1514 (XV) ኣብ ትሕቲ ባዕዳዊ መግዛእቲ ንዘለዉ ሃገራትን ህዝብታትን ናፅነት ዝህብ ኣዋጅ እዞም ህዝብታት ብህፁፅን ብዘይ ገለ ቅድመ ኩነትን ናፅነቶም ክረኽቡ ከምዘረጋገፀን ብዕሊ ከምዝኣወጀን ኣብ ግምት ብምእታው፤

ብኖሽምር 20 1963 ዓ.ም. ፈ. ኩሎም መልክዓት ዘርአዊ አድልዎ ንምውጋድ ዝወፀ ኣዋጅ ውድብ ሕቡራት መንግስታት (ኣፈሻዊ ጉባኤ ውሳኔ 1904 (XVII) ዘርእዊ አፈላላይ ምስ ኩሎ መልክዓቱን መግለጺታቱን ካብ መላእ ዓለም ብህፁፅ ክውገድን ክብሪ ሰብአዊ ፍጡር ክኸበርን ውሕስነት ክረክብን ብዕሊ ከምዘረጋገፀ ብምግንዛብ፤

ኣብ ዘርአዊ ፍልልይ ዝተመስረተ ናይ ልዕልነት መትከል ብዓይኒ ሳይንስ ጌጋ፣ ብዓይኒ ሞራል ውጉዝ፣ ብዓይኒ ማሕበረሰብ ዘይፍትሓውን ሓደገኛን ከምዝኾነን ብክልስ ሓሳብ ኮነ ብተግባር ንዘርአዊ አድልዎ መበገሲ ዝኸውን ሕጋዊ ባይታ ከምዘየለ ብምእማን፤

ኣብ ዘርአ፣ ሕብሪ ወይ ዓሌታዊ መበቆል ተደሪኹ ኣብ መንጉ ሰባት ዝፍጠር አድልዎን ኣብ መንጉ ሃገራት ምሕዝነታውን ሰላማውን ርክብ ከይህሉ ዘዐንቅፍ፣ ከምኡ'ውን ኣብ መንጉ ህዝብታት ንዝህሉ ሰላምን ምርግጋእን ዝዘርግ ኣብ ርእሲ ምኻኑ ኣብ ሓደ ሃገር ናይ ዝነብሩ ሰባት ውህደት'ውን ዝፃባእ ከምዝኾነ ብምርግጋፅ፤

ዘርአዊ ሓፁር እንተሃሊዉ ንዝኾነ ፀጋታት ሰብአዊ ፍጡር ከምዝፃባእ ብምእማን፤

እቶም ዛጊድ ብግልጺን ብጭቡጥን ዝንፀባረቹ ኣብ ገለ ክባብታት ዓለምን ኣብ ፖሊሲታት መንግስትን ዝረአዩ ኣብ ዘርአዊ ልዕልነት ወይ ዕልኣት ዝተመስረቱ ከም ፖሊሲታት ኣፓርታይድ፣ አድልዎን አፈላላይን ዝመሳሰሉ ዘርእዊ አድልዎ ዘተሓሳስቡ ምኻኖም ብምርዳእ፤

ኩሎ መልክዓትን መግለጺታትን ዘርአዊ መድልዎ ብህፁፅ ንምውጋድ ዘኸእል አድላይ ስጉምቲ ንምውሳድን ንዘርእዊ

መትከላትን ተግባራትን ብምውጋእ ኣብ መንጎ ዘርኢታት ምርድዳእ ዘዓሰሎን ካብ ዝኾነ ዓይነት ዘርእዊ ኣፈላላይ ኣድልዎን ናፃ ዝኾነ ዓለም ለኽ ማሕበረሰብ ንምህናፅን ዘለዎም ቅሩብነት ብምግላፅ፤

ዓለም ለኽ ውድብ ዕዮ ብ 1958 ዓ.ም.ፈ ዘውፅኦ ኣብ ምቕፃር ስራሕን ዕዮን ዘጋጥም ኣፈላላይ ዝምልከት ኪዳንን ትካል ትምህርትን ሳይንስን ባህሊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ብ 1960 ዓ.ም.ፈ ዘውፅኦ ኣብ ትምህርቲ ዘጋጥም ኣፈላላይ ዘወግድ ኪዳንን ኣብ ግምት ብምእታው፤

ውድብ ሕቡራት መንግስታት ኩሎም ዓይነታት ዘርእዊ ኣስልዎ ንምውጋድ ኣብ ዘውፅኦ ኣዋጅ ንዘለዉ መትከላት ንምትግባርን ንዝህሉም ንምፍፃም ኣድላይ ዝኾኑ ጭቡጥ ስጉምቲታትን ንምውሳድን ከምዝስዕብ ተሰማሚዖም ኣለው፤

ክፍለ 1

ዓንቀፅ 1

1. ኣብ'ዚ ኪዳን "ዘርእዊ ኣድልዎ" ዝብል ቃል ንዝኾነ ኣድልዎ ምግላል፣ ገደብ ወይ ኣብ ዘርኢ፣ ሕብሪ ትውልዲ፣ ብሄራዊ ወይ ዓሌታዊ መበቐል ተመስሪቱ ኣብ ፖለቲካዊ ቁጠባዊ፣ ማሕበራዊ፣ ባህላዊ መሰላትን መሰረታዊ ናፅነታትን ብማዕረ ናይ ምጥቃምን ናይ ምስትምቓር ዕድል ናይ ምልማስ ወይ ምዕባእ ዕላማ ንዘለዎ ኩሎ ዝገልፅ'ዩ።

2. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ኣብ መንጎ ዜጋታትን ዘይ ዜጋታትን ኣብ ዝገብርኦ ኣድልዎ፣ ምግላል ወይ ገደብ እዚ ኪዳን ተፈፃምነት የብሉን።

3. ዓንቀጥት እዚ ኪዳን ኣባል እዚ ኪዳን ዝኾኑ ሃገራት ሃገራዊ መንነት ብትውልዲ ወይ ብሕጊ ዜግነት ምርካብ ብዝምልከት ንዘውጅዎም ሕግታት ከምዝግብኡ ተገይሮም ኣይትርገጥሙን። እዚ ዝኸውን ግና እቶም ሃገራት ዘውጅዎም ሕግታት ብፍላይ ንሓደ ዜግነት ንምግላል ዝዓለሙ እነተዘይ ኮይኖም እቶም።

4. ዝተወሰነ ዘርኢ፣ ዓሌት ወይ ጉጅለታት ወይ ውልቀሰባት ምእንታን ሰብኣዊ መሰላቶምን መሰረታዊ ናፅነቶምን ብማዕረ ክውንኑ ብምዕላም ጥራሕ ነዞም ጉጅለታት ወይ ውልቀሰባት ተባሂሉ ዝገበር ፍሉይ ደገፍ ከም ዘርኣዊ ኣድልዎ ኣይውሰድን ኮይኑ ግና እዚ ፍሉይ ደገፍ ንዝተፈላለዩ ጉጅለታት ዓልዮት ዝተፈላለዩ መሰላት ብዝህብ መልክዑ ክትገበር ኣይበሉን እቲ ፍሉይ ደገፍ ዝተበገሰሉ ዕማም ምስተኣወደ ድማ ጠጠው ክብል ኣለዎ።

ዓንቀጥ 2

1. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ዝኾነ ዓይነት ዘርኣዊ ኣፈላላይን ዘርኣዊ ኣድልዎ ንምውጋድ ዘኸእል ፖሊሲ ክንዲ ዝተኸኣለን ብቕልጡፍ ብምሕንጻዕ ኣብ መንጎ ዘርኢታት ምክእኣል ንምዕላል ተሰማሚዐን ኣለዎ። ነዚ ንምዕዋት ድማ፣

ሀ) ሕድሕድ ኣባል ሃገር እዚ ኪዳን ኣንጻር ሰባት፣ ጉጅለታት ወይ ትካላት ዘርኣዊ ኣድልዎ ዝፈጥር ስጉምቲ ወይ ተግባር ኣየካይዳን፣ ናይ ሃገረን ሃገራዊን ከባቢያዊ ሰብ ሰልጣን መንግስቲን ህዝባዊ ትካላት ነዚ ዝጻባእ ተግባር ዘትፍዕሙ ይኸኑ የረጋግጻቦ

ለ) ሕድሕድ ኣባል ሃገር እዚ ኪዳን ዘርኣዊ ኣድልዎ ንዘሰጉሙ ሰባት ወይ ትካላት ንዘይምትብባዕን ንዘይምድጋፍ ተሰማሚዐን ኣለዎ።

- ሐ) ሕድሕድ አባል ሃገር እዚ ኪዳን መንግስታዊ ብሄራዊ ወይ ከባብያዊ ፖሊሲታት ንምምዕርራይ ከምኡ'ውን ዘርአዊ አድልዎ ዝፈጥሩን ዘሳልጡን ሕጊታትን መምርሒታትን ንምምዕርራይ፣ ንምስራዝ ወይ ንምስዓር ዝሕግዙ ዘተኣማምኑ ስጉምቲ ክወስዳ ይግባእ፤
 - መ) ሕድሕድ አባል ሃገር እዚ ኪዳን ብሰባት፣ ብጉጅለ ወይ ብትካል ዝካየድ ዘርአዊ አድልዎ ንምዕጋትን ንምውጋድን ኩሎም ፃዕርታት ከካይዳ እንኮላይ አድላይ አብ ዝኾነሉ እዋን ሕጊ ከውዕኦ ይግባእ፤
 - ሰ) ሕድሕድ አባል ሃገር እዚ ኪዳን አድላይ አብ ዝኾነሉ ውሁድ ብዝሃ ዘርኢ ዝሓቕፉ ውድባትን ምንቅስቓሳትን ንምትብባዕ ከምኡ'ውን አብ መንገዱ ዘርኢታት ንዝፍጠሩ ሓፀራት ንምውጋድን ዘርእዊ ምክፍፋላት ንምትራፍን ፃዕርታት የካይዳ።
2. አባል ሃገራት እዚ ኪዳን ኩነታት አብ ዝፈቐደ አብ ሃገሮም ዝሥመጡ ገለ ጉጅለታት ዓልዮትን ውልቀ ሰባትን ሰብአዊ መሰላቶምን መሰረታዊ ናፅነታቶምን ብምሉእነትን ብማዕረገን ምእንታን ክጥቀሙ አብ ማሕበራዊ ቁጠባውን ባህላውን ካልኣት ረብሓታትን ዕብዮቶም ዘረጋግፁ ፍሉይት ጭቡጣትን ስጉምቲ ክወስዱ ይግባእ። እዞም ስጉምቲ ንዝተፈላለዩ ጉጅለታት ዓልዮት ዘይማዕርነታውን ዝተፈላለዩን መሰላት ዘገኙዎሩ ክኾኑ ኣይብሎምን፤ ብተወሳኺ ዝተበገሱሉ ዕላማ ምስ ኣወዙ ክቋረፁ ኣለዎም።

ዓንቀፅ 3

አባል ሃገራት እዚ ኪዳን ብፍላይ ዘርአዊ አድልዎን ኣፓርታይድን ክኹኑኑን ዘርአዊ አድልዎ ዘስዕብ ተግባርን ባህርይን አብ ግዝኣቶም ከይጥጥዕ ክከላኸሉ፣ ክዓግቱን ከወግዱ ይግባእ።

ዓንቀጥ 4

አባል ሃገራት እዚ ኪዳን ዝተቐበሉ ሃገራት ናይ ሓደ ዓልዮት ወይ ጉጅለ ሰባት ናይ ሕብሪ ወይ ብሄራዊ መበቆል ልዕልነት ዝሰብኸ ወይ ብዝኾነ መልክዑ ዘርአዊ ዕልኣትን ኣፈላላይን ዘሰጉም ፕሮፓጋንዳን ትካልን ይኹንና። ንከምዚ ዝበለ ምልዕዳልን ተግባርን ዘወግዱ ኣወንታዊ ስጉምቲታት ብቕልጡፍ ንምውሳድ ተሰማሚዖን ኣለዎ። ነዚ ዕላማ ንምዕዋት ምስ መትከላት ኣድማላዊ ኣዋጅ ሰብእዊ መሰላትን ኣብ'ዚ ኪዳን ኣብ ዓንቀጥ 5 ምስ ዝሰፈሩ መሰላትን ዝተዛመዱ ስሪታት ክቐርቡ ኣለዎም ካብ መንጎ እቶም ዝቐረጹ፡-

- ሀ) ኣብ ዘርእዊ ልዕልነትን ዕልኣትን ተደሪኹ ዝዘርጋሕ ምብርባርን ኣብ ዘርአዊ ኣፈላላይ ዝድረኸ ምልዕዳልን ዘቐጠጠ ገበን ምዃኑ ዝውሰን ሕጊ ምእዋጅ፤ ከምኡ'ውን ኣንጻር ሕብሪ ወይ ብሄራዊ መበቆል ናይ ዝኾነ ሰባት ዝዓለመ ተግባርን ዓመፅን ወይ ምልዕዳልን ዝቃወም ንዘርአዊ ንጥፊታት ምድጋፍን ብገንዘብ ምሕጋዝን ገበን ምዃኑ ዘገንዘብ ሕጊ ምቕራፅ፤
- ለ) ዘርእዊ ኣድልዎ ዘሰጉሙን ዘላዓዕሉን ከምኡ'ውን ዝተወደበን ካልእ ዓይነት መልክዕ ዘለዎ ዘርአዊ ፕሮፓጋንዳ ዘጋፍሑ ትካላት ክእግዱን ዘይሓጋዊ ምዃኖም ክእውጁን ኣብ ከምዚኣም ዝበሉ ትካላትን ንጥፊታትን ምስታፍ ብሕጊ ዘቐጠጠ ገበን ምዃኑ ኣፍልጦ ክህቡን ይግባእ፤
- ሐ) ብብሄራዊ ይኹን ብኸባቢያዊ ብርኪ ዝርከቡ መንግስታዊ ሰበስልጣን ወይ መንግስታዊ ትካላት ዘርአዊ ኣድልዎ ከሰጉሙን ከለዓዕሉን ክፈቕዱሎም ኣይብሎምን።

ዓንቀጥ 5

ኣብ ዓንቀጥ 2 እዚ ኪዳን ምስ ዝሰፈሩ መሰረታዊ ገቡኣት ብዝላኅ አባል ሃገራት እዚ ኪዳን ንኩሉ መልክዓት ዘርአዊ ኣፈላላይ ንምኸልኻልን ንምውጋድን ከምኡ'ውን ናይ ዘርኢ፣ ሕብሪ፣ ብሄራዊ

ወይ ዓሌታዊ መበቆል ምክንያት አፈላላይ ከይተገበረ ኩሎ ሰብ አብ ቅድሚ ሕገ ብፍላይ ድማ ቐጻሎም ንዝተዘርዘሩ መሰላት አብ ምጥቃም ማዕረ ምኃኖም ዘረጋግፁ ውሕስነታት ንምሃብ ተሰማሚዐን አለዎ።

- ሀ) አብ ቅድሚ አካላት ዓይነትን ንፍትሒ ዘማሓድሩ ኩሎም አካላትን ብማዕረ ናይ ምትእንጋድ መሰል፤
- ለ) ብመንግስታዊ ሰበሰልጣን ወይ ብውልቀ ሰብ፣ ብጉጅለ ወይ ትካል ካብ ዝበፀሕ መጥቃዕቲን አካላዊ መጉዳእቲን ናይ መንግስቲ ሓለዎ ናይ ምርካብን ንውልቃዊ ደሕንነት ውሕስና ናይ ምርካብ መሰል፤
- ሐ) ፖለቲካዊ መሰል ብፍላይ ድማ አብ አድማሳዊን ማዕረ ተሳትፎን ዘረጋግፁ መረጃታት ብመራጃይነትን ብተመራጃይነትን ናይ ምስታፍ መሰል አብ መንግስታዊ ሓላፊነት ናይ ምስታፍን አብ ኩሎም ደረጃታት ህዝባዊ ጉዳያት ማዕረ አገልግሎት ናይ ምርካብን መሰል፤
- መ) ካልኦት ሲቪላዊ መሰላት ብፍላይ

1. አብ ክልል ወሰን ሃገሩ ብናፃ ናይ ምንቅስቃስን ናይ ምንባርን መሰል፤
2. ናይ ባዕሉ ዓዲ ሓዊሱ ካብ ዝኾነ ዓዲ ናይ ምውፃእን ናብ ዓዲ ናይ ምምላስን መሰል፤
3. ዜግነት ናይ ምርካብ መሰል፤
4. ናይ ምምርጻውን አሚንካ ናይ ምምራፅ መሰል፤
5. ብውልቀ ወይ ምስ ካልኦት ብምሕባር ንብረት ናይ ምውናን መሰል፤
6. ናይ ውርሲ መሰል፤
7. ናይ ምሕሳብ ናይ ሕሊና ሃይማኖትን ናፅነት መሰል፤
8. ናይ ውልቀ አረኣእያ ናይ ምሓዝን ናይ ምግላፅን ናፅነት መሰል፤

9. ብናፅነት ሰለማዊ አኼባ ናይ ምክያድን ናይ ምውዳብን ናፅነት መሰል።

ሰ) ቁጠባዊ፣ ማሕበራውን ባህላውን መሰላት፣ ብፍላይ ድማ፣

1. ናይ ምስራሕ፣ ብናፃ ድሌየት ስራሕ ናይ ምቕፃር፣ ፍትሓውን ምቕውን ናይ ስራሕ ኩነታት ናይ ምርካብ፣ካብ ስእነት ስራሕ ውሕስነት ናይ ምርካብ፣ ንማዕረ ዕድ ማዕረ ክፍሊት ከምኡ'ውን ፍትሓውን ተመጣጣኒን ክፍሊት ናይ ምርካብ መሰላት፣
2. ማሕበራት ስራሕተኛታት ናይ ምጥያሽን ናይ ምውዳብን መሰል፣
3. መንበሪ ገዛ ናይ ምርካብ መሰል
4. ኣብ ህዝባዊ ግልጋሎት ሕክምና ተጠቃማይ ናይ ምዃን፣ ሕክምናዊ ክንክን፣ ማሕበራዊ ውሕስነትን ማሕበራዊ ኣገልግሎትን ናይ ምርካብ መሰላት፣
5. ትምህርቲን ስልጠናን ናይ ምርካብ መሰል፣
6. ኣብ ባህላዊ ንጥፈታት ብማዕረ ናይ ምስታፍ መሰል ንከም መንግሥታዊ፣ ሆቴላት፣ ቤት ምግብታት፣ ቤት ቡና፣ ቤት ትያትርን መዘናግዒ ስፍራታት ኣብ ዝመሰሉ ንኣፋሽ ከገልግሉ ዝተጣየሱ ቦታታትን ማሕበራዊ ግልጋሎታትን ብማዕረ ናይ ምጥቃም መሰል።

ግንቀፅ 6

ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ነዚ ኪዳን ዝፃረርን ንሰብኣዊ መሰላትን መሰረታዊ ናፅነታትን ዝጥሕስን ዝኾነ ተግባር ዘርኣዊ ኣፈላላይ ምክትሉን ብቕዓት ብዘለዎም ሃገራዊ መጋባእያታትን ካልኣት መንግስታዊ ትካላትን ኣቢሎም ኣብ ውሽጢ ክልል ግዝኣተን ንኩሉ ሰብ ውሕስነት ዘረጋግፃሉ ስርዓት ክዘርግሓን ካብዞም መጋባእያታት ብመጠን ዝበፀሐ ጉድኣት ኣድልዎ ፍትሓውን ተመጣጣኒ ካሕሳ ናይ ምርካብ መሰል ክረጋገፃ ይግባእ።

ዓንቀፅ 7

አባል ሃገራት እዚ ኪዳን ናብ ዘርአዊ አድልዎ ዘምርሑ ዘይቅኑዓት ኣረአእያታት ንምምካት ኣብ መንጎ ብሄራት ወይ ጉጅለታት ዘርኢን ዓልዮትን ምክእኣልን ምሕዝነትን ንምዕሳል፣ ከምኡ'ውን ብቻርተር ውድብ ሕቡራት መንግስታት፣ ብኣድማሳዊ ድንጋገ ሰብአዊ መሰላት፣ ብሕቡራት መንግስታት ዝኾነ ዓይነት ዘርአዊ አድልዎ ንምውጋድ ዝወፀ ዓለም ለኻዊ መግለጺን ኣብዚ ኪዳን ዘለው ዕላማታትን መትከላትን ንምስፍሕፋሕ ቐልጠፍን ዘተኣማምንን ስጉምቲታት፣ ብፍላይ ኣብ ዓውዲታት ትምህርቲ፣ ባህሊን ሓበሬታን ንምውሳድ ተሰማሚዖን ኣለዎ።

ክፍለ 3

ዓንቀፅ 8

1. ዘርአዊ ኣፈላለይ ኣብ ምውጋድ ዝሰርሕ ኮሚቴ (ካብ'ዚ ንደሓር ኮሚቴ ብዝብል ስያመ ዝፅዕዕ) ካብ ዜጋታት ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ዝምረፁ ብዝለዓለ ስነምግባርን ዘይሻራውነትን ዝልለዩን ንባዕልቶም ወኪሎም ብውልቂ ዘገልግሉ 18 ኣባላት ዘለውዎ ኮሚቴ የቐውም። እንትሕረዩ እዞም ኣባላት ውክለና ስነምድራዊ ዝርጋሐን ዝተፈላለዩ ደረጃ ስልጣነን ስርዓታታት ሕጊን ዝወከሉ ምዃኖም ኣብ ግምት ይኣቱ።
2. ኣባላት እዚ ኮሚቴ ብኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ካብ ዝተወከሉ ሕፁያት ብሚስጥራዊ መረጃ ይሕረዩ። ሕድሕድ ኣባል ሃገር እዚ ኪዳን ካብ መንጎ ዜጋታቱ ሕፁይ ሓደ ይፀርሕ።
3. ናይ መጀመርታ መረጃ እዚ ኪዳን ቀያዲ ካብ ዝኾነሉ መዓልቲ ድሕሪ ሽዱሽተ ወርሒ ይካየድ። ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ኣብ ሕድሕድ መረጃ ብውሑድ ቅድሚ ሰለስተ ወርሒ ዝምልከቶም ሃገራት ኣብ ውሽጢ ክልተ ወርሒ ሕፁያት ክፀርሑ

ብደብዳቤ ይላቸውም። ዋና ፀሐፊ ናይቶም ዝተፀርሑ ሕፁታት ዝርዝር ብፊደል ቅደም ሰዓብ ኣሰናዲኡ እንኮላይ ንዝፀርሑም ሃገር ብምጥቃስ ንኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ይዘርግሑ።

4. እቲ ዋና ፀሐፊ ኣብ ዋና ቤት ፅሕፈት ውድብ ሕቡራት መንግስታት ኣብ ዝፅውዖ ኣኼባ ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን መረጃ ኣባላት ኪሰማዕ ይካየድ። ክልተ ሲሶ ፈረምቲ እዚ ኪዳን ኣብ'ቲ ኣኼባ እንተተረኺቦም ምልኣተ ኣኼባ ይኸውን። ኣብ'ቲ ኣኼባ ተረኺቦም ድምፂ ናይ ዝሃቡ ተወክልቲ ፈረምቲ ሃገራት ዓብላላይ ድምፂ ዝረኽቡ ሕፁታት ኣባላት እቲ ኮሚቴ ይኾኑ።

5. ሀ) ኣባላት እቲ ኮሚቴ ንኣርባዕተ ዓመት ናይ ስራሕ ጊዜ ይምረፁ። ኮይኑ ግና ካብ መንጎ እቶም ኣብ ናይ መጀመርታ መረጃ ዘተመረፁ ናይ ትሽዓተ ኣባላት ናይ ስራሕ ዘበን ድሕሪ ኸልተ ዓመት ዮብቕፅ እቲ ናይ መጀመርታ መረጃ ናየዞም ትሽዓተ ኣባላት ሽም ብእቦመንበር እቲ ኮሚቴ ኣቢሉ ብፅጋ ይወሰን።

ለ) ካብ'ቲ ኮሚቴ ሰብ እንትጎድል፣ ናይ'ቲ ካብ ስርሑ ዝለቕቕ ኣባል ዜጋ ዝኾነሉ ሃገር ካብ ዜጋታቱ ካልእ በዓል ሞያ መሪፁ እቲ ኮሚቴ ንኣባልነት እቲ ሰብ ከፅድቕ ይኸቕርብ።

6. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ፣ ኣባላት እቲ ኮሚቴ ዝተውሃቦም ሓላፍነት ኪሰማዕ ኣብ ዘሳልጡ እዋን ዘድልዮም ወፃኢ ናይ ምሽፋን ግብ-እ ኣለዎም።

ዓንቀፅ 9

1. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ፣

ሀ) እዚ ኪዳን ነቲ ዝምልከቶ ሃገር ቀያዲ ካብ ዝኾነሉ ኣብ ውሽጢ ሓደ ዓመት

ለ) ብድሕሪኡ ድማ ብብኸልተ ዓመትን እቲ ኮሚቴ ኣብ ዝሓተተሉ ጊዜን ኣፈፃፀማ ድንጋጌታት እዚ ኪዳን ኣመልኪቶም ዝወስድዎ

ናይ ሕጊ ምውፃእ፣ ዳዮነታዊ፣ ምምሕዳራዊን ካልኣት ስጉምቲ ዝገልፅ ፀብባብ ንዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ብምቕራብ እቲ ኮሚቴ ንክርእየሎም ይገብሩ።

2. እቲ ኮሚቴ ብዛዕባ ንጥፊታቱ ብዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ኣቢሉ ዓመታዊ ፀብባብ ንሓፊሻዊ ጉባኤ ውድብ ሕቡራት መንግስታት የቕርብ። ኣብ'ቲ ፀብባብ ካብ ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ዝበፅሖ መረዳእታታትን ፀብባባትን መርመራ ናይ ባዕሉ ርእይቶታትን ናይ መፍትሒ ሓሳባትን ከካትት ይኸእል። እቶም ርእይቶታትን ሓፊሻዊ ናይ መፍትሒ ሓሳባትን እቶም ምስ ኣባል ሃገራት ዝሃብዎ ርእይቶ ብሓባር ናብ'ቲ ሓፊሻዊ ጉባኤ ይቐርቡ።

ግንቀፅ 10

1. እቲ ኮሚቴ ናይ ባዕሉ ናይ ስነስርዓት ሕጊ የውፅእ።
2. እቲ ኮሚቴ ንኸልተ ዓመት ዘገልግሉ ፈፀምቲ ስራሕ ይመርፅ።
3. ነቲ ኮሚቴ ዘድልዩ ግልጋሎት ቤት ዕሕፊት ብዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ይቐርቡሉ።
4. ኣኼባታት እቲ ኮሚቴ ኣብ ዋና ቤት ዕሕፊት ውድብ ሕቡራት መንግስታት ይካየዱ።

ግንቀፅ 11

1. ኣባል እዚን ኪዳን ዝኾነ ሓደ ሃገር ናይቲ ኪዳን ኣባል ዝኾነ ካልእ ሃገር ነቶም ኣብ'ዚ ኪዳን ዝሰፈሩ ሕግታት ኣብ ትግባር ኣየውፃሎምን ዝብል እምነት እንትሕዱ ቅሬትኡ ናብ'ቲ ኮሚቴ ከቕርብ ይኸእል። እቲ ኮሚቴ ብወገኑ ነቲ ዝበፅሖ ቅሬታ ናብ'ቲ ዝምልከቶ ተሓታቲ ሃገር የመሓላልፍ። እቲ ተቐባሊ ሃገር'ውን እቲ ቅሬታ ምሰበፅሓ ኣብ ውሽጢ ሰለስተ

ወርሒ ነቲ ጉዳይ ዘብርህን ወይ ቦቲ ሃገር ዝተወሰደ መእረምታ እንተሃሊዩን ብዕሑፍ ነቲ ኮሚቴ የፍልጥ።

2. እቲ ናይ መጀመርታ ቅሬታ ምስቐረብ ኣብ ውሽጢ ሽዱሽተ ወርሒ ብክልቲአዊ ሽምግልና ወይ ብኻሊእ ስንሰርዓት ንክልቲአም እቲ ጉዳይ ዝምልከቶም ዘዕግብ ፍታሕ እንተዘይተረኹቡ ካብ ክለቲአም ሓዲኡ ሃገር ነቲ ጉዳይ ደጊሙ ናብ'ቲ ኮሚቴ ናይ ምቕራብን ብዛዕብኡ ነቲ ካልእ ሃገር ናይ ምፍላጥን መሰል ኣለዎ።
3. እቲ ኮሚቴ ብመሰረት ንኡስ ዓንቀፅ 2 እዚ ዓንቀፅ ኣብ'ቲ ዝቐረበሉ ጉዳይ ውሳኔ ዝህብ እቲ ዝምልከቶ ሃገር ንሓፈሻዊ መትከላት ዓለምለኸ ሕጊ ስዒቡ ብኩሎም ናይ መፍትሒ ኣገባባት ነቲ ጉዳይ ከዕልቦ ከምዘይኻኣለ ምስ ኣረጋገፀ እዩ መፍትሒ ንምሃብ ዝወስድ ግዜ ብሚዛናዊ ኣተዓቓቕና ዝነውሐ እንተኾይኑ እዚ ሕጊ ተፈጻምነት ኣይህልዎን።
4. እቲ ኮሚቴ ናብኡ ዝቐረበ ጥርዓን ኣመልኪቱ ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ተወሳኺ ኣገዳሲ ሓበሬታ ክቐርባ ግዑዲት ክገብር ይኸእል።
5. ኣብዚ ዓንቀፅ ዝተመልከቱ ጉዳያት ቦቲ ኮሚቴ ኣብ ዝረኣዩሉ እዋን ነዚ ኪዳን ዝተቐበላን ሰብ ዋኒን ዝኾኑ ሃገራት ኣብ ናይ'ቲ ኮሚቴ ኣኼባታት ብዘይ ድምጺ ዝሳተፉ ወክልቲ ክሰዱን ንክይዱ እቲ ምዕራይ ክከታተሉን መሰል ኣለዎም።

ዓንቀፅ 12

1. ሀ) እቲ ኮሚቴ ኣገደስቲ ዝብሎም ሓበሬታታት ምስ ሓዘን ኣባላት እቲ ኮሚቴ ዝኾኑን ዘይኮኑን ሓሙሽተ ሰባት ብኣባልነት ዝሓዘ ምስኣከበን እቲ ኣቦመንበር ጊዚያዊ ኮሚሽን ሽምግልና (ካብዚ ንዳሓር ኮሚሽን ብዝብል ስያመ ዝፅዕዎ)

ይስይም አባላት እቲ ኮሚሽን ብምሉእ ስምምዕነት ተኻታዕቲን ሰብ ጉዳይ ዝኾኑ ሃገራት ዝሰየሙ እዮም። እቲ ኮሚሽን ኣብ'ዚ ኪዳን ኣብ ዝሰፈሩ መትከላት ተመስራቱ ነቲ ጉዳይ ዘሰማምዕ መዕለቢ ንምሃብ ብምዕላም ነቶም ሰብ ጉዳይ ዝኾኑ ሃገራት ኣገልግሎቱ ይህብ።

- ለ) እዚ ጉዳይ ዝምልከቶም ተኻታ ዕቲ ሃገራት ኣብ መንነትኩሎም ወይ ገለ ክፋል ኣባላት እቲ ኮሚሽን ኣብ ውሽጢ ለሰስተ ወርሒ እንተዘይተሰማሚዖም፣ እቲ ኮሚቴ ብሚሽጥር ብዘካይዶ መረጃ ኣቢሉ ካብ ኣባላቱ እቶም ክልተ ሲሶ ድምዒ ዝረኽቡ ነቶም ተቐባልነት ዘይረኽቡ ኣባላት ኮሚሽን ተኪኦም ክሰርሑ ይገብር።
- 2. ኣባላት እቲ ኮሚሽን ንዓርሶም ወኪሎም ስርሖም የሳልጡ። እዞም ኣባላት ዜጋታት ተኻታዕቲ ሃገራት ወይ ናይዚ ኪዳን ኣባል ዘይኮኑ ሃገራት ክኾኑ ኣይብሎምን።
- 3. እቲ ኮሚሽን ናይ ባዕሉ ኣቦመንበር ይመርፅ፣ ዝምረሓሉ ስነስርዓት ሕጊ የውፅኦ።
- 4. ኣኼባታት እቲ ኮሚሽን ኣብ ዋና ቤት ዕሕፈት ውድብ ሕቡራት መንግስታት ወይ እቲ ኮሚሽን ባዕሉ ይምቹ ኢሉ ኣብ ዝውስኖ ቦታ ይካየዱ።
- 6. ተኻታዕቲ ሃገራት ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ብዘኸርቡሎም ግምት መሰረት ንኩሉ ወፃኢ እቲ ኮሚሽን ማዕረ ይማቐሉ።
- 7. ኣድላይ ኮይኑ እንተተረኺቡ ብመሰረት ንኡስ ዓንቀፅ 6 እዚ ዓንቀፅ ተኻታዕቲ ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ዝኾና ሃገራት ነቲ ወፃኢ ክሳብ ዝትክኦ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ንወፃኢ ኣባላት እቲ ኮሚሽን ናይ ምሽፋን ስልጣን ኣለዎ።
- 8. እቲ ኮሚቴ ዝበዕሖምን ባዕሉ'ውን ዘዋደዶምን መረዳእታታት ክርእዮም ይግባእ። ብዘይካ'ዚ እቲ ኮሚሽን ተኻታዕቲ ሃገራት ካልእ ተወሳኺ ኣገዳሲ ሓበሬታ ክኸርቡ ክፅውዕ ይኸእል'ዩ።

ዓንቀፅ 13

1. እቲ ኮሚሽን ነቲ ጉዳይ ምሉእ ብምሉእ ምስመርመረ ምስ ጉዳይ እቶም ጠራዕቲ ኣብ ዝሓመዱ ኩሎም ሕቶታትን ኣገደስቲ ሓቅታትን ዝበፀሐ መደምደምታን ነቲ ውጥጥ ኣብ ምፍታሕ ዝጠቐሙ ኣግባብ ዘለዎም ናይ መፍትሒ ሓሳባትን ዝጠመረ ፀብፃብ ኣሰናዲኡ ንኣቦመንበር እቲ ኮሚቴ የቕርብ።
2. ኣቦ መንበር እቲ ኮሚቴ ካብ'ቲ ኮሚሽን ዝበፀሐ ፀብፃብ ሰብ ዋሊን እቲ ውጥጥ ንዝኾኑ ሃገራት ንሕድሕዲኦም የመሓላልፍ። እዞም ሃገራት ብወገኖም ኣብ ፀብፃብ እቲ ኮሚሽን ንዘስፈሩ ናይ መፍትሒ ሓሳባት ዝቐበልዎምን ዘይቐበልዎምን ብዛዕባ ምኃኛም ንኣቦመንበር እቲ ኮሚቴ ኣብ ውሽጢ ሰለስተ ወርሒ ከፍልጡ ይግባእ።
3. ድሕሪ እቲ ኣብ ንኡስ ዓንቀፅ 2 እዚ ዓንቀፅ ዝተጠቐሰ ጊዜ ኣቦ መንበር እቲ ኮሚቴ ንፀብፃብ እቲ ኮሚሽንን ንመግለጺታት ተኸራኽርቲ ሃገራትን ኣዋዲዱ ንኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን የመሓላልፍ።

ዓንቀፅ 14

1. ኣባል እዚ ኪዳን ሃገር እቲ ኮሚቴ ኣብ ክልል ግዝአት እቲ ሃገር ኣብ'ዚ ኪዳን ዝስፈሩ መሰላትና ተጣሒሱ ዝበልን ካብ ውልቀ ሰባት ወይ ጉጅለታት ዝቐርብ ጥርፃን ተቐቢሉ ናይ ምምርጫ ስልጣን ከምዘለዎ ከምዝቐበል ኣብ ዝኾነ ጊዜ ክገልፅ ይኸእል። ነዚ ኣፍልጦ ካብ ዘይሃቦ ሃገር ዝቐርብ ጥርፃን ቦቲ ኮሚቴ ኣይምርመርን።
2. ብመሰረት ኣብ ንኡስ ዓንቀፅ 1 ዝተገልፀ ኣፍልጦ ዝሃበ ሃገር ኣብ ክልል ግዝአቱ ካብ ዝርከቡ ውልቀሰባትን ጉጅለታት ውልቀሰባትን ዝቐርቡን ኣብ'ዚ ኪዳን ዝስፈሩ መሰላትና ተጣሒሶም እዮም ዝብሉን ጥርፃናት ዝቐበልን ዝምርምር ብቐፃት ዘለዎ

ሃገራዊ ሕጭዊ ትካል ከቅውም ይኸለልዳል። እቲ ትካል ብኩሎም ከባብያዊ መፍትሔታት ዕግበት ንዘይረኽቡ ጉዳያት ይምርምር።

3. ብመሰረት ንኡስ ዓንቀፅ 2 እዚ ዓንቀፅ ዝቐውም ኣካል ዝምልከት ሰነድ ብዝምልከቶ ኣባል ሃገር እዚ ኪዳን ኣቢሉ ኣብ ኢድ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ክቕመጥ ይግበር። እቲ ዋና ፀሓፊ ድማ ቕዳሓት ናብ ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ይዘርግሕ። እቲ ዝተውሃቦ ኣፍልጦ ንዋና ፀሓፊ ብምፍላጥ ኣብ ዝኾነ ጊዜክስሓብ ይኸለልዳል፤ ይኹን እምበር እቲ ምስሓብ ኣብ ኢድ እቲ ኮሚቴ ኣብ ዘለዉ ጉዳያት ተፈፃምነት ኣይህልዎን።

4. ዝተመዘገበ ጥርፃን ምስቲ ብንኡስ ዓንቀፅ 2 እዚ ዓንቀፅ ዝቐውም ኣካል ይቕመጥ፤ ናይቲ መዘገብ ዝተረጋገፀ ቕዳሓት ድማ ኣግባብ ብዘለዎም መስርሓት ኣቢሎም ብብዓመቱ ናብ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ይለኣኹ ኮይኑ ግና ትሕዝቶ እቶም ጥርፃናት ዕላዊ ኣይግበሩን።

5. እቲ ብንኡስ ዓንቀፅ 2 እዚ ዓንቀፅ ዝተጣየሸ ኣካል መፍትሒ ክህብ እንተዘይኸኢሉ እቲ ጠራዒ ኣብ ውሽጢ ሽዱሽተ ወርሒ ናብ'ዚ ኮሚቴ ከመልክት መሰል ኣለዎ።

6. (ሀ) እቲ ኮሚቴ ነቲ ናብኡ ዝቐረበ ጥርፃን ናብ'ቲ ሕግታት እዚ ኪዳን ጥሒሱ ተባሂሉ ክሲ ዝቐረበ ሃገር ምእንታን ክፈልጦ ይሰደሉ። ኮይኑ ግና መንነት ናይ'ቲ ጠራዒ ውልቀሰብ ወይ ጉጅለታት ውልቀሰባት ብዘይካ ናይቶም ግልፂ ፍቓድ ንቲ ዓዲ መንግስቲ ኣይግለፅን። ኾይኑ ግና እቲ ኮሚቴ ሽም ዘይብሉ ጥርፃን ኣይቕበልን።

(ለ) እቲ ጥርፃን ዝበፅሖ ሃገር ነቲ ጉዳይ ዘብርህ ወይ ዝተውሃቦ መፍትሒ እንተሃሊዩ ንዕኡ ዝገልፅ ፅሑፍ ኣብ ውሽጢ ሰለስተ ወርሒ ነቲ ኮሚቴ የቕርብ።

7. (ሀ) እቲ ኮሚቴ ካብ'ቲ ተኸሳሲን ኣባል እዚ ኪዳን ዝኾነ ሃገር ካብ'ቲ ጠራዒ ኣብ ዝቐረቡሉ መረዳእታታት ተደራኹ ናይ

ምዕራይ ርክብ ይገባር። እቲ ጠራዒ ኣብ ሃገሩ ንዘለዉ ኩሎም ናይ ጥርፍን ብርኪታት ፀንቂቕ እንተዘይመዘኑ እቲ ኮሚቴ ነቲ ጉዳይ ኣይቕበልን። ኮይኑ ግና እቲ ናይ መፍትሒ መስርሕ ብሚዛናዊ ኣተዓቓቕና ዝነውሐ ግዜ ዝወስዶ እነተኾይኑ እዚ ሕጊ ተፈፃምነት ኣይህልዎን።

(ለ) እቲ ኮሚቴ ኣብ'ቲ ጉዳይ ርእይቶታት ናይ መፍትሒ ሓሳባትን እንተሃሊዶዎ ነቲ ጥርፍን ዝቐረበ ሃገርን ነቲ ጠራዒን የቕርብ።

8. እቲ ኮሚቴ ናይ'ቲ ዝገብሮ ርክብ ጥማር ኣድላይ ኣብ ዝኾነሉ ድማ እቲ ክሲ ዝቐረበ ኣባል ሃገር ዝሃዞ መብርሂን መግለፃ ምስ ናይ ባዕሉ ርእይቶታትን ናይ መፍትሒ ሓሳባትን ዝጠመረ ዕሑፍ ኣብ ዓመታዊ ፀበባቡ የካትት።

9. እቲ ኮሚቴ ኣብ'ዚ ዓንቀፅ ዝሰፈሩ ተግባራት ዘሳልጥ ብውሑዱ ዓሰርተ ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ብመሰረት ንኡስ ዓንቀፅ 1 ናይ'ዚ ዓንቀፅ ንስልጣን እቲ ኮሚቴ ኣፍልጦ መረጋገጺ እንተሂበን እዩ።

ዓንቀፅ 15

1. እቲ 14 ዲሰምበር 1960 ዓ.ም.ፈ. ብሓፈሻዊ ጉባኤ ውሳኔ ቁፅሪ 1514 (XV) ዝወፀን ኣብ ትሕቲ ባዕዳዊ መግዛእቲ ንዘለዉ ሃገራትን ህዝብታትን ናፅነት ዝህቦ ኣዋጅ ተግባራውነቱ ቀፃልነት ከም ዘለዎ ኮይኑ ኣብ'ዚ ኪዳን ዝሰፈሩ ሕግታት እዞም ህዝብታት ብኻልእ ዓለም ለኻዊ ኣሰራርሓታት ወይ ፍሉይ ተልእኾ ብዘለዎም ኣካላት ውድብ ሕቡራት መንግስታት ንዝረኽቡዎ ጥርፍን ናይ ምቕባል መሰል ብዝኾነ ይኹን መንገዲ ኣይዓግቱን።

2. (ሀ) እቲ ብመሰረት ዓንቀፅ 8 ንኡስ ዓንቀፅ 1 እዚ ኪዳን ዝቐውዎ ኮሚቴ ውሳኔ ሓፈሻዊ ጉባኤ 1514 (XV) ተግባራዊ ዝኾነሉም ኣብ ትሕቲ ሞግዚታዊን ዘይዓርስምም ሕዳራውን ግዝኣታት ዝማሓደሩ ነበርቲ ናይ ዘቕርብዎ ጥርፍን ቅዳሕ ይቕበል። ነዚ ጥርፍን ንምምርማርን ኣብ 'ዚ ኪዳን ዝሰፈሩ መትከላትን ሸቶታትን ብቐጥታ ንዝቆሙ ኣካላት ውድብ

ሕቡራት መንግስታት ድማ ኣብ'ቲ ጥርግጥ ዝተመስረተ ርእይቶን ናይ መፍትሒ ሓሳባትን የቐርብ።

(ለ) እቲ ኮሚቴ ኣብ ንኡስ ንኡስ ግንባታ (ሀ) ናይ'ዚ ግንባታ ዝተጠቐሱ ግዝኣታት ከማሓድሩ ካብ ዝተሰየሙ ዝምልከቶም ኣካላት ውድብ ሕቡራት መንግስታት ምስ ዕላማታት እዚ ኪዳን ዝተዛመዱ ምንቅስቃሳት ኣውፃእቲ ሕጊ፣ ኣብያተ ፍርዲ፣ ምምሕዳራውን ካልኣት ንጥፊታትን ኣመልኪቶም ናይ ዘሰናድእዎ ፀብዓብ ቅዳሕ ይቐርቡ።

3. እቲ ኮሚቴ ንኣፈሻዊ ጉባኤ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ኣብ ዘቐርቦ ፀብዓብ ካብ ኣካላት ውድብ ሕቡራት መንግስታት ንዝተቐበሎ ጥርግጥን ፀብዓብን እቲ ኮሚቴ ኣብ'ቲ ጥርግጥን ፀብዓብን ተመስሪቱ ዝገቦ ርእይቶን፣ መግለፂን ናይ መፍትሒ ሓሳባትን የካትት።

4. እቲ ኮሚቴ ንሸቶታት እዚ ኪዳን ዘገድሱ ሓበሬታታትን ኣብ ንኡስ ግንባታ 2(ሀ) ምስ ዝተጠቐሱ ግዝኣታት ዝተዛመዱ ጉዳያቱን ኣመልኪቱ ንዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ክሓትት ይኸእል።

ግንባታ 16

ግንባታት እዚ ኪዳን ንካልኣት ምስ ኣድልዎን ኣፈላላይን ዝተዛመዱ ጉንዲታት ንምፍታሕ ምስ ዝወፁ ስነስርዓታት ከይተፀብኡ ተግባራዊ ይኾኑ፣ ውድብ ሕቡራት መንግስታትን ፍሉይ ተልእኾ ዘለዎም ኣካላቱን ምስ ዘውፅእዎም ስነስርዓታትን ነዚ ኪዳን ዝተቐበሉ ሃገራት ጉንዲ ንምፍታሕ ብመስረት ዓለምለኽ ውዕላት ንዝሓንፀፀዎም ስነስርዓታትን ኣይፀብኡን።

ክፍለ 3

ግንባታ 17

1. እዚ ኪዳን ኣባል ውድብ ሕቡራት መንግስታት ዝኾነ ሃገር ወይ ፍሉይ ተልእኾ ናይ ዘለዎም ኣካላቱ ኣባል ዝኾነ ሃገር፣

አባል ሃገር መግላደሪ ሕጊ ዓለምለኸ ቤት ፍርድ ብሔራዊ ጉባኤ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ነዚ ኪዳን ክቕበል ዝተዓደመ ዝኾነ ሃገር ክፍርመሉ ክፋት'ዩ።

- እዚ ኪዳን ኣብ ሕድ ሕድ ሃገራት መውፅኢ ሕጊ ኣካል ቐሪቡ ተቐባልነት ረኺቡ ክፀድቑ ኣለዎ። ናይ መፅደቂ ሰነዳት ንዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ክቐርብ ኣለዎ።

ዓንቀፅ 18

- እዚ ኪዳን ኣብ ዓንቀፅ 17 ንኡስ ዓንቀፅ 1 እዚ ኪዳን ዝተጠቐሰ ኩለን ሃገራት ክቕበል ክፋት'ዩ
- ናይዚ ኪዳን መቐበሊ ሰነዳት ኣብ ኣድ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ይቕመጡ።

ዓንቀፅ 19

- መበል ዕስራን ሸውዓተን ናይ መፅደቂ ወይ ናይ መቐበሊ ሰነድ ኣብ ኣድ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ምስቀረብ ኣብ መበል ሰላሳ መዓልቲ እዚ ኪዳን ዝፀንዐ ይኸውን።
- መበል ዕስራን ሸውዓተን ናይ መፅደቂ ወይ ናይ መቐበሊ ሰነድ ምስቀረብ ነዚ ኪዳን ዘፅድቑ ሃገራት ናይ ባዕልቶም ናይ መፅደቂ ወይ ናይ መቐበሊ ሰነድ ምስቀረብ ኣብ መበል 30 መዓልቲ በዚ ኪዳን ይቕየዱ።

ዓንቀፅ 20

- ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ሃገራት ኣብ ግዜ ምፅዳቕ ወይ ምቕባል ንዝመዝገብዎ ተኣቓቦ ተቐቢሉ ናብ ኩሎም ኣባል ሃገራት ኪዳንን እዚ ክቕበሉ ንዝደልዩ ሃገራት የመሓላልፍ። ነዚ ተኣቓቦ ዝቃወም ዝኾነ ሃገር እቲ መልእኽቲ ምስበፅሖ ኣብ ውሽጢ ቴሰዓ መዓልቲ ከምዘይቕበሎ ብምግላፅ ንዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት የፍልጥ።

2. ምስ ዕላማን ሸቶን እዚ ኪዳን ዘይቃዶ ተኣቕቦ ተቐባልነት ኣይበሉን፤ በዚ ኪዳን ናይ ዝተጣየሻ ኣካል ንጥፊታት'ውን ኣየተዓናቅፍን። ክልተ ሲሶ ነዚ ኪዳን ዝተቐበሉ ሃገራት ዝተቐዎም ተኣቕቦ ተቐባልነት ኣይህልዎን።

3. ተኣቕቦ ናብ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ብዝፅሓፍ ደብዳቤ ኣቢሉ ክሳብ ይኸእል። እቲ ናይ ምስሓብ ደብዳቤ ኣብ ኢድ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ምስኣተወ ተፈፃምነት ይህልዎ።

ግንቀፅ 21

ኣባል ሃገር እዚ ኪዳን ናብ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ብትዕሕፎ ደብዳቤ ኣቢላ ካብዚ ኪዳን ዓርሳ ክተግልል ትኸእል። ነዚ ኪዳን ተፃሪርካ ናይ ምውፃእ ጉዳይ እቲ ደብዳቤ ኣብ ኢድ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ምስኣተወ ድሕሪ ሓደ ዓመት ተግባራዊ ይኸውን።

ግንቀፅ 22

ኣብ ኣተረጓጎማ ወይ ኣተገባብራ እዚ ኪዳን ኣብመንገቡ ክልተ ወይ ካብኡ ንላዕሊ ኣባል እዚ ኪዳን ዝኾነ ሃገራት ዝፍጠር ውጥጥ ብዘተ ወይ ኣብ'ዚ ኪዳን ብዝተቐመጡ ኣገባባት እንድሕር ዘይተፈቲሑ ብሓዲኦም ሰብ ጉዳይ ኣቢሉ ንውሳኔ ናብ ዓለም ለኽ ቤት ፍርዲ ፍትሒ ክቐርብ ይኸእል'ዩ። እዚ ዝኸውን ግና እቶም ተማገቲ ብካልእ ኣገባብ ኣፈታትሓ ክኣልዩዎ እነተዘይ ክኢሎም'ዩ።

ግንቀፅ 23

1. ኣባል እዚ ኪዳን ዝኾነ ሃገር ናብ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ኣብ ዝኾነ ግዜ ብዝፅሕፎ ደብዳቤ ኣቢሉ ኣብ'ቲ ኪዳን ናይ መመሓየሺ ሓሳብ ክቐርብ ይኸእል'ዩ።
2. ሓፈሻዊ ጉባኤ ውድብ ሕቡራት መንግስታት እቲ ናይ መመሓየሺ ሓሳብ ሕቶ ዝተኣናገደሉ ኣገባብ ይውሰን።

ዓንቀፅ 24

ዋና ፀሐፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ነቶም ኣብ ዓንቀፅ 17 ንኡስ ዓንቀፅ 1 ዝተጠቐሱ ኩሎም ሃገራት ነዚ ኪዳን ኣመልኪቱ ነዞም ዝስዕቡ ጉዳያት የፍልጦም

ሀ) ብመሰረት ዓንቀፅ 17፣18 ፊርማታት ምፅዳቕትን ምቕባላትን፤

ለ) ብመሰረት ዓንቀፅ 19 እዚ ኪዳን ቀያዲ ዝኾነሉ መዓልተ፤

ሐ) ብመሰረት ዓንቀፅ 14፣20፣23ን ዝበፅሖ መልእኽታትን መግለፅታትን፤

መ) ብመሰረት ዓንቀፅ 21 ዝቐረበ ናይ ምፅራር ደብዳቤ።

ዓንቀፅ 25

ብቻይንኛ፣ እንግሊዝኛ፣ ፊረንሳይኛ፣ ፋስያኛን ስፓንሽኛን ዝተሰናድኦ ናይ'ዚ ኪዳን ሰነድ ማዕረ ኣፍልጦ ኣለዎ፤ ኣብ ቤትመዝገብ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ድማ ይቕመጥ።

ዋና ፀሐፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ዝተረጋገፁ ቕዳሓት ናይ'ዚ ኪዳን ኣብ ዓንቀፅ 17 ንኡስ ዓንቀፅ 1 ንዝተጠቐሱ ክፍልታት ይዘርግሑ።

**ስቅያት፣ ካልኦት ጨካኝ ዘይሰብአው ወይ
አዋራዲን አታሓሕዛ ወይ መቕጥጥን
ንምትራፍ ዝወፀ ኪዳን**

አባል ሃገራት እዚ ኪዳን

እቶም ኣብ ቻርተር ውድብ ሕቡራት መንግስታት ዝተአወጁ ማዕረን ዘይገሃሱ መሰላት ኣባላት ሰብአዊ ፍጡር፣ መሰረት ናፅነት፣ ፍትሒን ሰላምን ዓለምና ከምዝኾኑ ኣብ ግምት ብምእታው፤

እዞም መሰላት ካብ ተፈጥሮአዊ ክብሪ ሰብአዊ ፍጡር ከምዝፍልፍሉ ብምቕባል፤

ብመሰረት እቲ ቻርተር ብፍላይ ዓንቀፅ 55 ሓላፊነት ሃገራት፣ ሰብአዊ መሰላትን መሰረታዊ ናፅነታትን ዓለም ለኽ ተቐባልነትን ተፈጻምነትን ክረኽቡ ምስራሕ ከም ዝኾነ ብምግንዛብ፤

ኣብ ዓንቀፅ 5 አድማሳዊ አዋጅ ሰብአዊ መሰላትን ኣብ ዓንቀፅ 7 ዓለምለኽ ኪዳን ሲቪላውን ፖለቲካውን መሰላትን ዝሰፈረ፣ ማንም ሰብ ስቅያት፣ ጨካኝ፣ ዘይሰብአውን አዋራጅን አታሓሕዛን መቕጥጥን ክወርዶ ከምዘይብሉ ንዝጠቅስ መትከል ኣብ ግምት ብምእታው፤

ብሓፈሻዊ ጉባኤ ብ 9 ዲሴምበር 1975 ዓ.ም.ፈ ዝተሓገገን (ውሳኔ 3452 (xxx)) ኩሎም ሰባት ካብ ናይ ስቅያት፣ ጨካኝ፣ ዘይሰብአውን አዋራዲን አታሓሕዛን መቕጥጥን ሓለዋ ክረኽቡ ከምዘለዎም ዘገንዝብን ሕጊ ትኹረት ብምሃብ፤

አንጻር ስቅያት፣ጭካኔ፣ ዘይሰብአውን አዋራዲን አተሓሕዛን መቕጥታን ዝካየድ ቃልሲ ንምጥንኻር ዘለዎም ቅሩብነት ብምግላፅ ከምዝስዕብ ተሰማሚያም ኣለዉ።

ክፍለ 1

ዓንቀፅ 1

1. ኣብዚ ኪዳን "ስቅያት" ማለት ካብ'ቲ ሰብ ወይ ካብ ሳልሳይ ወገን መረዳእታ ንምርካብ ወይ ንምእማን ብምዕላም ኮነ ተባሂሉ ዝወርድ ኣካላዊ ወይ ስነ-እምሮአዊ ምሒር ቃንዛን ጭንቂን እዩ። ከምኡ'ውን እቲ ሰብ ወይ ሳልሳይ ወገን ብዝፈፀሞ ወይ ፈጺምዎ ተባሂሉ ብዝጥርጠሮ ንምቕጥታ ንፍርራሕ ወይ ንሳልሳይ ወገን ንምስግዳድ ወይ ኣብ ኣድልዎ ዝተመስረተ ዝኾነ ጭካኔ ንምፍፃም ዝካየድ ናይ ስቅያት ተግባር'ዩ። እዚ ቃንዛ ወይ ጭንቂ እንትፍፀምን ክፍፀም ምልዕዳል እንትግበርን ብፍቓድ ወይ ኣፍልጦ መንግስታዊ በዓል ስልጣን ወይ ብፈቓድ ብደረጃ በዓል ስልጣን ዝንቀሳቐስ ሰብ እዩ። እዚ ጉዳይ ነቲ ብሕጊ ዝውሰዱ ስጉምቲታት ተኣሳሲሮም ዝስዕቡ ቃንዛን ጭንቂን ኣይሓውስን
2. እዚ ዓንቀፅ ዝሰፍሖ ኣተገባብራ ንዘለዎም ዓለምለኻውን ሃገራውን ሕግታት ብዝፃቀሉ ኣገባብ ኣይፍፀምን።

ዓንቀፅ 2

1. ሕድሕድ ኣባል ሃገር እዚ ኪዳን ናይ ስቅያት ተግባራት ኣብ ዝኾነ ክልል ግዝኣቱ ከይፍፀም ንምክልኻል ሕጊ ናይ ምውፃእ መምሕዳራዊ ዳይንታዊ ወይ ካልእ ስሉጥ ስጉምቲ ይወስድ።
2. ዝኾነ ፍሉይ ኩነታት እዉጅ ኩናት ወይ ሓደጋ ኩናት፣ ውሽጣዊ ፖለቲካዊ ዘይምርግጋእ ንምውጋድ ወይ ኻሊእ ደሕንነትን ፀጥታን ህዝቢ ንምሕላው ዝውሰድ ናይ ህፁፅ ጊዜ ስጉምቲ ኣድላይነት ገቡእነት ስቅያት ንምድጋፍ ከም መካትዒ

ክቅርብ ወይ ካልእ ህፁፅ ኩነታት ንስቅያት ሕጋዊ ባይታ ክኸውን ኣይኸእልን።

- 3. ናይ ላዕዋይ ኣካል ወይ መንግስቲ በዓል ስልጣን ትእዛዝ ምኽንያት ብምግባር ስቅያት ምፍፃም ኣይካኣልን።

ዓንቀፅ 3

- 1. ዝኾነ ኣባል ሃገር እዚ ኪዳን ኣብ ክለ ግዝኣቱ ዝነበር ሓደ ሰብ ንኻልእ ሃገር ኣሕሊፉ እንተሂቡ ተግባር ስቅያት ኣብ ልዕሊኡ ክፍፀም እዩ ኢሉ እንተኣሚኑ እኹል ምኽንያት እንተሃልዩን ነቲ ሰብ ካብ ግዝኣተን ኣዮውፅኦ፤ ናብ ዝመፅኡ ዓዲ ኣይምለስን፤ ኣሕሊፉ ክህብ ኣይብሉን።
- 2. ከምኡ ዝበለ ኩነታት ኣብ'ቲ ሃገር ምህላዉ ንምውሳን ዝምልከቶም ሰበስልጣን ንኩሎም ኣገደሽቲ ሓበሬታታት ክምርምሩ፤ ኣድላይ ኣብ ዝኾነሉ ድማ ኣብ'ቲ ሃገር ንዘሎ ጃምላውን ተደጋጋሚን ምጥሓስ ሰብኣዊ መሰላት ኣብ ግምት ክእትዉ ይግባእ።

ዓንቀፅ 4

- 1. ሕድሕድ ኣባል ሃገር እዚ ኪዳን ኩሎም ተግባራት ስቅያት ገበን ኮይኑ ብሕጊ ምድንጋጉ ክረጋግፅ ኣለዎ። ብተመሳሳሊ ናይ ስቅያት ተግባር ንምፍፃም ዝግበር ፈተነን ኣብ ናይ ስቅያት ተግባር ምትሕብባርን ምስታፍን ከም ገበን ክቐፀር ይግባእ።
- 2. ሕድሕድ ኣባል ሃገር እዚ ኪዳን እዞም ገበናት ኣግባብ ብዘለዎም ሕግታት ከምዘቐፁ ገይሩ ክቐርፁን ንዘስካሕክሕ ባህሪኦም ኣብ ግምት ክእቱን ይግባእ።

ዓንቀፅ 5

- 1. ሕድሕድ ኣባል ሃገር እዚ ኪዳን ኣብ ዓንቀፅ 4 ንዝተጠቐሱ ገበናት ኣመልኪቱ ስጉምቲ እንትወስድ ኣብዞም ዝስዕቡ ጉዳያት ዘለዎ ናይ ስልጣን ክልል

- ሀ) እቶም ገበናት ኣብ ዝኾነ ናይታ ዓዲ ግዝኣት ክልል ወይ ኣብ ትሕቲኡን ኣብ ዝተመዘገበ መርከብን ነፋሪትን ውሽጢ እንትፍፀሙ፤
 - ለ) ነዚ ገበን ፈፃሚ ዝተብሃለ ሰብ ናይ'ቲ ሃገር ዜግነት ዘለዎ እንተኾይኑ፤
 - ሐ) እቲ ሃገር ኣግባብ እዩ ኢሉ ክሳብ ዝኣመነሉን እቲ ግዳይ ናይ ባዕሉ ዜጋ እንተኾይኑ፡፡
2. ሕድሕድ ኣባል ሃገር እዚ ኪዳን ናይ ስልጣን ክልሉ ተግባራዊ ንምግባር ኣድላይ እዩ ኢሉ ክሳብ ዝኣመነሉ እቲ ተጠርጣሪ ገበነኛ ኣብ ክልል ግዝኣቱ እንተሃሊዩን ብመሰረት ዓንቀፅ 8 ንኡስ ዓንቀፅ 1 ናብ ዝተጠቐሰ ሃገር ኣሕሊፉ ክህቦ ዘይግባእ እንተኾይኑን ብተመሳሳሊ ኣብ ውሽጢ ዝኾነ ጉዳይ ናይ ምውሳን ስልጣን ይህልዎ፡፡
 3. እዚ ኪዳን ብብሄራዊ ሕግታት ኣብ ፍፃመታት ገበንክህልው ዝኸእል ስልጣን ዳይነት ተራፋይ ኣይገብሮን

ዓንቀፅ 6

1. ኣባል ሃገር እዚ ኪዳን ኣብ ኢዱ ንዝኣተወ ሓበሬታ ኣፃርዩ ምስወደአ እቲ ኩነታት ብዝፈቐደ መሰረት ነቲ ኣብ ግዝኣቱ ዝርከብን ኣብ ዓንቀፅ 4 ዝተጠቐሰ ገበን ፈፃሚ ተባሂሉ ዝጥርጥርን ውልቀሰብ ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ክውዕሎ ወይ ካልእ ሕጋዊ ስጉምቲ ክወስዳሉ ይግባእ፡፡ እቲ ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ምውዳልን ካልእ ሕጋዊ ስጉምቲን ብመሰረት ሕጊ እቲ ሃገር ዝፍፀም ኮይኑ ጉዳይ ኣድላይ እንተኾይኑ ድማ ንካልእ ሃገር ኣሕሊፍካ ናይ ምሃብ መሰርሕ ይቐፅል፡፡
2. እቲ ሃገር ነቶም ሓቂታት ናይ ምዕራይ መባእታዊ ምርመራ ሽቡ ተካይድ፡፡
3. ብመሰረት ንኡስ ዓንቀፅ 1 እዚ ዓንቀፅ ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ዝወፀለ ሰብ ሽቡ ንሽቡ ኣብ ቀረብኡ ምስ ዝርከብ ንሱ ዜጋ ናይ ዝኾነሉ ሃገር እቲ ሰብ ሃገር ኣልቦ እንተኾይኑ ድማ ምስቲ

ንሱ አዘውቲሩ ዝነበረሉ ሃገር ተወካሊ ክራኽብ ሓገዝ ክገበረሉ አለዎ።

4. ብመሰረት እዚ ዓንቀፅ ነቲ ተጠርጣሪ ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ዘውዓለ ሃገር ብዛዕባ እቲ ኣብ ቀይዲ ዝኣተወ ሰብን ምኽንያት መእሰሪኡን ኣብ ዓንቀፅ 5 ንኡስ ዓንቀፅ 1 ንዝተጠቐሰ ሃገር ሽዑ የፍልጥ። ብመሰረት ኣብ ንኡስ ዓንቀፅ 2 እዚ ዓንቀፅ ዝሰፈረ መባእታዊ ምርመራ ዘካየደ ሃገር ብዛዕባ ዝበፀሐሉ መደምደምታ ነቲ ዝተጠቐሰ ሃገር ከፍልጥን ኣሕሊፍካ ምሃብ ዘድልዮ እንተኾይኑ ብዛዕብኡ ክጠቅስን ይግባእ።

ዓንቀፅ 7

1. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ኣብ ዓንቀፅ 4 ዝተጠቐሱ ገበናት ኣብ ክልል ግዝኣተን ፈጊሙ እዩ ብዝብል ጥርጣረ ንዝሓዞ ሰብ እንድሕር ኣብ ዓንቀፅ 5 ብዝተገለፁ ኣገባባት ኣሕሊፊን ዘይህባ ኮይነን ክሊ ንክቐርቦ ነቲ ጉዳይ ስልጣን ምርኣይ ናብ ዘለዎም ኣካላት የቐርቦኦ።
2. እቶም ሰበስልጣን ብናይቲ ሃገር ሕጊ መሰረት ሓደገኛ ባህሪ ዘለዎ ተራ ገበን ብዝተኣናገደሉ ኣገባብ መሰረት ውሳኔ ይህቡሉ። ኣብ ዓንቀፅ 5 ንኡስ ዓንቀፅ 2 ኣብ ዝተጠቐሱ ዋናናት ክሲ ንምቕራብን ፍርዲ ንምሃብን ዘገልግሉ መምዘንታት መረዳእታ ኣብ ዓንቀፅ 5 ንኡስ ዓንቀፅ 1 ንዘለዉ ዋናናት ካብ ዘገልግሉ ዝታሓቱ ክኾኑ ኣይብሎምን።
3. ኣብ ዓንቀፅ 4 ካብ ዝተጠቐሱ ገበናት ንገሊኦም ፈጊሙ ናብ ቤትፍርዲ ዝቐረበ ሰብ ኣብ ኩሎም ብርክታት ከይዲ ፍርዲ ሚዛናዊ ኣታሓሕዛ ክግበረሉ ይግባእ።

ዓንቀፅ 8

1. ኣብ ዓንቀፅ 4 ዝተጠቐሱ ገበናት ብመሰረት ኣብ መንጉ ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ዝህሉ ገበናኛ ኣሕሊፍካ ናይ ምሃብ ውዕሊ ክካተቱ ዝኸእሉ። ተገይርም ይውሰዱ። ኣባል ሃገራት እዚ

ኪዳን ኣብ መንጉኡም ገበነኛ ኣሕሊፍካ ናይ ምሃብ ውዕሊ እንትኣስሩ እቶም ዝተጠቐሱ ገበናት ኣብ'ቲ ውዕሊ ከስፍርዎም ይኸእሉ።

2. ገበነኛ ኣሕሊፍካ ናይ ምሃብ ጉዳይ ኣብ ህላወ ገበነኛ ኣሕሊፍ ዝተመስረተ ክኸውን ውዕሊ ዝገበረ ኣባል ሃገር እዚ ኪዳን ፣ ካብ ኣባል ሃገር እዚ ኪዳን ዘይኮነ ሃገር ገበነኛ ኣሕሊፍካ ናይ ምሃብ ሕቶ እንትቐርቡ ነዚ ኪዳን ከም ሕጋዊ መሰረት ብምውሳድ ገበነኛ ኣሕሊፍ ክህብ ይኸእልዎ። ገበነኛ ኣሕሊፍካ ምሃብ ቦቲ ኣሕሊፍ ንክህቦ ዝሕተት ሃገር ዝውፀ ተወሳኺ ናይ ሕጊ ድንጋጌታት ተገዛዳይ ይኸውን።
3. ገበነኛ ኣሕሊፍካ ንምሃብ ውዕሊ ከም ቅድመ ኩነት ዘይርእዩ ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ከምዚ ዓይነት ገበናት ኣሕሊፍካ ክወሃቡ ከምዝኸእሉ ኣፍልጦ ይህቡ። ኣግባብ ኣፈፃፀምኡ ድማ ንሕጊ እቲ ኣሕሊፍ ክህብ ዝሕተት ሃገር ተገዛዳይ ይኸውን።
4. እዞም ኣብ መንጉ ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ገበነኛ ኣሕሊፍካ ንምሃብ መበገሲ ዝኾኑ ገበናት፣ ኣብ መሬት እቲ ሃገር ዝፍፀሙ ጥራሕ እንተይኮነስ ኣብቶም ኣብ ዓንቀፅ 5 ንኡስ ዓንቀፅ 1 ዝተጠቐሱ ስፍራታት'ውን ዝፍፀሙ እዮም።

ዓንቀፅ 9

1. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ኣብ ዓንቀፅ 4 ዝተጠቐሱ ገበናት ኣብ ዝካየዱ ናይ ገበን መጋባእያታት ነቲ ከይዲ ዘሳልጡ መረዳእታታት ምልውዋጥ ሓዊሱ ኣብ መንጉኡም ካልኣት ኣገደሽቲ ምትሕግጋዛት ይገብሩ።
2. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ብመሰረት ንኡስ ዓንቀፅ 1 እዚ ዓንቀፅ ዘለውዎም ግቡኣት ሓባራዊ ስራሕቲ ፍትሒ ንምክያድን ኣብ መንጉኡም ዝኣሰርዎ ውዕሊ ብዘስማማቦ መንገዲ ክፍፀሙ ኣለዎም።

ዓንቀጥ 10

1. ሕድሕድ አባል ሃገር እዚ ኪዳን ኣብ ምእሳር፣ ምምርጫን ኣታሓሕዛን ዝተቐየዱን ዝተኣሰሩን ሰባት ዝተዋፈሩ ኣፈፀምቲ ሕጊ፣ ሲቭላት ወይ ወታደራት፣ ሰብ ሞያ ጥዕና፣ መንግስታዊ ሰበስልጣን ወይ ካልኣት ስቅያት ምክያድ ፈጻሙ ዝተኸልከለ ምዃኑ ኣብ ዝስልጥኑሉ ትምህርቲ ወይ ሓበሬታ ዝተካተተ ምዃኑ የረጋግፅ፡፡
2. ሕድሕድ አባል ሃገር እዚ ኪዳን ኣብ'ዚ ዓውዲ ንዝተዋፈሩ ሰራሕተኛታት ኣብ ዘሰናድእዎም ግቡእን ተግባርን ዝገልፁ መምርሒታት ሰይ ትእዛዛት ስቅያት ዝተኸልከለ ምዃኑ ከሰፍሩ ኣለዎም፡፡

ዓንቀጥ 11

ሕድሕድ አባል ሃገር እዚ ኪዳን ኣብ ክልል ግዝኣቶም ዝተትሓዙ፣ ዝተቐየዱ ወይ ዝተኣሰሩ ሰባት ዝምርምሩሉ ሕግታትን መምርሒታትን ኣተሓሕዛ ዝተኣሰሩ ሰባት ዝምልከቱ ስልታትን ተግባራትን በብገዚኡ ክፍትሹን ስቅያት ንምትራፍ ዓሊሞም ክሰርሑን ይግባእ፡፡

ዓንቀጥ 12

ሕድሕድ አባል ሃገር እዚ ኪዳን ዝተቐበለ ሃገር ኣብ ክልል ግዝኣቱ ስቅያት ተኻይዱ ኢሉ ኣብ ዝኣመነሉ እዋን ብቐዓት ዘለዎም ሰበስልጣን ተሰይሞም ዘይሻራዊ ምርመራ ከካይዱ ከምዝኸለሉ ከረጋግፅ ኣለዎም፡፡

ዓንቀጥ 13

ሕድሕድ አባል ሃገር እዚ ዝኾነ ውልቀሰብ ኣብ ክልል ግዝኣቱ ስቅያት እንተበገሕዎ ናይ ምጥራፅ መሰል ከምዘለዎን ኣብ ዝምልከቶም ሰበስልጣን ቀረቡ ካብ ኣድልዎ ናፃ ዝኾነ ምርመራ ከምዝካየደሉን ከረጋግፅ ይግባእ፡፡ እቲ ጠራዒ ወይ ምስክራት ምስ

ዘቕረብዎ መረዳኢታ ብዝተኣሳሰረ ምንግልታዕን ምፍርራሕን ከይበፅሖም ዝከላኸለሎም ውሕስነት ክረኸቡ'ውን ይግባእ።

ዓንቀፅ 14

1. ሕድሕድ ኣባል ሃገር እዚ ኪዳን ዝተቐበላ ሃገራት ንግዳይ ስቅያት ካብ ፀገሙ ዘናግፍ ፍትሓውን ተመጣጣኒን ካሕሳ ናይ ምርካብ መሰሉ ዘረጋግፅ፣ ካብ ጉድኣቱ ዝድሕነሉ ኩነታት ዝፈጥር ሕጋዊ ስርዓት ከረጋግፃ ኣለዎ። እቲ ግዳይ ብሰንኪ እቲ ዝወረዶ ስቅያት እንተሞይቱ ብትሕትኡ ዝመሓደሩ ዝነበሩ ሰባቱ ካሕሳ ክረኸቡ ይግባእ።
2. እዚ ዓንቀፅ እቲ ግዳይ ብመሰረት ሃገራዊ ሕጊ ካሕሳ ንዝረኸበሉ መሰል ኣይፃባእን።

ዓንቀፅ 15

ሕድሕድ ኣባል ሃገር እዚ ኪዳን ብናይ ስቅያት ተግባር ዝተረኸበ ናይ እምነት ቃል ኣብ ዝኾነ መጋበእያ ከም መረዳኢታ ከምዘይቐርብ ከረጋግፃ ኣለዎ። እዚ ናይ እምነት ቃል ግና ነቲ ናይ ስቅያት ተግባር ፈጻሙ ዝተኸሰሰ ኣንፃሩ ከም መረዳኢታ ክቐርብ ይኸእል'ዩ።

ዓንቀፅ 16

1. ሕድሕድ ኣባል ሃገር እዚ ኪዳን ኣብ ዓንቀፅ 1 ምስ ዝተጠቐሰ ዓይነት ስቅያት ዘይመጣጠኑ ግን ድማ ኣብ ክልል ግዝኣቱ ብበዓል ስልጣን መንግስቲ ወይ ብደረጃ በዓል ስልጣን ብዝንቀሳቐሰ ሰብ ዝፍፀሙ ተግባራት ጭካነ፣ ዘይሰብኣዊን ኣዋራዲን ኣታሓሕዞ ንምክልኻል ዘኸእል ስጉምቲ ክወስዳ ይግባእ። ብፍላይ ኣብ ዓንቀፃት 10፣11፣12ን 13ን ዝተጠቐሱ ግዴታታት ንስቅያት ወይ ንካልኦት መልክዓት ጭካነ፣

ዘይሰብአዊን አዋራዲን አታሓሕዛ ወይ መቕደስቲ ንምትራፍ ተፈፀምቲ ይኾኑ።

2. ዓንቀፃት እዚ ኪዳን ምስቶም ጭካኔ፣ ዘይሰብአዊ ወይ አዋራዲ አታሓሕዛ ወይ መቕደስቲ ንምክልኻል ዝወፀ ካልኣት ዓለምለኽ አሰራር-ሓታትን ሃገራዊ ሕግታት ወይ ድማ ምስቶም ምስ አሕሊፍካ ምሃብ ወይ ምብራር ዝተአሳሰሩ ሕግታት አይፃብኡን።

ክፍለ 2

ዓንቀፅ 17

1. አንፃር ስቅያት ዝሰርሕ ኮሚቴ (ካብ'ዚ ንደሓር ኮሚቴ ብዝብል ስያመ ዝፅዕን) ክቐውምን ነዞም ዝስዕቡ ተግባራት ክፍፀምን'ዩ። እቲ ኮሚቴ ዝለዓለ ስነ ምግባርን ኣብ ዓውዲ ሰብአዊ መሰላት ፍሉጥ ብቐዓት ዘለዎምን ንዓርሶም ወኪሎም ዝሰርሑ 10 ክኢላታት አባላት ይህልዎ። እቶም ክኢላታት ብአባል ሃገራት እዚ ኪዳን ዝተመጣጠነ ስነ ምድራዊ ዝርጋሐን ናይ ሕጊ ፍልጠን ተመኩሮን ኣብ ግምት ይኣትዉ።
2. አባላት እቲ ኮሚቴ አባል ሃገራት እዚ ኪዳን ካብ ዝሓረይዎም ሰባት ብሚሽጥራዊ ድምዲ ይሕረዩ። ሕድሕድ አባል ሃገር እዚ ካብ መንጎ ዜጋታቱን ሓደ ሰብ ይሓርዮ። ብመሰረት ዓለም ለኽ ኪዳን ሲቪላውን ፖለቲካውን መሰላት ኣብ ዝቈመ ኮሚቴ ሰብአዊ መሰላት አባላት ዝኾኑ ሰባት፣ ኣብ ኮሚቴ አንፃር ስቅያት'ውን ኣቲዩም ክሰርሑ ፍቓደኛታት እንተኾይኖም አባል ሃገራት እዚ ኪዳን ኣብ ግዜ መረፃ ነዚ ኣብ ግምት የእትዎ።
3. መረፃ አባላት ኮሚቴ ብዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግታት ኣብ ክልተ ዓመት ሓደ ግዜ ኣብ ዝፅዕዕ ኣኼባ አባል ሃገራት ይካየድ። ክልተ ሲሶ አባል ሃገራት ሃገራት ዝተረኸበሉ ምልኣተ ኣኼባ ይኸውን። ዝለዓለ ቁፅሪን ዓብላላይ ድምዲን ተወክልቲ ፈረምቲ ዝረኸቡ ሰባት አባላት እቲ ኮሚቴ ይኾኑ።

4. ፈላጊ መረጃ እዚ ኪዳን ዝፀንፀ ካብ ዝኾነሉ ዕለት ካብ ሽዱሽተ ወርሒ ኣብ ዘይነውሐ ግዜ ይካየድ። ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ኣብ ሕድሕድ መረጃ ኣርባዕተ ወርሒ ኣቐዲሙ ንኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ብዘፅሕፎ ደብዳቤ ኣቢሉ ኣብ ውሽጢ ሰለሰተ ወርሒ ናይ ዝሓረይኦ ሰብ ሽም ክሰዳ ይሕተታ። እቲ ዋና ፀሓፊ ናይቶም ዝተሓረዩን ዝወከልዎም ሃገርን ስም ብፊደል ቅደም ሰዓብ ኣሰናዲኡ ንፈረምቲ እዚ ኪዳን ይሰደሎም።
5. ናይ ስራሕ ዘመን ኣባላተ እዚ ኮሚቴ ኣርባዕተ ዓመት እዩ። ካልኣይ እንተተሓርዮም ደጊሞም ክምረፁ ይኸእሉ እዮም። ኮይኑ ግና ኣብ ፈላጊ መረጃ ናይ ዝተመረፁ ሓሙሽተ ኣባላት ናይ ስራሕ ግዜ ንኸልተ ዓመት ጥራሕ ይኸውን። ድሕሪ እቲ ፈላጊ መረጃ ሽዑ ሽም ናይቶም ሓሙሽተ ኣባላት ኣብ ንኡስ ዓንቀፅ 3 ብዝተጠቐሰ ኣሰመንበር ናይ'ቲ ኣኼባ ብዕፃ ይልለይ።
6. ኣባል ኮሚቴ ብሞት፣ ስርሑ ብፍቓዱ ብምልቃቕ ወይ ብኻልእ ምክንያት ናይ ኮሚቴ ስርሑ እንተቋረፁ እቲ ንዕኡ ዝሓረዩት ኣባል ሃገር ካብ መነጹ ዜጋታታ ሓደ ብምምራፅ ነቲ ዘይፈፀሞ ግዜ ክትክእ ትገብር። እዚ ዝኸውን እቲ ተተካኢ ብኣብዛሓ ድምፂ ፈረምቲ ሃገራት እንተተደጊፉ'ዩ። ፍርቂ ወይ ልዕሊ ፍርቂ ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ት ብዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ምስተነገሮም ኣብ ውሽጢ ሽዱሽተ ሰሙን ኣሉታዊ መልሲ እንተዘይሰዲዶም ነቲ ተተካኢ ድጋፍ ከምዝተውሃቦ ይሕሰብ።
7. እቲ ኮሚቴ ዝተውሃቦ ኮሚቴያዊ ሓላፍነት ኣብ ዝፍፀመሉ እዋን ወፃኢኡ ብኣባል ሃገራት እዙ ኪዳን ይሸፈን።

ዓንቀፅ 18

1. እቲ ኮሚቴ ንኸልተ ዓመት ግዜ ዘገልግሉ ኣፈፀምቲ ስራሕ ይመርፅ። ደጊሞም ክምረፁ'ውን ይኸእሉ።

2. እቲ ኮሚቴ ናይ ባዕሉ ናይ ስነስርዓት ሕጊ ይቐርብ። ኮይኑ ግና እቲ ሕጊ ነዞም ዝስዕቡ ክካትት ኣለዎ።
- ሀ) ሽዱሽተ ኣባላተ እንተተረኺቦም ምልኣተ ኣኼባ ይኸውን።
- ለ) ናይ'ቲ ኮሚቴ ውሳኔታት ብዓብላላይ ድምዒ ይውሰን።
3. እቲ ኮሚቴ ስራሕቱ ብንጥፊት ንምስላጥ ዘድልይዎ ኣይሊ ሰብን መሳለጥያታትን ብዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ይማልኣሉ።
4. ፈላሚ ኣኼባ እቲ ኮሚቴ ብዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ይፅዋዕ። እቲ ኮሚቴ ድሕሪ እቲ ፈላሚ ኣኼባ ብመሰረት እቲ ዝሕንፀፅ ሕጊን ስነስርዓትን ኣብ ተመሳሳሊ ጊዜ ይእከብ።
5. ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ናይ'ቲ ኮሚቴን ፈረምቲ ሃገራትን ኣኼባታት እንትካየዱ ንዝወፀእ ወፃኢ ይሸፍና። ብተወሳኺ ቅድም ኢሉ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ንኣይሊ ሰብን መሳለጥያታትን እቲ ኮሚቴ ዝሸፈኖ ወፃኢ፣ ፈረምቲ እቲ ኪዳን ይትክእዎ።

ዓንቀፅ 19

ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ኣብ ኣፈፃፀማ እዚ ኪዳን ንዘሳለጥዎም ስራሕቲ ዝምልከት ፀብዓብ እቲ ኪዳን ነታ ሃገር ቀያዲ ምስኮነ ኣብ ውሽጢ ኣደ ዓመት ብዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ኣቢሉ ነቲ ኮሚቴ የቐርባ። ብድሕሪኡ ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ተወሳኺ ፀብዓብን ዝወስድኦም ኣደሻቲ ስጉምትታት ዝምልከቱ ኣበሬታታትን ብብእርባዕተ ዓመትን። እቲ ኮሚቴ ዝሓቶ ካልእ ፀብዓብ የቐርቡ

2. ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ነቲ ፀብዓባት ናብ ኩሎም ኣባል ሃገራት ይዘርግሑ።
3. ሕድሕደ ፀብዓብ ቦቲ ኮሚቴ ዝረኣ ኮይኑ እቲ ኮሚቴ ኣብ'ቲ ፀብዓብ ኣበሬታ ወይ ርእይቶ እንተሃለዉዎ ነቲ ዝምልከቶ ኣባል

ሃገር ይስደሉ። እቲ ፈራሚት ሃገር ኣብቲ ጉዳይ ዘለዎ ተኣቕቦ ኣመልኪቱ ነቲ ኮሚቴ መልሲ ይህብ።

4. እቲ ኮሚቴ ብመሰረት ንኡስ ዓንቀፅ 3 ዝህቦ ሓበሬታን ርእይቶን ካብ ኣባል ሃገር ዝተሰደደ ተኣቕቦ ኣድላይ ኮይኑ እንተኣሚኑሉ ብመሰረት ዓንቀፅ 24 ኣብ ዘሰናድኦ ፀብዓብ ከካትቶ ይኸእል። በቲ ዝምልከቶ ኣባል ሃገር ሕቶ እንተቐረቡሉ ናይ'ቲ ኣብ ንኡስ ዓንቀፅ 1 ዝተጠቐሰ ፀብዓብ ቅዳሕ'ውን ሓዊሱ የሰናድኦ።

ዓንቀፅ 20

1. እቲ ኮሚቴ ኣብ ግዝኣት ሓደ ኣባል ሃገር እዚ ኪዳን ብዛዕባ ብስሩዕ ዝተኻየደ ስቅያት ዘተኣማምን ሓበሬታ እንተበዒሕዎ ነቲ ሓበሬታ ኣብ ምፅራይ ክተሓባበርን ኣብ መወዳእታ ትዕዝብቱ ክሰድድን ነቲ ኣባል ሃገር ይዕድሞ።

2. ካብቲ ኣባል ሃገር እዚ ኪዳን ዝምልከቶ ሃገር ዝቐረበሉ ትዕዝብቲን ካብ ካልእ ኣገደሽቲ ሓበሬታን ተመስሪቱ እቲ ጉዳይ ክገረ እቲ ኮሚቴ እንተወሲኑ ንሓደ ወይ ካብኡ ንላዕሊ ኣባላቱ መዲቡ ናፃ ምርመራ ክግበርን በቐልጡፍ ናብ'ቲ ኮሚቴ ፀብዓብ ክቐርብን መምርሒ ይህብ።

3. ብመሰረት ንኡስ ዓንቀፅ 2 ምርመራ ዝካየድ እንተኾይኑ እቲ ኮሚቴ ናይ'ቲ ዝምልከቶ ኣባል ሃገር ምትሕብባር ክሓትት ይኸእል። ምስ'ቲ ኣባል ሃገር እዚ ኪዳን ብዝግበር ስምምዕ ዝካየድ ምርመራ ኣብ ግዝኣት እታ ሃገር ዑደት ምግባር ክሓውስ ይኸእል።

4. እቲ ኮሚቴ ብመሰረት ንኡስ ዓንቀፅ 2 ኣባል ወይ ኣባላት እቲ ኮሚቴ ንዝቐረብዎ መደምደምታ ምስመርመረ ነቲ መደምደምታ ምስ'ቲ ጉዳይ ኣጣዓዒሙ ናይ ባዕሉ ሓበሬታን ርእይቶን ኣዋዲዱ ነቲ ዝምልከቶ ኣባል ሃገር ይሰደሉ።

5. ኩሎም ካብ ንኡስ ዓንቀፅ 1 ክሳብ 4 ዝተዘርዘሩ ናይ'ቲ ኮሚቴ ስራሕቲ ሚሽፕራዊ ክኾኑ ይግባእ። ኣብ ኩሎም ብርኪታት እዚ ስራሕ ምትሕብባር እቲ ኣባል ሃገር ክህሉ ኣለዎ። ብመሰረት ንኡስ ዓንቀፅ 2 እቲ ዝተኻየደ ምርመራን ምዕራይን ምስተፈፀመን ምስ ዝምልከቶ ኣባል ሃገር ምኽሪ ምስተገበረሉን መደምደምታ ናይ'ቲ ምዕራይ ኣብ'ቲ ብመሰረት ዓንቀፅ 24 ዝተጠቐሰ ዓመታዊ ፀብባብ ክካተት እቲ ኮሚቴ ክውስን ይኸእል'ዩ።

ዓንቀፅ 21

1. ኣባል ሃገር እዚ ኪዳን ብመሰረት እዚ ዓንቀፅ ሓደ ኣባል ሃገር ነቶም ኣብ'ዚ ኪዳን ዝሰፈሩ ግቡኣቱ ኣየማልእን ኢሉ ኣብ ዘኣመነሉ እዋን ኣቲ ኮሚቴ ነዚ ጥርዓን ንምቕባልን ንምርኣይን ዘኸእል ስልጣን ከምዘለዎ ኣብ ዝኾነ ግዜ ኣፍልጦ ክህብ ይኸእል'ዩ። እቲ ኮሚቴ ንከምዚ ዝበለ ኣብ'ዚ ዓንቀፅ ብዝፈሩ ስነስርዓታት ዝቐርብ ጥርዓን ዝቅበልን ዝምርምርን ንስልጣን እቲ ኮሚቴ ኣፍልጦ ካብ ዝሃበ ፈራሚ ሃገር እንተቐረበሉ ጥራሕ'ዩ። ከም'ዚ ዝበለ ኣፍልጦ ካብ ዘይሃዐ ዝቐረበ ጥርዓን ባዞም ዝስዕቡ ኣገባባት ይተኣናገድ፡-
- ሀ) ነዚ ኪዳን ዝተቐበለ ሃገር ካልእ ነዚ ኪዳን ዝተቐበለት ሃገር ንሕግታት እዚ ኪዳን ኣይት ብሮን ዘ ዝብል እምነት እንትሕዲራ ብዕሑፍ ገይሩ ነቲ ፈራሚ ሃገር የፍልጥ። እቲ ዕሑፍ ዝበፀ ሃገር ብዛዕባ እቲ ጉዳይ ዘብርህ ወይ ዝገልፅ ዕሑፍ ኣብ ውሽጢ ሰለስተ ወርሒ ነቲ ላኣኺ ሃገር ክሰድድይግባእ። ዕሑፍ መልሲ ናይታ ዓዲ ስርዓት ኣሰራርሓ ዝገልፅን ተፈጢሩ ንዝተብሃለ ፀገም ዝተወሰዱን ኣብ ውሰድ ዝርከቡን ስጉምቲታት ዝገልፅ ክኸውን ይግባእ።
- ለ) ኣብ ኣታኣላልያ እቲ ጉዳይ ክለቲኦም ዝምልከቶም ኣባል ሃገራት እንተዘይግቢዎም ነቲ ሃገር ናይ መጀመርታ መልእኽቲ ምሰበፅ ኣብ ውሽጢ ሽዱሽተ ወርሒ ሓዲኦን ሃገራት ነቲ

ኮሚቴን ነቲ ካልእ ሃገርን ብዝሰደ ደብዳቤ ኣቢሉ እቲ ጉዳይ በቲ ኮሚቴ ክረአየሊ ናይ ምሕታት መሰል ኣለዎ።

ሐ) እቲ ኮሚቴ ብመሰረት እዚ ዓንቀፅ ነቲ ዘቐረበሉ ጉዳይ ዝምርምር ብሓፈሽኡ ቅቡል ብዝኾነ መትከላት ዓለም ለኸ ሕጊ መሰረት ብምግባር ኩሎም ናይ ውሽጢ ሃገር መኣረምታታት ከምዘተፀንቀቐ ምስኣረጋገፀ'ዩ። ኣፈፃፀማ ናየቶም ዝተወሰዱ መኣረምታታት ብዘይኣግባብ ዝተናውሑ እነተኾይኖምን ነቲ ብምጥሓስ እዚ ኪዳን ዝተገደደ ሰብ ጭቡጥ ሕውየት ዘይፈጥሩሉ እነተኾይኖምን እዚ ሕጊ ተፈፃምነት ኣይህልዎን።

መ) እቲ ኮሚቴ ብመሰረት እዚ ዓንቀፅ ንዝቐረበሉ ጥርፃናት ዝምርምር ብዕፁው ኣኼባ'ዩ።

ሰ) ብመሰረት ክፋል ንኡስ ዓንቀፅ (ሐ) እቲ ኮሚቴ ምእንታን እቶም ዝምልከቶም ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ንዘስፈሮም ግዴታታት መሰረት ገይሮም ነቲ ጉዳይ ብልዝብ ክፈትሖ ኣገልግሎት ቤት ዕፈት የቐርቡሎም። እቲ ኮሚቴ ነዚ ጉዳይ ንምስላጥ ይሕግዝ እዩ ኢሉ እንተኣሚኑ ጊዝያዊ ኮሚሽን ሽምግልና ክቕውም ይኸእል።

ረ) ምስ'ዚ ዓንቀፅ ብዝተዛመደ እቲ ኮሚቴ ጉዳይ እንትምርምር ነቶም ኣብ ክፋል ንኡስ ዓንቀፅ (ለ) ዝተጠቐሱ ዝምልከቶም ኣባል ሃገራት ኣገዳሲ ሓበሬታ ክቐርቡ ክዕውዕ ይኸእል።

ቀ) እቶም ኣብ ክፋል ንኡስ ዓንቀፅ (ለ) ዝተጠቐሱ ዝምልከቶም ኣባል ሃገራት ብወከልቶም ናይ ምርካብን ናይቃልን ፅሑፍን መግለፂ ምቕራብን መሰል ኣለዎም።

በ) እቲ ኮሚቴ ብመሰረት ክፋል ንኡስ ዓንቀፅ (ለ) ደብዳቤ ምስበፅሖ ኣብ ውሽጢ 12 ወርሒ ፀብፃብ የቐርብ።

i. እንድሕር ብመሰረት ክፋል ንኡስ ዓንቀፅ (ሰ) እቲ ጉዳይ መዕለቢ ረኺቡ እቲ ኮሚቴ ዘቐርቦ ፀብፃብ ነቶም ሓቅታትን ዝተበፀሓሉ መዕለቢን ምረቕባ ይመልከት።

ii. እንድሕር ብመሰረት ክፋል ንኡስ ዓንቀፅ (ሰ) ኣብ መዕለቢ ዘይተበፀሖ ኮይኑ ፀብፃብ ናይ'ቲ ኮሚቴ ንዕማቕ ሓቅታትን ብሰብ

ጉዳይን አባል እዚ ኪዳንን ዝኾኑ ሃገራት ንዝቐረቡ ናይ ፅሁፍን ዝተቐርፁ ናይ ቃልሲ ሰነዳትን ኣብ ምምልካት ይውስን።

ኣብ ኩሉ ጉዳይ እቲ ፀብባብ ነቶም ሰብ ጉዳይን ፈረምቲ እዚ ኪዳንን ዝኾኑ ሃገራት እዩ ዝለኣኹ።

2. ብመሰረት ንኡስ ዓንቀፅ 1 እዚ ዓንቀፅ ነዚ ኪዳን ዝተቐበሉ ሓሙሽተ ሃገራት ኣፍልጦ ምስሃቢ ሕግታት እዚ ዓንቀፅ ቀየድቲ ይኾኑ። እዞም ናይ ኣፍልጦ መግለጺታት ኣብ ኢድ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ይቐመጡ፤ ንሱ ድማ ናብ ካልኣት አባል ሃገራት ቅዳሕ ይዘርግሑ። ናይ ኣፍልጦ መግለጺ ንዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ብዝፀሓፍ ደብዳቤ ክሳብ ይኸእል። ብመሰረት እዚ ዓንቀፅ ኣብ ከይዲ ምምርማር ዘሎ ጉዳይ ቦቲ ምስሓብ ኣይተዓናቐፍን። ሓደ አባል ሃገር ዝላኣኹ ኣፍልጦ ኣብ ምስሓብ ዝገልፅ ደብዳቤ ኣብ ኢድ ዋና ፀሓፊ ምስኣተወ ንካልኣይ ግዜ ናይ ኣፍልጦ መግለጺ ክሳብ ዘይሰደደ ብመሰረት እዚ ዓንቀፅ ጥርዓን ከቐርብ ኣይኸእልን።

ዓንቀፅ 22

1. አባል ሃገር እዚ ኪዳን ኣብ ክልል ግዝኣቱ ምጥሓስ ሕግታት እዚ ኪዳን ተፈጻሙና ኢሎም ውልቀሰባት ወይ ወከልቶም ዘቐርቡ ጥርዓን ኣመልኪቱ እቲ ኮሚቴ ንዘለዎ ናይ ምቕባልን ምምርማርን ስልጣን ብመሰረት እዚ ዓንቀፅ ኣብ ዝኾነ ግዜ ኣፍልጦ ክህብ ይኸእል’ዩ። ከምዚ ዓይነት ኣፍልጦ ካብ ዘይሃበ ሃገር ዝቐርብ ጥርዓን ውልቀሰባት ቦቲ ኮሚቴ ኣይተኣናገድን።
2. ኣብ’ዚ ኪዳን ምስ ዘለዉ ሕግታት ዘይሳነ፣ ንጥርዓን ናይ ምቕራብ መሰል ብኣግባቡ ዘይተጠቐሙ ወይ ድማ ሽም ዘይብሉ ጥርዓን ቦቲ ኮሚቴ ተቐባልነት ኣይበሉን።
3. ኣብ ንኡስ ዓንቀፅ 2 ዝተጠቐሰ ከምዘሎ ኮይኑ እቲ ኮሚቴ ነቲ ኣብ ኢዱ ዝኣተወ ጥርዓን ብመሰረት ንኡስ ዓንቀፅ 1 ኣፍልጦ ንዝሃበን ንሕግታት እዚ ኪዳን ጥሒሱ ንዝተብሃለን

ሃገር ክግንዘቦ ይሰደሉ። እቲ ተቐባሊ ሃገር ነቲ ጉዳይ ዝምልከቶ መብርሂ ወይ ዝተወሰደ መክሪምታ እንተሃሊዩ ንዕኡ ዝገልፅ ዕሑፍ ኣብ ውሽጢ ሽዱሽተ ወርሒ ነቲ ኮሚቴ የቐርቡሉ።

4. እቲ ኮሚቴ ብመሰረት እዚ ዓንቀፅ ዝቐረበሉ ጉዳያት፣ ካብ'ቲ ውልቀሰብ ወይ ብወከልቱን ካብ'ቲ ዝምልከቶ ኣባል ሃገርን ብዝቐረበሉ መረዳእታ መሰረት ይምርምር።
5. እቲ ኮሚቴ እዞም ዝሰዕቡ ሃገራት እንክየረጋገፀ ብውልቀ ሰብ ዝቐረበሉ ጥርግን ኣይቐበልን
- ሀ) እቲ ጉዳይ ብካልእ ዓለምለኻዊ ምርመራ ወይ ሽምግልና ዘይተርኣየን ወይ ኣብ ምርኣይ ዘይርከብን ክኸውን ኣለዎ
- ለ) እቲ ናይ ሰብኣዊ መሰል ምጥሓስ ተፈጻሚኒ ዝብል ውልቀሰብ ንኩሎም ኣብ ውሽጢ ሃገሩ ዘለዉ ናይ መክሪምታን ካሕሳን መገዲታት ፀንቂቕ ዝተጠቐመ ክኸውን ኣለዎ። እቲ ኮሚቴ ብመሰረት እዚ ዓንቀፅ ጥርግናት ዝምርምር ብዕፁው ኣኼባ'ዩ።
6. እቲ ኮሚቴ ርእይቶኡ ነቲ ጥርግን ዝቐረበ ኣባል ሃገርን ነቲ ውልቀሰብን ይሰደሎም።
7. ብመሰረት ንኡስ ዓንቀፅ 1 ሓሙሽተ ነዚ ኪዳን ዝተቐበላ ሃገራት ኣፍልጦኦን እንተገሊፀን ሕግታት እዚ ዓንቀፅ ቀየድቲ ይኸኑ እቲ ኣፍልጦ ኣብ ኢድ ዋና ጸሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ይቐመጥ፤ ንሱ ድማ ናብ ካልኣት ኣባል ሃገራት ይዘርግሑ። ንዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ብዝጻገሩ ደብዳቤ ኣፍልጦ ክሰሓብ ይኸእል'ዩ። ከም'ዚ ዝበለ ምስሓብ ነቲ ብመሰረት እዚ ዓንቀፅ ኣብ ከይዲ ምዕራይ ዘሎ ጉዳይ ኣየተግናቐፎን። እቲ ሃገር ዝለኣኸ ናይ ምስሓብ ደብዳቤ ኣብ ኢድ ዋና ፀሓፊ ምስኣተወ ካብ ውልቀሰብ ወይ ወኪሉ ናብ'ቲ ኮሚቴ ዝቐርብ ጥርግን ተቐባልነት ኣይበሉን።

ዓንቀፅ 23

አባላት እቲ ኮሚቴን ብመሰረት ዓንቀፅ 21 ንኡስ ዓንቀፅ 1(ሰ) ዝቐዎም ጊዚያዊ ኮሚሽን ሽምግልና አባላት ኣብ ተልእኾ ዝርከቡ ክኢላታት ውድብ ሕቡራት መንግስታት ልእኾም ኣብዝፍፀምሉን ስራሕቶም ኣብ ዝሰርሑሉን እዋን ናይቲ ውድብ ልኡኻትን ሰራሕተኛታትን ክረኽቡዎ ዝግባእ ፍሉይ መሰልን ካብ ተሓታትነት ነፃ ናይ ምዃን መሰል ብመሰረት ሕግታት እቲ ውድብ ዝጎናፀፍዎም መሳለጥያታትን ናይ ዘይምኸሳስ መሰልን ክጎናፀፉ ይግባእ።

ዓንቀፅ 24

እቲ ኮሚቴ ኣብ'ዚ ኪዳን ብዝተደንገገ መሰረት ዝተሰርሑ ፍፃመታት ኣመልኪቱ ዘሰናድኦ ዓመታዊ ፀብፃብ ነዚ ኪዳን ንዝተቐበሉ ሃገራትን ንኣፈራሻዊ ጉባኤ ውድብ ሕቡራት መንግስታትን የቕርብ።

ክፍለ 3

ዓንቀፅ 25

1. እዚ ኪዳን ናይ ኩሎም ሃገራት መንግስታት ንክፍርሙሉ ክፋት'ዩ።
2. እዚ ኪዳን ኣብ ስራሕ ዝውዕል እንትፀድቕ ጥራሕ እዩ ሰነዳት ምፅዳቕ ኣብ ኢድ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ይቕመጡ።

ዓንቀፅ 26

እዚ ኪዳን ኩሎም ሃገራት ክቕበልዎ ክፋት'ዩ። ምቕባል ዝረጋገፀ ናይ መቐበሊ ሰነድ ኣብ ኢድ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ክኣቱ ብምግባር'ዩ።

ዓንቀፅ 27

1. መበል 20 ናይ መፅደቂ ወይ መቐበሊ ሰነድ ናብ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት ምንግስታት ምስኣተወ ኣብ መበል ሰላሳ መዓልቲ እዚ ኪዳን ዝፀንፀ ይኸውን።
2. መበል 20 ናይ መፅደቂ ወይ መቐበሊ ሰነድ ምስኣተወ ዘፅድቅ ወይ ዝተቐበላ ሃገራት ናይ ባዕልቶ ናይ መፅደቂ ወይ መቐበሊ ሰነድ ኣታዊ ምስገበሩ ኣብ መበል ሰላሳ መዓልቲ በዚ ኪዳን ይቕየዱ።

ዓንቀፅ 28

1. ሕድሕድ ሃገር ኣብ ግዜ ፊርማ ወይ ምፅዳቕ እዚ ኪዳን ንስልጣን እቲ ብመሰረት ዓንቀፅ 20 ዝቐውም ኮሚቴ ኣፍልጦ ክኸልእ ይኸእል።
2. ብመሰረት ንኡስ ዓንቀፅ 1 ተኣቓቦ ዝገበረ ኣባል ሃገር ናብ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ኣብ ዝኾነ ግዜ ብዝፀሕፎ ደብዳቤ ኣቢሉ ንተኣቓቦኡ ክስሕብ ይኸእል።

ዓንቀፅ 29

1. ነዚ ኪዳን ዝተቐበለ ሃገር ናይ መመሓየሺ ሓሳብ ከበግስን ናብ ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ክቕርብን ይኸእል። እቲ ዋና ፀሓፊ ብወገኑ ነቲ ዝቐረበ ናይ መመሓየሺ ሓሳብ ናብ ኩሎም ኣባል ሃገራት እዚ ኪዳን ብምዝርጋሕ ኣብ'ቲ ሓሳብ ንምምይያጥን ድምዒ ንምሃብን ዋዕላ ክፀውዕ ዘለዎም ድለዮት ክገልፁሉ ይሓትት። እቲ መልእኽቲ ምሰበፅሖ ኣብ ውሽጢ ኣርባዕተ ወርሒ ብውሑድ ሓደሲሶ ኣባል ሃገራት ዋዕላ ክፅዕን እንተደገፎም እቲ ዋና ፀሓፊ ኣብ ቤት ፅሕፈት ውድብ ሕቡራት መንግስታት ዋዕላ ክካየድ ይገብር። ብኣብዝሓ ድምዒ ኣብ'ቲ ዋዕላ ዝተረኸቡ ኣባል ሃገራት ዝተደገፈ መመሓየሺ

ሐሳብ ኩሎም አበል ሃገራት ምእንታን ክቕበልዎ እቲ ዋና ፀሓፊ ይዘርግሉ።

2. ብመሰረት ንኡስ ዓንቀፅ 1 ዝተሓገገ ናይ መመሓየሺ ሐሳብ ክልተ ሲሶ አባል ሃገራት ብመሰረት መስርሕ ሕገ መንግስቶም ብምግላፅ ንዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ምስአፍለጡ ቀያዲ ይኸውን።
3. እቲ ናይ መመሓየሺ ሐሳብ ምስፀንፀ ነቶም ዝተቐበልዎ ሃገራት ቀያዲ ይኸውን። እቶም ካልኣት ፈረምቲ እዚ ኪዳን ድማ ንድንጋገታት እዚ ኪዳንን ቅድም ኢሎም ንዝተቐበልዎም ናይ መመሓየሺ ሐሳባትን ይቕየዱ።

ዓንቀፅ 30

1. ኣብ ኣተረጓጎማ ወይ ኣፈፃፀማ እዚ ኪዳን ተመስራቱ ኣብ መንጎ ክልተ ወይ ካብኡ ንላዕሊ ኣባል ሃገራት ዝፍጠር ዘይምቅድዳው ብዘተ እንተዘይተፈቲሉ ብናይ ሓዲኦም ሕቶ ንሽምግልና ይቐርብ። እቶም ተኻታዕቲ ሃገራት ኣብ ውሽጢ ሽዱሽተ ወርሒ በቲ ሽምግልና እንተዘይተስጧጎም ሓዲኡ ፈራጫ ነቲ ጉዳይ ናብ ዓለም ለኽ ቤት ፍርዲ ፍትሒ ክቕርቦ ይኸእል። እዚ ዝኸውን ብመሰረት ስሪት እቲ ቤት ፍርዲ'ዩ።
2. ሕድሕድ ሃገር ኣብ ግዜ ፊርማ ምዕዳቕ ወይ ምቕባል እዚ ኪዳን በዚ ንኡስ ዓንቀፅ ከም ዘይቕየድ ክገልፅ ይኸእል'ዩ። እቶም ካልኣት ሃገራት'ውን ምስቲ ተኣቓቦ ዝገበረ ሃገር ኣብ ዝህልዎም ርክብ ብሕጊ እዚ ንኡስ ዓንቀፅ ኣይቕየዱን።
3. ኣብ'ዚ ንኡስ ዓንቀፅ ተኣቓቦ ዝገበረ ሃገር ንዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ኣብ ዝኾነ ግዜ ብዝፀሕፎ ደብዳቤ ኣቢሉ ተኣቓቦኡ ክስሕብ ይኸእል'ዩ።

ዓንቀጽ 31

1. አባል ሃገር እዚ ኪዳን ዝኾነ ሃገር ንዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ብፅሕፎ ደብዳቤ ኣቢሉ ካብቲ ኪዳን ክወፅእ ይኸእልዮ። ካብቲ ኪዳን ምውፃእ ናብ ዋና ፀሓፊ ምስኣተወ ድሕሪ ሓደ ዓመት ተግባራዊ ይኸውን።
2. እቲ ፈራሚ ሃገር ቅድሚ ካብቲ ኪዳን ናይ ምውፃእ ሕቶ ምቕራቡ ብመሰረት እዚ ኪዳን ሓላፍነቱ ንምፍፃም ወይ ንዘይምፍፃም ዝተቐበሎም ግቡኣት ተፈፃምነት ኣለዎም። እቲ ካብቲ ኪዳን ናይ ምውፃእ ሕቶ ተፈፃሚነት ቅድሚ ምርካቡ ኣብ ኢድ እቲ ኮሚቴ ዝኣተዉ ጉዳያት'ውን ኣይተፃናቐፉን።
3. ብአባል ሃገር እዚ ኪዳን ተኣቕቦ ካብ ዝቐረበሉ መዓልቲ ጀሚሩ ዝቐርብ ሓዱሽ ጥርፃን ቦቲ ኮሚቴ ተቐባልነት ኣይረክብን።

ዓንቀጽ 32

ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ንኩሎም ኣበላት ውድብ ሕቡራት መንግስታትን ንኩሎም ነዚ ኪዳን ዝፈረሙ ወይ ዝተቐበሉ ሃገራትን ብፍላይ ነዞም ዝስዕቡ ጉዳያት የፍልጦም።

1. ብመሰረት ዓንቀጽ 25ን26ን ዝህልዉ ፊርማታት፣ ምዕዳቕትን ምቕባላትን
2. ብመሰረት ዓንቀጽ 27 እዚ ኪዳን ዝፀንፀ ዝኾነሉ መዓልቲን ብመሰረት ዓንቀጽ 29 ናይ መማሓየሺ ሓሳባት ቀያዲ ዝኾነሉ መዓልቲን
3. ብመሰረት ዓንቀጽ 31 ዝቐርብ ካብቲ ኪዳን ናይ ምውፃእ ሕቶ።

ግንቀፅ 33

1. ብዓረብኛ፣ ቻይንኛ፣ እንግሊዝኛ፣ ፈረንሳይኛ፣ ሩስያኛን ስፓንኛን ዝተሰናድኡ ሰነዳት እዚ ኪዳን ማዕረ ኣፍልጦ ኣለዎም፤ ኣብ ቤተ መዝገብ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ድማ ይቕመጡ።
2. ዋና ፀሓፊ ውድብ ሕቡራት መንግስታት ዝተረጋገፀ ቅዳሓት ንኹሎም መንግስታት ይሰድድ